

26775

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HÂFİZ POST GÜFTE MECMUASI
(TÜRKÇE GÜFTELER)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ARAŞ. GÖR. NİLGÜN DOĞRUSÖZ

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 21 Haziran 1993

Tezin Savunulduğu Tarih : 5 Temmuz 1993

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Selâhattin İçli

Diğer Jüri Üyeleri : Prof.Dr. Kemal Eraslan

Doç. Yalçın Tura

HAZİRAN 1993

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	iv
KISALTMALAR	ix
BÖLÜM 1. GİRİŞ	1
1.1 Güfte Mecmuaları	1
1.2 Hâfız Post hayâtı ve bestekârlığı.....	1
1.3 Hâfız Post Güfte Mecmuası	4
1.3.1 Mecmuanın Muhtevâsı	13
1.3.2 Mecmuanın Nüshaları	13
BÖLÜM 2. METNİN İŞLENİŞİ	15
BÖLÜM 3. LİSTELER.....	17
3.1 Hâfız Post Güfte Mecmuasında Güftesi Bulunan Bestecilerin Listesi	360
3.2 TRT Repertuarında notası bulunan Türkçe güftelerin Listesi	360
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	364
KAYNAKLAR	365
EKLER.....	367
ÖZGEÇMİŞ	552

ÖNSÖZ

"Hâfız Post Güfte Mecmuası (Türkçe Güfteler)" konulu çalışma İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel sanatlar Ana Sanat Dalı Türk Sanat Müziği alanında Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Türk Müziğinin büyük ihtiyaçlarından birinin, eski kaynakları bugünün istifadesine sunmak olduğu açıktır. Bu düşünceden hareketle, 17. yüzyılın önemli bir eseri ve en eski güfte mecmualarından biri olması sebebi ile "Hâfız Post Güfte Mecmuası" üzerinde çalışmaya karar verdim. Hacimli bir mecmua olması, Osmanlıca güftelerin yanısıra Farsça ve Arapça güfteleri de içinde bulundurması, mecmuanın zamanla yıpranması ve çalışma zamanının azlığından dolayı yalnızca Türkçe güfteler üzerinde çalışmayı gerekli gördüm.

Bu çalışmanın amacı, günümüzde hiç bilinmeyen ya da az bilinen bestecileri araştırmacıların dikkatine sunmak ve günümüze pek azının notası ulaşabilmiş eserlerin güftelerinin doğru bir şekilde tesbitine yardımcı olmaktır.

Tez konumun tesbitinden itibaren yardımlarını benden esirgemeyen Danışmanım Prof. Dr. Selâhattin İçli'ye, bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım hocalarım Sayın Prof.Dr. Kemal Eraslan'a, Doç.Yalçın Tura'ya , Dr. Mustafa Erkan'a teşekkürü bir borç bilirim.

Ö Z E T

Bu çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm giriştir. Bu bölümde, güfte mecmuaları ve mecmua yazarının hayatı ve besteciliği hakkında bilgi verilmiştir.

Güftelerin toplandığı kitaplara güfte mecmuası denilir. Geleneksel Türk müziği meşk usûlüyle ustadan çırağa geçen bir müzik olması sebebiyle notaya alınmamıştır. Birde sözlü eserlerin sazlı eserlere oranla fazlalığı güfte mecmualarına güfte tespiti için çok büyük bir önem kazandırmaktadır. Çalışmaya konu olan Hâfız Post Güfte mecmuası gerek eskiliği gerekse güvenilir oluşu bakımından seçilmiştir.

Tezin ikinci bölümünde metnin işlenişi yer almaktadır. Hacimli bir mecmua olması, Osmanlıca güftelerin yanısıra Farsça ve Arapça güfteleri de içinde bulundurması, mecmuanın zamanla yıpranması ve çalışma zamanının azlığından dolayı yalnızca Türkçe güfteler günümüz diline çevrilebilmiştir. Güftelerin doğru ve sağlıklı çevrilebilmesi için vezinlerden yararlanılmış, vezinler ayrıca her güftenin altında verilmiştir.

Üçüncü bölümde ise, mecmuada yeralan besteciler doğum tarihleriyle birlikte alfabetik sırayla verilmiş, kendilerine ait bestelerin numaraları yanlarında gösterilmiştir.

Yine bu bölümde mecmuada bulunan Türkçe güftelerin kaç tanesinin notasının TRT Repertuarında olduğu gösterilmiştir. Bu sayının 17 olduğu tesbit edilmiştir.

SUMMARY

This study of "**Hâfız Post Collection of Lyrics**" (Turkish Lyrics) is done as a Post Graduate Dissertation in the field of Turkish Art Music, at Istanbul Technical University's Institute of Social Sciences, Branch of Fine Arts.

This dissertation consists of three major divisions :

The first part is the introduction in which information on such collections and on the life of this collection's editor is given.

Collections of lyrics (Güfte Mecmuaları) are books in which lyrics of turkish music are collected. Traditional turkish music is transmitted orally, through teaching practice, from master to pupil, and not written down by composers with musical notation. This lack of notation is partly compensated by books, containing lyrics, as an "aide-memoire" . Moreover, the great number of transmitted (existant) vocal pieces with respect to instrumental ones augment the importance of such collections for the identification of lyrics.

The "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" , in other words, the subject matter, is chosen because of its being one of the oldest and most reliable collections.

"**Hafız Post's Collection of Lyrics**", one of the oldest collections in the history of turkish music is gathered in the 17th century by the famous composer **Hafız Post** (1630 - 1693) . This collection is recorded under number 1724 among the "Topkapı Sarayı, Revan Köşkü yazmaları" (Topkapı Palace, Revan Kioshk's manuscripts). The book consists of 177 folios, binded together, under a deep - purple colored cover. Besides this are seve-

ral unnumbered empty pages. Pages numbers are to be found on the top left corners of the pages. The folios were, later, numbered again by someone else.

The collection is handwritten by **Hafız Post** in the "Talîk" style (a Turco - Persian character of handwriting) ; but it contains many lyrics added later by someone else's handwritings. The identity of this later contributor is still unknown but it is presumed to be **Itrî**, the famous composer, pupil and friend of **Hafız Post**.

Headings are in red ink whereas the rest is written with black ink. The book is partly damaged by worms.

There are 30 makams (modes) in the index which appears at the beginning of the collection. They are as follows : **Râst, Penc-gâh, Nişâbûr, Nîrîz, Mâhûr, Rehâvî, Sabâ, Çâr-gâh, Hüseynî, Muhayyer, Kûçek, Sünbûle, Nevâ, 'Uşşâk, Bayatî, Nihâvend, 'Acem, 'Acem-'aşîrân, Kürdî, Bûselik, 'Aşîrân, 'Irâk, Evc, Se-gâh, Beste-Nigâr, 'Uzzâl, Şehnâz, Hicâz, Zîrgüle, Hisâr and 'Arazbâr.**

In the collection, although the title "**Zîrgüle**" is indicated, no lyric is recorded under this title. The subject " '**Acem-'Aşîrân** " is included in the index yet this title doesn't appear inside the collection. According to the index, the last subject is the makam " '**Arazbâr** " yet in the collection the makam " **Hisâr** " comes last.

There are 976 lyrics in the collection. This number is approximate because of the impossibility of examining the damaged and ruined pages. 708 of these lyrics are in Turkish, 267 in Persian and 3 in Arabic. Some lyrics are titled exactly, including the name of the composer, the name of the poet, the rhythm - cycle in which the piece is composed and the musical form; whereas some don't have titles and for some others only the title of the musical form is given.

The unique copy of this collection is kept, as we already said, among the "Topkapı Sarayı, Revan Köşkü yazmaları" with the call number 1724.

Yet, the historian - writer **Yılmaz Öztuna** indicates the existence of another copy which was seen by **Sadettin Nüzhet Ergun**, in **Ethem Halil Arda**'s private library. " This copy, says **Öztuna**, has more as content, with additional lyrics, handwritten by **Itrî**. It is, unfortunately lost, after the death of its possessor.

The "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" has not been examined as a whole. Only the lyrics of **Hafız Post**'s own compositions were examined by **Semahat Bakırcıoğlu** as a dissertation for bachelor's degree for Turcology at Istanbul University. (1950, t 325). Later, **Osman Nuri Özpekel** did the same work, at the Department of Turkish Literature of the same University, examining only the lyrics of **Hafız Post**'s own compositions. (Ist. U. 1979, t 553)

Besides these works, in 1992, Mr. **Owen Wright**, an English writer, studied **Hafız Post**'s collection of lyrics with three other collections of lyrics in detail which he gathered in his book : "**Words Without Songs**". There is not much information available for us on **Owen Wright**'s study except an article written by **Cem Behar**.

In the second part of this dissertation the collection's text is examined. As the voluminous collection contains many lyrics in Persian and Arabic, and due to the lack of time and the fact that the collection is worn out and partly damaged, only the transcription of lyrics in Turkish language is done. Poetic metrics which are often referred to for an accurate transliteration, are printed out under each lyric.

In the third part, the names of the composers cited in the collection are given in alphabetical order, with their birth and death dates and with the reference numbers of their compositions. There are 62 composers mentioned in this collection. However, this number is bound to increase when the number of untitled lyrics or titles that are not deciphered are considered. There are 139 lyrics which are composed by **Hafız Post**, outnumbering other composers; 87 by **Çömlekçi-zâde Receb Çelebi**, 75 by **Itrî**, 45 by **Küçük İmam**, 41 by **Abdülkadir Marâgî**, 30 by **Acemler**, 23 by **Na' lî** and 20 by **Kadrî** the blind. For distinguishing the composers bearing the same name, **Hafız Post** uses the original name for one of the composers and the nickname or family name for the other. For example, he writes only **Receb** for **Çömlekçi-zâde Receb Çelebi** and for **Taşcı-zâde Receb**

Çelebi, he uses the family name "**Taşcı-zâde**" .

Again, in this third division, the number of lyrics in Turkish language which have their musical notation preserved and registered in Turkish Radio and Television Institution's (T.R.T.) repertory is given. Unfortunately, only 17 of 976 lyric's musical score is preserved and registered in this repertory.

The transcription of the "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" into modern Turkish characters is very useful because of its importance as a reliable primary source for researches on Turkish music and for researchers. It can serve as a secure guide for the identification and rectification (correction) of lyrics whose musical scores are preserved. For example, the first line of **Taşcı-zâde Receb's "Semâî"** in the makam "**Râst**" that is written in **Hafız Post's** collection as : "**Çekmiş ruhuna nikab-ı işve**" , in certain sources, appears as : "**Çekme ruhuna nikab-ı işve**" or in **E. Ruhi Üngör's Güfteler Antolojisi** (Anthology of Lyrics) as "**Çekme yüzüne nikab-ı işve**". We believe that the form reserved in **Hafız Post's** collection is more acceptable.

Another very important error that has continued is the attribution of the work of one composer to another one. The "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" can be very helpful for the correction of these kinds of errors. For example : the piece "**Vakt-i subh oldu, pür olsun kûşe-i meyhâneler**" in the mode (makam) Muhayyer and the rhythm (usûl) Çenber, is attributed by many writers to **Hafız Post**; however **Hafız Post** himself, in his collection, clearly indicates that the piece is by **Nâne Ahmed Çelebi**. (Lyric No.:358)

Similarly, the piece in the mode (makam) Rehâvî, the rhythm (usûl) Berefşân is by **Çömlekçi-zâde Receb** (Lyric No.: 94) yet many sources attribute this work to **İtrî**. (**E. Ruhi Üngör, Türk Müziği Güfteler Antolojisi**, p. 968)

Another well-known example is the piece "**Gül yüzlülerin şevkine gel nûş edelim mey**" (T.R.T. Rep. İzmir. 128; İstanbul, 177; Ankara, 948) which is known to be composed in makam Bayatî by **Tab'î Mustafa**

Efendi, is recorded in the "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" as composed by **Baba Nevâî** in the mode **Nevâ**.

Another very important fonction of this collection's transcription is that it enables the correct identification of the makams of many pieces. It is a common fallacy that most of **Hafız Post's** works in the mode (makam) **Rehâvî** are known to be in the mode (makam) **Râst**.

In one of **Fethi Karamahmudoğlu's** articles appeared in **Musiki Mecmuası**, describing the makam **Râst**, the using of **Hafız Post's** **Semâî** "**Gelse o şûh meclise....**" which is composed in the **Rehâvî** mode, as an example for the makam **Râst**, is the result of this fallacy. Another work in the mode **Rehâvî** (Lyric No.: 122) by **Hafız Post** is registered under the makam **Râst** in the T.R.T. Repertory. Still more examples can be given.

Moreover, this collection will certainly be of use for the correct identification of the lyrics writers. The lyrics of the piece "**Dil verdim ol periye nihân gördüğüm gibi**" (Lyric No.: 401) are by the poet **Zihnî**. In the T.R.T. Repertory. (İzmir Rep. Ref. No.: 3436) the poets name is not recorded.

As a conclusion, we must underline the importance of the "**Collection of Lyrics by Hafız Post**" for the correct identification of composers, poets, modes (makams), rhythmical cycles (usûls) and the lyrics of many musical works of the Turkish Music repertory extending over a period of three centuries, from the end of the 14th to the end of the 17th. This collection is a very precious reference for researchers who are in search of historical, musical and litterary evidences.

KISALTMALAR

Bkz.....	Bakınız
(A).....	Arapça
(F).....	Farsça
[].....	Tarafımızdan yapılan ekler.
(.....)	Mecmuada okunamayan yerler

1. GİRİŞ

1.1 Güfte Mecnuaları

"Güfte", Türk Müzięinde sözlü bir eserin bestelenmiş olan manzum sözlerine denilir. Farsęa olan bu kelime guften "söylemek" fiilinden yapılmış isimdir. Güftelerin toplandığı kitaplara ise "Güfte Mecnuaları" denmektedir. Bilindiği zere Geleneksel Türk müziği meşk uslyle ustadan ęıraęa aktarılan bir müzik türüdür. Bu sebeple günümüze kadar gelebilen eser sayısı oldukęa azdır. Ayrıca, sözlü eserlerin sazlı eserlere oranla fazlalığı güfteleri tespit eden güfte mecnualarına büyük bir önem kazandırmaktadır. nemli güfte mecnualarından bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Hâfız Post Mecmuası, Topkapı Sarayı Revan Köşkü Kitaplığı, nr. 1724.

Güfte Defteri, Manchester, John Railand Kütüphanesi, nr.22.

İlâhi Mecmuası, Ali Emîrî Yazmaları, nr. 637.

Hâşim bey Mecmuası, İstanbul, 1852, 1864.

Mecnua-i Ârifî, İstanbul, 1873.

İlâhî Mecmuası, Topkapı Sarayı, Bağdat Křk Kitaplığı, nr. 402.

Mecnua, Topkapı sarayı Mzesi Ktphânesi, nr. 850.

Hasan Tahsin, Gülzâr-ı Musıkî, Süleymaniye Kütüphanesi, Ş. M. Targan Koleksiyonu, nr. 999.

İlâhi, Na't ve Gazel Mecmuası, Topkapı sarayı, Bağdat Köşkü Kitaplığı,
nr. 402.

Beste ve Semâ'î Mecmuası, Topkapı Sarayı, Revân Köşkü Kitaplığı,
nr. 1723, 1725.

Ahmed Avni Konuk, Hanende, Süleymaniye Kütüphanesi, Ş.M. Targan Koleksiyonu, nr. 824.

Beste Mecmuası, Topkapı Sarayı Revân Köşkü Kitaplığı, nr. 1722.

Kemânîzâde Şamlı İskender, Nuhbe-i Elhân, Süleymaniye Kütüphanesi, Ş.M. Targan Koleksiyonu, nr. 992.

Şarkı Defteri, Topkapı Sarayı, Sultan Mehmed Reşâd ve Tiryal Hanım Kitaplığı, nr. 534, 544.

Ali Gâlib, Gıdâ-yı Rûh, İstanbul, 1316 h.

Kemençeçi Aleko, Nevzat- Mûsiki- Mükemmel Şarkı ve Kanto Mecmuası, Süleymaniye Kütüphanesi, Ş.M.Targan Koleksiyonu, nr. 692.

Müstakim-zâde Süleyman Sadeddin Efendi, Mecmua, Süleymaniye Kütüphanesi, nr. 3397.

Mecmua, Süleymâniye Kütüphanesi, Bağdatlı Vehbi, nr. 1002.

Mecmua, Nuruosmâniye Kütüphânesi, nr.3652.

Mecmua, Oxford Bodleian Kütüphânesi, Ouseley,nr.127,128.

Bu mecmualar arasında "Hâfız Post Güfte Mecmuası" gerek eskilliği, gerek güvenilirliği bakımından çok önemli bir yer almakta , kendi yüzyılımı aydınlattığı gibi bugüne de büyük ışık tutmaktadır.

1.2 Hâfız Post'un Hayatı ve Bestekârlığı

Doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 1630 yıllarında doğmuş olduğu sanılmaktadır. Şeyhu'l-islâm Esad Efendi yazmış olduğu Atrab-ül Âsâr'da şöyle yazmaktadır. " Doğduğu ve yerleştiği yer, dârü's saltanati'l-aliyye Konstantiniyyetü'l-mahmiye'dir"(1). Yani İstanbul. Suphi Ezgi Üsküdar'da doğduğunu kaydediyor (2). Asıl adı Mehmet'tir.

İtrî (1640?- 1712), Hafız Post'un ölümüne tarih düşerken: "Hâfız el-Hâc İmâm-zâde hak bu kim" diyor. Bu sözden Hafız Post'un aile adının İmâm-zâde olduğunu öğreniyoruz. Yılmaz Öztuna ise bu hususta, "Fakat Evliyâ Çelebi'nin sözünü ettiği (1, 634) "İmâmzâde Hâfız Yûsuf'un S.N Ergun'un zannının (1, 47) aksine, bizim bestecimizle alâkası olmayacağı yalnız isimden değil, kronolojiden de anlaşılır" demektedir (3).

On beş yaşında iken Hâfız olmuş ve bir aralık Hacca gitmiştir. Çok genç yaşlarda müziğe merak sarmış ve çağının önemli şahsiyetleriyle çalışma şansını elde etmiş, kısa sürede üstâd seviyesine erişmiştir. Müzik hocası Kasımpaşalı Müezzîn Hâfız Osman'dır. Bunu 1898 yılında İkdâm gazetesinde yayınlanan Nûri Şeyda imzalı makâleden öğrenmiş bulunuyoruz (4). Ünlü divân şairlerinden Nâ'ilî'nin öğrencisi olmuş, Farsça ve Arapçayı ondan öğrenmiştir.

Tophâneli Mahmud Efendi'den yazı meşketmiş ve iyi bir hattat olarak yetişmiş, gördüğü dersler sonucunda tâlik, sülûs ve nesih çeşitlerinden icâzet almıştır.

- (1) Şeyhülislâm Esad Efendi "Atrabü'l Âsâr", İst Üniv Küt , T.Y., nr. 6204, s. A11/b
- (2) Ezgi, Suphi, Nazârî ve Amelî Türk Musikîsî, c.2, İst, 1993, s.8
- (3) Öztuna, Yılmaz, Büyük Türk Musikisi Ans., c.1, Ankara, 1990, s.319
- (4) Sönmez, Asım, "Hâfız Post ve Bir Kaç Hâtıra", Mus. Mec., Sa.256, s.12

Önceleri devlet memuriyetine girmeyen Hafız Post'a Divân-ı hümayun'da hâcegân pâyesi verilmiş, daha sonra Kâğıt Emmini olmuştur. (5)

Hâfız Post, döneminin sanatsever Sultan 4. Mehmet(1648-1687) , 3.Selim Giray (1699,1702) ve devlet büyüklerinin takdirlerini kazanmış, hediyelerle ödüllendirilmiştir.

Sesi ile ilgili olarak yazılanlar farklılık göstermektedir. Meselâ, Esad Efendi " tatlı olmayan sadâsı, ahengsiz ve tuhaftı, düzensiz perdeli âvâzı dinleyenlerin derisini ürpertirdi . Bununla beraber, üstatlık rütbesi ile fâzilet ve dikkatinin mükemmeliğini ifade etmeye kalem erbâbı muktedir değildi" derken (6) Safâî "Onun sesinin ve okuyuşunun bülbülleri kıskandıracak kadar güzel olduğunu" belirtiyor. (7)

Kaynakların çoğu Itri'nin Hâfız Post'un öğrencisi olduğunu belirtmektedirler. Aralarında az bir yaş farkı olan Itri'nin Hafız Post'dan etkilenmemesi düşünülemez. Bilindiği gibi Hafız Post'un ölümüne tarih düşüren Itri'nin ayrıca Hafız Post'a âit güfte mecmuasında el yazısıyla eklerinin olduğu bilinmektedir. Hâfız Post'un diğer öğrencileri ise, Şeyh Alî Şîr ü Ganî(1635?-1725), Hüseyin Efendi'dir.

Kantemiroğlu(1673-1727) Kitâbü'l İlm Musikî adlı eserinde Nühüft makamından söz ederken Tanburî Mehmet Çelebi'ye göre "Teşrîh-i Nühüft" tarifi veriyor. (8) Bu kişinin Hâfız Post olma olasılığı üzerinde düşünülebilir.

(5) Kağıt Emmini: Maliye ve saray ile muhabere işleriyle meşgul olan memurun adıdır.

(6) Şeyhü'lislâm Esad Efendi Atrabü'l Âsâr. İst Üniv. Küt. T. Y., nr.6204, A11/b

(7) Safâî tezkiresi, Alm. Mec. No: 658.

(8) Kantemiroğlu, Kitâbü'l İlmü'l Musikî alâ vecih'l-Hurufat, Çev. Yalçın Tura, İst, 1976,s.107.

Nâyi Osmân Dede "Rabt-ı ta'birât-ı musiki" adlı manzum eserinde Hâfız Post ile Ali Şir ü Gani'nin musikide yeni bazı tabirler bulduğunu söylüyor. (9)

Hâfız Post'un şiir yazdığı tarih düşürmede de marifetli olduğunu biliyoruz. (10) Zamânın vezîr-i âzâmı Süleyman Paşa için şu tarihi düşürmüştür.

"Mihir ile asâf-ı mülk oldu Süleyman Paşa"

Hâfız Post'un şâirliğini belirtmek için aşağıdaki dörtlüğü verilebilir.

Leblerin yâdına dil âlemde rüsvâdır gider

Kâkûlün fikr-i kara başımda sevdâdır gider

Gül yüzün şevkiyle en gonce dehânı her seher

Hâfız-ı şûride bülbül gibi şeydâdır gider

Ancak mecmuasında güftesini kendisinin yazdığı bir tek bestesine rastlanmamıştır.

(9) Ergun, S.Nüzhet, Türk Musikisi Antolojisi, İst, 1942, s. 138.

(10)Salgar, Fâtiḥ, "Hâfız Post", Kök, s.44 .

"Post" lakabının verililişine ilişkin iki görüş bulunmaktadır. Bunlardan birine göre, her yanının tüylerle kaplı oluşu, diğerine göre ise, çok mütevâzi bir yapıya sahip olduğu için meclislere koltuğunun altında bir postekiyle katılması ve gerilerde bir yere serdiği postunun üstüne oturması sebep olmuştur.

Hâfız Post, 1105 (m. 1693) yılında ölmüştür. Post'un 1689 'da vefat ettiğini söyleyenler, "Postu çâk eyledi şîr-i ecel " ibâresinin ebced hesabıyla bu yıla tekâbül etmesinden hareket etmişler. Halbuki tarihin ilk mısraında "dört" rakamının ilave olunacağına dair "tamiye" vardır .(11)

Üsküdar Selimağa kütüphanesinde Kâzım Bey kitapları arasında Seyyid Vehbî'nin şiirlerini ihtiva eden kıymetli bir mecmuada (No.161,s.67)"Berâ-yı Hafız Post" başlığıyla şöyle bir beyit kayıtlıdır.

Kabz-ı ervâh edince vaz'-ı yed
Ruh çıktı Hâfız-ı merhumdan

(11) Tamiye: "Ebced" hesabıyla düşürülün bir tarihin, hesabı doldurmak için çıkartılacak veya eklenecek sayılarını işaret etme.

İtri ise Hafız Post'un ölümüne tarih düşürmek için aşağıdaki bendi kaleme almıştır.

Hâfız Elhâc ol İmâmzâde mehemmed hak bu kim
 Mûsıkî ilminde mâhirdi ol üstâd-ı zaman
 Seyr iden seyyâh-ı âlem her makam ü mahfili
 Anın âsârın iderdi ehl-i tab'a armağan
 Oldu âsârıyla pür-âvâz Irâk ile Hicâz
 Hem nihâvend ü Nişâbur u Acem hem Isfahan
 Hâzin-i genc-i hünerdi bezl-i makdur eyledi
 Âşıkâne kıldı taksîm itti varın dermiyân
 Germ idedi bezm-i uşşâkı nevâ-yi nâlesi
 Mây-e-i şevk olur idi açsa meclisde dehan
 Bezmîne dilbeste kılmıştı büzürg ü kuçeği
 Pâk edâ vü hoş tekellüm hûb lehçe nüktedan
 Gördü kim devrin usûlü kec muhâlif gerdişi
 Ehl-i tab'ın rast kaddi dâim olmakda keman
 Âlemin nakşın çıkardı bildi kârın kim ecel
 Ne gulâm'a rahm ider ne Hâce'ye verir amân
 Pây-e-i pest ü bülendinden çeküb el âlemin
 Azm-i ukbâ itti olup târik-i bezm-i cihân
 Geçdi çerh-i çenberinden rûhu evce azm idüp
 Hâkde oldu nühüfte ol vücûd-i nâtüvân
 Postunu boş koydu gerçi nâmı ammâ zindedir
 Ana âsârı vü tasnîfi yeter nâm ü nişân
 Harf-ı menkûd ile târih oldu anın fevtine
 Dedi İtrî Hafıza mev'a ola Ya Rab cinân (1015)

Günümüz diliyle:

"Hâfız, hacı, imâmzâde Mehmed, doğrusu bu ki, musiki ilminde çok beceri sahibiydi. O, zamanın ustası, her makamı, her yeri ve her köşeyi, her meclisi dolaşan bir dünya seyyâhı idi ve eserlerini zevk sahibi kişilere armağan ederdi. Irak ile Hicaz, Nihâvend, Nişâbûr, Acem, İsfahan onun eserleriyle, güzel seslerle dolu hâle geldi.

Sanat gömüsünün bekçisiydi. Tüm gücünü harcadı. Tüm varını, âşıkçasına taksim ederek ortaya döktü. İnleyen sesi, âşıkla meclisini ısıtırdı. Bir toplulukta (okumak üzere) ağzını açsa, okumaya başlasa, bu, tüm arzuların özü olurdu.

Büyük ve küçük, herkesin gönlünü meclisine bağlamıştı. Arınmış okuyuşlu, hoş konuşan, söyleyişi güzel, espirili kimseydi. Devrin gidişini, usûlünü eğri, ters görünce, hele zevk sahiplerinin, o dosdoğru boylarının da eğrildiğini görünce evrenin süsünü, arzusunu, içinden attı. Ecelin ne yapacağını anladı.

Gördü ki ecel ne köleye acır, ne hocaya aman verir. Dünyanın alt, ya da en üst derecelerinden elini çekip evren meclisini koyarak o kalıcı yere gitti. Ruhu, en yücelere gidip feleğin çemberinden geçti. O güçsüz kalmış varlık, toprakta gizlendi. Gerçi postunu boş koydu ama ünü hâlâ yaşıyor. Ona ün ve unutulmazlık sağlamak için eserleri, besteleri yeter. Onun yokluğuna, (ölümüne) noktalı harfle tarih oldu. İtrî der ki: "ey Tanrım, Hâfız'a, cennetler yurd olsun." (12)

(12) Şardağ, Rüştü, Mustafa İtrî Efendi, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1989, s.168-169.

Hâfız Post'un düzenlemiş olduğu güfte mecmuasında güftelerinin üzerine "Hakîr Hâfız, Fakîr" gibi ibareleri yazması onun alçak gönüllü ve mütevâzi bir insan olduğunu gösterir.

Her ne kadar gerçek payı olup olmadığı bilinmiyorsa da, davet edildiği meclislerde en arkalara oturması, sorulmadan söze karışmaması mütevâzi bir yapıya sahip olduğu hükmünü kuvvetlendirmektedir.

Evliyâ Çelebi Seyahatnâme'sinde Hafız Post için, "asrın biricik, tam ve mükemmel bir musikî üstâdı olduğunu, tatlı sözlü ve hoş sohbet bulunduğunu" bildirmektedir. (13)

"Divan edebiyatından başka Tasavvuf ve âşık edebiyatlarına hatta halk türkülerine karşı mütemayil olması da geniş bir kültüre sahip olduğunu göstermektedir". (14)

Besteciliği üzerine şu görüşler bulunmaktadır.

"Kendine has üslubu ve yüksek bestekârlık gücüyle ortaya koyduğu binden fazla eseri ile devrinde, musikiye yeni bir anlayış getirmiş, dini ve din-dışı formlarda verdiği eserleriyle de birçok bestekâra yeni ufuklar açmıştır. Halkın ruhuna hitab eden eserler bestelemesi, yine HİCÂZ, IRÂK ve NİŞÂBÛR'a yapmış olduğu geziler onun önünün geniş alanlara yayılmasına neden olmuştur". (15)

Bundan başka tasavvufî halk musıkisi, lâdinî halk musıkisi ve tekke musıkisi türlerinde de birçok eserler, türküler, ezgiler, varsagılar ve ilâhîler bestelemiştir. (16)

(13) Sönmez, Asım, "Hafız Post ve Birkaç Hâtıra", Mus.Mec. Sa.256, s.12

(14) Ergun, S.Nüzhet, Türk Musıkisi Antolojisi, İst, 1942, s.19

(15) Salgar, Fatih, "Hâfız Post", Kök, s.44

(16) Şeyhülislâm Esat Efendi, Atrâbü'l Âsâr, İst Üniv. Küt., T.Y., nr.6204, A11/b

Şeyhî "Vekâyü'l Fuzalâ"sında ve Safâyî de yazılarında eşsiz bir üstâd olduğunu ittifakla tekrarlamaktadırlar. Sâlim tezkiresinde "Bu üstâdın musikî ilminde dünya çapında bir hoca ve fennin bir hâkim Fisagores'i olduğunu beste, semâ'î, kâr, nakış, şarkı ve türkülerinin Bilâd-i Rûm, Hicâz, Hıttâ-i Irâk, Isfahân ile Nihâvend iklimlerinde dahi tanınmış olduğu belirtilmektedir." (17)

Müstakîm-zâde, yazmış olduğu "Tuhfe-i Hattâtîn" de Hâfız Post'tan bahsederken, gerek maarif ve gerek musîkideki kudretini tebâruz ettirir."

Atrabü'l Âsâr'da "Letâfet şi'ârlı olduğu eserlerinin ekserisi, yüce mevkili padişâh hazretlerinin huzûruna neşe katıcı bulunduğu için defalarca pek çok hediyelere mazhar olmuştur. Hüseyini makamında, Darb-ı feth usûlünde:

Temennâmız ne nûş-ı meyde ne sâgarda kalmışdır
Netice arzû bir bî-bedel dilberde kalmışdır

murabba'ı ,

Nevâ makâmında ve Evfer usûlünde murabba'ı:

Ham olmaz değme tîr-endâz-ı âheng imtihânından
Ol ebrûlar ki Rüstem dâğ-ı sahtîdir kemânından

onun nezâket aşıl原因 eserlerinden olup, bunlardan başka murabba'ları, şarkı ve gönül alan nakışları binlere yakındır". (18)

(17) Yenigün, Hayri, "Hâfız Post", Mus. Mec., Sa.144/20, s. 169

(18) Şeyhü'lislâm Esat Efendi, Atrabü'l Âsâr, İst Üniv. Küt. T.Y., 6204, nr. A11/b.

Mevlâna'dan başlayarak büyük Türk şairlerinin eserlerini besteleyen bu büyük sanatkâr, maruf saz şairlerinin basit nisbette güzel manzumelelerine de ezgiler vücûde getirmekten çekinmemiştir. Onun en ağır parçalarda gösterdiği muvafakiyet, en küçük ve sâde türkülerinde de mevcuttur. Hafız Post'un elimizde mevcut eserlerine nazaran şen şakrak bir bestekârdır. Hatta ilâhilerin-de bile kıvrak nağmeler mevuddur.(19)

Mecmuada bulunan Hafız Post'a ait eser sayısı 139' dur. Bu eserlerden üç tanesi Farsça diğerleri Türkçedir. Ona atfedilen 14 tane de dînî eser vardır. Ne yazık ki, dini eserlerinden sadece 2 ilâhisinin, din-dışı eserlerinin ise ancak 8 tanesinin notası bugün elimizdedir. (20)

(19) Ergun, S.Nüzhet, Türk Musıkisi Antolojisi, İst, 1942, s.49.

(20) Aynı eser, Dini eserlerin güfteleri için bkz., s.91-97

1.3 Hâfız Post Güfte Mecmuasının Tanıtımı

17. yüzyılın ve müzik tarihinin en eski güfte mecmualarından biri olan "Hâfız Post Güfte Mecmuası" ünlü besteci Hâfız Post tarafından yazılmıştır. Eser, Topkapı Sarayı Revan Köşkü yazmaları arasında 1724 numarayla kayıtlıdır. Cildi vişne çürüğü rengindedir ve 177 varaktan oluşmaktadır. Bunun yanı sıra numara verilmemiş boş sayfalar da mevcuttur. Sayfa numaraları yazar tarafından sol köşeye yazılmış sonradan bir şahıs tarafından el ile tekrar farklı şekilde numaralandırılmıştır. Hâfız Post eserini tâlîk yazı ile kaleme almıştır. Fakat mecmuada başka bir şahsın da el yazısına rastlanmaktadır. Bu el yazısının Itri'ye ait olma olasılığı büyüktür. Çünkü bu diğer eklerde Itri'nin güfteleri oldukça çok yer almaktadır. Bu yazıda başlıklarda kırmızı mürekkepli kalem kullanılmamıştır. Çok düzenli bir şekilde değildir, diğer güftelerin arasına sıkıştırılmıştır. Eser, yer yer kurtlar tarafından tahrib edilmiş daha sonra bu kısımlar temizlenerek onarılmaya çalışılmıştır. Ama onarım sırasında bu tahribatın arttığı görülmektedir. Yazmada başlık niteliğindeki yazılar kırmızı mürekkepli kalemle diğerleri ise siyah mürekkepli kalemle yazılmıştır. Yazmanın yazıldığı tarih bilinmemekle birlikte Hâfız Post'un olgunluk dönemine rastladığı düşünülebilir.

1.3.1 Mecmuanın Muhtevâsı

Mecmuanın başında bulunan fihriste (bkz1 b), otuz makam olduğu görülmektedir. Bu makamlar sırasıyla :Râst, Penc-gâh, Nişâbûr, Nîrîz, Mâhur, Rehâvî, Sabâ, Çar-gâh, Hüseyinî, Muhayyer, Kûçek Sünbûle, Nevâ, Uşşâk, Beyâtî, Nihâvend, 'Acem, 'Acemaşîrân, Kürdî, Bûselik, 'Aşîrân, 'Irâk, Evc, Segâh, Bestenigâr, 'Uzzal, Şehnâz, Hicâz, Zirgüle, Hisâr, Arazbâr 'dır.

Bazı fasıllar işaret edilen numaralarda bulunmamakta, bazıları ise hiç yer almamaktadır. Bu sebeble varak numaralarına göre fihristi şöyle sıralamak mümkün olabilir.

<u>Sonradan verilen Numaralar</u>	<u>Fihristte verilen numaralar</u>
3 b Fasl-ı Râst	2
8 b Fasl-ı Penc-gâh	7
12 b Fasl-ı Nişâbûr	11
15 b Fasl-ı Nîrîz	14
18 b Fasl-ı Mâhur	25
24 b Fasl-ı Rehâvî	26
30 b Fasl-ı Sabâ	29
37 b Fasl-ı Çargâh	32
43 b Fasl-ı Hüseyinî	39
51 b Fasl-ı Muhayyer	50
59 b Fasl-ı Kûçek Sünbüle	58
61 b Fasl-ı Nevâ	60
68 b Fasl-ı Uşşâk	67
74 b Fasl-ı Beyâtî	73
81 b Fasl-ı 'Arâzbâr	94
83 b Fasl-ı Nihâvend	82
86 b Fasl-ı Acem	85
93 b Fasl-ı 'Acem 'Aşîrân	92
96 b Fasl-ı Kürdî	95
101 b Fasl-ı Bûselik	100
108 b Fasl-ı 'Aşîrân	107
115 b Fasl-ı 'Irak	125
127 b Fasl-ı Evc	132
136 b Fasl-ı Segâh	135
144 b Fasl-ı Bestenigâr	143
149 b Fasl-ı 'Uzzal	148
154 b Fasl-ı Şehnâz	153
157 b Fasl-ı Hicâz	156
160 b Fasl-ı Zirgüle	159
162 b Fasl-ı Hisâr	161

Mecmuda Zirgüle faslının başlığı yazılmış fakat hiç eser kaydedilmemiştir. 'Acem âşirân faslı fihristte gösterildiği halde mecmua içerisinde başlığı yazılmamıştır. Fihristte en son fasıl 'Arazbar olduğu görülmektedir. Oysa mecmuada son fasıl Hisar'dır.

Güfte Mecmuasında, tahrib edilmiş sayfalarda çok iyi tesbit yapılamamakla birlikte 975 güfte yer almaktadır. Bu güftelerden 708'i Türkçe, 266' sı Farsça, 3 tanesi ise Arapça'dır. Bazı güftelerde başlık tam olarak verilirken bazıları başlıksızdır. Kimisinde ise sadece usûl belirtilmektedir.

Mecmuada tesbit edilebilen bestecilerin sayısı 62' dir. Başlıksız olan ve başlığı okunamayan güfteler düşünüldüğünde bu sayının artacağı kesindir. En çok güftesi bulunan besteci Hâfız Post 139, Çömlekçi-zâde Receb Çelebi 87, Buhûrî-zâde İtrî Efendi Efendi 75, Küçük İmâm 45, 'Abdü'lkâdîr Merâgî 41, 'Acemler 30, Na'lî 23, 'Amâ Kadri 20'dir. Hâfız Post aynı isimdeki bestecilerin tam adlarını yazmayıp birini adı diğerini lakâbı ile ayırd etmektedir. Sözelimi, Receb olarak yazdığı besteci Abrîzî Çömlekçi-zâde Receb, Taşçı-zâde olarak belirttiği besteci ise diğer Receb'dir.

1.3.2 Nüshaları

Bugün elimizde tek bulunan nüsha Topkapı sarayı Revan Köşkü yazmaları arasında 1724 numarada kayıtlıdır. Yılmaz Öztuna ikinci bir nüshâdan söz etmektedir. Bu nüsha Sadettin Nüzhet Ergun tarafından Avukat Ethem Halîl Arda'nın özel kütüphanesinde görülmüştür. Bu mecmuanın muhtevası daha geniş ve İtrî'nin el yazısıyla ekleri de mevcuttur. Ethem Halîl Arda'nın ölümünden sonra eser kaybolmuştur.

Eserin daha önce bütünü üzerinde çalışılmamıştır. Fakat yalnızca besteleri Hâfız Post'a ait olan şiirler ilk olarak Semâhat Bakırcıoğlu tarafından, "Hâfız Post'un bestelemiş olduğu şiirler" adı altında Türkoloji mezûniyet tezi olarak hazırlanmıştır (İst Üniv.1950, t 325) .

İkinci çalışma "Hâfız Post Güfte Mecmuası" adı altında fakat yine sadece Hâfız Post'un bestelediği güfteler Osman Nuri Özpekel tarafından Türk Dili ve edebiyatı bölümünde hazırlanmıştır (İst Üniv. 1979, t 1553).

Ayrıca Owen Wright adlı bir İngiliz araştırmacı 1992 yılında Hâfız Post Güfte Mecmuası ve daha üç güfte mecmuası üzerinde detaylı bir araştırma yapmış (21) ve bu çalışmasını "Words Without Songs" adlı kitabında toplamıştır. Çalışmanın detayı hakkında sadece Cem Behâr'ın yazdığı bir makale dışında bir şey bilinmemektedir.(22)

(21) Behar, Cem, "Türk Musikisi Kimindi?", Kitap, Cumhuriyet Gazetesi, s.5.

(22) Wright, Owen, Words Without Songs, SOAS Musicology Series, London 1992.

2. METNİN İŞLENİŞİ

FASL-I RÂST

3 b

1

Nûr-i Hudâ. Usûleş: Fer', Tasnîf-i Hvâce Abdü'lkâdîr (F)

2

Usûleş:, Tasnîf-i Hvâce Abdülkâdîr (F)

3

Kavl-i Muhteşem. Usûleş: Devr-i Revân, Hvâce (F)

4 b

4

Nakş, Usûleş: Evsat (F)

5

Nakş, Usûleş: Fer' (F)

6

[Başlıksız] (F)

7

Savt, Devr-i Revân, Beste-i Receb (F)

8

Beste-i Hvâce Abdü'lkâdîr (F)

5 b

9

Usûleş: Zencîr, Beste-i Taşçı-zâde

Gülşen-i 'aşkam nevâ-keş 'andelîbimdir gönül
 Dil-küşâ eyvân-ı derdem nakş ü zîbimdir gönül
 Bî-karârım cilve-gâhımdır benim deşt-i cünûn
 Ateş-i kâşâne-i sabr ü şekîbimdir gönül
 Yen tir lâ ter yel lel lel li yâ lâ yâ lâ yel lel li vây.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

10

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Buhûrî, Güfte-i Gâfûrî

Söylemez râz-ı lebi la'lini mübhem ne tutar
 Sâdef içre dür-i nâ-süfteyi bilmem ne tutar
 Çeşmine âb-ı hayât olmasa la'l-i pâki
 Nev-bahâr-ı hattını tâze vü hurrem ne tutar

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

11

Usûleş: Nîm-Devr

Derâguş itmek olmaz hâle-veş ol mâh-ı tâbânı
 Ki bîm-i hançerin sad-pâre kıldı verd-i ra'nâyı
 Yeter ser-mest olup âşûb saldı 'âleme gamzeñ
 Ki tâli' bî-vefâ dil mübtelâ vü baht hercâî

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

12

Şarkı, Usûleş: Düyek, Beste-i Hakîr, Güfte-i Feyzî

Dil ki şâhen-şeh-i muhabbettir
 Bilmedik kadrin ettik âzürde
 Rind-i kâr âgeh-i muhabbettir
 Bilmedik kadrin ettik âzürde

Bend-i Sâni

Sana yüzbin meveddet eylerken
 Bezl-i nakd-i muhabbet eylerken
 Bezm 'aşkında hizmet eylerken
 Bilmedik kadrin ettik âzürde

HAFİF: Fâilâtün mefâîlün fâ'lün

13

Şarkı, Usûleş: Evfer, Beste-i Koca ‘Osmân

Yeter cevri eylediñ ben nâ-tüvâne
 Aman ey çarh-ı zâlim dâd eliñden
 Murâdım üzre devr etmez zamâne
 Amân ey çarh-ı zâlim dâd eliñden

Güzelsin hüsnüne gel olma magrûr
 Beni mahzûn idüb agyârı mesrûr
 Beni yârimden etti ‘âkibet dûr
 Amân ey çarh-ı zâlim dâd eliñden

HEZEC: Mefâilün mefâilün feilün

7 b

14

Semâ’î, Beste-i Hvâce ‘Abdü’lkâdîr (F)

15

Semâ’î, Beste-i ‘Abdü’kâdîr (F)

8 a

16

Semâ'î, Beste-i Taşçı-zâde, Güfte-i Vecdî

Çekmiş ruhuña nikâb-ı 'işve

Ey matla'-ı âfitâb-ı 'işve

Tâ nâ dir dir ten te nen ni tâ nâ te ne dir ni(mükerrer)

dir dir ten dir dir ten ten nâ ten nâ ten nâ te ne dir ni

yâ lâ yel le lâ lel le lâ yel le lâ yel le li ye le lâ li ye le lâ li.

Kim karşı turur nigâh-ı meste

Gelmiş gözüne şarâb-ı 'işve

HEZEC: Mef'ûlû mefâilün fe'ûlün

17

Semâ'î, Beste-i Selânikî

Çeşm-i mestim nedir ol gamze-i fettân nedir

Kaşın üstünde duran ol meh-i tâbân nedir

Pâyimâl itmek için 'âşıkâ üftâdeleriñ

Gerden üzre yatan ol zülf-i perîşân nedir

Tir yel li yel li yel le lâ.

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün fe'ûl.

18

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Ne bülbülüz ne giriftâr-ı reng ü bû oluruz
 Yine bu bâgda gülçîn-i ârzû oluruz
 Nigâh-ı hışm ile mir'ât-ı kalbim itme şikest
 Seniñle ey yüz-i gül belki rû-be-rû oluruz
 Cânım yel le le lel le li yel le li yel le li
 ye le lâ yâr yâr yâr.

MÜCTESS : Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

FASL-I PENC-GÂH

8 b

19

Usûleş: Türk-i Zarb, Tasnîf-i Hvâce 'Abdü'kâdîr (F)

20

Usûleş: Tasnîf-i Hvâce (F)

21

Usûleş: Sakîl, Tasnîf-iNasûh Pâşâ-zâde (F)

9 a

22

Kâr-ı murassa' , Usûleş: Hafîf (F)

9 b

23

Nakş, Usûleş Evsat (F)

10 a

24

Beste-i Nâne Ahmed, Usûleş Evfer (F)

10 b

25

Usûleş: Çenber, Beste-i Sütçi-[zâde], Güfte-i Fehmî

Vâlih-i 'aşkam cünûn yâr-i kadîmimdir benim
Şâh-ı sevdâ-leşkerem Mecnûn nedîmimdir benim
Deyr-i hâkimde görüp dûd-ı dilim bir gün o mâh
Nev-şükûfte sünbül-i kabri fehimimdir benim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

26

Beste-i 'İtrî, Usûleş: Çenber

Pây-i yâre düşmeğe ağyârdan nevbet mi var
 Sâyesinde nahl-i ümmîdin meger râhat mı var
 Geh hicr ü geh zehr-i sitem, geh bâr-ı gam
 'Âşık-ı fersûde, bâzû çekmeye zahmet mi var

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

27

Beste-i 'İtrî, Usûleş: Çenber

Edenler dâr cânândan beni cânından bulsunlar
 Galat dedim değil cânında cânânında bulsunlar
 Hüner derd-i dili bilmek değildir âh-ı serdinden
 O derdin bundandır hikmet ki dermânında [bulsunlar]

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

28

Beste-i 'İtrî, Usûleş Fer'

Hem sohbet-i dil-dâr ile mesrûr idik evvel
 Bir baht-ı müsâ'id deyü meşhûr idik evvel
 Bu köhne sifâl-ile mey içsek n'ola şimdi
 Gayret-fiken-i 'işret-i fagfûr idiik evvel
 Yel lel lel le lel le li mesrûr idik evvel

HEZEC: Mefûlû mefâilû mefâilû feûlûn.

29

[Başlıksız]

Nice bir 'uşşâk-ı zâre bu sitemler nice bir
Nice bir ağyâr-ı nâdâna keremler nice bir
Fârîğ ol dil yeter sevdâ-i zûlf-i yârdan
Nice bir endîşe-i kayd ü elemeler nice bir

REMEL: Feilâtün fâilâtün feilâtün feilûn.

30

[Başlıksız]

Ne dem mülâhaza-i rûy-i yâr eder çeşmim
Çemen çemen gül-i hasret nisâr eder çeşmim
Nice nühüfte olur mâcerâ-yı hâlet-i 'aşk
Dil eyledikçe nihân âşikâr eder çeşmim

MÜCTESS: Mefâilûn feilâtün mefâilûn fâ'lûn

31

[Başlıksız]

Şecer-i Tûr pâyimaliñdir
Salın ey nahl-i bâg-ı 'işve salın
Sedr-i hem-sâye-i nihânındır (gel a sultânım gel gel)
Salın ey nahl-i bâg-ı 'işve salın

Sanadır meyli cân-ı müştâkın
 Sanadır intizârı ‘uşşâkın
 hâke sal bu ne tâkın gel
 Salın ey nahl-i bâg-ı ‘işve salın

VEZİN: Hezec mefâilün mefâilün

11 b

32
 Semâ‘î, Nakş, ‘Acemler (F)

33
 Semâ‘î, Beste-i(F)

34
 Semâ‘î, Hvâce ‘Abdü'lkâdîr (F)

35
 Semâ‘î, Nakş (F)

12 a

36

[Başlıksız]

Aşiyân-ı mürğ-i dil zülf-i perîşânındır
 Kanda olsam ey perî gönlüm senin yanındadır
 Bes ki hicrânındır hâsiyyet-i kat'ı hayât
 Ol hayât ehline hayrânım ki hicrânıñdadır
 Dir dir ten ten tel le ni te ni te ni ten teni
 teni ten tenii teni dir tene dirr ni zibâ-yı men
 (FUZÛLÎ)

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

37

[Başlıksız]

Hoş bû çemen-i dehrde sünbül gibi olmaz
 Sünbül ne kadar olsa o kâkül gibi olmaz
 Yok bencileyin cân u gönülden sana mâ'il
 'Aşık çok olur goncaya bülbul gibi olmaz

HEZEC: Mef'ûlü mefâilü mefâilü feûlün

38

[Başlıksız]

Henüz gelmedi bir şûh dehre nâz idecek
 Murâdım üzre güzel görmedim niyâz idecek
 ‘Aceb mi düşse beyâbâna Kays-ı âvâre
 Cihânda bulmadı bir yâr keşf-i râz idecek

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün

12 b

FASL-I NİŞÂBÛR

39

Kâr-ı Şeker-rîz, Usûleş: Hafif, Tasnîf-i Hvâce ‘Abdü'lkâdîr (F)

13 a

40

Nakş, Usûleş: Türk-i Zarb (F)

41

Usûleş: Evfer, Savt, Beste-i ‘Acemler (F)

13 b

42

Usûleş: Çenber, Beste-i Selânîkî, Güfte-i Rûhî

Bakışın deler ciğerler bu ne gamzelü bakışdır
 Revişin alur gönüller bu ne şîvelü revîşdir
 Çekilüb gider civânân ayağına mey-fürûşun
 Yanına ciânı çekdi bu ne cezbelü bakışdır

HECE: 8+8=16

43

Usûleş: Çenber, Beste-i İmâm, Güfte-i 'Arif Çelebi

'Aşık vasl-ârzû âsîb-i hicr görmesün
 Sîne-rîşân hevesi dârû-yı dermân
 İtmeye izhâr sûz-ı 'aşkı senden kimseler
 Ah cânân tuymasun çâk-ı girîbân görmesün

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

44

Sakîl-i Receb

Tâ kim gam-ı zülfün dil-i gam-pervere düşdi
 Hoş-bûyimiş ol 'ûd ki bu micmere düşdi
 Hâl-i lebini gülşen-i hüsnünde gören dir
 Cennetde Bilâl-ı Habeşî çeşme-i Kevser'e düşdi

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn

45

Nim-Devr

Ne açıldık fezâ-yı gülşene gül-pîrehenlerle
 Ne sâlındık murâd üzre serv-i semenlerle
 Sañâ ey gül bu gül-gûn câmeyi kim geydügin tuyduk
 Buluşduk çâr-sûy-ı bâg-ı kûyında dikenlerle

HEZEC: Mefâîlûn mefâîlûn mefâîlûn mefâîlûn

46

Sakîl

Ne ki mahmûr u gamze mest-i nâz u nâz-ı mestâne
 N'ola itse dil-i şûrîde keşf-i râz-ı mestâne
 Mü'essirdür muhabbet ol kadar kim reşk ider bâde
 Lebin öpdürse ger bir dil-ber-i mümtâz mestâne

HEZEC: Mefâîlûn mefâîlûn mefâîlûn mefâîlûn

47

[Başlıksız]

N'eyleyeyim nic'edeyim olamam bir ân
 Derdine düşdüm a zâlim baña bir dermân
 Bu belâ için beni saklar imiş devrân
 Gözlerim giryân efendim ciğerim püryân

Varayım sultânıma ben diyeyim hâlim
 Lutf-ide şâyed efendim sora ahvâlim
 Nice bir derdiñ-ile ola ey rûh-i âlim
 Gözlerim giryân a cânım ciğerim püryân

HECE: 8+5=13

14 b

48

Semâ'î (F)

49

Semâ'î

Bülbül saf..... gülşen-i kûyinde o yârin
 Şâyed ki gire gûşine feryâdı hezârîñ
 Demsâz olamaz heste dile nagme-i kanûn
nüne uyar mı nefesi âşık-ı zârîñ

te nen ni te ne ni te ne ni te nen ten dir tenen nen na
 Gülşen-i kûyinde o yârin

FASL-I NÎRÎZ

15 b

50

Nakş, Usûleş: Muhammes, Tasnîf: Hvâce (F)

16 a

51

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

16 b

52

Usûleş: Evfer, Beste-i Hâfız Kumral

Reng-i gül-i hoş-bû ruh-ı cânânda bulundı

Her dürlü letâfet ki olur anda bulundı

Eglenmedi geçti müjen okları cigerden

Peykânı anun ey kaşı ya kande bulundı

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

53

Usûleş: Muhammes

Beni men' eyleme zâhîd yûri cânânımdan
 Göz göre ayrılalım mı varayım cânımdan
 Hastayım yâr benim derdime dermânımdır
 Hey meded buldum ayırma beni dermânımdan

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün

54

Usûleş: Muhammes, Beste-i Receb, Güfte-i Rahmî

53

Usûleş: Muhammes

Beni men' eyleme zâhîd yûri cânânımdan
 Göz göre ayrılalım mı varayım cânımdan
 Hastayım yâr benim derdime dermânımdır
 Hey meded buldum ayırma beni dermânımdan

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün

54

Usûleş: Muhammes, Beste-i Receb, Güfte-i Rahmî

'Aşk elinden 'âşıkı câm-ile sahbâ söyledür
 Tûtî-yi şekkerîni ol la'l-i zîbâ söyledür
 Söylemezdim sırr-ı 'aşkı kâdir olsam 'âleme
 Ademi 'aşk u mahabbet bülbül-âsâ söyledür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

55

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Sâbık Nazîm

Yâ Rab beni vuslatına cânâna yetiştür
 Ya'nî meded it derdimi dermâna yetiştür
 Bir nefha-i cân-bahşın-ile feyz-resân ol
 Nahl-i emelim cılve-ger it cânâna yetiştür

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlün mefâîlün feilün

17 b

56

Semâ'î, Beste-i (F)

57

[Başlıksız] (F)

58

[Başlıksız] (F)

18 a

59

Semâ'î, Beste-i Koca 'Osmân, Güfte-i Nâilî

Dembeste olur dil seni gördükçe gamından
İzhâr-ı neşât itmege başlar eleminden
Kûyında var âvâreleriñ kesreti am mâ
Ol gamze-i şûhuñ geçemezler siteminden
Hey cânım, hey mîrim

HEZEC: Mef'ûlû mefâilû mefâilû feûlûn

60

Semâ'î, Beste-i Receb

Heves-i bâg-ı cemâliñ dile bir bag oldu
Bu giriftâra nazar eyleyicek çağ oldu
Akdi dil yâra velî irmege sa'y itdi rakîb
Mâcerâlarla gözüm yaşları ırmag oldu

REMEL: Feilâtûn feilâtûn feilâtûn fâ'lûn (feilûn)

FASL-I MÂHÛR

18 b

61

Kâr Gül bî rûh-ı yâr, Usûleş: Hafif, Tasnîf-i Hvâce (F)

19 a

62

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

63

[Başlıksız] (F)

64

[Başlıksız] (F)

65

..... (F)

66

....., Usûleş: Devr-i Revân

20 b

67

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Cem‘

Benüm sâkî müretteb sâz-ı bezm-i ‘işretim sensin
 Habîbim gam-güsârün hem-demim hem-sohbetim sensin
 Bana sen siz ne dirlik bezm-i meyde sâkiyâ gel kim
 Safâ-yı h âtırım sermâye-i keyfiyyetim
 Yele le lel le lel yâ lel li

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâlün mefâlün

68

Usûleş: Hâvi, Beste-i Receb, Güfte-i Bâkî

Dil derd-i ‘aşk-ı yâr ile bezm-i belâdadır
 Her çeng ü nâle ney cigerim hun-ı bâdedir
 Kurmak nasîb olur mı meyânın kemer gibi
 Cânâ nete ki hançer-i hicrân aradadır
 Hey cânım yâ lâ yele le lel li

MUZÂRÎ: Mef‘ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün

69

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Bâkî

Cism-i zâ'if ü zârı görüb yâr bilmedi
 Geçdi hadeng-i gamze-i dil-dûzı ilmedi
 Meydân-ı 'aşka derd-ile hasmâne girdi dil
 Hâsıl şu deñlü men' ide gördüm yeñilmedi

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün

70

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb

Aşka cismin şehâ çâk-ı girîbân etdürür
 Gonc-veş açsa dehânın mürğü nâlân etdürür
 Ben nice vasf itmeyem kim hüsni Yusuf-dan güzel
 Kendüye meyl etdirüp bu halkı giryân etdürür

HEZEC: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

71

Beste-i Kadri, Usûleş: Fer'

Dûr itdi beni ayırup âhir o melekden
 Kan aglar isem n'ola şafak gibi felekten
 Peykân ciger-dûzı meded bagrımı deldi
 Şekvâlar idersem n'ola ve yâre yürekten

VEZİN: ?

72

Beste-i Hâfız, Usûleş: Fer', Nazîre

Kalur humârı meyiñ keyf-i kârı böyle geçer
 Hazânıdır kalacak nevbahârı böyle geçer
 Visâle irse gam-ı hecr-i firkâtinde ümîd
 Saña göñül virenüñ rüzgârı böyle geçer

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün feûlün

37/7

Beste-i Hammâmcı-zâde, Yahyâ, Türkî-darb

Şebnem gibi dil gonce-i handânına düşdi
 Yûsuf gibi cân çâh-i zenehdânına düşdi
 Her yire ki 'azm eylediñ ey serv-i revânım
 Sâyeñ gibi üftâde göñül yanına düşdi

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

74

Beste-i Hâfız, Sakîl, Güfte-i 'Arif

Dil vâkıf-ı serâyır-i kevn ü mekân imiş
 Tâbende şem'-i mahfil-i rûhâniyân imiş
 Bir nâ-şüküfte gonce velî hemçü bûy-i gül
 Her bergi içre râz-ı dü-'âlem nihân imiş

MUZARİ: Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün

75

Düyek, Beste-i İmâm, Güfte-i Nâ'ilî

Oldı eşkim gülşen-ârâ mevsim-i cûlar gibi
 Akdî gönlüm bir nihâl-i tâzeye sular gibi
 Turfa mecnûnum ki pey-der-pey hayâl-ı fitne yâr
 Dolanur etrâfımı ser-geşte âhular gibi

REMEL:Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

22 a

76

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'ilî

Söyleñ ol âfete dünyâyı harâb eylesesün
 Sell-i seyf-i nigeñ-i hısm u 'itâb eylesesün
 Bizden ol âfet-i gül- çehre hicâb eylesesün
 Yâ le le lel le lel le li yâ le le lel li.

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün

77

Semâ'î, Beste-i Koca Osman, Güfte-i Fasîhî

Yine tâb-ı câm-ı mülden ruñi gül gül oldı yârñ
 Hele böyle âb ü tâbın dahı görmedik bahârñ
 İşidüp peyâm-ı vaslın gam-ı nîm-i hicre düşdük
 Dahı içmeden şarâbın eleminde yüz humârñ

REMEL: Feilâtün fâilâtün feilâtün fâilün

78

Semâ'î, Beste-i A'mâ Kadrî

Nev-bahâr oldu yine bâd-ı bahârı severiz

Gözü âhûlar-ile sayd u şikârı severiz

Getürür bâd-ı sabâ bûy-i ser-i zülfünden

Ol sebebdan sanemâ nakş-ı nigârı severiz

Yele yele lâ lâ lâ.

REMEL: Fâilâtün (feilâtün) feilâtün feilâtün feilün (fâ'lün)

79

Semâ'î

Seni gördüm gönlüm oldu bî-karar

Sencileyin nâzenîn yâr kanda var

Lazeme: Neylim neylim neylim neylim dil-dâr elinden neylim

Bend-i Sâî

Bâd-ı sabâ haber eyle yârime

Gör ki hicrân neyleyüpdür hâlime

Bend-i Sâlîs

Gel gidelim mor benefşe dermege

Gel gidelim yâr cemâlin dermege

Neylim neylim neylim neylim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilün

80

Semâ'î, Hvâce, 'Abdü'l-kâdîr (F)

81

[Başlıksız] (F)

23 b

82

[Başlıksız] (F)

83

[Başlıksız] (F)

FASL- I REHÂVÎ

24 b

84

Usûleş: Remel, Beste-i Hakir Hâfız, Güfte-i Nev'î

Ne kûyına bir fırsat olup varıbilürsin
 Ne yâri bulup derdile yalvarıbilürsin
 Dûr olduğuna nice bir aglarsun o mehden
 Ey dil revîş-i çarh-ı sitemkârı bilürsin
 Tere lel li ten tere lel li ten tere lel(5)
 li tere le(10) lel lel li.

HEZEC: Me'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

85

Usûleş: Remel, Beste-i Receb Çelebi

Gönlümdeki aşkın gibi cehdimiz var
 Her lahza safa kesb edecek hâlimiz var
 Gülşende seni meyl iden gül elidir ol
 Gül rengine reşk ettiği câm-ı Cemîmiz var
 Cânım yentir lel le lel lâ le li ter der lel lel
 lâ ter li tere lâ tere ten tere lel lel lel le le li.

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

86

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Behçetî

Dîdemüzden gitmez oldu reng-i rûy-i tal'atun
 Bülbül-i nâlânıyız ol gülsitân-ı Behçetün
 Hûşyârın tâbı yokmuş hışm-ı çeşm-i dilbere
 Şimdi bildün ben seniñ ey bâde kadr ü kıymetün
 Yâ lel lâ yel le le lel yâ yele le le lel lâ bâde kadr ü kıymetün

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâîlün

87

Usûleş: Remel, Beste-i Hakîr, Güfte-i Behçetî

Her geh ki mey-i 'ışk ile hürrem olursun
 Ey şûh 'aceb âyine-i 'âlem olursun
 Şem'-i harem-i cân iken mihr-i melâhat
 Bezm-i agyâra varıp hem dem olursun
 Tere lel li yel lel li yel lel li yel lel li tere lâ tere lâ tere lel li.

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü fe'ûl

88

Usûleş: Remel, Beste-i Receb Çelebi

Ol şeh ki olur lutf-ı nihândan mahzûz
 Kıldı beni bûs-i leb-i cândan mahzûz
 Haşyeile yüzün döndürüp ettikce cefâ
 Gönül olur âgûş-ı miyândan mahzûz
 Yâ lel lel lel lel le li yâ lâ yele lel lel li tir yele le le le li yâ lâ li yele lel
 le li.

Vezin: ?

89

Usûleş: Sakîl, Beste-i Fakîr, Güfte-i Pîrî

Sâkî dil-i sad-pâremi bir nazar eyle
 Bir sâgar-ı cân-bahş ile def'i keder eyle
 Tâ kim ola pinhân güzelim çeşm-i 'adüvden
 Peykân-ı ciger-sûzuña gönlümde yer eyle

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü fe'ûlün

90

Usûleş: Sakîl, Beste-i Fakir, Güfte-i Nâilî

'Aşık seni dünyâyâ gamıñ 'aleme virmez
 Biñ 'ömrü firâkıñla geçen bir deme virmez
 Dârû-yı hayât-ı dil olan zahmuñı 'aşık
 Saklar güher-i cânı gibi merheme virmez

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

91

Usûleş: Remel, Beste-i Hakîr, Güfte-i Kâtib Küçük Karîne

'Aşkîñ dil-i âşûftemi sevdâyâ düşürdi
 Avâre idüp zülf-i semensâyâ düşürdi
 Dil gevherini itdi nihân mevce-i hüsnüñ
 Bir hâtem idi 'ışk ânı deryâyâ düşürdi
 Li tere li li li li tere lel lel le li.

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

92

Usûleş: Düyek, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Dürri Çelebi

Siyah kâküllerin ol düşmen-i gaddâra çözdürme
 Tahammül idemez ben bendümi agyâra çözdürme
 Meded pâ-mâl idersin dilleri râh-ı muhabbetde
 Ser-i zülf-i girih-gîrûn sabâ dildârâ çözdürme
 Yele lâ ter yele lel lel le li tere lel le li
 yen tir yele lel li yâre çözdürme

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

93

Usûleş: Hafîf, Beste-i Hakîr Hâfız

Yüz görse nesîm-i seher ol dilberde
 Eylerdi gül-i şüküfteyi pejmürde
 Lâ'1-i leb ile letâfet-i güftârı
 Cem' eylemiş âb u âteşi bir yerde
 Tir ye le lâ yel le le lâ yele li ye lâ
 yele lel lel lel lel le li tir yel le le li.

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû fâ'

25 a

94

Usûleş: Berefşân, Beste-i Receb, Güfte-i Enverî

Dise ey rûh-i musavver kafes-i tende misin
 Yoksa bir vuslat için dâmen-i dil-berde misin
 Va'deler etmiş idi âşîka rahmeylemege
 Enverî sen dahi gör kendüni defterde misin

REMEL: Fâîlâtün feilâtün feilâtün feilün

95

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb Çelebi, Güfte-i 'Âlî

Gider nev-reste dil-berlerle seyr-i bâğa cânânım
 Bir ikki gonçasız kopmaz yerinden verd-i handânım
 Nihâl-i tâze gibi salınur yanınca gül-ruhlar
 Yine besbellidir ammâ benim serv-i hırâmânım

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

96

Usûleş: Fahte, Beste-i Receb Çelebi

Vasfîñ işiden hüsnüñü bir görmemek olmaz
 Kim görse cemâliñ saña dil virmemek olmaz
 Dâmen-keş olup itme güzer hâk-i rehinde
 Üftâdeleriñ pâyiñe yüz sürmemek olmaz

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

97

Usûleş: Çenber, Beste-i....., Güfte-i Tâhir

Atar elmâs-ı peykân-ı müje her dem nihân-ebrû
 Beni mecrûh-ı firkat itme lutf it ey kemân ebrû
 Niçün ey âfitâb-i evc-i 'ismetde pençe-i nâza
 Sunar deşne nigâhın tîr-i müjgân-ı sinâ-ebrû

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

98

Usûleş: Çenber, Beste-i Na'î Çelebi, Güfte-i Bahâyî

Dağıtdın hvâb-ı nâz-ı yârı ey feryâd neylersin
 İdüp fitneyle dünyâyı harab-âbâd neylersin
 Bahâyî-veş değilsin kâbil-i feyz-i safâ sende
 Tekellûf ber-taraf ey hâtır-ı nâşad neylersin

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

99

Usûleş: Evfer, Beste-i Hakîr, Güfte-i Vecdî

Mestâne dili meclis-i rindâna getürdüm
 Bir bülbül-i şûrîde gülistâna getürdüm
 Erbâb-ı safâ ile idüp 'işrete âgâz
 Dest-i emeli çâk-i girîbâna getürdüm

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

100

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Receb

Çeşmin cihânı kırmada şemşîri kîn ile
 Magrûr ikki saf-ı sipehdür mekîn ile
 Bülbül kebâb âteş-i gayret yerinde, hâr
 Kim söyleşür çemende gül-i âteşîn ile

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

101

Usûleş: Muhammes, Beste-i Receb, Güfte-i Seyrî

Tâb-ı rûyin biz ham-ı zülf-i dütâdan bilürüz
 Biz ol ihsânı yine bâd-ı sabâdan bilürüz
 İtmediñ mihr ü vefâ diyü şikâyet idemem
 İtdüğün cevır ü cefâları vefâdan bilürüz

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

102

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb Çelebi, Güfte-i Dürrî Çelebi

Dile seng-i cefâ-yı dil-rübâlardan güzer gelmez
 Ne hoş âyînedir kim inkisârdan zarar gelmez
 Nesîm-i ârzû esmez açılmaz gonçe-i ümmîd
 ‘Aceb hayrette kaldım gül-izârımdan haber gelmez

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

103

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i ‘Atâyî

[Dil virenler] sanma kim cânânı teshîr eyledi
 Yok yere ol dil-ber-i râ’nâyı dil-gîr eyledi
 Kuvvet-i bâzûy-ı Ferhâd itmedi hârâyı çâk
 Ateş-i ‘ışk u mahabbet taşa te’sîr eyledi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

104

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

Cânâ salınup nâz ile gülzâra mı geldin
 Bûy-i heves-i zülf-i siyehkâre mi geldin
 Sad-pâre idüp şâne gibi cismine ey dil
 Bûy-i hevesi zülf-i siyeh-kâre mi geldin

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

105

Usûleş: Çenber, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'Ârif

Olur âzürde-hâtır 'âşık-ı zârîñ niyâzından
 O şûh şîve-kârım söylemez ammâki nâzından
 Dil-i zârîñ nihânî bir nigehe eyledi yagmâ
 N'ola memnûn olursam lutf-ı yârîñ dil-nüvâzından

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

25 b

106

Usûleş: Nim-Devr, Beste vü Güfte-i Nâbî

Ruhunda bâdeden yârîñ ki âb u tâb olur peydâ
 Derûnumda benim bir ma'den-i sîmâb olur peydâ
 Hayâl-i halka-i zülfüñle eşkem düşse deryâya
 Zamân-ı haşre dek girdâb-ber-girdâb olur peydâ

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

107

Usûleş: Hafîf, Beste-i Buhûrî-zâde

Serimde dâğ-ı cünûnum baña piyâle yeter
 Terâne-sence harîm-i gam içre nâle yeter
 Yetişmeye deyü gûş-i nigâra çekme elem
 Yeter yeter ser-i kûyinde bunca nâle yeter
 Yâ lel li yâ lel le yâ lel le el lel lâ ...

MÜCTESS: Mefâilün feilün mefâilün feilün.

108

[Başlıksız]

Yüz görse nesîm-i seher ol dil-berde
 Eylerdi gül-i şüküfteyi pejmürde

VEZİN: ?

109

Usûleş: Hâvî, Beste-i Receb

Ol dil-rübâyı bezmimize mahrem isteriz
 Biz lutfunu o mâh-veşîñ her dem isteriz
 ‘Arifleriz o şûh-i cefâ-pîşeniñ müdâm
 Mâbeynimizde ülfetini muhkem isteriz

MUZÂRÎ’: Me’ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

110

Usûleş: Fâhte, Beste-i Buhûrî-zâde

Rûyuñ gibi bir gülşen-i ra'nâ bulunur mu
 Yâ dil gibi bir bûlbûl-i şeydâ bulunur mu
 Ol had u o kâkûl o leb ancak saña mahsûs
 Bir anda gül ü sünbül ü sahbâ bulunur mu

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn

111

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde

Gül ruhuñ kand-i lebiñ gördükçe ey şûh-i cihân
 Nâle eyler mûrg-i dil gûyâ olur tûtî-i cân
 Meyl-i seyr-i gülşen itmezse n'ola sen var iken
 Kâkûlüñ sünbül femiñ gonca kadin serv-i çemân
 Yel le le lâ yelet le lâ yel le lâ le lâ le lâ
 dost yâ le lel lel lâ a cânım yâr yel lel le le li.

REMEL: Fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlûn

112

Usûleş: Evfer, Beste-i Nâ'î, Güfte-i Sun'î

Bir câm ile kıldı beni sâkî yine meftûn
 Beñzer ki yine itti şerâba o gül efsûn
 Ey husrev-i hûbân seni arayı arayı
 Kan derleyüben çıkdı ayakdan mey-i gül-gûn
 Yele le yele li yele lii yâ lâ yel le lel le li.

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn

113

Usûleṣ: Remel, Beste-i Buhûrf-zâde, Güfte-i Nazîm

Görsem o tabîb-i cânı derdim diyemem
 Dil-hastañam el-amân derdim diyemem
 Hâmûş olurum Nazim ol şûhı görüp
 Hâl-i dil-i pür-melâli derdim diyemem
 Tir le le lâ tere lâ tere lâ
 tere lel lel le lâten tere lel lel lâ
 yeled le le le le le le lel le lâ.

AHREB: Mef'ûlü mefâilün mefâilü feûl

114

Usûleṣ: Sôfiyâne, Beste-i Hakîr, Güfte-i Mahvî, Penç-hâne

Öpsem seni toyunca yâr yâr toyunca seni öpsem
 Tere lel lel lel lel lâ tere li lâ
 Öpsem dimeseñ yâr yâr yâr öpsem dimeseñ öpsem
 Tere lel lel lel lel lâ tere li lel lâ

Zeyl

Ten tere lâ yel le le lâ yel le le lel le le lel le
 le lâ le le le le le le lel lel le lâ.
 Tere lel lel lel lel lâ tere lâ tere lâ tere lel lel lâ

Hane-i Sâni hem-çü evvel

Kâ'be yüzüne 'âşık 'âşık yüzüne Kâ'be
 Zemzem lebiñe teşne teşne lebiñe zemzem

Miyanhâne

Demdir sanemâ gel kim yâr yâr gel kim sanemâ demdir
 Her dem kılalum sohbet yâr yâr yâr
 Sohbet kılalum her dem tere lel lel lel lâ tere lâ
 Zeyli Hem-çü evvel

Miyanhâne-i sâni

Ölsün gam ile hâsid yâr yâr hâsid gamile ölsün
 Hürrem olalum sen ben ben sen olalum Mahfî
 ‘Alem dükeli bildi bildi dükeli ‘âlem

HEZEC: Mef’ûlü mefâîlün mef’ûlü mefâîlün

115

Usûleş: Evfer, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ’ilî Merhûm

Nigâh-ı şûhiniñ meftûnı kıldı
 Alup gönlüm o câdû-yı füsünger
 Hilâl ebrûsınıñ mecnûnı kıldı
 Alup gönlüm o câdû-yı füsunger

Bend-i Sâni

Mey-i ‘ışk ile oldum mest ü medhûş
 İdersin n’ola deryâlar gibi cûş
 Beni hicrân ile itdi ferâmuş
 Alup gönlüm o câd-yı füsunger

HEZEC: Mefâ’îlün mefâ’îlün fe’ûlün.

26 a

116

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Elim irmez benim ol zülf-i 'abîr-efşâne
 Pâlersem yeridir kendimi hem-çün nişâne
 Yüz cevir gam eleminden o kaşı mihrâbıñ
 Dâne-i eşk-i terim dönse eger mercâne
 Cânım yevel le lel le lel le le le li ömrüm
 yevel le lel le lel le le le li.

REMEL: Fâilâtün (feilâtün) feilâtün feilâtün feilün (fâ'lün)

27 b

117

Semâ'î, Beste-i Mahmûd (F)

118

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Sırrî Çelebi

Dile mâye-i safâdır hat-ı rûy-i yâr dirler
 Kişiniñ komaz gönülde gamını bahâr dirler
 O nihâl-i bâg-ı 'işve saña da ider temâyül
 A gönül ne âh iderssin buña rûz-gâr dirler
 Ten dir deydîr le li ten ten dir dir ten ten ten ten
 ne nen ne nen nâ hey hey buña rûz-gâr dirlir

HEZEC: Mefâîlün fe'ûlün mefâîlün fe'ûlün.

119

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Gûfte-i Veysî

Tekmîl-i cünûn itmege hâmûn ele girse
 Avârelige vâdi-i Mecnûn ele girse
 El çekdi o şûh eşkümi silmekten usandı
 Kan ağlasak ey dîde biraz hûn ele girse
 Yâ le lel li tere lel li yele lel li yevel le
 lel yen tir ye le lel tir yele lel li.

HEZEC: Mef'ûlû mefâilû mefâilû feûlûn.

120

Semâ'î, Beste-i Na'îlî Merhûm, Gûfte-i Nâ'îlî Merhûm

Yârîñ ki fikr-i kadd u 'izârıñdasın gönûl
 Bâgıñ ne gül-bün ü ne bahârıñdasın gönûl
 Meylîñ o zülf-i ham-be-ham u müşk-bûyadır
 Ne sünbül ü ne zülf-i nigârıñdasın gönûl
 Ter yel le le le le le le lel li
 yel lel le li.

MUZÂRÎ': Mef'ûlû fâilâtü mefâilû fâilûn.

121

Semâ'î, Beste-i Nazîm, Gûfte-i Neşâtî

Tâ-key bu derd ü dâg-ı 'aşka ey bî-insâf
 Çâk böyle neden va'de-i teşrîfe hilâf
 Zahm-ı dile hergiz komadıñ bir merhem
 Ey şûh-i cefâ-cû koya insâf insâf

VEZİN:..?

122

Semâî, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Veysî

Biz âlûde-i sâgar-ı bâdeyüz

Yâ le lel lel le lel lel le lel lel le li

Biz âlûde-i sâgar-ı bâdeyüz

Yâ le lel li

Anıñcün leb-i yâre dildâdeyüz

Yâ le lel lel le lel lel le ye lel lel le li

Anıñcün leb-i yâre dildâdeyüz

Miyan-hâne

‘Aceb derdimüz var sorarsañ bizi

Yâ le lel lel le lel lel le le lel lel le li

‘Aceb derdimüz var sorarsañ bizi

Yâ le lel li

Rakîb ile her gün mudârâyuz

Yâ le lel lel le lel lel lel le lel lel lel li

Rakîb ile her gün murâdâyuz

Yâ le lel li.

MÜTEKARİB: Fe‘ûlün fe‘ûlün fe‘ûlün fe‘ûl

126

Semâ'î, Beste-i Sûrnâ-zen Ahmed, Güfte-i 'Uzletî

Ne dehendir ü ne kâküldür bu
 Bu ne gonçe bu [ne] sünbüldür bu
 Fehm idüp meylimi igmâz eyler
 Ne tegâfûl ne techahüldür bu
 Dir ten tenâ dir ten ni ten ni ten

REMEL: Feilâtün feilâtün fa'lün.

127

Semâ'î, Müstezâd, Beste-İ Küçük İmâm, Güfte-i Haylî

Et cilve ki hayrânîñ ola ey kad-i bâlâ
 Tâ kâmet-i tûbâ
 Gel gülşene tâ-kim ola her bir gül-i ra'nâ
 Bir bülbül-i şeydâ
 Didim sanma bûs-ı lebiñ cânıma emdir
 Lutf it ne var emdir
 Ey Haylî-i âşüfte didi işte gül ammâ
 Efşânîña ammâ
 Yele lâ ter lâ ter yel le lâ yele lâ.

HECE: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

Mefûlü feûlün.

128

Semâ'î, Beste-i Receb

Yüreğim pâreledi nâvek-i mihnet kat kat
 Cigerim yâreledi tîg-u muhabbet kat kat
 Kaddı mevzûn u teni nâzik ü endâmı lâtif
 Hâsılı ol gül-i ra'nâda letâfet kat kat
 Cânım cânânım sultânım

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün

129

Semâ'î, Beste-i Şeştârî Seyyid Hân, Güfte-i Rasâtî

Tıfl-ı dil iderse n'ola teknil-i fûnûn
 Hem meşk-i cunûn itmededir çün Mecnûn
 Levh-i dile üstâd-ı ezel itmişdür (meded ey)
 Ebrûleriniñ fikrini ser-meşk-i cünûn

HEZEC: Mef'ûlü mefâilü mefâilü feûl

130

Semâ'î, Beste-i Receb

Dilde mihr-i lebiñ ammâ ki ol bende midir
 Sûz-ı aşkın eseri sende midir bende midir

O kadar var ki seni âşıkâ câlis sanurum
 Lîk fark eyleyemem anı ki cân bende midir

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün

131

Semâ'î, Beste-i Receb

Çeşm-i siyehiñ mest-i mey-i nâz olacaktır
 Bildim anı kim hüsn ile mümtâz olacaktır
 İrmez elimiz kadd-i nihâline ki zîrâ
 Günden füne ol serv ser-efrâz olacaktır
 Cânım âh sultânım cânım yâr meded ey

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

132

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde

.....di nâze meftûn bir şûh-ı î vefâya
 lutf iderken der-kâr olur cefâya
bir nigâh-ı nâzı yagmâ-ger tehammül
 Efsûs düşdi bir böyle bî-vefâya
 Dâd ey dâd ey dâd ey dâd ey dâd ey dâd dâd
 ey cânım, sultânım ömrüm hey.

HEZEC: [Mef'ûlü] fâilâtün mef'ûlü fâilâtün.

133

Semâ'î, Beste-i Na'î, Güfte-i Fuzûlî

Sabrım alup felek baña yüz bin cefâ verir
 Az olsa bir metâ' aña el çok bahâ verir
 Düşdüm belâ-yı 'aşka hıred-mend-i 'asr iken
 El şimdi benden aldığı pendî baña verir
 Tâ dir delli ten(5) tene dir ni
 Zeyl Tâ dir delli ten det dere diller ten tâ dir
 Delli ten(5) tene dir ni
 Tâ dir delli ten[2] tenen ten tenen te
 Tenen tâ dir dilli ten(5) tene dir ni

MUZÂRÎ': Mef'ûlû fâilâtü mefâîlû fâilün.

134

Semâ'î,, Güfte-i Feyzî

Zünnârımı seyr eyleyen efsûs disünler
 Mey-hâneye düşmüş gör o sâlûs disünler
 İtdi nigeşi bu dili bir vechile yagmâ
 Şimden gerü feryâdına nâkûs disünler
 Di dere di dere di der leli tâ nâ tene dir ni.

VEZİN:?

28 b

135

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Mahvî

Öpsem seni toyunca cânım cânım cânım vâý

toyunca seni öpsem

Öpsem dimeseñ öpsem öpsem öpsem dimeseñ öpsem

ten tir lel le le lâ cânım yel lel le li tere le li yele le lel

lel lel le li lel le li cânım yel le li ömrüm ye lel lel lâ lel

lâ lel lel lel lel le lâ.

Kâ'be yüzüñe 'âşık 'âşık yüzüñe kâbe

Zemzem lebiñe teşne teşne lebiñe zemzem

Miyân-hâne

Demdir sâname gel kim gel kim gel kim sâname demdir

Her dem kılalum sohbet sohbet kılalum her dem

Lâzeme: Cânânım, cânânım, sultânım tere lel le lel le lel

le lel le lel le lel le lâ.

Hâne-i Ahir

Ölsün gam ile hâsîd aman aman aman hâsîd gam ölsün

Hürrem olalum sen ben sen ben sen ben olalum hürrem

Ten tir lelle le le lâ.....

Mahfî kulınam şâhum şâhum kulınam Mahfî

'Alem dökeli bildi bildi dükeli 'âlem

Nakarat hençü evvel

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlün mef'ûlü mefâîlün

136

Nazîre, Semâ'î, Penç-hâne, Beste-i Receb

Öpsem seni toyunca toyunca seni öpsem âh cânım
 Öpsem dimeseñ öpsem öpsem dimeseñ öpsem
 Tere le le le le le le le le le lâ tere lâ
 tere lâ tere lâ tere le le le lâ yele lâ yele le le le lâ.

Miyan-hâne

Demdir sanemâ gel kim gel kim gel kim sanemâ demdir
 Cânım, cânım, sultânım dil-dârım hünkârım dil dil men âlâmen

Hâne-i Ahir

Ölsün gam ile hâsîd hâsîd gam ile ölsün
 Amân amân ömrüm alâmen
 Hurrem olalım hurrem olalım sen ben sen ben âh cânım
 ben sen olalım hurrem tere lâ tere lâ tere lâ
 Mahfî kulınamey

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlün mef'ûlü mefâîlün

FASL-I SABÂ

30 b

137

KârUsûleş: hafif, Tasnîf-i Hvâce (F)

138

Savt, Çîn, Usûleş: Hafif (F)

31 b

139

Nakş....Usûleş: Türk-i Zarb (F)

140

Nakş, Usûleş: Fer' (F)

141

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

142

Nakş, Usûleş: Devr-i Kebîr, Tasnîf-i Hvâce (F)

143

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

144 (F)

Nakş, Usûleş: Fahte, Tasnîf-i Hevâce 'Abdü'l-kâdîr

145

Nakş, Usûleş: Türk-i Zarb, Hvâce 'Abdü'lkâdîr (F)

146

Nakş, Usûleş: Muhammes (F)

147

Nakş, Usûleş: Sôfyân (F)

148

Usûleş: Düyek, Beste-i Baba Nevâî (F)

32 a

149

Nakş, Usûleş: Evfer

33 b

150

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Sûrnâ-zen Ahmet Efendi

Nergisiñ tolar gözi hüsnüñ görüp şebnem değıl

Yalıñız kan aglayan bu dîde-i pür-nem değıl

Ansızın kılsañ tecelli eylerem mahv-vücûd

Tañrı hakkı dağılar duymaz bu ki âdem değıl

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

151

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i İmâm, Güfte-i Nev'î

Bâde hem nûş itmege bir yâr-ı hem-dem bulmadık

Biz bu devriñ sagar-ı mihrinle 'âlem bulmadık

Muttasıl eksilmede câm-ı şarâbıñ neş'esi

Lîk câm-ı mihnetiñ keyfiyyetin kem bulmadık

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

152

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Hakîr, Güfte-i Edîbî-zâde Tab'î

Gitdi derd-i 'ışk ile dil gam-güsârın bulmadı

Garka-i bahr-i gam oldu dest-yârın bulmadı

Geh bülend eyler sedâ-yı âhını geh pest ider

Mutrib-i nâlem meger dahî karârın bulmadı

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

153

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Kadrî, Güfte-i Sürûrî

Tâ mu'anber kâkülün hûrşîde salmışdır kemend

Bağlamışdır boynuma zencîr-i zülfün bend bend

Ey Sürûrî hattı secdâsına yârın baş çeker

Yazılsun tîg-ı mihnetle kalem-veş bend bend

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

154

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Buhûrî, Gûfte-i Fuzûlî

Sabâ agyârdan pinhân gamım cânâna izhâr it
 Habersiz yârimi hâl-i harâbımdan haber-dâr it
 Giriftâr-ı gam-ı 'aşk olalı âzâde-i dehrem
 Gam-ı 'aşka bundan beter yâ-Rab giriftâr it
 Cânım yel le lel le li yâ le lel li ömrüm yâ lel li yâr.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

155

Usûleş: Fer', Beste-i Hakîr, Gûfte-i Vecdî

Uşşâk-ı zârı kırmada hat-ı siyâh-ı nev
 İmdâd-ı hüsne geldi yine bir sipâh-ı nev
 Ey kîne-cû bu eski bakışlar degül bize
 Çeşm-i siyâha ola mübârek nigâh-ı nev

MUZÂRÎ' : Mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

156

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Nâne, Gûfte-i 'Atâî

Ey meh revîş-i gerdeş-i gaddâra mı uyduñ
 Ahbâb-ı koduñ düşmen-i mekkâre mi uyduñ
 Başdan çıkar sen gibi bu sevdâyıla âhir
 Avâre gönül zülf-i siyeh-kâre mi uyduñ
 Hey yâr yel lel lâ yel le lel lâ.

HEZEC: Mef'ûlü mefâilü mefâilü feûlün

157

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Gûfte-i 'Arif Çelebi

Bilmem 'azabmıdır nigeñiñ pür-sitîz iden
 Tig-ı siyeh-tâb-ı müjeñ böyle tîz iden
 Ken'âniyân hasreti itmiş zelîl ü hvâr
 Ol Yûsuf-ı melâhatı böyle 'azîz iden

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

158

Usûleş: Düyek, Beste-i Küçük İmâm, Gûfte-i Nehcî

O kaşı yaya sabâ bir iki nişânımı söyle
 Cigerde tîr-i gamı tende üstühânımı söyle
 Seni salan bu hevâya beni belâlara atıp
 O serv-i kaddımı zülf-i semen feşânımı söyle.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilâtün.

159

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

La'liñ ümîdin eylemişiñ bağı kan olur
 Sevdâ-yı hâlin 'âşıkâ dâğ-ı nihân olur
 Zülfüñle yâr u gamzeñ ile âşînâ olan
 Hakkâ budur ki sâhir olur nüktedân olur

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

160

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb, Güfte-i Zihnî

Gel ey güher-bend-i me'âni zîb-i gûş eyle
 şâhid aklı bu günden bâde nûş eyle
hûr ü kevser gül-i harâbata
 Mey la'lmestâne cûş eyle

VEZİN: ?

161

Usûleş: Evfer, Beste-i Nâne, Güfte-i Şefî'î

Gamîñla hasta olan kimseye devâ olmaz
 Ümîd-i sıhhat iden saña mübtelâ olmaz
 Dil-i fütâde gibi bend olup kalur âhır
 Reviş-i hevâ-yı ser-i zülfüne rehâ olmaz
 Yel lel lâ yâ lâ lel lel lâ.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilâtün.

34 a

162

Usûleş: Fer' , Beste-i Taşçı-zâde, Güfte-i Vecdî

Çeşmiñ ki sihr-ile baña yüz dürlü nâz ider
 Her bir nighde dilde aña biñ niyâz ider
 Gör ittihâd-ı hüsnî ki pervâne mest olur
 Ammâ ki şem'a girye-i bî-ihdiyâr ider
 MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

163

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bahâî

İtâb-ı la'î-i nâbîndan gönül pür pîç ü tâb olmaz
 Bilür kim kân-ı âteşden çıkan hançerde âb olmaz
 Yıkılmaz dil pey-ender-pey çekerken câm-ı âzârından
 Bu bezmiñ bâde-nûşî mest olur ammâ harâb olmaz

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

164

Usûleş: Sakîl

Bir gözleri hûn-rîze giriftâr olabilsem
 Ahvâl-i perîşân ile bîdâr olabilsem
 Vasl-ı ruh-ı cânânı añup meclis-i meyde
 Bülbül gibi giryân u dil-figâr olabilsem

HEZEC: Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

165

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb, Güfte-i Feyzî

Ne rûy-i dil ne dil-cûyî ne vaz'-ı dilrübâyîdür
 Benüm senden murâdım bir nigâh-ı âşinâyîdür
 N'ola geçsem sabâ-veş kâkül-i 'anber-şemîmînden
 Gelen andan meşâm-ı câme-i bûy bî-nevâyîdür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

166

Güfte-i Yahyâ Efendi, Usûleş: Berefşân, Beste-i Buhûrî-zâde

Çeşm-i pür-hûna hayâl-i la'li hem-demdir hele
 Gayre hâcet yok gönül hem câm hem Cem'dir hele
 Ademe olur, perî-rûlar görünmez bir belâ
 Cevr ederse kâ'ilüz ol mâh-ı âdemdir hele

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

167

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i (F)

168

Usûleş: Der-i Revân, Beste-i Dervîş Alî

Bahar irişdi devr-i bâde geldi
 Gül ü lâle mübârek-bâde geldi
 Vefâ berginden ihsân meyvesinden
 Benim servim 'aceb âzâde geldi

HEZEC: Mefâilün mefâilün feûlün

169

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Receb

Beni zülfünle kaddiñ öldürürse derd ü gamlarla
Mezârım hep müzeyyen ola ‘Abbâsî ‘alemlerle

Kara yazuh dil şol deñlü aglar künc-i gam içre
Sıfatım defter ü dîvâne yazılsa kalemlele

Kad ü zülf ü dehânı hasreti ol bî-vefâ yârîñ
Nelâk itse ‘aceb midür beni her dem elemlele

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

171

Usûleş: Hafif, Beste-i İmâm, Güfte-i Nâ‘îlî

.....kâkûl görelim

.....beñzer gül ü mül görelim

Yürür etmeyüb agyâr yanında dir imiş

Yen tir lâ tir lel le lel le lel le li beli yârim

Nâ‘îlî cevreyler mi tahammül görelim

Yen tir ye lel le li ye le li ye lâ yâ lâ yel lel le tir ye le le li nâzenînin

VEZİN: ?

172

Usûle: Devr-i Revân, Beste-i Küçük İmâm

İtdi her bir gonçeyi bir nâfe feyz-i rûy-i dâst
 Var-ise [vuslat] ümmîdi sünbül-i gîsûsı dâst
 Lâlesi şu'le gül-i şu'le nesîmi şu'ledir
 İtdi bî-gam ferveriş âb u hevâsı suyu dâst
 Cânım yel le lî li yel le lî.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

173

[Başlıksız] (F)

174

Şarkı, Usûle: Evfer

Gömlegim al eylediñ hey zâlim
 Kaddimi dâl eylediñ hey zâlim
 Bir heftelik yâr içün ey felek
 İşimi zâr eylediñ hey zâlim

Bend-i Sâni

Tebrîz'in tagı güzel hey mîrim
 Bağçesi bağı güzel hey mîrim
 İşitdim rakîb ölmüş serv-i nâz
 Dahı hûb dahı güzel hey mîrim

HECE: 5+5=10

175

[Başlıksız]

Ey tîge urup hışm-ile gayre nazar itdiñ
Kasdıñ ben idim sen anı şâhım siper itdiñ

Hem gönlüm hem 'aklım hem sabrım aldıñ
Ey şûh-i cefha-pîye baña sen neler itdiñ
Yâ lel le lelle le lel li tir lel le lel le le lel
le le le li ye le li tir li yâ lâ yel le le lel.

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

34 b

176

Güfte-i Birâder-zâde-i Uzunî-zâde, Beste-i İbrâhîm Çelebi

Usûleş: Devr-i Revân

Geçki eyyâm-ı safâmız rûz u şeb hicrânile
Eglenür şûrîde dil şam u seher efgânile
İtmesün ol ruhlerin gel 'âşıkâ cevır ü cefâ
Korkarım ber-bâd ider bu 'âlemi bir âhile.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâîlün.

177

Güfte-i İshâk-zâde 'Arif Çelebi, Beste-i İbrâhîm Çelebi,
Usûleş: Devr-i Revân

Yine ol gamze-i pür-hışm dâl-i hançerdür
Dirîgâ kahramân bir nâ-tüvâne dâl-i hançerdür

Der-âgûş-ı miyânında bahâne-cûy-dûz gayre
Baña ammâ o hûnîn bî-bahâne dâl-i hançerdür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

35 b

178

Kâr.....Usûleş: semâ'î, Tasnîf-i Hvâce 'Abdü'l-kâdîr (F)

179

[Başlıksız] (F)

180

Semâ'î, gel, Beste-i 'Acemler

181

Semâ'î, Hvâce 'Abdü'l-kâdîr (F)

182

Semâ'î, Tasnîf-i Mahmûd 'Alî (F)

183

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

184

Semâ'î, Karîne..... (F)

36 a

185

Semâ'î, (F)

186

[Başlıksız] (F)

187

Semâ'î (F)

188

Semâ'î, Beste-i Zekî.....(F)

189

[Başlıksız] (F)

190

Semâ'î (F)

191

[Başlıksız] (F)

36 b

192

Semâ'î, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Fehîm

Olur mı cânê dimağ âşinâ şemîm-i murâd
 Eser mi gülşen-i âmâlîme nesîm-i murâd
 İder mi bahtımızı Hâk kurs-ı mihr-i ümîd
 Olur mı tâli'imiz mahrem-i harîm-i murâd
 Yâ lâ yel lel le li yel le li cânım yel lel le li
 yel lel lel li yel lel lâ ra'nâyîmen.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

193

Semâ'î, Beste-i Sarı Bâkî, Güfte-i Fasîhî

[Didim] nâdire-gûy âşinâ-yı dil-berdür
 Sözümlatîfe-i hâtır-küşây-ı dil-berdür
 Küşâde-hâtır iden gonçe-i dil-i zârı
 Nesîm-i dil-keş-i vasl-ı hevâ-yı dil-berdür
 Ah dir dir ten teni ten tenen ni tâ nâ dir dir ten.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilâtün mefâilün

194

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Gûfte-i Sırrî

Ruhsârîñ üzre tâze hat-i müşk-bû mıdur
 Ceyş-i Habeş'le, milket-i Rûm'a gulû mıdur
 Ol mûy-i 'anberîñ ile hâl-i cebîn mi yâ
 Ser-safha-i berât-ı cemâliñde "hû" mıdur
 Yele lel li yel li yel lel lel lâ yele lâ yele lel lel lâ.

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

195

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Gûfte-i Bâkî

Sînem ki tîr-i gamzeñe bir hoş nişânedir
 Peykân-ı cevherine bu göñlüm hızânedir
 'Ayb itme zâhid eylediğim âh ü nâleye
 'Arz-ı niyâz lutfâ hemân bir behânedir.
 Tir yel lel lel li yel lel lel lel li lel lel lel le ye lel lâ ra'nâyîmen.

MUZARÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

196

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Gûfte-i Fuzûlî

Kıl sabâ göñlüm perîşân olduğın cânâne 'arz
 Sûret-i hâlin bu vîrân mülkin it sultâna 'arz
 Tende cânım bir emânet saklarım
 Ol zamândan kim emânet kıldılar insâna 'arz.
 Cânım yel lel le li mîrîm yel lel lel li.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

197

Semâ'î

Dembedem dîdelerim eşk-i firâvân bürüdi

Bu merdümü gark eyledi 'ummân bürüdi

Göz değer deyü nazardan sakınup ol mâhı

Hâle-veş 'ârızını zülf-i perîşhan bürüdi.

Di tere di ten det re di ten di ten tâ di ten tâ zâlim vây.

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün

198

Semâ'î

Ağla hey gözlerim ağla

Ağla gel ciğerim dağla

Yol virmez karşıki tağlar

Dôst hey dôst

Hey yâr hey yârim anda

Cânânım anda ben bunda

Bend-i Sâî

Şu karşıki yüksek evler

İçindeki gönlüm egler

Kâfiri müslimân eyler

Hey dôst hey yâr.

HECE: 8

199

Semâ'î, Beste-i 'Abdî, Güfte-i Nâ'ilî Merhûm

Müş tâkıñım [ben] ey âfet-i cân
 Ey bî-terâhhüm ey nâ-müselmân
 Gâret-ger-i dîn âşûb-ı devrân
 Ey bî-terahhüm ey nâ-müselmân

Bend-i Sâî

Bu yıllarda kesdiñ bizden selâmıñ
 Bir bî-vefhadır dillerde nâmıñ

Bâd-ı sabâdan aldık peyâmıñ
 Ey bî-terahhüm ey nâ müselmân.

RECEZ: Müstefilâtün müsteilâtün.

FASL- I ÇARGÂH

37 b

200

Kâr-ı Büyük Murassa' ,Usûleş: Sakîl (F)

201

Kâr-ı Çâr Âgâze, Usûleş: Türk-i Zarb (F)

38 b

202

Usûleş: Düyek, Beste-i Mera', (Güfte-i Abdî)

Bîmâr-ı 'aşkıñ oldı gönül hey bilür misin

Cânâ cefâña sabr idemez öldürür misin

Ey hoş-hırâm 'ahdiñe turmaz mısın demî

'Aşıkâ nâz ü şîveler eyler yürür misin

Bend-i Sâni

Açılmaz-ise ağlamadan gözlerim no'la

Ey tıfl-ı nâ-resîde beni güldürür misin

Göstermez oldı gün yüzünü aldı gönülüm

'Abdi cefâyâ başladı ol mâh görmez misin

MUZARİ: Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

203

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i İmâm, Güfte-i Cevrî

Çeşm mahmûrî neden kim hvâbdan bîdâr olur
 Fitne-i mestâne hvâb-ı gamzeden huşyâr olur
 Ger nezâketle söz açsa râz-ı dilden ol nigâh
 Her şükûfte nüktesi bir mahzen-i esrâr olur

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

39 b

204

Semâ'î, Beste-i Mehmed Efendi-zâde.....(F)

205

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

40 a

206

Semâ'î, Kadrî A'mâ, Güfte-i Yahyâ Efendi

Gelmez yanıma eylediğim zârı ne bilsün
 Bakmaz yüzüme dîde-i hûnbârı ne bilsün
 Rûyinde karâr itmege yüz tutmuş-idi dil
 Ardınca imiş hatt-ı siyeh-kârı ne bilsün

Zeyl: Düm dere di der der le li ten ten tene nen ni
 Tene ni ten tenen tâ düm dere dere di dere dir dere
 dir ten ten ni tâ nâ dir dir ten döst ardınca.

HEZEC : Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

FASL- I HÜSEYNÎ

40 b

207

Kâr-ı Çâre-i Dîl, Usûleş: Muhammes, Tasnîf-i Hvâce (F)

208

Kavl, Hüseyinî, Usûleş: Muhammes, Tasnîf-i Hvâce (F)

209

Kâr-ı Şeker-rîz, Usûleş: Hafif (F)

210

..... (F)

41 a

211

Usûleş Nim Sakîl (F)

Nazîre-i 'Amel-i Kıyamet, Tasnîf-i.....

41 b

212

Nakş, Usûleş: Türk-i Zarb, Tasnîf-i Hvâce 'Abdü'l-kâdîr (F)

213

Savt, Usûleş: Devr-i Revân (F)

214

Nakş, Usûleş: Sôfyâne, Beste-i 'Acemler, Güfte-i Mevlânâ (F)

215

Usûleş: Evfer, Nakş (F)

216

Nakş, Usûleş: Evsat, Tasnîf-i Gulâm (F)

217

Nakş, Usûleş: Muhammes, Tasnîf-i Mısırî (F)

218

Nakş, Usûleş: Fer' (F)

219

Nakş, Usûleş: (F)

220

Usûleş: Evfer, Beste-i.....(F)

42 a

221

Evfer, Nakş (F)

222

Nakş,Evfer (F)

223

Nakş, Evfer (F)

224

Muhammes... (F)

225

Evsat, Nakş (F)

226

[Başlıksız] (F)

227

Evsat, Nakş (F)

228

Nakş, Evsat (F)

43 b

229

Usûleş: Evsât, Müstezâd, Beste-i Hâfız.....

Hey şerh eylemege derd ü gam-ı 'aşkıñı her bâr

Hey zâlim vâý hey(3)/ ey yâri cefâkâr/ ey nâzenîn

Derd ana bulunmadı cîhânda baña bir yâr

Hey zâlim vâý hey(3) /bir yâr-i vefâdâr/ ey nâzenîn

Fâş itdi derûnumda olan râz-ı nihân

Hey zâlim vâý hey(3)/ pür itdi derûnum/ ey nâzenîn

Şeb-tâ-be-seher eylediğim girye ile zâr

Hey zâlim vâý hey(3)/ yâr-ı sitem-kâr/ ey nâzenîn.

VEZİN: ?

230

Usûleş: Evsât, Beste-i Hakîr, Güfte-i Rızâî

.....göñül yâr-i gül-endâmını buldı

Bî-çâre murâd-ı dil-i nâ-kâmını buldı

Sâkî çekilen derd ü elem gâyete irdi

Sun câm-ı mey-i nâbı gam encâmını buldı

Yele lâ ter ye lel le lel le le le li.

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

231

Usûleş: Evsâd, Beste-i Hakîr, Güfte-i Haylî

Dün gice şerâb-ı lebiñi yâda getürdüm

.....çok bâde getürdüm

‘Uşşâka idüp sûz-ı dili râst ifâde

Dil-dâdeleri şevk-ile feryâde getürdüm

Ah yel lel li yâ lel lâ li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

232

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Fuzûlî

Ne hoşdur ‘ârızın devrinde zülf ü ‘anber-efşânın

Bu devranda ‘acep cem‘iyyeti var ol perîşânın

Ruhun derinde bir dîvânedir sevdalı zülfün kim

Perîşanlıktan olmuş men gibi meşhûr devrhânın

Cânım yevel le leli yâ le leli leli.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

233

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Enverî

Verir dest-i ‘adûya gûşe-i dâmânını yârın

Nesim aldık elinden biz ‘aceb bu çarh-ı gaddârın

N’ola hvânende-i vaslın olursa ‘âşık-ı şeydâ

Umar lâbüd gedâlar lutfını hem-vâre hünkârın

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

234

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'îlî

Sevdiñ görünce ol büt-i âyîne-tal'atı
 Kurbânın oldugum nice gördüñ muhabbeti
 Senden kaçup görünmemeler nâz imiş saña
 Bir bî-vefâ imiş hele gördüñ mi âfeti

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

235

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Şâib

Beni mahrum iden ruhsârdan zülf-i perîşândur
 Bu deryâ-yı letâfet mevc-i 'anber içre pinhândur
 Eger hûrşîd-tâbân ile sensiz hem-meşreb olsam
 Leb-i lâ'l-i mey-âlûdı gözüme kanlu peykândur

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

236

[Başlıksız]

Bahâr geldi yine deste câm almazam
 O gonçeden bu havâlarda kâm almazam
 Gurûr-ı hüsn ü letâfet hatâya.....
yâr reh-güzârına meger selâm almazam
 Yâr selâm almazam.

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün fâilün.

237

Usûleş: Muhammes, Beste-i Hakîr, Güfte-i Kadri

Kemâl-i ragbetimiz hep humâredür şimdi
 Melâl-i hâcetimiz âşikârdür şimdi
 Ne mülkün eyleye Kadri kabul sîm-teni
 Cerîde-i dilimiz pâre pâredür şimdi

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

238

Usûleş: Muhammes, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâbi

Râm eyledim niyâz ile ol şîvekârımı
 Şehbâz-ı dest-i himmetim aldım şikârımı
 Dilden kesilmez hele ser-rişte-i ümîd
 Virmem safâ-yı vuslata intizârımı
 Yâ le le lelcânım yel lallel lel.....intizârımı.

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

239

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâbî

Cefâ gördük o şûh-ı nâz-perverden safâ derken
 Bizimle 'âkibet bîgâne çıkdı âşinâ derken
 Göñül bir câm-ı zeng-âlûde döndi köhne revzende
 Zamân ile aña âyîne-i âlem-nümâ derken
 Ey vâ y ey vâ cânım yele le lel li yâ lel li yâ lel li
 Yâ lâ yel le le le le lel li hey hey cânım

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

240

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i [Şeyh 'Arzî]

Letâfet
 Açılmaz hvâbdan.....
 Nümâyan olmaz oldu nakş-ı.....
 Göñül mir'ât-ı kall-i dil-rübâdan dûra beñzersin

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

241

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Âzerî

Halk-ı 'âlem bildiler 'ışkınla nâlan (oldugum)
 Hiç sen yâd itmedüñ bir kerre hayrân (oldugum)
 İncinüp 'ahd eylemişsin (baña) düşmân itme
 Gerçek incindi mi lutf it söyle kurbân (oldugum)
 Yâ le lel lel li yel le lel lel li yâ lel lâ lel le lel lel li.

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün

242

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, (Güfte-i Sırrî)

Leb-i peymâne-i gam-teşnemiz bir (şû'leden terdür)

Kim anuñ kem şerârı tâb-sûz-ı mihr-i enverdür

Gürizân olma gam gâh geh kâşâne-i dilden

Bilürsün hek-celîs-i Sırrî-i zâr oldugun yerdür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

44 a

243

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'Ârif Çelebi

'Âyb ider hâl-i dil-i âşüfte-sâmânum gören

Görmeden ol şûh-ı etvâr-ı perîşânum gören

Olmamak üftâde mümkün mi ol nahl-i 'işveye

Hâk-i râh olmaz mı ol serv-i hırâmanum gören

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

244

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Neşâtî

Gitdiñ ammâ ki koduñ hasret ile chanı bile

İstemem sensiz olan sohbet-i yârânı bile

Devr-i meclis baña girdâb-ı belâdır sensiz

Meyi zehrâb-ı sitem sâgar-ı gerdânı bile

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün

245

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'ilî

Âşıkıñ derdine turmaz nigeñiñ çâre bulur
 Zahmına merhûm olur merhemine yâre bulur
 Girye-kârhan-ı heves sanmañ o mest-i nâza
 Câme-hvâbında dahi ruhsat-i nezzâre bulur

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün

246

Usûleş: Evfer, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Şehrî

Ezel ki zahm-ı ciger-gâh-ı 'aşkuñ ile karîñüz
 Henüz 'arzû-mend-i tebessüm-i nemekîñüz
 Savul nazargehimüzden eyâ tegâfûl-i bî-derd
 Temâm nâle-i derüz temân âh u hazîñüz

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilâtün

247

Usûleş: Zencîr, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Vecdî

Piyâle elde safâ dilde yâr karşımda
 Elimde 'âlem-i 'işret bahâr karşımda
 Degül bahâr-ı Gülistân kendini göremem
 O gül-rûh olmasa âyine var karşımda
 Cânım yâ le le lel li 'ömrüm yâ le le lel le le

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün

248

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Hakîr, Güfte-i Küçük Yazıcı

Zülf-i müşkîn bütân ârâm-gâhumdur benüm
 İftihânım 'âleme çeşm-i siyâhumdur benüm
 Gel yetiş bir lahza kurbânın olam feryâdına
 Makdemüñ rahat-fezâ-yı zahm-ı âhumdur benüm

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

249

Beste-i Küçük İmâm, Usûleş: Muhammes

Dil-dâra gönül kendüñi hem-râz idemezsin
 Bî-çâresin ol rütbeyi ihrâz idemezsin
 Gam-hâneñi teşrîfini hvâhiş güzel ammâ
 Ol dil-siyeh-i nahvete i'zâz idemezsin

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

250

Güfte vü Beste-i Nazîm Merhûm, Usûleş: Remel

Cânânım ile yek-dil idüp cânımı yâ Rab
 Yâr eyle dil ü cânıma cânânımı yâ Rab
 Lutf eyle şifâ-hâne-i feyz-i kereminden
 Bir haste-dilem derdime dermânımı yâ Rab
 Yâ le lel lel lel le le lel li yele li yellel lel lel lel li
 Yâr(3) yâ Rab

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

251

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Vecdî

Nigâh-ı mesti mi tig-i kazâ mıdır bilmem

Bürehe hançeri kasdı baña mıdır bilmem

Beni getirmez o hercâyî yâdına hergîz

Lisân-ı 'aşkda nâmım vefâ mıdır bilmem

MUZÂRÎ': Mefâilün feilâtün mefâilün fa'lün

252

Hafîf

Gönlüm aldı âl-ile bir gözleri elâ yine

Gözlerinecânlar fedâ ala yine

Âl-i tûfûdır feminşekerdir lebleriñ

Anı seyr itmek dilerseñ destîne al âyine

Yele li yele le lel li yele li yelle li yele lel lel le lâ

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

253

Darb-ı Feth

Sirişk-i çeşm-i hûnînim o âteşî mevc-i deyâdır

Ki her kim katre-i eşkimde biñ düzeh hüveydâdır

Muhabbet bezm-i 'işret sâkî sahbâ-yı bî-'ayş-ı dil

Dü-çeşmim âyine-gerdân iki câm bâde-peymâdır

Cânım yel lel lâ li

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

44 b

254

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde

Dili âvâre kılan fikr-i kad-i dil-cûdur
 Beni mecnûn iden ol kâkûl-i 'anber-bûdur
 Şerbet-i vasl-ı safâ-bahşına 'alem teşne
 O cefâ-pîşe letâfetde bir içim sudur.

REMEL: (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilâtün fâ'lün.

255

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Elim irmez nideyim âh o boyı şımşâde
 İdeyim minneti yerden göğde dek feryâde
 [Bezminde] hâl-i 'izârîñ müje-i hûn-âlûde
 Katı çok reng virüpdür kalem-i Bihzâd'e
 Ah ye lel lel le lel le li yâr yâ lâ yel le li.

REMEL: (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilâtün fâ'lün.

256

Usûleş: Sakîl, Beste-i Nâne Ahmed

Bülbül fighan ü nâleñi tekrâra başladıñ
 Beñzer..... sitem-i hhara başladıñ
ki zemzeme-pirâ olup yine
 Dil-hvâhıñ üzre geşt-i çemen-zâra başladıñ

MUZARİ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

257

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Buhûrî-zâde, (Güfte-i Feyzî)

Gam-ı hicrinde ey meh dil pür-âteş dîde deryâdır
 Bu derd-i cân-güdâza şerbet-i vaslın müdâvâdır
 Ümîd-i cânân-ile dilden def'-î gam eyle
 Eger anıñla def' olmazsa Feyzî çâre sahbâdır
 Cânım hânım yele le li yele le le le le li.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

258

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Vecdî

Nigâh-ı mesti mi tiğ-i kaza mıdır bilmem
 Bürehne hançeri kasdı baña mıdır bilmem
 Beni getürmez o hercâyî yâdına hergiz
 Lisân-ı 'aşkda nâmım vefâ mıdır bilmem

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün fa'lün.

259

Usûleş: Hafîf, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Hicr-i lâ'liñle demâdem gözyaşı mey-gûn olur
 Dîde dilden dil hadeng-i gamzeden pür-hûn olur
 Ehl-i 'aşkıñ nâlesin ney kâmetin çeng eylediñ
 Pâdişehsin itdügün şimden gerü kânûn olur
 Yele lele lele lele lele lâ lâ lâ.

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

260

Usûleş: Nîm -Devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'Azmî

Niçün sûz-i derûnun 'âşık-ı bî-dil nihân eyler
 Anı bâd-ı nesîm-i subh-ı vuslat çok 'ayân eyler
 Sakın vaz'-ı tegâfûl-gûne-i dil-dâra inicinme
 Seni şâyed o nahl-i nâz-perver imtihân eyler

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

261

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Enverî

Diller harâb oldu gam-ı 'aşk-ı yârdan
 Asûde olmadık sitem-i rûzigârdan
 Cevr itme alma âh-ı seher-gâh-ı 'âşıkı
 Ayînesin sakın güzelim inkisârdan

MUZÂRÎ': Mef'ûlû fâilâtü mefâîlû fâilün.

262

Usûleş: Devr-i Revân

Şebnem.....yaneler.....
 Sabrla.....çare nedir
 Peymâne-sıfat.....
 Bir dem mi geçer dîdelerim.....

Vezin: ?

263

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde, Gûfte-i 'Abdî

Rakîbe mâyl olduñ bu dil-i şeydâyı neylersin
 Helâk itdiñ beni ey âfet-i hercâyî neylersin
 Seniñ 'Abdî gibi bir meclis-ârâ 'âşıkıñ vardır
 Varup gülşende ey gül bûlbûl-i gûyâyı (neylersin)

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

264

Usûleş: Nîm Devr-i Kebîr, Beste-i Na'lî, Gûfte-i Sûzî

Tâk-ı ebrûsı o yârıñ kıble-gâhımdır benim
 Kâkül-i şeb-gûnı cây-i dil-nihânımdır benim
 Her.....râz-ı cânânımıñ
bendesı ol pâdişâhımdır benim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

265

Usûleş: [Devr-i] Kebîr, Beste-i [Receb], Gûfte-i Dürri

Mest-i Cemem kûy-ı dil-ber cılve-gâhımdır benim
 Zülf ü hâlî bend-i pây-ı seng-râhımdır benim
 Eylesin benden nihân âyîne-i ruhsârını
 Turra-i şeb-reng sanemiñ dûd-ı âhımdır benim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

266

Usûleş:.....

Çâh-ı zekanıñ.....

Dâğ-ı gamıñ.....

hâr u hes u hâşâk.....

Çâh-ı gül bir sünbül.....

VEZİN: ?

267

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde

Dem-i visâli zuhûr-ı hat-ı nigâra düşer

Hüdâ verirse eğer 'ıydımız bahâra düşer

Safâ-yı mey-gede bir görmek-ile añlamaz

O zevk hâtır-ı uşşâka ara ara düşer

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

268

Usûleş: Çenber, Beste-i Küçük [İmâm]

'Aşk-ile şerhe.....

İçelim rezden.....

O halîl-i dil ü cânıñ irelim vuslatına

Virelüm nakd-ı dili bir gice (mihman) olalım

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün feilün

45a

269

Usûleş: Nîm Devr, Beste-i Receb, Güfte-i Vecîhî

Helâk olmada sînem dâğ-ı gamdan bî-nasîb itmem
 Metâ'-ı zahm-ı 'aşkı dest-i fersûde tabîb itmem
 Fedâdır yolına nakd-i sirişkim sîne câyıñdır
 Seni ben mülk-i dilde ey gem-ı dil-ber garîb itmem

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

270

Mükerrer[260] (Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'Azmi)

Niçün sûz-i derûnun 'âşık-ı bî-dil nihân eyler
 Anı bâd-ı nesîm-i subh-ı vuslat çok 'ayân eyler
 Sakın vaz'-ı tegâfûl gûne-i dil-dâra incinme
 Seni şâyed o nahl-i nâz-perver imtihân eyler

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.(Mükerrer)

271

Usûleş: Çenber, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'İzzî

Yıkarsın hâtırım her dem sebebsiz bî-mürüvvetsin
 Karârın yok zemîn-i dilde hercât-tabî'atsın
 Ne kadr-ı hüsnüñi bildiñ ne mihr-i 'âşkı duyduñ
 'Aceb âlüfte âşüfte 'aceb âlüde-sohbetsin

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

272

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb, Güfte-i Nâ'ilî

Bulmasun sensiz tarak kî âh ü efgânım meded
 Mübtelâ-yı derd ü hicrân itme sultânım meded
 Dest-i.....fitne-engîziñdedir
 Olmasun sad-pâre dâmân u girîbânım meded

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

273

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Sahhâf Enverî

Gâhî gönül firâkıñ ile derd-nâk olur
 Gâhî hevâ-yı vashîñ ile sîne çâk olur
 Bir kez nigâh-ı merhamet ile terahhum it
 Yoksa hücûm-ı gamzeñ ile dil helâk olur

MUZARÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

274

[Başlıksız]

Bezm-i meyde çeşmiñi mestâne giryân eyleme
 Nâvek-i müjgânıñı elmâs-ı peykân eyleme
 Kûşe-i çeşm-i tegâfûlkârıñ öldürdi beni
 Hançer-i bürrânıñı beyhûde 'uryân eyleme

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

275

Usûleş: Sakîl, Beste-i İmâm, Güfte-i Nâ'ilî

Âhım nesîme râh-nümâlık mı eylesün
 Bâğ-ı edebde gonçe küşâlık mı eylesün
 Sunsun mı Nâ'ilî saña âyîne-i dil
 Sultân-ı mülk-i 'aşk gedâlık mı eylesün

MUZÂRÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

276

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'Ârif Çelebi

Ey mâh-pâre şem'i şebistânım olmadıñ
 Meclis-firûz-ı külbe-i ahsânım olmadıñ
 Dil-hastaña terahhum idib ey tabîb-i cân
 Tedbîr-sâz-ı mihnet-i hicrânım olmadıñ

MUZÂRÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

277

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Kanı ben bî-nevâfı nâle-perdâz itdügiñ demler
 Ben âgâz-ı niyâz itdükçe sen nâz itdügiñ demler
 Gelince hâtıra 'aklım gider bi'llah başımdan
 Ri'âyetler idüp ben hâke âgâz itdügiñ demler

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

278

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde

Bâ'is-i derd-i cünûn-ı câvidândır beñleri
 'İllet-i bed-nâmî-i dîvânegândır beñleri
 (Ol saç) Leylâ'ya meftûn olduğum görme 'aceb
 (Zâhidâ Kays-î) dile âfet-resândır beñleri

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

279

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb, Güfte-i Nâbî

Bûs eylemedir dehânını [niyyetimiz]
 Gencîne-i gaybdan gelür kısmetimiz
 Biz hâk-i rehiz ziyâ-yı hûrşîd gibi
 Olmuş turalım felek kadar rif'atimiz
 Yâ lel li ye lâ lâ lâ yâ....

RUBÂ'Î: Mefûlû mefâilün mefâilün feûl.

280

Usûleş: Muhammes, Beste-i Nâne [Ahmed], Güfte-i İsmetî

Bahâr geldi bu fasl-ı ferah-fezâ düşmez
 Nigâra 'azm idelim, böyle bir hevâ düşmez
 Cihânda anuñ kim esîr-i zülfi ola
 Her âdemüñ serine sâye-i hümâ düşmez
yâ lâ lâ yele lel li dost ü nâzım beli yârimen

Vezni: ?

281

Güfte-i Na'îlî, Usûleş: Sakîl, Beste-i Fakîr

Sünbüllerin ki zîb-i gül eyler habîbümüz
 Cûlar olur çemende sabâ-veş rakîmümüz
 Can hasta-yı kırışme vü nâz oldugun bilür
 Nabz-âşinâ-yı 'illet-i dildür tabîbümüz

MUZÂR∞: Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

282

Usûleş: Muhammes, Güfte-i Tâtâr Hân

[Güfte çok tahrîb olduğu için okunamadı.]

Ey tabîbim.....

283

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

[Güfte çok tahrîb olduğu için okunamadı.]

Nâm u nişân....

284

Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i Buhûrî-zâde

.....'âşîka niyâz u nâz pek müşkil

Seni gördükçe 'arz-ı hâle had âgâz pek müşkil

.....âşüfte.....

VEZİN : ?

285

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Peyâm-ı lutf kim câna leb-i dil-dârdan geldi
 Nesîm-i cân mudur [kim] cânib-i gülzârdan geldi
 İştîdim.....dâmân almış ol.....
 Baña tâze haberler hep.....geldi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

286

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Nazîm

Turre-i şeb-reng-i dil-ber hvâb-gâhımdur benim
 Gûşe-i ebrûsı her dem dil-penâhımdur benim
 ‘Ârız-ı gül-gûnını setr eylemiş zülf-i siyâh
 Hiç değüldür yine bu baht-ı siyâhımdur benim

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

45 b

287

Çenber, Beste-i Hâfız

Birbiriyle yarışur ol lâ'l-i nâb u câm-ı mül
 Sâgar-ı mînâda 'âdet dür koñulmak berg-i gül
 Subh-dem ey gonçe-i nâhl-i sa'âdet bâga gel
 İdeyim ben nâle bülbüllerle sen güllerle gül

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

288

Çenber, Beste-i Hâfız

Cevher-i 'aşkıñ degil ey dilber-i gül-pirehen
 Dâg-ı derdiñ penbelerle saklarım sînemde ben
 (.....öpsem) gül gül itsem bûselerle sînesin
 Ola dest-i arzû gülçîn-i gülzâr-ı beden

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

289

Çenber, 'İtrî

Çıkdı şâhından bahârıñ sünbül-i müşkîn demi
 Sabr ider mi zîr-i destârında yâriñ perçemi
 İtme, ey gül-bün nihâlim eşk-i çeşmim pâyimâl
şebnemi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

290

Güfte vü Beste-i Nazîm Merhûm, Usûleş: Remel

Cânânım ile yek-dil idüp cânımı yâ Rab
 Yâr eyle dil ü cânıma cânânımı yâ Rab
 Lutf eyle şifâ-hâne-i feyz-i kereminden
 Bir haste-dilem derdime dermânımı yâ Rab
 Yâ le lel lel le le le li yele li yellel lel lel lel li
 Yâr(3) yâ Rab

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

291

[Başlıksız]

Figânım cevriñe zann itme lâyük olduğumdandır
 Günâhım cân ü dilden saña 'âşık olduğumdandır
 N'ola dâğ-ı sûz-ı dilden âşikâr olsa
 Seniñ derdiñle cânâ bağı yanık olduğumdandır

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

292

Usûleş: Türk-i Zarb

Eflâk sedd-i râh idügin gûş idermiyüz
 Deryâ-yı âteş-i dili hes-gûş idermiyüz
 Olsañ humâr gussadan ey pîr-i mey-gede
 Câm-ı hayatı sun hele gör nûş idermiyüz
 Yel lel lel lâ yelel lâ lâ.

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

293

Beste-i Hâfız, Usûleş: Remel

Varmı haberüñ bâd-ı sabâ tâze gülümnden
 Bir neş'e getürdüñ mi 'aceb baña mülümnden
 Çekdüklerimi gûşe-i hicrânda didiñ mi
 Viridiñ mi 'aceb yâra haber sûz-ı dilümnden
 Yâ le lel li yel le le lel li yele lele lele lel le li vâý.

HEZEC: Mefûlû mefâîlün mefûlû mefâîlün.

294 [Güfteçok tahrîb edildiği için okunamadı.]

295

Darb-ı Feth

Temenâmız ne nûş-i meyde ne sâgar-ı.....
 Netice ârzu dil-ber
 Göñül mey-hânede şevk-i mey ü mutrib-ile (alemde)
 Negam-ı âb u hevâsı dil-küşâ.....
 Ye lele le lel lel lel li..... lel li.

Vezin: ?

46 a

296

Şarkı, Usûleş: Hafif

Benem ol vâdî-i mihnetde kim olmuş Mecnûn
 Kûy-i Leylîye bulunmaz baña bir râh-nümûn
 Hasret-i la'li ile iki gözüm tolmuşdur
 Kızıl ırmağ birisi biri âb-ı ceyhûn

Bend-i Sâni

Bend-i zülfini salar boynuma gerdenime
 Eylesem ol kaşı leylî'ye ger 'arz-ı cunûn
 Bağlayub bir kıl ile bende düşürdün gönlüm
 Zülf-i câdû bana bilmem nice kıldın efsûn

REMEL: Fâilâtün (feilâtün)feilâtün feilâtün fâilün (fa'lün).

297

.....Usûleş: Düyek

Dil yâre derdin itmiş feryâd söyleyince
 Bir gûne dağı olmuş nâşâd söyleyince
 Ey Nâ'ilî hoşî mahz-ı hükümdar ammâ
 Eş'ârı böyle söyler üstâd söyleyince

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

298

[Başlıksız]

Gelme ey rûh-ı revân cânıma biñ cân eyle
 Lebiñi ağzıma vir derdime dermân eyle
 Yetişür hasret ile bağrımı püryân itdiñ
 Yeter itdiñ bize cevri yeter ihsân eyle

Ne revâ va‘de-i vasla bu kadar nakş-ı hilâf
 Gel kadem rence-i teşrîf-i garîbân eyle
 Seni ‘âlem şeh-i iklîm-i muhabbet dirler
 Saña lâyük kuluña lutf-ı firâvân eyle

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün (fa‘lün).

47 b

299

Şarkı, Usûleş: Evfer, Beste-i Receb

Dünyâyı tolandım ser-i kûyuñ hevesiyle
 Gel sevdüğüm fglatma beni başun-içün gel
 Bülbül gibi zârım gül-i rûyuñ hevesiyle
 Gel sevdüğüm aglatma beni başun-içün gel

Bend-i Sâni

Sensiz iki gün kalmadı bir yerde karârım
 Sahrâlarda düşdi mi geşt ü güzârım
 Peyveste olur tâ felege nâle vü âhım
 Gel sevdüğüm aglatma beni başûn-içün gel

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

300

Şarkı, Usûleş Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Meyyâl

Nâlemiz tutdı yeter âfâkı
 Yâd kıl eyledüğün misâkı
 Şâd-kâm eyle dil-i müştâkı
 Kârımız lütfuña kaldı sâkî

Bend-i Sâni

Meclis erbâbı ki hep hâzırdır
 Zevk u şâdiye sebeb hâzırdır
 Herne esbâb-ı tarab hâzırdır
 Kârımız lütfuña kaldı sâkî

Bend-i Sâlîs

Güzeşt-i çemen-i fasl-ı bahâr
 Şevkile nâleler itmekte hezâr
 Ne revâ çekse yüz derd-i humâr
 Kârımız lütfuña kaldı sâkî

Vezin : ?

301

Müseddes, Usûleş Fer', Beste-i Receb, Güfte-i Fuzûli

Dün sâye saldı başıma bir serv-i serv-bülendim
 Kim kaddi dil-rübâ idi reftârı dil-pesend
 Güftâra geldi nâgeh açup la'l-i nûş-hand
 Bir piste gördüm anda döker rîze kand

Sordum meger bu dürc-i dehendür didüm didü
 Yoh yoh devâ-yı derd-i nihânuñ durur seniñ

Bend-i Sâni

Egmiş hilâli üstüne tarf-ı külâhını
 Çok dil-şikestenüñ göge ırgürmiş âhını
 Zülfin tagıtdı gizledi ebr içre mâhını
 Gördüm ruhında halka-i zülf-i siyâhını

Ol pîç ü tâbı çok ne resendür didüm didi
 Devr-i ruhumda rişte-i cânuñ durur senüñ

MUZÂRÎ': Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün

302

Şarkı, Usûleş: Sofiyâne

Gülistândır, Belgırâd'ın illeri
 Ceyhûn olmuş Tuna'da sâhilleri
 Gül gül olmuş al yañağın gülleri
 Gülşene gel nâzenînim, 'işve-bâzım âh

Güzel sen uğratdın beni gavgâya
 Siyeh zülfün hevesiyle sevdâya
 Salarsın her zaman beni feryâda
 Gülşene gel nâzenînim, 'işve-bâzım âh

Güzel gel gidelim seyr-i gülzâra
 Gül cemâlin 'arz eylemiş hezâra
 Meyl-i gülşen düşdi dil-i nizâra
 Gülşene gel nâzenînim, 'işve-bâzım âh

Güzel sen uğratdın beni gavgâya
 Siyeh zülfün hevesiyle sevdâya
 Salarsın her zaman beni ferdâya
 Gülşene gel nâzenînim, 'işve-bâzım âh

HECE: 4+4+3 =11

303

Şarkı, Evfer, Beste-i Kadri

....evi hergiz âbâd olmasun

.....felek

.....bîdâd olmasun

.....felek

Felek.....

Perîşân eyledi

..... eyle ey nâzlı

.....

sevdiğim yâr neden.....

baña zulm eyleyen hvâr u zâr ola

yâr mededbî-vefâ.....

VEZİN: ?

49 a

304

[Başlıksız] (F)

49 b

305

Semâ'î, Beste-i Baba Nevâî (F)

306

Semâî, Beste-i 'Acemler (F)

307

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

308

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

309

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

310

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

311

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

312

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

313

Semâ'î..... Güfte-i(F)

314

Semâ'î, Beste-i 'Acemler (F)

315

Semâ'î, (F)

316

Semâ'î,(F)

49 b

317

Semâ'î, Güfte-i Hazretî Mevlânâ, Beste-i Hakîr (F)

318

Semâ'î (F)

319

Semâ'î (F)

320

Semâ'î, Best-i Buhûrî-zâde (F)

321

Semâ'î, 'Acemler (F)

322

Semâ'î, 'Acemler (F)

323

Semâ'î, Müstezâd, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Şeyh 'Attâr (F)

324

Semâ'î, 'Acemler (F)

325

.....(F)

50 b

326

Semâ'î, Beste-i Baba Nevâî

Ser-geşte-i kâkül-i perîşânîñ olım
 Kurbân-ı dü zülf-i 'anber-efşânîñ olım
 Öldürreñ ü koysañ ihtiyârım vardır
 Aşüfteligim didim kiolım.
 Hey nâzenin yâr

Bend-i Sâni

Feryâd ki za'afdan figânım çıkmaz
 Ger dürtse bıçağı kanım çıkmaz
nâz-ile itmez.....
 Ben cân çekerimcevr ey ki cânım çıkmaz
 Hey nâzenîn yâr.

Bend-i Sâlîs

Cân nakdını dilberâne ögdil komış
 Dâğ-ı gam-ı cânê bî-te'emmül komış
 bir şaka ıstılâh peydâ itdün
tahammül komış
 Hey nâzenîn yâr

RUBÂİ: Mefûlû mefâilün mefâilün feilün (feûl)

327

Semâ'î, Beste-i Baba Nevâî

Boy çeküp nâz-ile reftârıña kurbân olayım

Yüz tebessüm bile güftârıña kurbân olayım

Lazeme: Nâzenîn yandurduñ beni â zâlim öldürdüñ

Beni ter yelli yelli yel lel lâ tir yel lel lel li cânım.

Bend-i Sâni

Dilberâ kâ'ide-i nâzıña kurbân olayım

Şol nigâh-ı galat-endâzıña kurbân olayım

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilûn.

328

Semâ'î, Beste-i 'Acemler

Ya'kûbam u beytü'l-hazeni ben bilürem

Ol Yûsuf gül-pîrezeni ben bilürem

Yelle lâ cânım yele lâ li lazeme

Yelle lel le lel le lel lâ lâ lâ ömrüm yele lâ li mîrim yele lel li.

Bend-i Sâni

Ey gam ne bilür merdüm-i bî-derd seni

Gel gel beni sen ü seni ben bilürem

RUBÂî: Mefûlü mefâilü mefâilü feûl.

329

Semâ'î, Beste-i Şeştârî Murâd Güfte-i Pindârî

Târ-ı zülfünde gönül beste-i zencîr-i keder

Ten ne ne ni ten ne ne ni ten ni yâr

beste-i zencîr-i keder

Kurtulur mı güzelim dâmîña tahcîr-i keder

Ten ne ne ni ten ne ne ni ten ni vâý

dâmîña tahcîr-i keder

Zeyl

Ta dir delli ten tâ dir ney diller dir te ne ni

tâ dir ni(mükerrer) tâ dir delli ten ten ne ni vâý

ten ne ni vâý ten ne ni vâý kurtulur mı

Miyân-hâne

Gamze zâtında nigeş-sâz füsûndur ammâ

Tâ dir ni lâzeme tâ dir delli tten tâ dir

Diller dir tene ni tâ dir ni (mükerrer) tâ dir ni tâ dir ni

tâ dir ni tâ dir ni âh

Beni mecrûh iden ey kâşî kemânîña tîr-i keder

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilûn.

330

Semâ'î, Beste-i Receb

Feryâd feryâd

.....

İnsâf insâf ey şer

Dâd itmege kendüñ ile mu'tâd Yâr ey ey ey dâd ey dâd dâd ey cânım

Cânânım.....dâd dâd dâd yâr ey vâý kendüñ eyle mu'tâd

Vezin: ?

331

Semâ'î, Beste-i Bûhûrî, Güfte-i 'Aşkî

Ne siper-i sipihlerden geçmede tîr-i âhımız

İtmedi âh bir eser olmadı râm şâhımız

Pâdişeh olmuş 'Aşkîyâ kişver-i 'aşka lâyıkıız

Nakd-ı sirişk gencimiz derd ü belâ sipâhımız

RECEZ: Müfteilün mefâilün müfteilün mefâilün.

332

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Bezmî

Bâ'is figân ü nâleme ol mahrû mıdur

Yohsa visâle bende olan ârzû mıdur

Gûş eylemez mi ol meh-i nâ-mihribân 'aceb

Te'sîri yok mu, nâlelerim güft-gû mıdur

Hey cânım hey hânım hey mîrim yâr ömrüm ey.

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâilü feûlün

333

Usûleş..... Beste-i Şeştârî Murâd, Güfte-i Şehdî

Günden güne derd-i dilim efzûn idersin

Feryâd eliñden cigerim hûn idersin

Biñ cân-ile.....dil-bend

Mecbûr idersin beni Mecnûn idersin

Nâzenînim yâr.....yâr hey.....

HEZEC: Mef'ûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

334

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde

Biz ki dembeste (iken nâle vü efgân ideriz)

Pây-i der-dâmen (iken 'âlemi seyrân ideriz)

Dil-beri her gece agyâr (çeker sînesine)

Biz hemân yok (yere bir çâk-i girîbân ederiz)

Tir yel li yel li.....

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilûn.

335

Semâ'î, Beste-i Hakir Hafız, Güfte-i

Giceler subha değîn

Hvâmı.....hey vâr ise

Meclis meyde.....

Virdi gülzâr

Hey hey hey cânım hey hey cânım hey hey mîrim

Zâlim ey yârim yele lâ li yele le le li.

VEZİN: ?

336

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Şeyh 'Arzî

Bir çâre eyle bâ'-ı girân firâkıñla
 Cânâ tehammül eyleyemem iştiyâkıñla
 Bizden ferâgat eyleme agyâra meyl idüp
 Görme revâ ki mazhar olam iftirhakiñla
 Ter lâ yel lel li yel lel li yel lel li.

MUZÂRÎ': Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

337

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Tıflî

Seni teshîre gönül cân-ile tedbîrdedür
 Nâle vü emn-i beyân hıdmet-i te'sîrdedür
 Dehen-i tengine bir söz mi bulunmaz ammâ
 Hüner ol nükte-i ser-beste-i ta'birdür

REMEL: (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilâtün feilün (fâ'lün).

51 a

338

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Sırrî

Hemîşe gûş-i cihânı pür etme nâle ile
 Biraz küşâde-dil ol neş'e-i piyâle ile
 Görün ol âfete sad zahm-ı dağ ile Sırrî
 Zemîn-i sîneñi zeyn it gül ile lâle ile

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

339

Semâ'î, Beste-i Receb

Şu gelen nâz ile ol serv-i hırâmân ancak
 Şu gelen şîve ile ol gül-i handân ancak

Miyân-hâne

Şu geçüp, alıcı şâhîn gibi hışm ile bakan
olan gamze-i fettân ancak

Bend-i Sâni

.....şol nâz-ile cevânlar iden
gamze-i fettân ancak

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

340

Semâ'î, Beste vü Güfte-i Merhûm Hâcî Murâd

Bu âfet-i devrân nireden bunda düşüpdür

Nâzenînim, meh-cebînim, nâzenîn yâr yâr

Bu gonçe-i handân nereden bunda düşüpdür

Nâzenînim, meh-cebînim, nâzenîn yâr yâr

Tâ der tene ten der tene tâ nâ te ne der ni ne der ni

Bu gonçe-i fettân nereden bunda düşüpdür

Nâzenînim, meh-cebînim, nâzenîn yâr yâr

Miyân-hâne

Bu Rûh-ı musavver lebi kevser sözi gevher

Tâ nâ der ni te ne dir ni te ne dir ni te ne dir ni.

Bu serv-i hırâmân nereden bunda düşüpdür

Nâzenînim, meh-cebînim, nâzenîn yâr yâr.

VEZİN: ?

341

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Handân Efendi

Sahn-ı kûy-i dil-rübâ kim secde-gâhımdır benim

Tâk-ı ebrû-yı siyâhı kible-gâhımdır benim

Gâhî lutf ü gâhî cevri eyler baña ol nâzenîn

Sâdıkı bir bendeyim ol pâdişâhımdır benim

Yâ lel le lel le lel le lel lel lel le le lel le li vây.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

342

Semâ'î, Beste-i A'mâ İbrâhim (Çelebi), Güfte-i Neşâtî

Diller doyar mı bakmağa ol mâh-pâreye
 Ruhsat da virse gamzeleri ger nezzâreye
 Böyle kalur mı cevri ile dilber Neşâtiyâ
 Rahm eylemez mi 'âşık-ı bî-sabr ü çâreye
 Yel leli leli yâ lâ yele leli.

Rahm eylemez mi 'âşık-ı bî-sabr ü çâreye
 Yel leli leli yâ lâ yele leli.

MUZÂRÎ': Mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

343

Semâ'î

Bir dem olmadı gözüm kanlı yaşımdan
 Göremem yâri kime ağlayayım ahvâli
 Geh dilim hûn u gehî yaşımlı hûnîn eyler
 Eksik olmaz baña ol ruhleri alnî âli
 Yâ lâ leli(13) leli.

REMEL: Fâilâtün (feilâtün) feilâtün feilâtün fa'lün.

344

Semâ'î (Müstezâd), Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâ'ilî Merhûm

Mey mezheb-i rindîde karâb eyle gerek / bî-gerd ü küdüret
 Tâ'ât-ı muhabbetde vuzû meyle gerekdür / ammâ mey-i vahdet
 Mutrib nefesiñ var ola sâkî meyiñ efzûn / her lahzü a herrûz
 Meclisde safâ meyle gerek neyle gerekdür / tâ germ ola sohbet

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feülün.

345

Semâ'î, 'İtrî

Müşk-sây itdi dimâğ mârî-i gîsûlarına
 Nâferîz oldu bu sevdâlarla âhûlarına
 Gamze-i hâmûna şâmil dîde lebrîz-i gazab
 Fırsat-ı (güftâr) bulmuş gibi bed-gûlarına
 Âmân bed-gûlar yine cânım yel lel lel lel li
 ter yel lel lel lel ömrüm yele lâ lâ lâ lâ.

REMEL: Fâilâtün feilâtün fâilâtün feilün.

346

Semâ'î

.....gamîñla şâd-kâmız
 Cândan şeh-i 'aşka hoş-gulâmız
 Çeküp baş 'akl-ı bî-hıreddeden
 'Aşîñ sûzına muti' ü râmız
 Yel lel lâ yel lel lâ vây yellel lâ yel lel lâ vây
 Yellel lâ yele lâ yele lâ yel le lâ yâr yâr.....

Miyân-hâne

Biz mest-i harâb-ı çeşm-i yârız
 Âşüft-i kâkül-i nigârız
 Yâd-ı ruh u zülf-içün o mâhîñ
 Hvânende-i derd-i subh u şâmız

VEZİN: ?

347

Beste-i Hâfız

Her meykedede câm-ı mey-i nâb bulunmaz

Biñ kânda bir gevher-i nâ-yâb bulunmaz

Şayeste ülfet değil zemâne

Def'i gam-ı ahhâb ehîbbâ bulunmaz

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

348

[Başlıksız]

[Güfte çok tahrîb olduğu için okunamadı.]

FASL-I MUHAYYER

51 b

349

Kâr.....Usûleş:Sakîl, Tasnîf-i Hvâce (F)

350

Usûleş: Sakîl, Tasnîf-i Gaytânî Mehmed Beg (F)

52 b

351

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

352

Usûleş: Evfer, Nakş (F)

353

Nakş, Evfer..... (F)

53 b

354

Usûleş: Sakîl, Beste-i İmâm, Güfte-i Nâbî

İrişdi bahar oldu yine hemdem-i nevrûz
Şâd itse n'ola dilleri câm-ı çem-i nevrûz
Gül gibi cihân oldu yine hurrem u handân
Gör neyledi feyz-i eser-i makdem-i nevrûz

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

355

Usûleş: Çenber, Beste-i İmâm, Güfte-i Haylî

Dil seniñ mahzûn-ı hicriñdür ne var şâd etseñe
 Pâdişâhım hâne-i vîrânın âbâd etseñe
 bilki mahzûz-ı niyâz olmaz sitem
 Ey diyen kûyinde bûlbûl gibi feryâd etseñe

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

356

Usûleş: Çenber, Beste-i Dervîş Eyyûbî

Gerden-i cânda kemend-i zûlf-i cânânım mıdur
 Eyleyen hâlim perîşân ol perîşânım mıdur
 Pençe-i gam.....çâk itdüğüm fark eylemem
 [Nâr-ı] 'ışkında girîbânım mı dâmânım mıdır.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

357

Usûleş: Evfer, Beste-i Taşçı-zâde, Güfte-i Vecîhî

Figân kim haste hicrânın ol şûh-ı cihân bilmez
 Aceb müşkil belâdır yârîñ bir amân bilmez
 Göñül yanmaktadır pervâne-veş nâr-ı gam-ı aşka
 Velîkin keşf-i râza 'andelîb-âsâ figân bilmez

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

358

Çenber, Beste-i Nâne (Ahmed Çelebi)

Vakt-ı subh oldu pür olsun gûşe-i meyhâneler
 Âfitâb-âsâ tulû itsün yine peymâneler
 Sâkiyâ hemçün nihâl-i gül hırâma başlasun
 Bülbül-i şûr-efgen olsun na're-i mestâneler

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

359

Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i Taşçı-zâde

Eger mestânem ihsân eylese feryâd kâbildür
 Kerem mebzûl olursa 'arz-ı isti'dâd kâbildür
 Düşersin gayrı kâkül kaydına yoksa seni ey dil
 Şikenc-i turrasında eylemek âzâd kâbildür.

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

360

Usûleş: Fer', Beste-i Kadrî

Semend-i nâza o meh-veş süvâr olur giderek
 Kemend-i zülfine diller şikâr olur giderek
 O mâh bür-i şerefden henüz togmuşdur
 Şu'â-ı mihr-i rûhı tâb-dâr olur giderek

MÜCTES: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

361

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Receb

Âteş-i 'aşk-ile bir cigeri biryânım ben
 Acıyup ağlamalı 'âşık-ı giryânım ben
 Her gören sen gözi sermesti olur lâ-yu'kal
 Nice olur hâli bu halkın hayrânım ben

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

362

Usûleş: Çenber, Beste-i Dervîş 'Alî

Mest-i nâzım 'âşık her dem tegâfûl gösterir
 Gamze'i hûn-rîzi kan eyle tecâhül gösterir
 Şive-kârım takınur destârına sünbüllerin
 Şive-i ihsân-ile 'uşşâka kâkûl gösterir

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün (feilâtün) fâilün.

363

Çenber, Beste-i 'İtrî

Lâleler bezm-i çemende câm- 'ışret gösterir
 Devletinde husrev-i gül 'ıyşe fırsat gösterir
 Mevsim-i gül 'ıyd ile yâr ü müsâhib düşdiler
 Birbirene ikki dil-berdür muhabbat gösterir

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

364

Usûleş: Evfer, Beste-i Selânikî

Fedâ kıldım yoluñda cân firâvân dahı nem kaldı
 Benim aynım dökeni sanma kim çeşmimde nem kaldı
 Olunca hıdmetiñde gayrı cânâ bir murâdım yok
 Baña kapunda yüz sürmek saña lutf u kerem (kaldı)

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

365

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Fennî

Her gonçe fem ki sencileyin şîve-kâr ola
 Mümkün mü ehl-i ‘aşka sükûn u karâr ola
 Sayyâd-ı gamzeñ eylesün âmâde zülfüñi
 Görsün o dâmgâha ne diller şikâr ola.

MUZARİ: Mef’ûlû fâîlâtü mefâîlû fâîlün.

366

Nîm-Devr

Yıkıldı hâtır-ı vîrânım âbâd olmadan kaldı
 Degüldür kâbil-i ta‘mîr bünyâd olmadan kaldı
 Nihâl-ı kaddiñe öykündügince [devr-i] ‘âlemde
 Felek bir bâgâzâd olmadan [kaldı]

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

367

Serî'

Kâbil midür bahârda meyden ferâgatiñ
 Bi'llâh sâkiyâ düşeriz hep ayagıña
 Nûş eyledikçe bâdeyi çîn oldo kaşlarıñ
 Bilmem ne didi zülfünğ egildi kulagıña

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

368

Nîm-Sakîl

Nice bir gûşede hamûş olalım
 Beri gel sâkî bâde-nûş olalım
 Haylî demdir zebûn-ı hicrânız
 Lebiñi sun ki yine hoş olalım

HECE: 4+4+3= 11

54a

369

Şarkı, Beste-i Naathân Abdî Çelebi

Beni kim sever dimiş-sin ne müttehem ne cevrdür bu
 Seni sevmeyenin var mı meger ey büt-i cefâ-cû
 Şeb-i hicr olur mı âhır o günü görür müyüz uyhu
 İre gönlümüz safâya göre gözlerimiz uyhu

Bend-i Sâî

Didiler dü çeşm-i yâra ne dimek olur didüğüm
 İki müjen iki bâdâm iki sâhir iki câdû
 o bî-kesi kim ola yârı gayr-ı
 O ister rahm idicek kim ola sevdigine yaru

HECE: 8+8= 16 / 4+4+4+4= 16

370

Evfer, Habîbdede-zâde

Men ki mahmûr-ı mey-i düşîneyim
 Sâkiyâ virgil şarâb-ı neşve-dil
 Ser-girân bir ser-hoş-ı dîrîneyim
 Sâkiyâ virgil şarâb-ı neşve-dil

Bend-i Sâî

Lahza lahza tâbırnı âh u enîn
 Hışm-ile gösterme gel çîn-i cebîn
 Geçmesün bîhûde ‘ömr-i nâzenîn
 Sâkiyâ virgil şarâb-ı neşve-dil

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilün.

56 b

371

Kâr....., Usûleş: Semâ‘î, Tasnîf-i Hvâce (F)

372

Semâ‘î, (F)

57 a

373

Semâ‘î, Hvâce.....(F)

374

Semâ‘î, Tanîf-i Hvâce (F)

375

Semâ‘î (F)

57 b

376

Semâ'î, Beste-i Na'athvân 'Abdî, Güfte-i Rûhî

Mest olup gül gül açılmışsın bu fettânlık nedir
 'Âlemi kırmadasın âşûb-ı devrânlık nedir
 Sen kaçan düşdün gam-ı hicre kaçan kan agladın
 Bilmesen ma'zûrsun 'âlemde giryânlık nedir
 Yâ lel li dost yâ le lel li dost yâ lâ yele lel li serv-i nâz.
 REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

377

Semâ'î, Beste-i Bûhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Ey dil sitem-i dehrden âzâd olamazsın
 Mâdem [ki] saña dil dinilür şâd olamazsın
 Elbette olursun yine bir âfete meftûn
 Hâlin budur ey Nâbî-i nâşâd olamazsın
 Yele lâ yellel le le lâ yellel le le le li yellel li
 yel le li yel le lel lel le li naşâd.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

378

Semâ'î,, Güfte-i Müneccim Başı Efendi

[Vuslata] mâni' olan baht-ı siyâhımdır benim
 Gün yüzi göstermeyen hep dūd-ı âhımdır benim
 Çok cefâ eyleride çerh ehl-i düşmen ne bilsün
 Sâye-i şâhen-şeh-i âzî penâhımdır benim
 Yâlâ yele lel lel le le lel li le le lel li.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

379

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i Fennî

Ne dem ki gama eşkimi şerâb iderim
 O bezme mâ-hazarî bağırimi kebâb iderim
 Nikâb-ı zülfi verâsında eglenür gönlüm
 Cemâline bakamam rif'ate hicâb iderim
 Cânım ey, ömrüm vâý, şîvekârım meded ey.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün (fa'lün).

380

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'ilî

Sensiz olan ayş u safhalar bize

Yâ lâ yâ lâ yâ lel li

Mâye-i hûn-ı dil-i gâm-hvâdır

Yâ lâ yâ lâ yâ lel li

Sende güneş yok bu cefâlar bize

Yâ lâ yâ lâ yâ lel li

Hep eser-i baht-ı siyeh-kârdır

Yâ lâ yâ lâ yâ lel li

Bend-i Sâni

Âb-ı ruhuñ dâmeniñ itmekle ter

Bulmasun âyîne-i rûyuñ keder

El-hâzer ey ser-hoş-ı nâz el-hazer

Kesret-i sohbetde keder vardur

Bend-i Sâlis

Âh yakar sîne-i nesrîn-veşîñ

Penbe ile yok evini âteşîñ

Biñ var-ise 'âşık-ı hasret-keşîñ

Birisi de Nâ'ilî-i zârdur

SERÎ' : Müfteilün müfteilün fâilün.

381

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'ilî

Yakar mı nâme-berin yohsa yâra degmez mi
 Niyâz-ı nâmemiz ol gam-güsâra degmez mi
 Bizi unutdı yohsa peyâm-ı sohbet-i yâr
 Bu memleketde garîbü'd-diyâra degmez mi
 Yâ lel lel lel li cânım yel el li ömrüm yel lel li
 Yâre degmez mi degmez mi

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün (fa'lün).

58 b

382

Usûleş: Zencîr, Beste-i A'mâ İbrâhim Çelebi

Hemîşe def'î gama vasl-ı yârdır bâ'is
 Neşâta yine bir şîve-kârdır bâ'is
 Nesîm-i bâde açar gonçe-i dili zîrâ
 Şukûften-i güle bâğ-ı bahârdır bâ'is
 Yâ lel le lel le li cânım yel lel le lel le li nev-bahârdır bâ'is.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün (fa'lün).

383

Devr-i Revân, 'Osmân Paşa Merhum

'Âşık oldum ben yine bir âfet-i meh-peykere
 Pertev-i hûrşîd rûyî fer virür 'âlemlere
 Hey meded aldıldım elden dostlar murg-ı dili
 Bir gözi şeh-bâz ü bir şâhin bakuşlu dil-bere

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

384

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm

Ey meh bu revîş pâkî-i iz'ânîña düşmez
 Nâdânîla ülfet seniñ 'irfânîña düşmez
 Her dem salınur seg olup agyâra hevâ-dâr
 Bu cünbiş-i bed serv-i hırâmânîña düşmez

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

385

Fer', Nasûh Pâşâ-zâde

Derd-i kemend-i 'aşka giriftâr olan bilür
 Feryâdım anda yıllar ile zâr olan bilür
 Firkât şebinde supha degin [.....] inledim
 Gurbette derd-i hicr ile bîmâr olan bilür
 Yentir ye lel le lel le li aşka giriftâr olan bilür.

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

386

Uşûleş: Sakîl, Beste-i Osman Çelebi

Pür eşk-i çeşmi la'1-i Bedehşân sanur gören
 Fıkr-i lebiñle dîdelerim kân sanur gören
 Ol dem o deñlü germ temâşa-yı yâr kim
 Nûr-ı nigâhı âteş-i sûzân sanur gören

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

387

[Başlıksız]

Gerçi kim 'uşşâka hûbânîñdâdîsidür
 Sen mürüvvet lal şehâ dâdî ki dâdîsidür
 Mushaf-ı ruhsâre-i cânâ niye revnâk.....
 Hatt-ı rûy-i meh-veşi zerrîn-kalem dâdîsidür
 Dost yellel lel lel lel lel le li.....

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fa'lün.

FASL -I KÛÇEK SÛNBÛLE**59 b****388****Semâ'î, Hvâce, (F)****389****Semâ'î, Nasûh Paşa-zâde (F)****390****Semâ'î, Koca 'Osmân (F)****391****Semâ'î, Kadrî (F)**

FASL-I NEVÂ

61 b

392

.....Usûleş: Hafîf, Tasnîf-i Hvâce 'Abdü'lkâdîr (F)

393

Kâr, , Usûleş: Sakîl , Tasnîf-i Hvâce (F)

62 b

394

Hvâce (F)

395

[Başlıksız] (F)

396

Nakş, Usûleş: Evsad, Hvâce

397

..... (F)

63 a

398

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'Aklî

Tâ subh olunca bâde-i nâb içmişüz bu şeb
 Yâd-ı lebiñle haylî şarâb içmişiz bu şeb
 La'liñ hayâli 'ârızîñ endişesiyle biz
 Gâhı şarâb-ı nâb ü geh âb içmişiz bu şeb

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

399

Usûleş: Çenber, Beste-i Kadrî, Güfte-i Feyzî

Esîrân-ı neşâta bâde-i gül-fâm virsünler
 Bize hûn-ı cigerle pür bir ikki câm virsünler
 Safâ-yı 'işret-i yârâna yokdur reşkimiz ammâ
 Bu bezme bir harîf-i rind-i zehr-âşâm virsünler

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

400

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm

Gül-gûn yüzi berg-i gül-i ter değil midir
 Mevzûn kaddi nahl-i sanevber değil midir
 Teşbîh olunsa la'line pâîude ter düşer
 Tab'-ı za'îfi yâr 'aceb-ter değil midir

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

401

Usûleş: Sakîl, Beste-i Şerîf, Güfte-i Hâkânî

Ben ol bed-‘ahde ragmen bir vefâ-dâr eyledim peydâ
 Dil aldırdımsa ey dil böyle dil-dâr eyledim
 Cefâdan sînemi pür-dâğ iden gaddârı terk itdim
 Yerine bir civân-ı lâle-ruhsâr eyledim peydâ

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

402

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâilî

Berk-i hirmen-sûz-i dil cânânım mıdur
 Üfleyenler âteşim âhur mı dâmânım mıdur
 İtseler bir perdeden âgâze bilmez gûş iden
 Nâle-i bûlbûl midür gülşende efgânım mıdur
 Hey ‘ömrüm yâr

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün failün.

403

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

Dil-dâr olunca sencileyin dil-rübâ gerek
 ‘Âşık olunca bencileyin mübtelâ gerek
 ‘Uşşâk bûselikden idüp mutribâ nevâ
 Şeh-nâza başla kim bize özge havâ gerek

MUZÂRÎ’: Mef‘ûlü fâîlâtü mefâîlü fâîlün.

404

Usûleş: Zencîr, Beste-i Küçük imâm, Güfte-i Nisârî

Küşâde oldu gönül bezme yâr gelmek-ile
 Açıldı gonçe-i gülşen bahâr gelmek-ile
 Küşâyış-i dil için ey Nisârî âh eyle
 Der-i ümîd açılur rûzigâr gelmek-ile
 Beli yâri-men ey yârim beli mâh-ı men

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün

405

Usûleş: Çenber, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'İsmetî

Gönlümi vîrân idüp a'dâyı dil-şâd eyleme
 Ey şeh-i hüsn ü bahâ dâd eyle bîdâd eyleme
 Pençe-i şâhîn-i gamzeñden amândur dâstüm
 Dâm-ı zülfünden gönül murgını âzâd eyleme

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

406

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde

Katre katre eşk-i hasret itmede ter dâmenim
 Çâk-i çâk itdüm gam-ile subha dek pîrâhenim
 Lahza lahza âh-ı âteş-bârdan her bârika
 Şu'le şu'le zerfeşân itdi şehâ pîrâhenim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

407

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Güfte-i Zihnî

Dil virdim ol perîye nihân gördüğüm gibi
 Oldum esîr-i 'aşkı hemân gördüğüm gibi
 Ey âfitâb ü şebnem iden hüsn ü 'aşkı
 Benden o demde gitdi nişân gördüğüm gibi

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

408

Usûleş: Çenber,

Gam-sanur cevrine şâdân olduğum bilmez gibi
 Râzî-i âzâr-ı insân olduğum bilmez gibi
 Gayrilerle mest-i nâzım hep hırâm u 'ıyşda
 Ben esîr-i âh u efgân olduğum bilmez gibi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

409

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Sütçi-zâde

Göñül tâb-ı cemâl-ı lem-yezelden behre-yâb ancak
 Velî ruhsâr-ı dil-ber âgeh-i yüz ey hicâb ancak

Harâbât içre gördüm 'âşıkı mest ü harâb olmuş
 Yıkılmış hâne-i kalbi harâb ender harâb ancak

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

410

Usûleş: Evfer, Beste-i 'Andelîb, Güfte-i Yahyâ Efendi

Hüsn kim gâliye vü gâzeden imdâd ister
 İstemez dil anı bir hüsn 'azâdâd ister
 Zülfi kaydında olan bâg ü bahârı neyler
 Seyr-i gülzârda bir hâtır-ı âzâd ister

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

411

Usûleş: Sakîl, Beste-i, Güfte-i Fuzûlî

Ey meh benimle döstlarım düşmen eylediñ
 Düşmen hem eylemez bu işi kim sen eylediñ
 Olsun ziyâde rif'atîñ ey âh-ı âteşîn
 Mihnet-serâmızı bu gice rûşen eylediñ

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

412

Usûleş: Fer', Beste-i Nâne, Güfte-i 'Ârif Çelebi

Olursa ruhleri kim lahza cilvegâh-ı nigâh
 İder nikâbını ol mâh sed-i râh-ı nigâh
 Nigâh-ı dîdeme bak fart-ı âb-ı çeşmden
 Cihânda gör nice olur numûne şâh-ı nigâh
 Tır yele li yel le li zîbâ-yı men

MÜCTES: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

64 a

413

Usûleş: Sakîl, Beste-i Koca 'Osmân, Güfte-i Kudsî-zâde

Kûyuñ gibi ehl-i dile bag-ı İrem olmaz
 Bağ-ı İrem ol gülşen-i feyze harem olmaz
 Hem-zâd gerek himmet-i erbâb-ı mekârim
 Yohsa kişi taklîd ile sâhib-kerem olmaz

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

414

Usûleş: Muhammes, Beste-i Sütçi-zâde, Güfte-i Yahyâ Efendi

Kûh-ı mihnetdür başım her sû yaşım ırmaglar
 Hasretiñden çekdigim âlâmı çekmez taglar
hek gülzârımdır
 Yoksa zencîr dil-i şeydâyı degme baglar

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün (fa'lün).

415

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i 'İsmetî Merhûm

İtmesün mi mürğ-i dil kendin perîşân her zemân
 Tüng-bâd-ı gam güzergâhında tutmuş âşiyân
 Ol siyeh-mest âfetin şimdi kim ugrar yanına
 Gamzeler hûnîn cebîn pür-çîn ü ebrû pür-kemân

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

416

Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Rûhî

Egerçi bülbülün nâlişleri gül cânibindendür
 Gülün ammâ safâ-yı hüsnî bülbül cânibindendür
 Sabânın bâga cân-bahş olduğu gülden kıyâs itmek
 Bu cân-perver nesîm ol zülfi sünbül cânibindendür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

417

Usûleş: Evfer, Beste-i A'mâ İbrâhîm, Güfte-i Rûhî

O şâhın bezmine diñ gelmesün agyâra yer yokdur
 Göñül bâğ-ı İremdür gülşeninde hâra yer yokdur
 Niyâz itdikçe ey dil sanma nâzından hitâb itmez
 Dehânında o şûhuñ vür'at-i güftâre yer yokdur

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

418

Usûleş: Çenber, Beste-i A'mâ İbrâhîm, Güfte-i Nâ'ilî Merhûm

O nahl-i nâzûk eller verd-i handânını devşürmiş
 Dil olmuş hâre râzî dâmânını devşürmüş
 Olup mecmû'a-i gül âh-ı bülbülden perâkende
 Sabâ cûlarda evrâk-ı perîşânını devşürmüş

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

419

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Vecdî

Gamze bî-rahm olduğu müjgânlarından bellüdür

Tîg-i hûn-âşân nakş-ı cevherinden bellüdür

Hâl-i ruhsârından aña hâlümü itme su'al

'Âşıkîñ baht-ı siyâhı âhterinden bellüdür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

420

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Sırrî

Olmasun bir lahza dil 'aşk-ı dil-ârâdan tehî

Neyleyim ol sâgarı kim ola sahbâden tehî

Sîne-i pür-zahm-ile yârı derâgûş eyledim

Olmasun bu gülsitân bir serv-i bâlâdan tehî

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

421

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâ'ilî

Olalı fetîle-fürûz-ı cân-ı şeb-ârzûda sirâcımız

Bizi vakf-ı dâğ-ı gam eyledi dil-i germ-şûle mizâcımız

Bu şifâ-serâçede Nâ'ilî bilindi ba'zı marîz-i 'ışk

Elimiz alup o tabîb-i cân yine eyler idi 'ilâcımız

KÂMİL: Mütefâilün mütefâilün mütefâilün mütefâilün.

422

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Nâne [Ahmed], Güfte-i Dâniş

Saňa ey dil kayd-ı hicrândan rehâ mümkün degül
 Ol şeh-i bî-merhametden iddi'â mümkün degül
 Ser-be-ceyb ol ülfet it gamla, açılma ey gönül
 Böyle gülşende saňa kesb-i hevâ mümkün değil
 Yele lele lele li yele leli vây.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

423

Evfer, Beste-i Hâfız

Ham olmaz degme tîr-endâz âhun imtihânından
 Ol ebrûlar ki Rüstem dâg-ı suhtîdur kemânından
 İdüp gülşende (pür) gül-bûselerle cism-i 'uryânun
 Safâ kesb itdün ol şûhuñ nihâl-i erguvânından
 Yâ le cânım yel lele li

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

424

Evfer, Beste-i Receb

Gamze-i şûhuñla cân virmeye nhaz eyleme
 Dôstum nâz
 Garazıñ itmekise halk-ı cihânı meftûn
 Çeşm-i fettânıñ her lahza.....

REMEL: Feilâtün (Fâilâtün) feilâtün feilâtün fa'lün.

425

Devr-i Revân, Beste-i Hafız

Olup düşnâmina mazhar o şâhuñ dil eniyyetden
 Edinmezken cevâb-ı telhi la'l-i şekkeriyyetden
 Kimiñ çâk-i girîbânın görüp rahm eyledi dil-ber
 Şikâyet eylemiş.....yetden

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

64 b

426

Usûleş: Sakîl

La'l-i lebiñ ki mürdeye sad-cân resân imiş
 Ref'-i revâne meger ki o gonçe dehân imiş
 Sordum şifâ du'âsın ol la'l-i nâbdan
 Gird-i lebinde ol hat-ı mu'ciz-beyân imiş

MUZÂRÎ': Mef'ûlû fâîlâtü mefâîlû fâîlün.

427

Beste-i 'İtrî, Usûleş: Zencîr, Güfte-i Nâbî

Nühüfte sûzişim eglendi pîç ü tâbımdan
 Gamım nihân idi, faş oldu ıztırâbımdan
 Be-hakk-ı sıdk-ı nefes râst söyle ey dem-subh
 Ne gün gelür, haberiñ varmı âfitâbımdan
 Ah yel le lâ ye le li tere lel lel le le le lâyel le li yâr âfitâbımdan.
 MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün fa'lün.

428

[Başlıksız] (F)

429

Hafîf, Beste-i Itrî

Gamıñla ülfetimiz var, sürûrı neyleyelim
 Safâ-yı hâtırımız yok huzûrı neyleyelim
 Neşât-ı yek-demedür müdde'â bu âlemde
 Melâl-i hâtıra bâdî umûrı neyleyelim
 (Yel lel li)(2) yele le le lel lel lel li
 Yele lâ yele li yele yâr-i men

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün fa'lün.

430

Remel, Beste-i Nazîm

Öldürse gerek yâr diyü müjdeler itdiñ
 Ey nâvek-i gam hak bu ki göñlümde yer itdiñ
 Şâd eyle biraz lutfuñ ile kalb-i hazînim
 Maksûduñ eger cevri ise şâhım yeter itdiñ

HEZEC: Mefûlû mefâilü mefâilü feûlün.

431

[Başlıksız]

Zülfün o meh ki hâk-ile yeksân idüp gelür
 ‘Uşşâkı pâyimâl ü perîşân idüp gelür
 Hançer be-dest çeşm-i siyeh mest hûn-ı dil
 Bî-dillere ‘itâb kılup kan idüp gelür
 Yele le lel le li yâ lâ lel lel le li vâý râ’nâ-yı men.

MUZÂRÎ’: Mef’ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

432

Beste-i İmâm Karındaşı, Usûleş

Dehân-ı dil sehâbet ma.....yı dilberdür
 Hemîşe mâni‘-i mihr-i rûy-i dilberdür
 Nücûm-ı eşkimi rûy-i zemîne böyle salan
 Hırâm-ı nahl-i kıyâmet-nümâ-yı dil-berdür

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feülün (fa’lün).

433

Beste-i Na’lî, Usûleş: Çenber, Güfte-i Vecîhî

Egerçi bülbül-i âteş-nevâyuz bâğ-ı ‘âlemde
 Velî âzürde-i hâr-ı cefâyuz bâğ-ı âlemde
 Şikestî-yâb-ı yâd-ı dâmen-i zülf-i dil-ârâyuz
 Nihâl-i tâze-i serv-i hevâyuz bâğ-ı ‘âlemde

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

65 a

436

[Başlıksız]

Sevdim bir çeşm-i mestânı
Terk eyledim hânümânı
Ehl-i 'aşkuñ hem-zebânı
Taglar taglar hey taglar

Gam-gîn gönlüm şâd eyleyin
Âhıma imdâd eyleyin
Benimle feryâd eyleyin
Taglar taglar hey taglar

Remz ider ol yüzi mâhım
Bildirmez baña günâhım
Şimdi sensin tekye-gâhım
Taglar taglar hey taglar

Saña virmiş yüce ganî
Soğuk sularla çemeni
Bende penâh itdim seni
Taglar taglar hey taglar

HECE: 4+4 = 8

66 b

437

Semâ'î (F)

438

Semâ'î (F)

439

Semâ'î,Hvâce 'Âbdü'lkâdîr (F)

440

Semâ'î,(F)

441

Semâ'î (F)

67 b

442

Semâ'î [A'mâ Kadrî]

Sevdi bu gönül seni yaman eylemedi

Hey belî hey döst belî cânım

Çekdi sitemiñ bunca figân eylemedi

Hey hey hey döst belî mîrim

Bî-çâre za'îfî imtihân itmek için

Hey cânım hey mîrim nâzenîn

Izhâr-ı muhabbet itdi kan eylemedi

Hey hey hey döst belî cânım

Bildî tamâm 'âlem ben derd-mend-i 'âşıkım

Yâ-Rab henüz hâlimi bilmezmi ola yâri men

yele lem yel le lâ li hey cânım yele lem yâ Rab henüz.

RUBÂÎ: Mefûlû mefâîlün mefâîlû feûl.

443

Semâ'î, Beste-i Küçük İmâm Merhûm, Güfte-i Bâkî

Vâ giriftâr-ı belâ dilber hevâyı neylesün

Dâma düşmez yerlere konmaz hümâyı neylesün

Gönli inler nâle-i zincîrile mahbûs-ı 'aşk

Nagme-i ûd u nevâ-yı çeng ü nâyı neylesün

Cânım hey mîrim döst.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

444

Semâ'î, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Bâkî

Nedür bu handeler bu 'işveler bu nâz u istignâ
 Nedür bu 'işvelerle cilveler bu kâmet-i bâlâ
 Nedür bu pîç ü pîç ü çîn ü çîn ü ham-be-ham kâkûl

Nedür bu turreler bu halka halka zülf-i müşk-âsâ
 Ten nâ nâ nnâ tene dir nâ ter dilli tene nâ.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

445

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Bildiñ mi sen de kendüni ey bî-vefâ nesin
 Âşûb-ı dehr-ü fitne-i devr-i zemânesin
 Saña bahâne idi cefâ-pîşe olmasañ
 Hakkâ budur ki bî-bedel ü bî-bahânesin
 Yen tir yelli yelli yelli yel le le lâ yel le le lâ
 Yel le le lâ yel le li yâ le lel le le lel li.

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

446

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Hûn-ı dili mey gonceyi câm eyledi bülbül
 Bezm-i güli nâlele tamân eyledi bülbül
 Her nâlede bir nahl-i güle kondı safâdan
 Her nagmede tebdîl-i makâm eyledi bülbül
 Hey cânım beli beli beli döst.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

447

Semâ'î,Güfte-i Yahyâ Efendi

Tûtî-sıfat câme-i sebzi giye cânâ
 Bir söz yeri var mı baka âyîneye cânâ
 'Uşşâka perîşân dile hiç söylemez olduñ
 Düşmen saña bir söz mi didi söyleye cânâ
 Tâ nâ tâ nâ tâ nâ tene der ni.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

448

Semâ'î

Sanmanuz rüsvâyılıkdan gam çeker ferzâne yüz
 Taşa çalmış şîşe-i nâmûsı bir dîvâne[yüz]
 Gonçedir eller saña biz şem'-i bezm-ârâ diriz
 Gonça iseñ 'andelîbiz şem' iseñ pervâne yüz
 Dôst yele le le le le le le le le li vâ y
 Yele le le le le lî.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

449

Semâ'î, Beste vü Güfte Câmî Murâd

Beni âşüfte vü şeydâ kılan dil
 Baña bezm-i gamı me'vây kılan dil
 Heves odına yaktı cânı çün 'ûd
 Hevâ-yı 'âlemi belâ kılan dil
 Tâ dir ten tel le len belâ kılan dil.

REMEL: Feilâtün feilâtün feilün. (Bu vezin ilk beyit için geçerlidir)

HEZEC: Mefâilün mefâilün feülün. (Bu vezin ikinci beyit için geçerlidir)

450

Semâ'î, Beste-i Baba Nevâî

Gül yüzlülerin şevkine gel nûş idelim mey
 'Iyş eyleyelim yâr ile şimdi demidir hey
 Bu savtı okur bülbül-i gûyâ oluban ney
 Tâ dir tere dir tâ tene dir ney.

Bend-i Sâni

Mecliste durur cümle ayağ üstüne bekler
 İçin içelim diyü koyup başına iller
 Bu kavli sûrâhi egilûp sâgara söyler
 Nâ diller dir nâ tene dir nâ tene dir ney

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

451

Semâ'î, Selîm, Güfte-i Rüşdi

.....
 Sünbül-i cennet eger olsa gıdâ-yı âhû
 Heves-i zülfün ile 'azm-ı reh-i Çîn itdim
 Saña şimden gerü ey gözleri âhû yâ hû

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

452

Beste-i Na'li Efendi

Ey gonce-dehen âh-ı seherden hazer eyle
 Âyîne-i mihr-i ruhuñı bî-keder eyle
 Ey bûlbûl-i hoş-lehce gezüp nağme-serâya
 Her kûşede sad işve-nümâ cilverler eyle.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

453

[Başlıksız] (F)

FASL-I UŞŞÂK**68 b**

454

Kâr..... Tasnîf-i Koca 'Osmân (F)

69 a

455

Nakş, (F)

456

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

69 b

457

Usûleş: Zarb-ı Fetih, Beste-i, Güfte-i Fuzûlî

Subh salup çâh-ı zenehdan nikâb

Çık ki temâşâyâ çıka âfıtâb

Hey âha yâri-men, dâd ey dâd ey

Bend-i Sâni

Rişte-i cânım yeter it pür-girih

Salma ser-i zülf-i semen-sâya tâb

Miyân-hâne

Mest çıkup salma nazar her yana

Görme revâ kim ola ‘âlem harâb

Hane-i Âhır

Dûzaha girmez sîtemüñden yanan

Kâbil-i cennet degül ehl-i ‘azâb.

RECEZ: Müfteilün müfteilün fâilün.

458

Usûleş: Çenber, Beste-i Kadrî, Güfte-i 'Ulvî

Çemende sünbüli zülf-i nigâra beñzettim

Nesîm-i subhî dil-i bî-karâra beñzettim

Ruh-ı civânı hat-ı müşk-nâzile gördüm

Benefşe-zâra akan cûybâra beñzettim

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün fa'lün.

459

Nazîre-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Cezmî

Bahâr geldi dahî geşt-i gülşen eylemedük

Yanınca bir gülün efsûs şîven eylemedük

Yeter yeter sitemiñ bahtımızdan itmedeyüz

Bu âh u şekveyi ey şûh senden eylemedük

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

460

Usûleş: Hâvî, Beste-i Zurnâ-zen Ahmed

Gül gül yüzüne 'âşık olan gülşeni neyler

Avâre olan 'aşkıñ ile meskeni neyler

Bir kerre gören gün yüzüñi gayra bakar mı

Bir cân ki seniñ bendeñ ola ol teni neyler

HEZEC: Mefûlû mefâilü mefâilü feûlün.

461

Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i Receb, Güfte-i Nasîbî Kâdî

Dil-i gam-ülfetiñ bir kerre mesrûr oldugun görsem
 Gam-ı hicriñ gönülden dûr u mehcûr oldugun görsem
 Girîbân-ı dili dest-i elemnden eylesem âh.
 Elimde gül gibi bir câm-ı billûr oldugun görsem

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

462

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'Ârif Efendi

Dil senin memnûn-i lutfuñdur gerek şâd eyleme
 Bende-i dîrînedür isterseñ âzâd eyleme
 Bir nigâh-ı merhâmet kıl gâh geh şeydâlara
 Ey nev-âmuz-ı cefâ hemvâre bîdâd eyleme

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün failün.

463

Usûleş: Nîm-Devr, Beste-i A'mâ İbrâhîm, Güfte-i Bâkî

Dilâ çîn-i cebîniñ zülf-i pür-tâbı unutturdı
 Hücûm-ı mevc-i hayret bîm-i girdâbı unutturdı
 Mezâk-ı telhe virdi yâd-ı la'liñ bir halâvet kim
 Gamiñla içdigim biñ kâse zehr-râb unutturdı

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

464

Usûleş: Bereşân, Beste-i Receb

Tök içelim bilsün her râzımı cânânım
 Tök çâk ideyim insün dâmân girîbânım
 Ey bâd-ı sabâ benden ol yâre peyâm eyle
 Sünbül saçına söyle ahvâl-i perîşânım

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

465

Usûleş: Sakîl, Beste-i İmâm, Güfte-i Fâyizî

Tâb-ı mey-ile açmış o meh-pâre sînesin
 Ben sandım öpdürür dil-i gam hvâre sînesin
 Bassun ko bagrına seni bir kerre sevdigim
 ‘Uşşâkın itme zahm-ile sad-pâre sînesin

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

466

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i....., Güfte-i

Hirâsân olmasa gülden dil-i nâşâdın ey bülbül
âh-ı âteş-zâdın ey bülbül

Miyân-hâne

Dil-i dil-dârı nerm itmiş işitdim nâle vü zârın
 Yâr hey cân hey nâzenîn serv-i nâz dil-nüvâz yâr
 ‘Acebdür taşa te’sîr eylemiş feryâdın ey bülbül

Miyân-hâne

Ne teshîr itdi gülzârı ne urdı âteşe hârı
 Yine turmaz okursun rûz u şeb o yâdın ey bülbül

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

467

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

İrdi bahâr mevsim-i seyr-i kenârdur
 Hemdem kişıye câm-ile bir gül’-zârdur
 Bir hâlet irdi gülşene feyz-i bahâr-ile
 Güller küşâde bülbül-i şûrîde zârdur

MUZÂRÎ’: Mef’ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

468

Usûleş: Fer', Beste-i Receb, Güfte-i Sûrî Şehîd Süleymân Pâşa

Derdim esîr-i zülf-i siyeh-târ olan bilür
 Bend-i kemend-i 'aşka giriftâr olan bilür
 Tîr-i müjeñle dilde olan zahm-ı 'aşkıımı
 Sûrî gibi bu derd-ile der-kâr olan bilür

MUZÂRÎ': Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

469

Usûleş: Devr-i Rev-i Hakîr, Güfte-i 'Ârif Efendi

Mihre bakdım âfitâb-ı rûyî geldi yâdıma
 Servi gördüm kâmet-i dil-cûyi geldi yâdımu
 Sûz-i dilden dâğ dâğ olmuş ser ü sînem yâdıma
 Kûh u deştin lâle-i hod-rûyi geldi yâdıma

REMEL : Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

70 a

470

Usûleş: Devr Revân,(F)

471

Usûleş: Sakîl, Beste-i Baba Nevâî, Güfte-i Fuzûlî

Câm içre mey ki dâyire salmış habâb aña
 Âyînedir ki 'aks salar âfîâtâb aña
 Zâhid su'âl iderse ki meyden nedir murâd
 Bizde safâdır anda küdüret cevâb aña

MUZÂRÎ': Mef'ûlû fâilâtü mefâîlû fâilün.

472

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Fehîm

Her kâküle sad-pâre gönül şânelik eyler
 Her silsile-i turraya dîvânelik eyler
 Dil kûşe-i çeşminde mekân ideli yârîñ
 Mahzûn da olsa yine mestânelik eyler

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

473

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Nâbî

Dest-i sitemle yıkma dilüñ tîre hânesin
 Tagıtma şâhbâz-ı gamıñ âşiyânesin
geldik ey sâgar-ı neşât
 Bilürüm.....

MUZÂRÎ: Mef'ûlû fâilâtü mefâîlû fâilün.

474

Usûleş: Hafif, Beste-i 'Ömer Beg Nasûh Pâşâ-Zâde

Za'f-ı gamîñla kalmadı tâb-ı nigâhımız

Nezzâre etse hüsnine cânâ günâhımız

Derd aña mâni'-i nigeñ-i lutfu nâz olur

Bî-ihitiyâr rûyiñi gördükçe âhımız

MUZÂRÎ Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

475

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Baba Nevâî, Güfte-i Neşâtî

Fitne-tarz-ı nakşına meftûn û hayrân sen nesin

'İşve-tavr-ı gamzeñe sad çâk-i kurbân sen nesin

'Aksine beñzer nazîrîñ var-ise âyîñede

Sen nesin bilmem ki ey mümtâz-ı devrân sen nesin

Yel le lel li âh yel le lel li

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

476

Usûleş Berefşân, Beste-i Kadri

İrişdi mevsim-i gül seyr-i gülsitân ide gör

Geçirme fırsatı gel 'ayş-ı câvidân ide gör

Zemân-ı 'ıyş u safâdır çemende lâle-sıfat

Küşâde-hâtır olup câm-ı erguvân ide gör

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

477

Hâvî, Beste-i Na'î

Çalinsun nâylar şimden gerü evtâr diñlensün
 Murabba'lar okunsun nakş-ı savt u kâr diñlensün
 İrer ser-menzil-i maksûda âhir peyk-i âh-ı dil
 Biraz sabr eylesün bu gice bir mikdâr diñlensün
 Yele lel lel la li yele lel lel le li belî yârimen vay

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

478

Hafîf, Beste-i Hâfız

O çarsûda ki nakd-i niyâza bakmazlar
 Metâ'-ı kâle-fürûşân-ı nâza bakmazlar
 Siyah kalem yaraşur şâhname-i hüsne
 Hat-âver olmasa meclisde tâze bakmazlar
 Yele le li yel lel le li yâ lel lel lel lel li yâr Tâze bakmazlar

MÜCTESS: Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

479

Sâkîl, Beste-i Hâfız

Şâd olmak olmadı niçe dendür dil-i hazîn
 Sahrâ-yı Tûr-ı derd ü elemdür dil-i hazîn
 Hâkister eyler âteş-i âhı semenderi
 Bir 'andelib-i şû'le-nagamdur dil-i hazîn

MUZÂRÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

480

[Başlıksız]

Seyr-i cemâl-i tannâza 'âşıkım
 Tarz-ı nigâh-ı çeşm-i füsûn-sâza 'âşıkım
 Germ-ihtilât-ı nâz ü niyâz olsa dil n'ola
 Dil-ber niyâza mâ'il ü ben nâza 'âşıkım

MUZÂRÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

481

[Başlıksız]

Çın seher seyrâna çıkdı dilber-i 'âlî-cenâb
 Sahn-ı gülşende kuruldı hayme-i zerrîn-tınâb
 İtdi teşrîf-i kudûmiyle müşerref 'âlem
 San bedîd oldı hamel burcundap dâyim âfitâb

Cem gidüp bezmin cihân içre kodı câm gül-âb
 Neşr olup ehl-i safâya kaldı andan bir habâb
 Baña câmindan münâsib nesne olmazdı hele
 Bezm-i Cem'den eylemek lâzım gelipdi intihâb

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün (fa'lün).

70 b

330/1

[Başlıksız]

.....idüp gâhî 'itâb eyle
 Hemân neylerseñ eyle nâz-ile bir kez hıtâb eyle
 İlâhi yâr-ile hep kârımız nâz u niyâz olsun
 Beni hâkiñle yeksân it anı 'âlî-cenâb eyle

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

72 b

483

Semâ'î, Beste-i Şeştârî Seyyîd Han, Güfte-i (F)

484

Semâ'î (F)

73 b

485

Semâ'i, Beste-i Hakir Hâfız, Güfte-i Neşâtî

Ey bezm-i şevka mutrib-i ferruh-dem-i neşât

.....neşât

Gördükçe hatt-ı yâri gönül zevk-yâb olur

Hâlet-feza zihî çemen-i hurrem-i neşât

Yen tir yel lel le li cânım le le li cânım le le li

Yel le li ya li cânım ey

MUZÂRÎ: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

486

Semâ'i, Beste-i Buhûrî-zâde

Gönlüm ol gül'-izâr-ile açılır

Tab'-ı bülbül bahâr ile açılır

Ten ten dir dir ten dir dir ten ten dir dir ten

Ten nâ tene dir nâ ten ten ten ten nâ tene dir nâ tene dir

Nâ âh bahar ile

Miyân- hâne

Gûş idûp na'lemi olur handân (zeyl âverden)

Ten nâ tene dir nâ tene dir ten di tâ dir ten

Gonçe âh-ı hezâr ile açılır

Açılır zâlim yâr hezâr ile açılır

HAFÎF: Fâilâtün Mefâilün Feilün.

487

Semâ'i, Beste-i Fakîr, Gûfte-i Nâ'ilî

Süzülüp nâz-ile ruhsârınî gül gül mi ider
 Gamzeyi gül mi ider mey beni bülbül mi ider
 Süzülür nîm-kadeh bâde ile meclisde
 Yohsa mestâne gözüñ kasd-ı tegâfûl mü ider
 Yel le li yele li lel le lâ lâ lâ cânım yel lel li

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün.

488

Semâ'i, Beste-i İmâm, Gûfte-i Şehri

Hûrşîd-i cihân-tâb-ı kemâlim seherim yok.
 Ser-tâbe-kadem hayr-ı du'âyım eserim yok.
 Kurbânîñ olam eyleme isrâf-ı tahallî
 Bir vech- ile dîdârîña lââyık nazarım yok.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

489

Semâ'î, Müstezâd, Beste-i Taşçı-zâde Receb, Güfte-i Vecdî

Şirâne şikâr-ı dil ü cân eylemek ister,

Ol gözleri âhû

Ok kaddımı cevri-ile kemân eylemek ister

Ol gamze-i ebrû

Sevdâ-zede gönlümi kılup vâlih ü hayrân

Ben bî-ser ü pâyı

Âşüfte vü rüsvâ-yı cihân eylemek ister

Ol zülf-ile gîsû

Cânım le le lel le le le le li vây.

MÜSTEZÂD: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

Mefûlû feûlûn.

490

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i Hayrî

O şûh 'işveye mestâne keşfi-râz ideriz

Ayagına düşeriz yalvarup niyâz ideriz

Şerâb-ı la'liñ ile mest ü sîne-çâk olsak

Sebeb nedir yine gamzeñden ihtirâz ideriz

Yâ lâ lâ lâ lâ yel lel lâ ihtirâz ideriz

MÜCTESS: Mefâîlûn feilâtûn mefâîlûn feilûn (fa'lûn).

491

Beste-i 'İtrî

Bahâr ü bâg ise maksûd hüsni-yâr görüñ
 Garaz canân ise kûy-i nigâre varı görüñ
 Mey içdiğim lebi yâdına bildi beñzimden
 Ne reng virdi baña câm-ı hoş-güvârı görüñ
 Yentir lâ yel le lâ tir yel li yele lâ yâ lel le le lel li.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

492

Beste-i 'İtrî [Güfte-i Fuzûli]

Cân virme gönül 'aşka âfet-i cândur
 'Aşk âfet-i cân olduğı meşhûr-ı cihândur
 'Aşk içre 'azâb olduğın andan bilürem kim
 Her kimse ki 'âşıkdur işi âh u figândur
 Yel le lel le lel lel li yele lel li yâ le lel li.
 HEZEC: Mefûlû mefâilü mefâilü feûlün.

493

Semâ'î

Haylî demdür ârzûladım /gel cânım gel gel gel
 Mecnûnum Leylim ararım/ gel cânım gel gel gel
 Göñül meftûnuñ olupdur
 Hasretiñ bagrım delüpdür

Dil hayâlînde kalupdur /gel cânım gel gel gel
 Ben isterem yârim bulam
 Ayağına yüzüm sürem
 Nice bir hicriñde ölem /gel cânım gel gel gel.

HECE: 4+4+3 = 11

494

[Başlıksız] (F)

FASL-I BAYÂTÎ

74 b

495

Nakş , Türk-i zarb, Beste-i Koca 'Osmân (F)

496

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

497

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

498

Nakş, Evfer, Beste-i 'Acemler (F)

75 b

499

Usûleş: Hâvî, Beste-i Na'î, Güfte-i Vecîhî

.....'aşkı añlar.....şîveger var mı

.....sen.....şu'le-ver var mı

.....derdini 'âşık cânâ hayâlîñle

.....girüp gönline seyret gayre yer var mı

VEZİN: ?

500

Usûleş: Remel, Beste-i Hakîr, Gûfte-i Nâ'ilî

Ne bîş ü ker 'âlemi yeksân bilürüz biz
 Her gördigümüz nûrî Süleyman bilürüz biz
 Yok Nâ'iliyâ şübhemüz encâm-ı verâda
 Bu gerdişe eflâkî de hayrân bilürüz biz

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

501

Usûleş: Evfer, Beste-i A'mâ İbrâhîm, Gûfte-i Feyzî

Ruhsâre'i cânâne ol dem ki nigâh itdim
 Hâl-i dil-i nâşad ser-cümle tebâh itdim
 Gördükçe gelür çeşme pür-çîn ider ebrûsın
 Yanında o şûhuñ ben bilmem ne günâh itdim

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

502

Berefşhan, Beste-i 'İtrî

Şebnem gibi saçılsun tök eşk-i firâvânım
 Güller gibi açılsun tek gonçe-i handânım
 Sen gül gibi gülşende gülmekde açılmakda
 İnler kafes-i tende mürğ-ı dil-i nâlânım

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

503

Usûleş: Türk-i Zarb, Beste-i Hakîr, Güfte-i Mezâkî

Cânâ ne 'aceb böyle bu gam-hvârı unutduñ
 Var ise meger itdüğüñ ikrârı unutduñ
 Ayâ bu medur kâ'ide-i ehl-i mahabbet
 Kim bunca zamândur bu hevâ-dârı unutduñ

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

504

Usûleş: Çenber, Beste-i Kara Mehmed, Güfte-i Rif'atî

Rûşen olmaz şâm-ı bahtım mihr-i vuslat neylesün
 Tâli'im tâli' degül ol mâh-ı tal'ât neylesün
 Nev-bahârım gelicek dîvâne eyler âdemi
 Bûlbül-i dil ey gül-i bâğ-ı letâfet neylesün

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

505

Usûleş: Evfer, Beste-i Kara (lar?-le?), Güfte-i Hâletî

Sînemde serimde dâg-ber-dâg olsun
 Tâğ üsti bu ben belâ-keşe bâğ olsun
 İylerse havâle çerh eger gerd-i melâli
 Mir'ât-ı dilim şikest iden sag olsun

RUBÂÎ: Mefûlü mefâîlün mefâîlün fa'.

506

Usûleş: Çenber

Ne râzım açmaga mahrem ne bir gam-hvâr hemdem var
 Belâ küncinde aglar baña ancak çeşm-i pür-nem var
 Gözüm merdümeleri her dem saña 'arz itmede hâlim
 Baña incinme sultânım ara yerde benim nem var

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

507

Usûleş: Berefşân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Cevrî

Zülfün hevesi dillere bir derd-i ser oldu
 Sevdâ-yı muhabbet ne 'aceb fitne-ger oldu
 Dilden haber-i gamzeñ almak nice mümkün
 Ol kendüyi evvel yitürüp bî-haber oldu

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

508

Devr-i Revân, Beste-i Nazîm

Gözyaşı hûn-âbe döndi çeşm-i giryânım görüp
 Pârelendi yüregim çâk-i girîbânım görüp
 Aglamakdan sebze-zâr oldu yaşımdan her taraf
 Câme'-i sebz-ile ol serv-i hırâmânım görüp

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

509

Usûleş: Remel, Beste vü Güfte-i Nazîm

Lal'in gören ey hûr-likâ kevseri neyler
 Saña bakan âyîne-i İskender'i neyler
 Bir nîm-nigâh itse alur biñ dil ü cânı
 Destinde o hûn-rîz tutup hançeri neyler

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

510

Evfer, Beste-i 'İtrî

Sensiz bu gönül câm-ı ziyâ-güsteri neyler
 Lebrîz-i mey-i hasret olan sâgarı neyler
 Her kanda bakarsam görünür sûret-i maksûd
 Sâhib-nazar hayîne-i İskender'i neyler

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

511

Devr-i Revân

Şol 'arak kim ol gül-endâmuñ yañagından çıkar
 Selsebilün 'aynıdır firdevs bâğından çıkar
 Hem-nefes olmak dilermiş ney benim feryâdına
 Bu hevâyı mutribânun dimâğından çıkar
 Yele le li yâ lâ yele lel

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

76 a

512

Beste-i Hâfız, Usûleş: Muhammes

Yâr ile gülşende 'ıyş it taraf-ı gülşen hûbdur
 Revnâk-ı gülzâr-ı 'âlem bâdedür mahbûbdur
 Verd-i ruhsârın gülâb-efşân ider tâb-ı nigâh
 Bakmañuz ol goncâ-yı bâğ-ı hayâ ider mahcûbdur
 Ah ye le lel lel lel li le lî le lî

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

513

Usûleş: Evfer

Ey gonçe-i neviresîde-i gülşen-i râz
 Vey rıkka'-i mâ-hasel-i bâğ-ı niyâz
 Sen bir gül-i nevresîdesin 'âlemde
 Ben bülbül-i hoş-lehçe-i pür-sûz u güdâz
 Tâ dir ten teller lel tene tene der ni.

AHRAB: Mefûlü mefâilü mefâilü feûl.

514

Usûle: Çenber, Beste-i Na'î

Her sözüñ ihsân, her kelâmuñ lutf-ı tâm
 Vechi var dilerse sultânım saña şîrîn-kelâm
 Söylemek lâzım degül 'uşşâkı ihyâ itmege
 Bir görünmek besdür ey 'Îsâ-nefes mâlâ-kelâm
 Cânım yel lel lel lel le le mîrîm yel lel lel le li
 Yel le lâ zîbâ-yı men ra'nâ-yı men makbûl-ı men.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

515

Beste-i Na'î

Hasta-i bî-tâb u derd-i mihnet oldum şimdi ben
 Geşt-i hâk-i kûy-i yâra hasret oldum şimdi ben
 Yâ irem bir menzîle yâ bî-ser ü sâ mân olam
 Sâlik-i vâdî-i râh-ı vuslat oldum şimdi (ben)

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

516

[Başlıksız]

Ne dem şimşîr-i gamzeyle o fettân gösterir kendin
 Bütân tasvîr-i Yûsuf gibi hayrân gösterir kendin
 O hûn-rîzüñ elinden dâğ-ı sînem kanlar ağılarken
 Yine mânend-i derd-i tâze handân gösterir kendin

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

517

Türk-i Zarb

Yâri görünce kaldı gönül 'arz-ı hâlden
 El degmedi şikâyet'e şükr-i visâlden
 Şemşîr-i âhım eyler idi düşmeni zebûn
 El degmiş olsa tahayyüle ceng ü cidâlden
 Yâr-i men

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fa'lün (fâilün).

518

Evfer

Ziyâd olur muhabbet ol rûh-ı gül-fâmı gördükçe
 O mest-i bâdedür kim keyfi artar câmı gördükçe
 Benim yolunda kurbân oldugum yârimgel insâf it
gül cemâliñ 'âşık-ı nâ-kâmı gördükçe

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

519

Çenber, Küçük İmâm

'Acebdür hûblar.....sekerâtı bilmezler
 Bilürler gâret-i mülk ü velî ihsânı bilmezler
 Görünce sâde-diller âşinâlık kasdın eylerler
 Ne hûn-rîz idügin ol gamze-i fettânı bilmezler

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

520

Düyek, Beste-i Receb

.....gam-ı uşşâkıñ pür nûrdan

Başıma savdâ-yı zülfüñ

Her kişi nâlem.....şerh ider

Ol.... kim âşikâr olur.....

VEZİN: ?

76 b

521

Sôfyân (F)

522

Usûleş: Çenber, Beste-i Surnâ-zen Ahmetî

‘Âlem oldı şâd senden ben esîr-i gam henüz

‘Âlem itdi terk-i gam ben de gam-ı ‘âlem henüz

Ey Fuzûlî eyledi her derde dermân ol tabîb

Bir benim zahmımdur ancak bulmayan merhem henüz

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

523

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Â'mâ

Ayagından bu bezmün el çeküp dûr olmamız yegdür
 Bizüm mest olmadan bu meyle mahmûr olmamız yegdür
 Cihâna dîde-i mihr-i felek-veş nâzır olmakdan
 Hilâl-âsâ senün lutfuñla manzûr olmamız yegdür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

524

[Başlıksız]

Sevdâ-yı tığ-ı gamzen ile sîne-çâkiñem
 Öldür beni ki teşne-i zevk-i helâkiñem
 Gördükçe düşmemek seni mümkün mi pâyiñe
 Güstâhî-i muhabbet ile şerm-nâkiñem
 Yele lâ yel le le lâ lel le lel lâ nâzenim dil-nüvâzım

MUZÂRÎ: Mefûlü fâîlâtü mefâîlü feûlün.

525

[Başlıksız]

İçin câm-ı mey açıldı gül-i bâg-ı tareb [şimdi]
 Nola gülseñ açıl sak biz dahı ey gonçe-leb şimdi
hercâyî.....

Benim âşûb-ıolsunlar.....şimdi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

77 b

526

Şarkı, Evfer, Beste-i Şâh Kâsım

Söyleñ yâre bize sitem itmesün
 Benim göñlüm perîşândur perîşân
 Bizi koyup yadlar ile gitmesün
 Benim göñlüm perîşândur perîşân

Bend-i Sâni

Perîşânlık bize yaman ad oldu
 Hısım kavım kardeş bizden yâd oldu
glarım düşmen gelüp şâd oldu
 Benim göñlüm perîşândur perîşân
 Neylim cânım,cânım

HECE: 4+4+3= 11

527

Şarkı, Beste-i Na'îl, Usûleş: Devr-i Revân

Felekde mihr ü mehden cennet ü cûlar hep seniñ çündür
 Zemînde zâr ü giryân âbucûlar hep senüñ çündür
 Benefşeler egilmişler nişâne pâyuñ ararlar
 Çemende ben gibi bu ser-fürûlar hep senüñ çündür

Bend-i Sâni

Seni gelsün deyü bezm gülistânı tonatmışlar
 Gel ey gonçe-lebim bu reng û bûlar hep senüñ çündür
 Nizâmî ârzulardan kesilmek istedi ammâ
 Dilinde bakdı gördi ârzûlar hep senüñ çündür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

528

[Başlıksız]

Dirîg itme nazar nezzârelerden
 Çevirme gül yüzüñ bîçârelerden
 Niceler öldiler der ü gamuñdan
 Haber-dâr olmadıñ bu yârelerden

Nice aglar gönül dil-dâr elinden
 Yâ kim görmiş vefâ meh-pârelerden
 Velî bir kâküle bend eyleyemem
sakın olma sakın âvârelerden

HECE4+4+4+3 11

529

Usûleş Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr,
Güfte-i Müneccim-başı Efendi

Yine sahn-ı çemen resk-i cinân olduğu çağlardur
Degül nergis görinen câ-be-câ zerrîn ayağlardur
Bahâr oldu bahâr 'aşıklara tag üsti bâglardur
Mekânım şimdi Mecnûn gibi gök sünbüllü taglardır
Amân 'ömrüm el-amân

Bend-i Sâî

Yoluñ uğrarsa lutf eyle sabâ 'arz eyle cânâna
Yüzüñ sür hâk-i pâýîne elüñ irürse dâmana
Gam-ı ışıyla düşmüşdüm nice demler beyâbâna
Mekânım şimdi Mecnûn gibi gök sünbüllü taglardır
Nâzenin, 'işve-bâz, dil-nevâz 'ömrüm

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

530

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân

Sabâ firkat-serâda dil gam-ü hvârı gördüñ mi
Esîr-i kâkül-i dil-ber ü mihnet-kârı gördüñ mi
Bize dûzah 'azâbın aña öğme cenneti zâhid
Firâk-ı dil-beri çekdiñ mi kûy-i yâri gördüñ mi

Gezersin bunca yıldur ey sabâ gel sen de insâf it
 Firâş-ı gamda kalmış ben gibi bimârı gördün mi
 Nice mecmû'alar gördük hezârân defter ü dîvân
 Felek bu cevherî gibi dūr-i şehvârı gördün mi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

531

Şarkı Usûleş Evfer, Beste-i Koca Osmân Merhûm

Başım alayım gideyim elinden
 Sağ ol 'ömrüm varı elden ne gelür
 Efgânım gelsün nice gelmedin
 Sağ ol 'ömrüm varı elden ne gelür

Bend-i Sâî

Gayrı kullarıñ aldadırım...yok
 Âh itmekden gayrı kesb ü kârım yok
 Yanıñda zerrece itibârım yok
 Sağ ol 'ömrüm varı elden ne gelür

Bend-i Sâlis

Usanmadıñ lâle bagrım yakmadan
 Ben oldugum seniñ
 Ferâgat eyledim gülün kokmadan
 Sağ ol ['ömrüm vâri elden ne gelür]

VEZİN:?

532

Şarkı, Usûleş: Sôfyân, Beste-i Koca 'Osmân

Dil-ber beni zâr eyledüñ

Niçün böyle bî-vefâsın, pür hatâsın

Cânımdan bîzâr eylediñ

Niçün böyle bî-vefâsın, pür hatâsın

Düşer mi hîç saña cânım.....

.....yere kanım

Benim devletlü sultânım

.....

HECE: 4+4= 8

533

Koca 'Osmân

Yamandır hicrile hâlim
 Baña yâr olmadıñ gittiñ
 Nedir cürmüm be hey zâlim
 Baña yâr olmadıñ gittiñ

Tutup dâmânıñı ferdâ
 Nigâhıñdan idüp şekvâ
 Didim mahşerde vâveylâ
 Baña yâr olmadıñ gittiñ

Seniñ derdiñle bîmârım
 Seniñçün hasta vü zârım
 Budur cürmüm ki gam-hvârım
 Baña yâr olmadıñ gitdiñ

Olup gül gibi ter-dâmen
 Perîşân mâcerâlardan
 Beni öldürdi gayretsiz
 Baña yâr olmadıñ gittiñ

HECE: 4+4= 8

79 b

534

Semâ'î (F)

535

Semâ'î

Göz göz oldu cism-i zârım nâvek-i dil-dârdan
Cümle-i çeşm oldum ammâ toymadım dil-dârdan

Lâzeme

Zâlim vâý rûzgâr geçer sensiz ey hâlim yaman geçer
Gel bir dem 'işret idelim, gel bir dem sohbet idelim
Zâlim vâý rûzgâr geçer sensiz ey hâlim yaman

Bend-i Sâî

Şol kadar tuttum siper sînem hadeng-i yâre kim
Haşre dek hâk-i mezârım kazsalar peykân çıkar

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

536

Semâ'î

Sâkî sâde mey sâde
 Toldur içelim bâde
 Ben kime gideyim dâde
 Yandım gâm elinden
 Neyleyim zâlim neyleyim
 Neyleyim cânım neyleyim
 Neyleyeyim(3) sen bî-vefâsın neyleyim

Bend-i Sâî

Derdim gibi derd olmaz
 Derdimi hekîm bilmez
 Dermâne giden gelmez
 Yandım gam elinden
 HECE: 4+4 =8

Bend-i Sâlîs

Sensin Yûsuf-ı Sâî
 Aldıñ 'akl u îmânı
 Sâkî dökeriz kanı
 Yandım gam elinden

HECE: (4+4 =8)

(4+3= 7)

537

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i (F)

538

.....(F)

539

Semâ'î (F)

540

Semâ'î

Ne nigâh-ı nâz-âlûd ne bir âşinâlık itdiñ

Nedür ey dilîr-i bed-hûnrîz itdiñ cefâlık itdiñ

.....

Dil-i çâk (çâkimizde) sitem-azmhalık itdiñ

VEZİN: ?

541

Semâ'î, Beste vü Güfte-i Tayyâr

Ey çerh benimle kâr zâr eylersin

Nûş eylemedin câm-ı murâdın sanma

Âzürde-i mihnet-i humâr eylersin

Feryâd zi dest-e hvîş dârem=Efgân zi derûn rîş dârem

Meded ey ey ey Neylim neylim yâr zaife nâ-tüvânem

.....âh pîş dârem Meded ey hemçû ol.

RUBÂî: Mefûlû mefâîlün mefâîlün fa'.

80 a

542

Semâ'î, Nazîm

Mülk-i dili yagmaladı 'aşkıñ hayli
 Çıkdı felege velvele'-i vâveyli
 Ey yâr seniñ helâkiñim ben
 Âşüfte-vü sîne-çâkinim ben (mükerrer)
 Kücâyî(3) hercâyî (mükerrer)
 Amân amân cânım el-amân (mükerrer)
 Bir şûh-i siyeh-çerdeye dîvâne olup
 Lebrîz-i cünûn itdi dili yâ Leylî

RUBÂÎ: Mefûlü mefâîlü mefâîlün fa'.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü faûlün.

543

Semâ'î (F)

544

Semâ'î, 'Acemler (F)

80 b

545

Semâ'î, Beste-i Receb

Görelî 'ârızını dîde-i hân-efşânım
 Künc-i mihnetde irişdi felege efgânım
 Hâyil oldı göz.....nâlânım
 Ne suçum var seni sevmekde benim sultânım

Göz görüp sevdi gönül sabr ise kılmaz chanım
 Bir ben olduğum-içün neyleyeyim sultânım

Bend-i Sâî

İncitürsin beni sevdiñ diyü ey şûh-ı cihân
 Dil ise sevmemege bulmadı aslâ imkân
 Sîneye cevır ü cefâ tîrin atarsın her ân
 Ben ise neyleyim arada kaldım hayrân

Göz görüp sevdi gönül sabr ise kılmaz cânım
 Bir ben olduğum-içün neyleyeyim sultânım

REMEL: Fâilâtü (feilâtü) feilâtü feilâtü fa'lün.

546

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde

Gâhî geçer ol sîm-beden reh-güzerimden
 Ruhsat mı virür gamzeye, ammâ hazerimden
 Hûygerde-i şerm eyler, o gül-rûyi nigâhım
 Bir gevher olur goncası, feyz-i nazarımdan
 Tâ dir yele lel li yel le le lel li yel le le lel li cânım yele lel li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

547

Semâ'î, Beste-i Nazîm, Güfte-i Haylî Kadîm

Gözleriñ gönlüm alup yer koymadı tedbîre
 İkki âhû beser itmiş pâdşehim bir şîre
 Sanma ey Haylî çeker dîdesine kuhl-i siyeh
 'Âşık olduğum-için zâg virür şemşîre
 Amân amân ey şemşîre beli yârim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün(fa'lün).

548

Semâ'î (İlk bend (F), bend-i Sâî Türkçe)

Tâ bizden ırag ol büt hod-kâm oldu
 Göz ağladı şol kadar ki bed-nâm oldu
 Yâ-Rab nice olur tañla benim ahvâlim
 Biñ mihnet-ile bu gün de ahşam oldu

RUBÂİ: Mefûlü mefâîlü mefâîlün fa'.

FASL-I 'ARÂZBÂR

81 b

549

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız

Kime keşf ideyim sırr-ı derûnum
Benüm bir gizli râzum var dinilmez

Miyân-hâne

.....

Bend-i Sâîf

Yanup âteşlere hâk ister oldum
Cihâne kapladı dûd-i kebûdum
Dumanlı taglara döndi vücûdum
Benüm bir gizli râzım var dinilmez
Benüm bir başka hâlim var bilinmez

Bend-i Sâlis

Kebâb oldu ciger odlara yandı
Sirişkin seyl olup kana boyandı
Gözüm yaşıyla deryâlar bulundı
Benüm bir gizli râzım var dinilmez
Benüm bir başka hâlim var bilinmez

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün feûlün.

550

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Fuzûlî

Perîşân hâlin oldum sormadıñ hâl-i perhişânım
 Gamiñdan derde düşdüm kılmadıñ tedbîr-i dermânım

Ne dersin rûzigârım böyle mi geçsün güzel hânım
 Gözüm cânım efendim sevdiğim devletlü sultânım

Bend-i Sâni

Değer her dem vefâsız çerh yayından baña biñ ok
 Kime şerh eyleyem kim mihnet ü endûh u derdim çok
 Saña kaldı mürüvvet senden özge hiç kimsem yok
 Gözüm cânım efendim devletlü sultânım

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

551

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i 'Ârif Efendi

Olup teb-hâle ârzû pâ-y-i talep şimdi
 Vücûdum pâ-y-tâ-ser dâg-ber-dâg oldu hep şimdi
 Hilâf-ı şive-i dîrînedür ol nâz-perverden
 Bu lutf u tâze tarha hiç nedür bilmem sebep şimdi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

552

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Rüşdî

Şarâb nâb ile lebrîz iken câm-ı tarâb şimdi
 Revâ mı sâkiyâ ben böyle kalmak teşne-leb şimdi
 Kimi mâh-ı münevver dir kimi hurşîd-i enver dir
 Cihân hep böyle eyler vâsf-ı hüsnüñ rûz-u şeb (şimdi)
 Cânım hânım nâzenênim 'işvebâzım yâr

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

553

Usûleş: Frenkçîn, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâilî

Nisâr-ı nakd-i niyâz itmege şitâbım var
 Benüm o âfet ile başka bir hesâbım var
 Piyâle tutmaga yok elde Nâ'ilî kudret
 Elimde râ'şe derûnumda ıstırabım var
 Yele lel li yel li yel lel lel li yâr.

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün feilün.

554

Şarkı, Buhûrî-zâde, Evfer

Hasretiñle kalmadı tende mecâl
 El-amân ey gonce-dehân el-amân
 Firkâtiñle oldı zâr ü pür-melâl
 El-amân ey gonce-dehen el-amân
 El-amân el-amân şirin el-amân

Bend-i Sâni

Gamze-i dil-dâr-ile pür-yâreyim
 Tiğ-ı gam-la sîne-i sad-pâreyim
 ‘Âşık-ı âvâre bir bî-çâreyim
 El-amân ey gonce-dehen el-amân
 El-amân el-amân şirin el-amân

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilün

555

Usûleş: Evsat, Beste-i Hakîr, Güfte-i Fuzûlî

Felek ayırdı beni cevr ile cânımdan
 Hazer itmez mi ‘acep nâle vü efgânımdan
 Oda yandırmasa bir şû‘le ile nühfelegi
 Ne biter âteş-i âh-ı dil-i sûzânımdan

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fâ‘lün.

556

Usûleş: Sakîl, Beste-i İmâm, Güfte-i 'Arzî

Dîdâr-ı yârı görmezisem hasret öldürür
 Görsem belâyı gör ki beni hayret öldürür
 Pinhân olup helâkim için neyler ol perî
 Gâfil görünse hod beni ol hâlet öldürür

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

557

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'İsmetî

Nigâhım bûse-çîn olmakda lâ'l-i dil-sitânundan
 Şikârını almayan şehbâz çıkmaz âşiyânundan
 Mülâyim gösterür 'ûşşâk-ı zâra kendüyi ammâ
 Alınmaz harf-ı vuslat ol sitemkârün dehânundan

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

558

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i 'İsmetî

'Arz-ı sûz itmekde yâra eşk-i âhum bir midür
 Ketm-i râz itmekde nâlemle nigâhum bir midür
 Ehl-i dil ey mâh müştâk-ı cemâlündür senün
 Seyre çık gör kim nevâ-yı âh şâhum bir midür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

559

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

Mecrûh gönül isteriken yâre sarılmak
 Mümkün degül ol dilber-i gaddâra sarılmak
 Ben gayret ile nice helâk olmayayım kim
 Kârı o perî-peykeriñ agyâre sarılmak

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

560

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâbî

Dil ü câna gelmede nev-be-nev haber 'itâb etme felek
 Yine cân esîr-i muhabbetüñ yine dil.....
 Yine bir iki câma.....
 Mey-i 'işve rinde ferâğı var.....

VEZİN: ?

561

Usûleş: Hafîf, Beste-i (Hakîr), Güfte-i (Neşâtî)

Misâl-i çeşm-i bütân.....
 İçen bu bâdeyi mahmûn.....
 'Aceb mi felek dile salsa gam....
 Harâb-ı 'işveñe çeşm.....

VEZİN: ?

562

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i.....

Yârı.....

İdelim..... bir içim.....

.....

.....

VEZİN: ?

563

Usûleş: Beste-i Hakîr, Güfte-i Sûzî

Pâ bürehne her gama yâ Hû diyerek

‘Azm-ı kûhsâr idem bir gözi âhû diyerek

İdelim şâne- sıfacismimizi sad-pâre

Zülfüne vâsl ide âh bizi bu diyerek

REMEL : Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün.

564

Usûleş: Çenber, Beste-i Nazîm, Güfte-i Ahî

Câme-i sebz-ile bir serv-i bülendim var idi

Servi gibi sebz-pûş olmuş efendim var idi

Ey baña Tanrı selâmın vermeyen birgün ola

Diyessin Âhî gibi bir dermendim var idi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün feilün.

82 a

565

Türk-i Zarb, Beste-i Hâfız

Firkât şebini Bârî bir gün seher itmez mi
 Bu nâle-i şeb-gîrim âhir eser itmez mi
 Ol nergis-i mahmûrun bîdâr olup uyhudan
 Ben 'âşık-ı bi-hvâba bir kez nazar itmez mi
 Beli beli beli beli meded ey

HEZEC: Mefûlû mefâîlün mefûlû mefâîlün.

82 b

566

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'İsmetî

Hattıñ gelicek 'âşıkıña nâz idemezsin
 Mânend-i hü mâ [.....pervâz] idemezsin
sen bilürem
 Nûş-i meye âgâz idicek az idemezsin

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

567

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Riyâzî

Gelmedi gitdi sîneye dilber-i gül'-izârımız
 Bir gül-i bitürmedi dildeki har-hârımız
 Kalb-i hazîn-i zârımız sanki şikeste kâsedür
 Nâleden âşikâr olur dildeki inkisârımız

RECEZ: Müfteilün mefâîlün müfteilün mefâîlün.

568

Semâ'î, Beste-i Na'î, Güfte-i Neşâtî

Ey dil ne bu şûriş yine feryâda mı geldiñ
 Her nâleye sad derd-ile âmâde mi geldiñ
 Ey fitne ne bu gamze-i sermest-ile ülfet
 Âşûb-ı cihân olmada imdâda mı geldiñ
 Cânım hey mîrîm hey nâzenîn yâr yâr
 Ye lel lel lel le li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

569

Şarkı, Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâbî

Göñül mir'atını kılduñ mükedder
 Ko istignâyı ey şûh-i sitemger
 Dü çeşmüm huşk kılduñ dâmenim ter
 Ko istignâyı ey şûh-ı sitemger

Bend-i Sâî

Tegâfûl pîşe-i çeşm-i siyâhıñ
 Sitem üftâde-i pâ-y-ı nigâhıñ
 Şirârından sakın kânûn-ı âhıñ
 Ko istignâyı ey şûh-ı sitemger

Bend-i Sâlis

Ne gülçîn-i gülistân-ı visâlem
 Ne dilbend-i ümîd-i ihtimâlem
 Düşelden 'ışkına âşüfte-hâlem
 Ko istignâyı ey şûh-ı sitemger

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün feûlün.

570

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Şeyhü'l İslâm Yahyâ Efendi

Ümmîd-i hvâb 'âşîka olmaz hayâl imiş
 Bî-çâre yâri düşde de görmek muhâl imiş
 Zülfi ucundan eyler idüm âh u nâleyi
 Ol dahî bir benim gibi âşüfte-hâl imiş
 Yâ lel lel lel lel cânım yel lel lel lel 'ömrüm yel yel yel li
 'Ömrüm âşüfte-hâl imiş

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâilü feûlün.

571

Beste-i Hâfız

Bî-fikr-i vuslat-ı yâr leyl ü nehârim olmaz
 Ey gülbün-i letâfet sensüz bahârim olmaz
 Ol serv-i hôş-hırâmı âgûşa çekmeyince
 Gülzâr-ı dehr içinde bir dem kararım olmaz
 Yâ le lel le li bir dem karârım olmaz
 Kurban kurban hayrân
 Hayrân sergerden beli yârim

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtün mefûlü fâilâtün.

572

Beste-i 'İtrî

Sipihre dūd-ı dil-i şu'le-bâr degmez mi
 O sakf-ı köhneye hîç bir şerâr degmez mi
 Revâc-gâh-ı talebde, bizüm hissemize
 Bir ehl-i kadrı bilür şîve-kâr degmez mi

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün fa'lün.

FASL-I NİHÂVEND

83 b

573

..... . Usûleş: Devr-i Revân (F)

574

Usûleş: Darb-ı Feth (F)

84 b

575

Usûleş: Nim-Devr, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâbî

Çemen-zâr emelneşv ü nemâ kaldı

Nihâ-i arzû.....kaldı

.....sirişk oldem.....

Ara yerde şemîm-i kâküli bâd-ı hevâ kaldı

VEZİN: ?

576

Usûleş: Sakîl, Beste-i Na'î, Güfte-i Bahrî

Kâkül-i şeb-rengiñ ey meh cây-gâhumdur benüm
 Kim ruhuñ âh bir çetr-i siyâhumdur benüm
 Şevk-ı ruhsârîñla dâ'vâ-yı muhabbet eylerem
 Hâl u hattıñ ey perî-peyker güvâhumdur benüm

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

577

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Na'î, Güfte-i Veysî

Kanı ol demler ki derd ü gussadan mehcûr idim
 Sen benüm katlimle kâni' ben aña mesrûr idim
 Her visâliñ firâkın sanma bilmezdim besî
 Neyleyim sultânım ammâ lutfuña magrûr idim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

578

Şarkı, Beste-i Muharrem, Güfte-i Nâilî, Usûleş: Düyek

Şecer-i Tûr pâ-y-mâlîndir salın
 Salın ey nahl-i bâğ-ı 'işve salın
 Sidre sâye-i nihâliñdir
 Salın ey nahl-i bâğ-ı 'işve salın

Bend-i Sâni

Sañadır meyli cân-ı müştâkıñ
 Sañadır intizârı 'uşşâkıñ
 Temelin hâke sal kona tâkın
 Salın ey nahl-i bâğ-ı 'işve salın

Bend-i Sâlis

Çü götürüp çehreden nikâbı yine
 Eyle şermende âfitâbı yine
 Pâyimâl it dil-i harâbı yine
 Salın ey nahl-i bâğ-ı 'işve salın
 Bend-i Râbî

Mihriñ itsün cihânı garka-i nûr
 Tâb-ı hüsnüñ sipihri mahşer-i şûr
 Çeşm-i bed talebinden olsun dûr
 Salın ey nahl-i bâğ-ı 'işve salın

HAFİF: Feilâtün mefâilün fa'lün (feilün)

579

Evfer, Beste-i Receb

Nev-bahâr oldı güzellendi cihân gâyetiyle
 Nahl-i gül gibi salın sen de yeñi hil'atile
 Devlet ü 'izzet iki peyk-i revânuñ olsun
 kanda 'azm eyler iseñ devlet ile 'izzet ile

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün fâilün.

580

Çenber, Beste-i Na'lî, Güfte-i Sırrî

O dem kim bî muhâbha ol perî ref'-i nikâb eyler
 Fürûg-ı âteş-i ruhsârı ta'n-ı âfitâb eyler
 Kaçan 'ıyd olsa kurbân itmege çıksa o meh-peyker
 Benüm al cânımı evvel diyeni kim hesâb eyler

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

581

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb Çelebi

Ben bir nigâhuña kâ'ilem ey sanem seniñ
 Bir gamze şîve sen de iderseñ kerem seniñ
 Derd-i humâr-ı hicriñi çekmezdim ey perî
 Bir kez şerâb-ı la'liñi nûş eylesem seniñ

MUZÂRİ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

582

Nîm-Devr, Beste-i Receb

.....melâhattır

Şikâbın gerçi âfetdür kadin ammâ kıyâmetdür

Saña nakd-ı dil ü cânım bu demde eyledim

Anı bir hoşça tut lutf eyle.....

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

583

Usûleş: Zencîrek, Beste-i

Ne oldı çeşm-i füsûn-sâz ü nâzdan fârig

Ne ben dili idebildüm niyâzdan fârig

Pür itdi nâlelerim tâk-ı çerhi [ser-gerdân]

‘Aceb mi olsa eger Zühre tannâzdan fârig

Yen tir lâ yele li yâr le le li.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün fa‘lün.

85 b

584

Semâ'î, Baba Nevâî, Güfte-i .(F)

585

Semâ'î, Beste-i Kadrî A'mâ

Seni bir şûh-i cihân dirler-idi gerçek imiş
 'Ahd ü peymânı yalan dirler-idi gerçek imiş
 Bilmedüm kâkülüñi olmayıcak meftûnı
 Kaddine serv-i revân dirler idi gerçek imiş
 Tâ der tene ni tene ni yel le yel le vâ yentir lâ ter le
 yele le le li cânım yele le li le li yel li ye li vâ âh ter ne.

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feûlün.

586

[Başlıksız] (A)

FASL-I ACEM

86 b

587

Usûleş: Muhammes, Tasnîf-i 'Abdü'lkâdîr, Güfte-iHâfız (F)

588

Usûleş: Muhammes (F)

589

Usûleş: Fer' (F)

590

[Başlıksız]

Gerdûn meger âsûde midir kendi kederden cânım

Devrân aña da mührüni pür-nîşter eyler cânım

Hey(3) zâlim yâr(3) ömrüm âh cânım beli şâhımen (Mükerrer)

Ten der nâ deredetdere del le li nâ ne dir ney serv-i nâzım

beli yârımen (Mükerrer).Hey(3) zâlim yâr(3) ömrüm âh cânım be

li şâhımen

Gün başına bir tal'at-ı zîbâ verür ammâ cânım

Tâ nâ der der nâ nâ der der nâ nâ der der tâ nâ işvebâzım

Beli yârımen (mükerrer) vü

Ammâ seni âlhude-i hûn-ı ciger eyler

Hey(3)

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

87 a

591

Nakş, Evfer,(F)

88 b

592

Usûleş: Sakîl, Beste,i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Câm-ı şerâb lâl'-i lebiñ mübtelâsıdur
 Şol bûseler ki andan olur kan bahâsıdur
 Hatt-ı ruhuñ ki dahı hicâb-ı hafâdadur
 ‘Aşk ehlinüñ efendi görünmez belâsıdur

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

593

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Güfte-i ‘Arzî

‘Arz eyleyüm mi bir dahı dil mâcerâsını
 Bîgânelerle fark idemez âşînâsını
 Hep âşinâ cefâsı imiş ‘âşıka müdâm
 Bîgâne-i muhabbet iden dil-rübâsını

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

594

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb

Dil-ber olıcak 'aşkına eyleye çâre
 (Âhir) baña bir kerre vefâ bu ne sitâre
 Ey dil-ber-i şîrîn-dehen itme baña sad-nâz
 Kâr itdi dile tîr-i gamuñ buña ne çâre

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

595

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Receb

Gülşen-i gamda sirişkim bâde-i Cemdir baña
 Nâle-i derd-i derûnum yâr-ı hemdemdür baña
 Nâ-murâd-ı dil-berim ser-pâ-bürehne sîne-çâk
 Künc-i külhân kûşe-i gülzâr tev'emdür baña

REMEL: Fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlûn.

596

Usûleş: Fâhte

Hâsılı 'işret-gehî mey bir cûy-bâr-ı cân-fezâ
 Dil-ber nâzûk-hisâle hem-nişîn olsak sezâ
 Destîne alsañ eger câm-ı Cem ey gül-çihre sen
 Mest-i lâ-yakıl olur refâtârını görse [kezâ]

REMEL: Fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlâtûn fâîlûn.

597

Usûleş: Remel, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nef'î

Dil hasta vü hem cân ile müştâk-ı girişme
 Ol gamze-i câdû ise ahlâk-ı girişme
 'Akl ü dil ü cân oldu giriftâr-ı nigâhı
 Buldı yine bir birini 'uşşâk-ı girişme
 Ah yele le lel le lel le le lel lel le li
 yele lâ tere lel lel le lelli.

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

598

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Receb, Güfte-i Vechî

Çemenler sebz ü hurrem mevsim-i gül-geşt-i bâğ oldu
 Dile zîr-i otag-ı nahl-i gül cây-ı ferâg oldu
 Hezâr olsun mı şimdi âh-ı 'âlem-sûzdan fârig
 Temâşâ-yı cemâl-i derd-i âhuñ aña dâğ oldu

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

599

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Sırrî

'Âşık neşât-ı câm-ı visâliñ hayâl ider
 Sevdâ-yı derd-ı 'aşk ile fikr-i muhâl ider
 Sabr it belâ-yı yâre giriftâr-ı 'aşk olup
 Zîrâ ki 'aşk âdemi sâhib-kemâl ider

MUZÂRÎ: Mefûlû fâîlâtü mefâîlû fâîlün.

600

Usûleş: Evfer- Beste-i Dervîş 'Alî, Güfte-i 'İsmetî

Bahâr-ı hüsnüññ bil kadrın ey meh câvidân sanma
 O gevher deme bir kânda bulunmaz râyegân sanma
 Meyânın nakşı çıkmaz bir dem âgûş-ı hayâlimden
 Beni ey bî-vefâ kendiñ gibi nâ-mihribân sanma

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

601

Usûleş: Hafîf

Bir bî-kesim ki hâlîme hemdem bulunmadı
 Zahm-ı derûn-ı sîneme merhem bulunmadı
 Şol deñlü gamla itdi gönül üns ü ihtilât
 'Âlemde gamsız olduğı bir dem bulunmadı
 Yâr yâr yele le le lel li.

MUZÂRÎ: Mefûlû fâîlâtü mefâîlü fâîlün.

602

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i

Sâkî bir iki [câm-ile gel] def'-i gam eyle
 Bezm ehlini hem-hâl-ı Ferîdûn u Cem eyle
 Üftâdelerüñ eyleme lutf ile ferâmûş
 Añ 'âşık-ı miskîni gâhî kerem eyle

HEZEC: Mefûlû mefâîlü mefâîlü feûlün.

603

Usûleş: Fer', Beste-i Na'lî, Güfte-i Vechî

Huslûsumuz saña ey bî-vefâ bilinmedi mi
 Yanında hayf dahı müdde'â bilinmedi mi
 Tabîb-i lutfuñuñ âyâ nedendür ihmâli
 İlâc-ı derd-i dil-i mübtelâ bilinmedi mi

MÜCTESS: mefâilün feilâtün mefâilün feilün.

604

Usûleş: Darb-ı Feth, Beste-i A'mâ Kadrî, (Güfte-i Mestî)

Ey şûh-ı cefâ-pîşe niçün câna kıyarsın
 Kâfirdür o hâlûñ ki sen îmâna kıyarsın
 Mestî turalum 'aşkıñla bûlbülüñ olmuş
 Âzürde idersin gül-i handâna kıyarsın
 Yâr yâr lel lel le li döst lel lel le li vây
 yentir lâ ter yevel le li ra'nâyımen.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

605

Usûleş: Çenber,,Güfte-i Riyâzî

Ney gibi inlersin ey dil mübtelâlık var gibi
 Bir şeker-leb şûh dil-berden cüdâlık var gibi
 Yâre didim garka-i bahr-ı belâ-yı 'aşkıñam
 Nâz-ile geldi didi kim âşinâlık var gibi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

606

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Rahmî

Görünen penbe sanmañ sînede her tâze dâğ üzre
 Şeb-i gamda per-i pervânedür düşmüş çerâğ üzre
 Teniñde kalmadı bir yer ki anda olmaya dâğuñ
 Yüri var Rahmiyâ şimden gerü koy dâğı dâğ üzre

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

607

Usûleş: Remel, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'İzzetî

Dembeste vü hayrân olur.... nighün

Efsûn.....

.....

.....

VEZİN: ?

608

Usûleş: Çenber

.....

.....sultânım

.....

Tıfl-ı dili ben mekteb-i 'irfâna gönderdim

VEZİN: ?

609

Koca 'Osmân Efendi

Dil-ârâbâğ-ı köhnedennihâlimdür
 Beni nâlân iden ammâ yine ol kanlu zâlimdür
 Şikâyetden sanurlar zâr ü giryân olduğum ammâ
 Benüm kan ağlamak mu'tâd-ı çeşm-i hûn-feşânımdur

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

610

Evfer

Câm aldık ele gül gibi handanlığımız var
 Bülbül gibi şevkile* gazel-hvânlığımız var
 Âzâdeyüz endîşe-i esbâb-ı hevesden
 Dervîş-i mücerred gibi sultânlığımız var

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

89 a

611

Frenkçîn, Beste-i 'İtrî, [Güfte-i Nazîm]

Göreliden ebrû-yı garrâñı garrâ garrâ değildir
 Yanında tâl'atıñuñ âfitâb zerre değildir
 Helâk-ı hasretiñe tiğ-i cevri eyleme der-kâr
 Kişiye şâhım ölüm bir dir ikki kerre değildir

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

612

Usûleş: Düyek, Beste-i Muharrem

Olup hançer-bedest ol mâ'il-i dâd olmayan cismüñ
 Yine kan dökmek ister rahme mu'tâd olmayan cismüñ
 Biraz âsûde olsun gamze tığın der-niyâm itsün
 Yeter 'uşşâka ol muhtâc-ı cellâd olmayan cismüñ
 Der ne ni ne ni tene nen nâ nâ dir ney (mükerrer)
 yele le le le lel li ra'nâyımen (mükerrer)

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

613

Beste-i Na'lî, Usûleş: Muhammes

Sînemde tâze şerha ki tığ-ı nigâh açar
 Cân kûy-i yâre gitmek içün şâh-râh açar
 Ey dil zuhûr-ı hatdan olma sînede
 Der-beste hısnı dest-i hücum-ı sipâh açar

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâîlü fâilün.

614

[Başlıksız]

Kurbân olayım gamzeñe bir kez nazar eyle
 Öldürdi tegâfûl bizi def'-i keder eyle
 Hicrânı odı cânıma kâr itdi o şûhuñ
 Ey bâd-ı sabâ hâl-ı dilimden haber eyle

HEZEC: Mefûlû mefâîlü mefâîlü feûlün.

615

Usûleş: Sakîl

Dâğlarla nev-be-nev bu cism-i zârı seyr idüñ
 Deşt-i mihnete açılmış lâle-zârı zârı seyr idüñ
 Kâkül-i pür-hâm yaraşmış kâmet-i mevzûnına
 Nahl-i güle açılan zülf-i nigârı seyr idüñ

VEZİN: ?

616

Beste-i Kadrî, Usûleş: Fer'

Dil kûşe-i firkâtde visâliñ taleb eyler
 Izhâr-ı taleb itmege ammâ edeb eyler
 Olmaz güzelim haste gönül vaslıña tâlib
 Zîrâ ki vefâ resmini senden aceb eyler

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

90 b

619

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Dervîş Yusûf

Gördüğümce sen gül-i nevreste-i nâzûk teni
 ‘Aşkım artar vâlih ü dîvâne idersin beni
 Açmayup mihr-i ruh-i zîbân rûşeni
 Kûşe-i firkâtde eylersem ‘aceb mi meskeni
 Görmemek yegdür dîvâne olmakdan seni

Bend-i Sâî

‘Âşika ey mâh-rû ‘arz eylemekden tal‘atîñ
 ‘Aşk-ile mecnûn ü şeydâ eylemekdür niyyetiñ
 Kat‘ idüp el-hâsılı dilden ricâ-yı vuslatîñ
 Anuñ-içün ihtiyâr itdüm belâ-yı firkâtîñ
 Görmemek yegdür görüp dîvâne olmakdan seni

Bend-i Sâlîs

İstemez dil kûyına varup ‘azimet kılmaga
 Mûnis olmuşdur hayâlîñ-le kanâ‘at kılmaga
 Çâre yokdur gerçi vaslîñdan ferâgat kılmaga
 Vechi var kasd eylesem hicriñle ülfet kılmaga
 Görmemek yegdür görüp dîvâne olmakdan seni

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

618

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Yıldızı düşkün garîb ü 'âşık-ı âvâreyim
 Gün gibi deryâ-yı 'aşkıñda gezer bî-çâreyim
 Saña kul oldum kapuñda gayrı kanda varayım
 Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Bend-i Sâni

Bir melek-sûret güzelsin serv-i hoş-reftârsın
 Mâh-rûlarda nazîr'ın yok müsellemler yârsın
 Kullarının hâline rahm idici hûn-kârsın
 Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Bend-i Sâlis

Gayrı ben visâlin gözlemekden dâyimâ
 Yük gelür şâhım firâkıñla figân itmek baña
 Ben seni sevdim gözüm gönülüm saña virdim saña
 Pâdişâhım sen tururken ben kime yalvarayım

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

619

Şarkı

Bir elâ gözlünüñ.....

Yârdan mı geçeyim serden mi bilmem

Hasretile karlı tağları aşdım

Yârdan mı geçeyim serden mi bilmem

Bend-i Sâî

Yârimiñ ruhları kırmızı güldür

Hilâldür kaşları saçı sünbüldür

İkisinden ayrılmak katı müşküldür

Yârdan mı geçeyim serden mi bilmem

Bend-i Sâlîs

Ögüt virmek baña kâr itmez

Yârimiñ hayâlî düşümden gitmez

Göz göre sevdüğün kişi terk itmez

Yârdan mı geçeyim serden mi bilmem

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

92 b

620

Semâ'î (F)

621

Semâ'î (F)

622

Semâ'î.....(F)

623

Semâ'î, 'Acemler (F)

[FASL- I 'ACEM 'AŞÎRÂN]

93 b

624

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i 'Atâyî

Cân teşnesi dil bendesi lerzânı 'Alîniñ

Oldum vâlih vü hayrânı zebânı 'Alîniñ

.....

.....turre-i 'Alîniñ

Yele le lâ li cânım

VEZİN: ?

625

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i Nâ'ilî

Yakdım dili âteşlere bâb-ı nazarımdan

Bir tek gül-i ruhsarına dâgım eserimden

Pür-şükûh-ı âhım beni söyletme gamım var

Âyînesiz olma müte'esser kederimden

Yele lâ ye li tel lel lâ yeli.

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

626

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Gûfte-i Bâkî

Esirgemek gerek âşık-ı dil-fikârı

'Ale'l-husûs bir bî-vefâ ola yârı

Ne derd-i 'aşkı bilürsin ne mihnet-i hecri

Hey âfet-i dil ü cân kadr-ı hüsni bil bârî

Yâ lel lel lel li ömrüm lel lel lel lel li.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün fa'lün.

627

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Gûfte-i Sırrî

Hep nâle-i sad-nükten o tannâze degül mi

Dil gülşen-i hüsnünde nev-âgâze degül mi

Dûrî'i ruhiñdan beni (bî)-sûz sanursun

Bak isterisen dâg-ı dile tâze degül mi

Yel lel li ye lel li yelet lel li yelet lel li yelet lel li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

628

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde

Bâde-keş-i câm-ı nâz çeşm-i siyâhıñ mıdır

Sâkî-i bezm-i füsûn remz-i nigâhıñ mıdır

Ey şeh-i mülk-i gurûr çıkdı yüze ceyş-i mûr

Ol hat-ı sâhib-zuhûr fitne sipâhıñ mıdır

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilât fa'lün.

629

Semâ'î, [A'mâ Kadri Efendi]

Ruhlerin seyr idelim berg-i gül-i ter yerine
 Câ'm-ı la'lin çekelim bâde-i ahmer yerine
 Çekelim sîne-i bî-kîneye rez duhterini
 Sevelim dâyim o gül çehreyi dil-ber yerine
 Yel le lâ ter le le le lel lel le le le lel le li vây.

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün.

630

[Başlıksız]

Buluşup yâra mey-i rûh-fezâyı görelüm
 Varalım meykedeye câ'm-ı safâyı görelüm
 Kopara mı ki yerinden 'acabâ hâk-i rehiñ
 Ne haberler getirür bâd-ı sabâyı görelüm

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

631

[Başlıksız]

Şîve-i reftârıñı serv-i çemende görmedik
 Bu ser-âmed kâmeti biz nârvende görmedik
 Câme-i yek-tâ sıkar dirler o cism-i nâzüki
 Böyle birlik bir gül-i nâzük-bedende görmedik

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

632

Usûleş: Semâ'î, Mestezâd,.....

Agyâr.....sohbetsin iç bâde-i gül-gûn

.....idem hûn

Çün böyle imiş neyleyeyim 'âdet-i gerdûn

.....

Mahbûs kafes-i bâgda sad mûrg-i hoş-elhân

Bülbül ki hezârân

Mânend-i hümâ zâgların bahtı hümâyûn

.....

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

Mefûlü feûlün.

633

[Başlıksız]

Fikr-i dehenîñ 'âşık-ı dil-hastaya cândır

Vasf-ı lebiñ erbâb-ı dile rûh-ı revândır

'Aşk ehliniñ olsa ne kadar kalbi küşâde

Gönlünde yine dâğ-ı gam-ı 'aşk nihândır

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

94 b

634

Usûleş: Çenber, Beste-i Turmuş, Güfte-i 'Ârif

'Andelîbimtab'benim

Tûtî-i

.....dîvâneyim.....pîr-i mugânî

Dâmenin bû eylesem 'ayb etme sermedim benim

VEZİN: ?

635

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Diyârbekrî Yahyâ

Yaşım ki gözde 'aks-i 'ârız-ı cânânâ düşmüştür

O sînemdür seher berg-i gül-i handâna düşmüştür

Melâmet itme ey zâhid ezel dîvâne kismette

(Bize) tesbîh melâmet 'âşîka peymâne düşmüştür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

636

Düyek

Bir nigâh-ı nîm-mestüñ dil-berâ şeb-tâb-ı dil

Pertev-i hüsnüñ nigârâ mihr-i 'âlem-tâb-ı dil

Kasr-ı mehtâb-ı felek tutsun neşâne.....

Pehlîvân-ı gamzeñüñ destindedür kullâb-ı dil

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün failün.

637

Çenber, Beste-i Receb

Hazâna irmesün bâğ-ı cemâlün ber-devâm olsun
 O gülşenden rakîb bir gül alursa ger harâm olsun
 Seni gâfil bulursa sözi cânâ hvâb-ı nâz içre
 Sunup destin alur şeftâlünü isterse hâm olsun

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

638

Usûleş: Sakîl, Beste-i İmâm, Güfte-i Sabrî

Mümkin mü câm-ı 'aşkıla mestâne olmayam
 Kâbil midür görem seni dîvâne olmayam
 Bir şem'-i dil-fürûz-ı melâhat mı varki ben
 Yanup yakılmayam aña fervâne olmayam

MUZÂRİ: Mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

639

Usûleş: Remel, Beste-i 'İtrî, Güfte-i Şirî

Bu fitne ki var gamze-i çeşm-i siyehiñde
 Biñ tîr cefâ olsa n'ola her nigehiñde
 Gâhî idemedim dîde-i giryânıma sad hayf
 Hakk-ı nazarım kaldı seniñ hâk-i rehiñde
 Yen tir yele le li lele lele lele lele lele lele li
 tere lâ yel le lâ yele lele lele li.

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

640

Usûleş: Evfer

Te'âlâ'llâh 'aceb nâzûk bedensin
 Bu halka beñzeme sen yâ nedensin
 Seher hengâme çıkdı pîrehen çâk
 Meger sen Yûsuf-ı gül-pîrehensin

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün feûlün.

641

Evfer

Ol mâh ile yâ Rab bu gice sohbet olur mı
 Ol mihr-i cihân-tâb-ile germiyyet olur mı
 Ruhsârına bu kesret-i nezzâreye bilmem
 Bir nîm-nigâh-ı hevese ruhsat olur mı

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

642

Sakîl

Ol seng-dile sûz-ı dilimden haber eyle
 Ey âh-ı hazînim eser ile eser eyle
 Ben gevher-i kân-ı dil ü ben bahr
 Gel gayra nigâr olma derûnumda yer eyle

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

643

Sofyân

Dembedem eyledikçe âh şu'le-i dil bülend olur
 Havf ideim ki dâmen-i zülfine bir kemend olur
 Rûyine baksa alamaz kendüyi dîde bir zamân
 Pây-ı nigâh-ı zülfinüñ her hamı bir kemend olur
 Yâ le li yâ le li yâ le li yâ le le lel lel lel li
 her hâmı amân amân amân ömrüm el-amân el-amân.

RECEZ: Müfteilün mefâilün müfteilün mefâilün.

644

Sakîl

Demdür ki nagme-senc ola dil şevk-i yârdan
 Bülbul terennüm eyleye lutf-ı bahârdan
 Dest-i taleb irişmedi dâmân-i vuslata
 Çokdur bizim şikâyetimiz rûzgârdan

MUZÂRİ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

645

Devr-i Kebîr

Gülsitân-ı bezme sâgar bir gül-i bî-hârdur (mey)
 Mutrib-i âteş-i dem bir 'andefb-i zârdur mey
 Necm ü meh sanma görinen câme-i hvâb sensiz
 Görmek-içün her gice çeşm-i gamıñ bîdârdur mey

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

95 a

646

Devr-i Hindî, Nakş

647

Düyek

Nâle-i bîmâra döndi bülbülün âvâzesi

Bir gülü 'âlem-i acem goncanun hamyâzesi

Bülbülün sermâye-i şevkine döndi 'âkıbet

Rûzgâr-ı pür-cefânuñ cevri-i bî-endâzesi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

96 a

648

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nev'î Merhûm

'Âlemi kabz u bast ider şâh-ı felek-habâbsın

Hüsn-ile sen zemânede pençe-i âfitâbsın

Dîde-i âb-ı tende gül ta'ne taşına yok şumâr

Dahi yapılmaduk gönül niceye harâbsın

RECEZ: Müfteilün mefâilün mefteilün mefâilün.

649

Semâ'î, Beste-i Nasûh Pâşâ-zâde, Güfte-i Tarzî

'Âşık gözedür urmada her yere nigâhı
 Sen sakla hatâdan o cefâ-kîşi ilâhî
 Yek şu'leye bir sîne nice cilve-ger olsun
 Zabt eylemişiz biz turalım âteş-i âhı
 Yâ lâ dider lelli tânâ dir dir ten tene dir dir
 tâ nâ tene dir ni.

650

[Başlıksız] (F)

FASL-I KÜRDİ

96 b

651

Güfte-i Hâfız Şirâzî, Nakş, Usûleş: Türk-i Zarb, Beste-i Baba Nevâî (F)

652

Nakş, Usûleş: Nim sakîl, Tasnîf-i Baba Nevâî (F)

653

Güfte-i, Nakş, Usûleş: Evfer (F)

97 b

654

Usûleş Devr-i Revân, Beste-i Sütçi-zâde 'Îsâ, Güfte-i Nef'î

Bahâr olsa yine seyr-i gülistân olduğın görsem

Güzel seyr eylemek insân olduğın görsem

.....göñül olsa tâb-ı meyden dil-i hûbân

Ruh-ı cânâna hem gül hem gülistân olduğın görsem

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

655

Usûleş Evfer, Beste-i Nâne, Güfte-i Riyâzî

Meded-kârım dil-i zârım gibi âh-ı hazînîmdür
 Penâhım sâye-i şimsâd âh-ı âteşînimdür
 Şeb-i gamda eger tenhâ kalaydım hâl müşkildür
 Hele câm sürâhî hem-zebânu hemnişînimdür

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

656

Usûleş Sakîl, Beste-i Receb

Dâyim senüñ ki hüsnüñe kâkül nikâb olur
 Bâd-ı sabâ açarsa anı âfitab olur
 Bir mertebe letâfet ile nûş ider şarâb
 Gelmez gözine rûyine gelse habâb olur

MUZÂRİ: Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

657

Usûleş Muhammes, Beste-i Nasûhî Pâşâzâde, Güfte-i Riyâzî

Döndi bizden yâr-ı bed-peymâne netdik neyledik
 Devr usûlın kullanur cânâne netdik neyledik
 Bizden ayrıldıñ göñül hercâyîlerle yârsın
 Bilmezûz hiç saña ey dîvâne netdik neyledik

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

658

Usûleş: Devr-i Kebîr Beste-i Halîl Çelebi Kâdî

'Aşîka lutf itmegi ol serv kâmet bilmedi
 Gitdi hayfâ nidügin tarz-ı muhabbet bilmedi
 Şöyle mest olmuş şarâb-ı nâzdan ol bî-vefâ
 Yolda gördi bendesin bir ikki sâ'at bilmedi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

659

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Göñül mest-i müdâm ol nergis-i bîmârı gördüñ mi
 Müsâ'id kâm cûya devlet-i bîdârı gördüñ mi
 Nihâl-i nev-resim goncelim râh-ı muhabbetde
 Hırâm itmiş kıyâmet kaddile refâtâr-ı gördüñ mi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

660

Usûleş: Hâvî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Enverî

Esîr-i 'aşk-ı pâkem ben ki ümmîd-i tabîb itmem
 Tabîbüm sûniş-i elmâsdan dirse nasîb itmem
 Belâ-yı seng-i cevrenden niçün âzürde olduñ kim
 Vefâ-yı 'ayn-ı lutfumdan dimüş dilber garîb itmem

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

661

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr

Eşk-i çeşmümle tolupdur dâmenüm
 Gel yetiş ey şehsuvâr-ı mülk-i nâz
 Şükür gam-ı elemden pirâmânüm
 Gel yetiş ey şehsuvâr-ı mülk-i nâz

Bend-i Sâni

Kâkülün-tek oldu 'aklüm târumar
 Bagrumı hûn itdi derd-i intizâr
 Gitdi elden cân ü dil sabr ü karâr
 Gel yetiş ey şehsuvâr-ı mülk-i nâz

Bend-i Sâlîs

Yoluna kıldum fedâ cân u seri
 Olmadum bir lahza hiç gamdan beri
 Salma ferdâdaya dil-i gam-perveri
 Gel yetiş ey şehsuvâr-ı mülk-i nâz

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilün.

662

Devr-i Revân, Beste-i Hâfız

Olursun gayra hem-dem baña dirsün âh u zâr
 Hilâf-ı resm-i âyin-i vefâdur böyle kâr itme
 Dil-i bed-hvâha korsun dest-i pâkiñle fitîl-i dâg
 Bu gûne vaz'-ı kânun-ı cefâyı ihtiyâr itme
 'Ömrüm

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

663

Muhammes, Beste-i 'Itrî

Yâre gülşende didim bâde-i hamrâ görelim
 Nâz-ile geldi didi ol gül-i ra'nâ görelim
 Kıl kadem-rence gelüp üstine bî-cân olanuñ
 Ey Mesîhâ nice olur mürde.....görelim

REMEL: (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

664

Muhammes, Beste-i Na'lî

Kaşları ebrû kemânım çeşm-i mestânım meded
 Ruhleriñ 'aklüm alubdur lebleriñden bir meded
 Çâre yok gice mihmânım olasın dil-berâ
 Cânıma kâr itdi 'aşkıñ baña bir çâre meded

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

665

Çenber, Dervîş

Hatt-ı ser-sebzeñüñ üstinde ider yer zülfüñ
 Çemen üstinde biten sünbüle beñzer zülfüñ
 Sakınur ol gül-i ruhsâruñ esen yellerden
 Sanma tahrîk-i sabâdan yüzüñ örter zülfüñ

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

98 a

666

Düyek

Sebze-zâr-ı gamla yer yer hûn-ı eşkim lâledür
 Katre katre gözlerimiñ yaşı anda jâledür
 Başına gül-gûnî şâl alsa cigerler hûn olur
 Ol gül-i nevrestenüñ meyli şerâb-ı aladur

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

667

.....

‘Adû beñzer nifâk itmiş
 Bizimle yâr söyleşmez
 Lebiyle itifâk itmiş
 Bizimle yâr söyleşmez

Bend-i Sâni

Olup hışm-ile gül-gûn-pûş
 Bir iki sâgar itmiş nûş
 Be-kef şimşîr ü leb hâmuş
 Bizimle yâr söyleşmez

Bend-i Sâlis

Düşersin pâyine tenhâ
 İdersin âh u vâveylâ
 Ne çâre ey gönül ammâ
 Bizimle yâr söyleşmez

HECE: 4+4= 8

668

[Başlıksız]

Büt-i nev-resim namâza şeb ü rûz râgıb olmış
 Bu ne dîndür Allâh Allâh yine secde vâcib (olmuş)
 Zahm görüp cefâsın hasenâta dâhil eyler
 Ne melek kim perînüñ ‘ameline kâtib olmış

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

669

[Başlıksız]

Yolda gördüm yâri ser-mest-i humân olmış gelür
 Tâb-ı meyle hânumânsûz-ı cihân olmış gelür
 Salunup nâz ile ol ser-mest-i sahbâ-yı cemâl
 Âteş-i bâde ile nahl-i erguvân olmış gelür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

99 b

670

Semâ‘î, rî-zâde (F)

671

Semâ‘î, Beste-i Baba Nevâî, Güfte-i Tâlib (F)

672

Semâ‘î (F)

673

Semâ'î, 'Ali Paşa (F)

674

Semâ'î, (F)

675

Sema'î, Beste-i Kûçek...(F)

676

Beste-i Hâfız (F)

677

[Başlıksız] (F)

100 b

678

Semâ'î, Beste-i -zâde, Güfte-i Vecdî

Feryâd-ı dil-i zârıma dem-sâz mı kaldı

Yâ keşf idecek derdimi hem-râz mı kaldı

İtdi nigehiñ hâlimi esrârıma vâkıf

Sînemde nihân eyleyecek râz mı kaldı

HEZEC: mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

679

[Başlıksız]

Hâm-ı kaddı dâ'ire-i rûh-ı revândur kemerüñ

Târ-ı pîçîdeleri rişte-i cândur kemerüñ

Kâr-bân-ı dil-i 'uşşâkı şikâr itmek içün

Dolaşur yolda gezer niçe zamâdur kemerüñ

REMEL: Feilâtün (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilün (fa'lün).

FASL-I BÛSELÎK

101 b

680

.....Usûleş: Sakîl, Tasnîf-i Hvâce (F)

681

....Koca ‘Osmân, Niyâznâme, Usûleş: Türk-i Zarb (F)

102 b

682

Nakş,.Muhammes(F)

683

Nakş, Usûleş: Muhammes (F)

684

Nakş,..... (F)

103 b

685

Usûleş: Muhammes, Beste-i Habîb Dede-zâde

Oldı bu gönül tolaşalı zülfüne şeydâ
 Ârâm ide mi serki ola anda bu sevdâ
 İrürse eli dâmen-i vaslına o şûhuñ
 Şükrâne kılam cânımı ben bî-ser ü bî-pâ
 Yele le le lel lel lâ li yele le le lel lel lâ lî hey hey zîbâ-yimen

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

686

(Usûleş: Hafif, Beste-i Itrî)

Her gördüğü perîye gönül mübtelâ olur
 Ammâ dimez ki soñra görünmez belâ olur
 Düş sâye gibi pâyine o nahl-i tâzenün
 Bir gün gelür ki meyve-i 'ahd ü vefâ olur

MUZÂRÎ: Mefûlü fâîlâtü mefâîlü fâîlün.

687

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Halîl Çelebi Kâdî, Güfte-i Riyâzî

Gonçeler açılmadı kâm almadık nevrûzdan
 Bir güler yüz görmedik hûrşîd-i 'âlem-sûzdan
 Bir mübârek demdir ey sâkî getür câm-ı meyi
 İdelim âgâz-ı 'işret ibtidâ-yı rûzdan

REMEL: (Fâîlâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

688

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb, Güfte-i Şermî

Cihânda her kime sorsam seni hep bî-vefâ dirler
 Neler eyler saña sabr it o şûh-ı pür-cefâ dirler
 Benim ikki gözüm hemdemleriñ inkâr idersin sen
 Kimiñle hemdem olduğun gelüp bir bir baña dirler

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

689

Usûleş: Sakîl, Beste-i Selânikî, Güfte-i Nâ'ilî

Lutfulâ ben gedâyı ne var bende eyleseñ
 Ben agladıkça nâz ile sen hande eyleseñ
 Agyârı cevri-ile ne var ey şûh öldürüp
 Erbâb-ı 'aşkı lutf-ile şermende eyleseñ

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

690

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Na'ilî

'Azm-ı bâg it ki çemen bülbüle zindân olsun
 Gül için itdüğü feryâde peşîmân olsun
 Nâfe-i âhû-yı deşt-i dil ü cân her demde
 'Anberîn kâkül-i müşgînüñe kurbân olsun

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

691

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Vecîhî

Dilde zahm-ı gamze-i cânâne görmek isterüz
 Cânı derd-i 'aşk ile hem-hâne görmek isterüz
 Gül gül itsün rûy-i yâri pertev-i mihr-i şarâb
 Fasl-ı gülde bir iki peymâne görmek isterüz
 Yâ le le le li yâ lel li yâ le li 'ömrüm cânâne.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

692

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i İmâmKarındaşı, Güfte-i İsmetî

Getürmem hâtıra gamzeñ gürîzân oldugum yerdir
 Hayâl itsem ser-i zülfüñ perîşân oldugum yerdir
 Gubâr-ı hatıñ istign'â-i bî-hengâm arttırmış
 Ne hikmettir bilinmez sırr-ı hayrân oldugum yerdir
 Yele le lel lele li lel le lel le li yele le lâ vây.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

693

Usûleş: Hâvî, Beste-i Receb

Ben hayâl-ı dil-ber dem-sâz itdüm kendüme
 Kendü gönlüm mûnis ü hem-sâz itdüm kendüme
 Nagmeler eylerdi dil dem makâm-ı vuslata
 Bûselikle bir perî şehnâz itdüm kendüme
 Âh cânım yâ lel li yâ lel lâ li.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

694

Çenber, 'İtrî

'Arakçîniñ çıkar ey meh-likâ zülfüñ perîşân it
 Ne yüzdendür dil-i dîvâneniñ kaydın nümâyân it
 Kerem kıl bûy-i giysû-yi 'abîr-efşân-ı dil-berden
 Meşâm-î cânâ ey bâd-ı sabâ, düşdükçe ihsân it

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

695

[Başlıksız]

Mest-i 'aşkız mıtrıb ü sâkî ne nâz eyler bize
 Nâlemiz meclisde kâr-sûz u sâz eyler bize
 Çeşm-i bî-tâb-ı humâr-ı nâz iken turmaz yine
 Her nigehte biñ 'itâb-ı cân-güdâz eyler bize

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

106 b

696

Semâ'î, 'Acemler (Birinci bend Farsça, ikinci bend Türkçedir.))

Bend-i Sânî

Sen munça girişmeleri kandın bile sin

Cânımga cefâlar ise bî-had kıla sin

Yahşı vü yaman dürlü cefâlar bile sin

Derdündin ölmede sin tegâfûl kıla sin

RUBÂÎ: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûl.

107 b

697

Usûleş: Semâ'î, Beste-i Fakîr, Güfte-i Vâ'dî

Geh şîşeye geh câm-ı ziyâ-güstere sunma

Sôfî çek elüñ göz göre âteşlere sunma

Maksûduñ eger bir gül ise al bezmden

Ammâ kef-i sâkîde olan sâgâra sunma

Yele lâ lâ yel lel lâ lâ yel lel lâ lâ lâ lâ lâ meded ey.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

698

Semâ'î, Beste-i Receb, Güfte-i Feyzî

Dil haste vü zâr oldı senüñ tâb-ı tebûñle
 Bir şerbet-i sâfî sun o bîmâra lebûñle
 Ey pâdişeh-i nâz güzel bâşun-ıçün gel
 Feyzîyî helâk itmege nigâh-ı gazabuñla
 Yel le lâ li yel lel lâ ter lel le lii ye le lâ.

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

699

Semâ'î, Beste-i Receb

Dil-i mahzûnum ile 'aklîm u fikrîm sende
 Hasta cânım yalañız kaldı dirîgâ tende
 Aglarım dîdeme geldikçe hayâlûñ şâhı
 Merdüm-i dîde şeb ü rûz oturur revzende
 Dâ dey dey dey dey ye li vây ye li dâ dey.

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâlûn.

FASL-I 'AŞÎRÂN

108 b

700

Kâr, Dede-zâde İmâm, Usûleş: Türk-i Zarb (F)

109 b

701

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Muharrem, Güfte-i Şeyh 'Arzî

Hayâluñ dîdeden nakşuñ dil-i bî-kîneden çıkmaz

Bu bir mu'ciz-nümâ tasvîrdür âyîneden çıkmaz

Çıkar her dem sevâd-ı dîdeden hûhâbe-i hasret

Dili dâğ-ı muhabbet sîne-i bî-kîneden çıkmaz

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

702

Usûleş: Muhammes, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Hâletî

Bozulur ol yüzi âyîne eger eylesem âh

İncinür iki gözüm dîd-i dilümden her gâh

Bir dem olmaz ki mey-i nâz ile mest olmaya yâr

Sorsalar 'âşık-ı şûrîdedür yine günâh

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

703

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i 'Ulvî

Göñül mecnûn-ı 'aşk olmuş gezer dîvânedür şimdi
 Seniñle âşinâ olmuş baña bîgânedir şimdi
 Ezel bezminde nûş itmiş şerâb-ı lem-yezeli cân
 Dahı başına 'aklı gelmedi mestârqnedir şimdi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

704

Usûleş: Muhammes, Beste-i Sütçi-zâde

Niyâz idüp gele ey dil o yâre yalvaralım
 Bu cevri terk ide şâyed nigâre yalvaralım
 Ayagı tozını 'uşşâka kuhl-i dîde-yiçün
 Getüre şâyed ola rûzigâra yalvaralım

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün feilün.

705

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Olmuşam bir pâdişâhıñ ben gulâmı şimdiden
 Beñleri uğrı anıñ zülfi harâmî şimdiden
 Gör nice çok başlu dil-berdür benüm çok sevdüğüm
 Kulu olduğum bilür virmez selâmı şimdiden

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

706

Usûleş: Berefşân, Beste-i Selânikî Ahmed, Güfte-i Meşrebî

Şemşîr-i mihr-i 'aşkıñıla sîne-çâkiñem
 Cânâ Hüdâ bilür ki senüñ ben helâkiñem
 Deldüñ hadeng-i gamzeñile dâğ-ı sînemi
 Şâdım aña ki ey kaşı ya zahm-nâkiñem

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün.

707

Usûleş: Hezec, Beste-i Halîl Çelebî Kâdî, Güfte-i Fuzûlî

Yeter ey felek bu cefâ, yetürmen-i zâra serv-i revânımı
 Meh-i tal'atiyle münevver it dil ü dîde-i nigerânımı
 Zahm üzre hatt-ı sirişkimi def'âtiyle kalem müjem
 Rakam itdüg-içün el okuyup bilür dilde râz-ı nihânımı

KÂMİL: Metefâilün mütefâilün mütefâilün mütefâilün.

708

Usûleş: Muhammes, Beste-i Na'lî, Güfte-i Fuzûlî

Cân virme gam-ı 'aşka ki 'aşk âfet-i cândır
 'Aşk âfet-i cân olduğu meşhûr-ı cihândır
 Sûd isteme sevdâ-yı gam-ı 'aşkda hergîz
 Kim hâsıl-ı sevdâ-yı gam-ı 'aşk ziyândır

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

709

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Na'îçe, Güfte-i Vecîhî

Mü'esser mi degil bilmem güle feryâdıñ ey bülbül
 Nedir bu dâg-ı derd-i âh-ı âteş-zârıñ ey bülbül
 Küşâde olmadık bir 'ukde-i gam kalmadı hergîz
 Neden bilmem açılmaz hâtır-ı nâşâdıñ ey bülbül

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

710

Usûleş: Çenber, Beste-i Kadrî A'mâ, Güfte-i Şehrî

Belâ-yı 'aşka düşdüñ 'aşk-ı mihnet-kârı gördüñ mi
 Beni âzâr iderdiñ sevdüğüm âzârı gördüñ mi
 Görürsen her zamân dil-dâruñı defa-i eylersin
 Seni hîç görmeyen ol Şehrî-i gam-hvârı gördüñ mi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

711

Usûleş: Bereşân, Beste-i Receb, Güfte-i Cevrî

Mest oldı yine gönlüm sevdâ-yı muhabbetle
 Âşüfte-dimâg oldum gavgâ-yı muhabbetle
 Âdem nice meyl itmez ol âfete zîrâ kim
 Her 'işvesi bir derde ma'nâ-yı muhabbetle

HEZEC: Mefûlün mefâîlü mefûlü mefâîlün.

712

Usûleş: Çenber, Beste-i Halîl Çelebi Kâdî, Güfte-i 'Örfî

'Âşıkım cevır eyleme kalb-i hazînimden sakın
 İnkisâr-âlûd âh-ı âteşînimden sakın
 Sâye-i pür-derd-i zahmın nâzsın ey bî-vefâ
 Hâtır-ı nâşâd-ı fikr-i dûr-bînimden sakın

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

713

Usûleş: Evfer, Beste-i Na'lçe, Güfte-i Vecîhî

O tersâ-beççe kim böyle nigâh-ı hısm-ı kîn eyler
 Budur hafım ki hep şûrîde-diller terk-i dîn eyler
 Meded çîn-i cebîn 'arz eyleme lutf et helâk oldum
 Seni cânâ niyâz-ı dil-pesendim nâzenîn eyler

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

714

Usûleş: Zencîr, Beste-i Na'lçe, Güfte-i Vecîhî

Zülf-i dil-ber sünbül-i bâğ-ı cinânumdur benüm
 Hatt-ı la'li nusha-i ta'vîz-i cânımdur benüm
 Anda dil bir nagme-pîrâ 'andelîb-i şûhdur
 Dâğlarla sahn-ı sînem gülsitânumdur benüm

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

715

Usûleş: Muhammes, Beste- Selânikî, Güfte-i Bûrnâz Şeyhi

Hadeng-i gamzesine sînemi nişâneler eyler
 Kalursa böyle dahı gör o pür-cefâ neler eyler
 Nigâh-ı lutfını agyâr-ı dûna sarf ider ammâ
 O mest-i câm-ı tegâfûl bize bahâneler eyler

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün meâilün feilâtün.

110 a

716

Usûleş: Evsat, Beste-i Na'ıçe, Güfte-i Yahyâ Efendi

Eglenür seyr-i ruhuñ fikriyle dil bayrama dek
 Yohsa eylerdi sefer hicrûñ gamıyla şâma dek
 Subha dek kûyın tolandık gün yüzüñ göstermediñ
 Çıkmadıñ ey mehitâbân bekledik ahşâma dek

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

717

Evsat, Nazîre-i Hakîr, Güfte-i Rüşdî

'Arz itmedüğüm yâra meger yara mı kaldı
 Ya derd-i dile kılmaduğum çâre mi kaldı
 Olmuş yine dil mu'tekif-i gûşe-i hicrân
 Bilmem ki ânuñ hâtırı dildâra mı kaldı
 Tir le lel le lel le li yel le le lel li yele lâ tir
 Ye lel lel le le lel lel le le le lel li döst yele le le lel li.

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

718

[Başlıksız]

İşitdim bir nihâl-i serviñ olmuşsun hevâdârı
 Dile dâğ-ı gam urmuşsun bu bir lâle-ruhsârı
 Anıñ-çün dūd-i âh-ı âteşîñüñ ser-be-ser tutmış
 Cemî-i deşt ü sahrâ-yıla serâpâ kûhu kûhsârı

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

719

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Na'lçe, Güfte-i Sûzî

Gülşen-i hüsnünde yârîñ bübbül-i şûrîdeyüz
 Zârı mu'tâd eyleyen bir 'âşık-ı gam-dîdiyüz
 Ten sarâyında şu deñlü revzen açdı dîdeyüz
 Sûziyâ görmekde dil-dârı serâpâ dîdeyüz
 Dôst yâlâ yâ le le li yele li yellâ.

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

720

Evsat, Beste-i 'Itrî, Güfte-i Yahyâ

Nice günlerdir ki dil-tengîz mükedder hâlimiz
 Bir tebessüm kıl açılsun gonçe-i ikbâlimiz
 Çıkmaz oldu nâlemiz de za'f-ile Yahyâ 'aceb
 Ol şeh-i hûbâna kim 'arz eyleye ahvâlimiz
 Yâ le le lel le lel le li âh cânım yelle le lel le lel le li
 dôst yelle lâ ter yel le lel dir lel âh yele le lel le li vây.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

721

[Başlıksız]

Kayd-ı dünyâda olan fârig u âzâd olmaz
 Geçer eyyâmı anıñ mihnetile şâd olmaz
 Günde bir kavs ile hûrşîd gibi kâni' olan
 Mâhveş-i cerr-i nevâl itmege mu'tâd olmaz

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

722

Evfer, Beste-i Sütçi-zâde, Güfte-i Veysî

Nahl-i emel sebz olmadı geldük bu dehrîñ bâgına
 Bu rûzigârîñ degmedük biz bir yeşil yapragına
 'Uşşâk câm-ı vasl umar ben dürdî-i hicrânını
 Eller ayagina düşür ben ayagı topragina

RECEZ: Müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün.

723

Evfer, Beste-i (Ziyâî), Güfte-i Veysî

Yoluñda cân virem gibi derûnumda ‘alâmet var
 Şehîd-i tîg-ı ‘aşk olmaga gönümde şehâdet var
 Beni gel öldürüp kurtar belâdan çünkü ey hûnî
 Ne sende merhamet şefkat ne bende sabr-ı tâkat var

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

724

Devr-i Revr-i Revân, Beste-i Na‘lî, Güfte-i Sabrî

Nice demdür bizi şâhım [sen] ferâmuş eylediñ
 Var ise agyâr-ı bed-hvâhıñ sözün gûş eylediñ
 Bülbül-i gûyâ-yı tab‘-ı nâdime pervâz mı
 Şiddet-i sermâ-yı hicrân-ile hâmûş eylediñ

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

112 b

725

Şarkı, Sofyân, Beste-i 'Andelîb

Ayrı düşdüm dil-berimden bulmadım bir dem amân
 Ey felek bir çâre kılmazsın baña hâlim yaman
 Böyle kalursa dil-i zârım yaman oldu yaman
 Ey felek bir çâre kılmazsın baña hâlim yaman

Bend-i Sâî

Bülbül-i şûrîde-veş kârım olupdur âh ü zâr
 Sen bilürsin 'âşık sâdıkda olmaz ihtiyâr
 Bu fenâ dünyâda her dem kârım oldu intizâr
 Ey felek bir çâre kılmazsın baña hâlim yaman

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

114 b

726

Semâî, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Şehrî

Sevdümse seni fikr-i visâl eylemedüm
 Hicrânun elinden aglayup inlemedün
 Öldürme beni reşk ile kurbânın olam
 Hakkında senün yahşi yaman söylemedüm
 Yâr yâr yele lâ yele lel le le lel le le lel li.

RUBÂÎ: Mefûlü mefâîlü mefâîlü fe'ûl.

727

Semâ'î, Beste-i Receb

Hicriñle nice nâle kılâm cânım esirge
 İrişdi göge âh-ile efgânım esirge
 Rahm eyle görüp hâl-i perîşânımı cânâ
 Şehriñde garîbim beni hunkârım esirge
 Yel lel lel le le li yel le lâ.

HEZEC: mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

728

Semâ'î, Beste-i İmâm, Güfte-i Hâletî

Olmadı dil-i belâ-keş gümüşde tâb
 Zahm-ı diline recâyıla merhem-yâb
 Yandı cigerim tamâm şimden soñra
 Görsünler o mest-i nâza bir gayrı kebâb
 Yel le lâ ter yel lel lâ yel le li döst tir yeled le lâ li.

VEZİN: ?

729

Semâ'î, Beste-i Nal'çe, Güfte-i Veysî

Senden irişür nâle-i yâ Rab göge her şeb
 Ol mâhıñ irişmez mi ola gûşına yâ Rab
 Bahs eyleyemez kûyuñ ile atlas-ı gerdûn
 Ey mâh-ı cihân yokdur o bîcârede kevkeb

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

730

Semâ'î, Beste-i Na'î, Güfte-i Enverî

Ey bü'l-heves-i 'aşk yine saña ne oldu

Divâneligiñ var

Kim bâl ü perîñ şem'-i dîlfîrûz ile yandı

Pervâneligiñ var

Yok yok yine sen çerh-i sitem-kârı unutduñ

Ey 'âşık-ı pür-derd

Dil-dâdeligiñ hep eseri sende bulundu

Virâneligiñ var

HEZEC (Müstezâd): Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

Mefûlü feûlün.

FASL-I 'İRÂK

731

Usûleş: Muhammes, Tasnîf-i Hvâce 'Abdü'l-kâdîr (F)

732

Kâr,Usûleş: Düyek, Tasnîf-i Hvâce (F)

733

Kâr, , Usûleş: Sakîl, Tasnîf-i Hvâce..... (F)

116 a

734

Kâr, , Usûleş: Sakîl (F)

735

Kâr,(F)

736

.....(F)

116 b

737

Nakş, Usûleş: Devr-i Hindî, Tasnîf-i Hvâce (F)

738

Nakş, Usûleş: Evfer, Acemler (F)

739

Na Usûleş: Devr-i Hindî (F)

740

[Başlıksız] (F)

741

[Başlıksız] (F)

742

[Başlıksız] (F)

743

Nakş, Evsad (F)

117 b

744

Usûleş: Evfer, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Haylî

Hat göründi dirse eller 'âriz-ı dildârda

İ'timâd itmey, çemen bitmez miyân-ı nârda

Haylî har-tagî ilden sakınur dâmânını

Servi sanma şöyle dâmen-çîdedür gülzârda

Cânım ye lel le lel le li yâ le le le lel le li döst.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün (fa'lün).

745

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm

Çeşm-i siyehiñ cân ü dile gamzeler eyler
 Her gamzesi dil mülkini zâr ü zeber eyler
 Bir kûşede derdiñle gönül mesken idinmez
 ‘Aşkîñ dil-i dîvâneye gel gör neler eyler

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

746

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i İmâm Karındaşı, Güfte-i Güftî

Figânım arttı bülbül-veş gül-i ruhsâr-ı gördümde
 Perîşân oldu ‘aklım kâkûl-i mekkârı gördümde
 Bu gün mestâne-rengiz küffâr-ı germiyyet meyden
 ‘Aceb ‘işretler itdim yâr-ile bâzârı gördümde

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

747

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i

Gönül âdâb-ı bezm-i [işreti fagfûrdan görmüş
 Mey-i nâbîñ shafâsın sâgar-ı billûrdân görmüş
 Kızarmış gül gül olmuş ruhleri gül gibi açılmış
 Meger bir pâre âfet sâgar-ı billûrdan görmüş

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

748

Usûleş: Sakîl, Beste-i Halîl Kâdî, Güfte-i Hâşîmî-zâde Yetîmî

Serâser yandım ey dil âteş-i âh-ı ciger-sûza
 Yine nârencî bir câmeî biçdim şimdi nevrûza
 Elimde câm u karşımda tururken sâkî-i gül-ruh
 Ne mâha i 'tibârım var ne mihr-i 'âlem-efrûza

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

749

Usûleş: Frenkçîn, Beste-i Buhûrî-zâde

Ne gözde eşk-i demâdem ne dilde zârım olaydı
 Safâ-resân-ı dil ü dîde bir nigârım olaydı
 Bu bahr-ı gamda kalur mıydı böyle keşî-i hâtır
 Kenâra çıkmaga gönlümce rûzigârım olaydı
 Yâ lâ yele lâ le lel li yele lel li.

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün feilâtün.

750

Usûleş: Hafîf

'Âlem açdı [vü] safâ viridi yine revnâk-ı gül
 Bâgda goncalar açıldı [vü] açılmadı gönül
 Baña geldikçe olur mâye-i endûh u elem
 Elleri pâdişeh-i 'âlem iden kâse-i mül

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

751

Usûleş: Fahte, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Nâ'îlî

Bakamaz rûyiñe dil zülf-i siyeh olmayıcak

Tâb-ı hüsne doyamaz perde-i âh olmayıcak

Nâ'îlî mu'terif olsa n'ola cürm-i 'aşka

Yâr cevır itmez o bî-dilde günâh olmıyacak

REMEL: Feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

752

Usûleş: Sakîl, Beste-i Taşçı-zâde, Güfte-i Şeyhî

Lutf-ı hevâ nesîm-i seher bâd-ı nevbahâr

Berbâd idüp gönülde komaz zerrece gubâr

Sürdi kenâr-ı sabâ zevrak-ı meyi

Haylî muvâfık oldu velâyetine rûzigâr

MUZÂRİ: Mefûlû fâilâtü mefâîlün fâilün.

753

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Taşçı-zâde, Güfte-i Vecdî

Gam-ı zülfüñle âhımdan k'ola derd-i derûn peydâ

Olur destâr-ı 'aşka sünbül-i bâg-ı cünûn peydâ

Hezârân dil hâm-ı zülfüñde pinhândır n'ola olsa

Çemenzâr-ı ruhuñda berg-i şebbûy-ı fusûn peydâ.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

754

Beste-i 'İtrî

Nev-bahâr oldı dilüñ kârı cünûn itmekdür
 Niyyet-i çâk-i girîbâna derûn itmekdür
 Dil-i âşüfte taleb-kârı visâl olmakdan
 Garazı tecrübe-i sabr ü sükûn itmekdür

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

755

Fâhte

Meşreb-i şûh-ı niyâz zevk-ı vicdân ola gör
 Hem nesîm-i nâza evrâk-ı perîşân ola gör
 Tâli'i eylemedi sultân-ı meydâna vefâ
 Reşk-i kûhî künbed-i gerdûna kervân ola gör

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

118 a

756/1

[Başlıksız]

Nâm-ı visâlı aîmayayım himmetim budur
 Bezm-âşînâ-yı hicr olalı niyyetim budur
 Savt-ı enîn mutrib u hûnîn ciger kebâb
 Zehr-âbe-nûş-i bezm-i gamem 'işretim budur

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâîlü feûlün.

757

[Başlıksız]

Düşelden dil hevâ-yı 'aşka bî-sabr u şekîb oldu
 Hele âvârelikde ber-karâr olmak nasîb oldu
 Ne dilberden ne dilden bir haber almaga var çâre
 Sorarsañ 'âşıkı bî-çâreniñ hâlı garîb oldu

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

758

[Başlıksız]

Gerçi her mestâne 'aşkıñ hâk-i rehdür her biri
 Kuhl-i zîb-efzâ-yı çeşm-i mihr ü mehdür her biri
 Hâk-ı pâ-y-i ehl-i 'aşk ol kim Neşâtî añlaruñ
 Hem gedâ hem taht-gâh-ı dilde şehdür her biri

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

759

[Başlıksız]

Her zamân pîş-i nigâhımda hüveydâsın sen
 Perde-i dîdede tasvîr-i dil-ârâsın sen
 'Âşıkım zâhir u bâtın saña sensiz olamam
 Dîdede nûr-ı basar dilde süveydâsın sen

REMEL: Fâîlâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

120 b

760

Usûleş: Hafîf, Beste-i Buhûrî-zâde

Dile zülfün gibi bir zıll-i himâyet düşmez
 Herkese sâye-i şehber-i sa'âdet düşmez
 Cânı cânân-ile yek-reng ide gör vuslatda
 Her zamân bir yere tenhâ iki hasret düşmen
 Yele li lel li yellel le lel le lel le lel li
 yel le le lâ lâ ra'nâyimen.

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

761

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde, Güffte-i Dürri

Ciger hûnâbesi bezm-i gama, sâkî müdâm olsun
 Hemîşe meclis âmâde hemîşe elde câm olsun
 Sakın nâz uykusına varmasun nergisleriñ yohsa
 Dererler bâğ-ı hüsnün meyvesin isterse hâm olsun

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

762

Usûleş: Sakîl, Beste-i Buhûrî-zâde

Seniñ gibi baña ihsânı çok bir pâdişah olmaz
 Benim gibi saña bir bende-î bî-iştibâh olmaz
 Günâh itdigime kalma kapıñdan sürme ben hâki
 Bilirsün ey şeh-i mülk-i kerem kul bî-günâh olmaz

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

763

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Leb-i la'liñ hayâl it kûşe-i 'uzletde pinhân ol
 Dilâ hem kân-ı gevher kıl özüñ hem gevher-i kân ol
 İrişse gice seher-gâha münâcât eyle dergâha
 Devâm-ı devlet-i şâha du'â-gûy-i senâhvân ol

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

764

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nedîm (-i Kadîm)

'Andelîb itmezdi şekvâ gonca-i gülzârdan
 Olmasaydı sînesi âzürde zahm-i hârdan
 Âşînâlık eylemezse yâr bilmez neylesün
 Fark olunmaz oldu cismüm sûret-i dîvândan

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

765

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Tâtâr 'Abdu'r-rahmân

Rûyimi hâk eyledim ol hâk-i pâyı görmege
 Ya'nî rûy-i hâk-i pâ-yı dil-rübâyı görmege
 Âfitâba hem-nişin vü mâha oldum hem-civâr
 Kevkeb-i bahtım gibi ol bî-vefâyı görmege
 Yele le lel le lel le lel li.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

766

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb

Bir âh-ile ol gonce-feme hâliñ 'ayân it
 Bülbul gibi gülşende gönül meşk-i figân it
 Bûs-i lebiñi itme dirîg 'aşika cânâ
 Hâtem gibi la'liñi sehâ-cûy-ı cihân it
 Cenân hey yâr yâr döst.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

767

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Güfte-i Feyzî

Merdân-ı 'aşk meş'âle-i cânı neylesün
 Âzâde-i ser tekellüf-i sâ mânı neylesün
 İfşâ-yı mâcerâ-yı gamun eylemezdi dil
 Zabt olmaz oldu dîde-i giryânı neylesün

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

768

Usûleş: Çenber.....Güfte-i Yahyâ Kadîm

Uyutmaz kimseyi sensiz benim feryâd u efgânım
 Koyup gitme beni 'aklım gibi ey mâh-ı tâbânım
 Gezüp agyâr-ı nâdân-ile bîcân itme Yahyâyı
 Ayırma âsitânımdan benim devletlü sultânım

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

769

Usûleş: Düyek, Beste-i Baba Nevâî

Bu ne leb durur ne ağız ne belâ gülüş durur bu
 Dürr-i terdür ol dizilmiş kimi dürki diş durur bu
 Dir-imiş bir gün kıyarım benim ol yâr-i güzînim
 Soruñuz hata ne kıldım baña ne [ba]kış durur bu

Bend-i Sâni

Bekleyicek gelür emânım gidicek gider durur bu (cânım)
 A benim rûh-i revânım ne geliş gidiş durur bu

Gelür ol cefâ-cû ser-hoş kılıcı elinde kanlu
 Savul ey gönül yolından ki yaman geliş durur bu

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

770

Şarkı, Usûleş: Evfer

Bir dil-beriñ kûyinde kaldı gönül eglendi
 Müşk-i anber bûyinde kaldı gönül eglendi

Bend-i Sâî

Dil-ber kûyûn cennetdür derdüñ câna minnetdür
 Vuslatdur yâ firkatdür kaldı gönül eglendi

Bend-i Sâlîs

Kaldım garîb ellerde hasret gözi yollarda
 Ceyrân gibi çöllerde kaldı gönül eglendi

RECEZ: Müstefilün müstefilün müstefilün fa'lün.

771

Usûleş: Devr-i Revân, Şarkı

Yine düşdüm tağlara ben mecnûn gibi aglarım ben
 Seyl-i şîrîn çağlarım ben döstüm burda garîb kaldım

Bend-i Sâî

Mekânımız oldu gurbet çevre yanım aldı hasret
 Meded senden yârim himmet ben şu yerde garîb kaldım

HECE: 4+4 = 8+8= 16

121 a

772

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Dürri

Bahâr erdi yine her yerde bezm âmâdedür şimdi
 Cihan başdan ayaga mest-i câm-ı bâdedür şimdi
 Hevâ-yı zülfi cânân eylemüşdür her birin mecnûn
 Siyeh-mestân-ı 'âlem cümle bu sevdâdur şimdi
 Âh benüm cânım cânım nâzeninim 'işvebâzım
 Sevdiğim amân amân amân

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

773

Usûleş: Muhammes, Beste-i Hakîr, Güfte-i Haylî

Nâle itsen sanma ey dil nâlene imdâd ider
 Taglar feryâd-ı dîger zann idüp feryâd ider
 Ol lebi şirîn meded kâkûl-perîşân olmasun
 Yohsa 'uşşâk'ın kimin Mecnûn kimin Ferhâd ider

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

774

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Hakîr, Gûfte-i

Koyubsebz-i gülzârı baña

Bâgbân-ı gülvir bir iki hârı baña

Sohbet-i gayr cefâdır dimezem Hakdân kim

Ne seni güstere agyâra ne agyârı baña

..şehvâ..... nâzım nâzeninim yâr.

VEZİN :?

125 b

776

Semâ'î (F)

777

Semâ'î..... (F)

778

Semâ'î (F)

779

..... (F)

780

Semâ'î, 'Acemler (F)

126 b

781

Semâ'î, Beste-i Kadîrî, Güfte-i Feyzî

Gel semt-i dile nâz ile geşt ü güzer eyle
 Ben haste diliñ hâline bir kez nazâr eyle
 Bî-bâk reh-i 'aşk olup ey dil hazer itme
 Tig-ı siteme sîneñi çâk-ı siper eyle
 Yele le le le le li yele lâ lel lel le le le
 yele le li çâk-ı siper eyle.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

782

Semâ'î, Beste-i Taşçı-zâde Receb, Güfte-i Vecdî

Dest urdı sabâ turre-i tarrâr tagıldı
 Fâş oldu ruhı 'âlem-i esrâr tagıldı
 Kaldım şeb-i firkatde gam-âlûde vü bî-kes
 Cemiyet-i yârân-ı vefâ-dâr tagıldı
 Ter yel li yâ lel li lel le lel yâ le lel il.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

783

Semâ'î, Beste-i Şeştârî Hâcî Murâd

Gir kemmiyet-i 'aşka sun'iyâ abdâl ol

Tâ dir dir dir ten

Çek derd ü gam-ı firâk-ı yâri nâl ol

Tâ dir dir dir ten

Lazeme

Def-i gam için bahâr geldi

Seyr-i gül ü lâle-zâr geldi

Peymâne gerek bu demde elde

Bülbül güle nagme-bâr geldi

Cânım yele lâ cânım yele li cânım yele lâ lâ lâ

ömrüm ye lel devr-i dilin figân

'İşk içre salınur cânım yele lâ cânım yeleli

Cânım yele lâ lâ lâ mîrim yele li

Ol serv ile demsâye sende var hoş hâl

RUBÂÎ: Mefûlû mefâilün mefâilün fa'.

784

Semâ'î

Akup hûn-ı sirişkim dîdeden seylâb olmuşdur
 Bu çeşm-i hûn-feşân la'l-i gevher-tâb olmuşdur
 Dahı kayd-ı te'alluk itmemişken rûy-i dünyâda
 Sitârem nâ-küşâde tâli'im bî-tâb olmuşdur
 Yele lâ yel lel lel le lel li yellel li yel lel li
 Yel lel li lel li meded bî-tâb olmuşdur.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

785

[Başlıksız]

Yalañız cân ü dili çeşmi giriftâr idemez
 Gamze-i yâr olmasa ol fitne der-kâr idemez
 Bu tegâfûl ki var ol gamze-i bî-pervâda
 Râz-ı dilden anı Cibrîl haberdâr idemez
 Yel le lâ ter yel lel lâ anı Cibrîl haberdâr idemez

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

786

[Başlıksız]

‘Aşk ile cigerleri kebâb eyleyelim

Hûnâbe-i çeşmimiz şarâb eyleyelim

Deryâlara düşsün gam-ı emdûh-ı elem

Gel gel ki biraz ‘âlem-i âb eyleyelim

Yâ lâ yel lel lâ ter lâ tir yel lel lâ yâ lâ yel lel lâ tir yel lellâ

yele le lel lâ lâ lâ lâ ter lâ ter yel lel lâ sernüvâzım.

RUBÂİ: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûl.

FASL-I EVC

127 b

787

Kâr....Tasnîf-i Hvâce ‘Abdü’lkâdîr, Türk-i Zarb (F)

788

.....Usûleş: Sakîl, Tasnîf-i Hvâce (F)

789

Kâr, Usûleş: Hafîf, Tasnîf-i Hvâce ‘Abdü’lkâdîr (F)

128 a

790

Tasnîf-i ‘Ayntâbî Mehmed (F)

791

Nakş, Usûleş: Evsad, Beste-i.....Güfte-i ,.....(F)

792

Nakş, Usûleş: Muhammes (F)

129 b

793

Usûleş: Sakîl, Beste-i Küçük İmâm, Gûfte-i Şeyh Neşâtî

Kim der ki saña her gama âmâde ol gönül

Nâz eyle bahta gussadan âzâde ol gönül

Seyr eyle nakş-ı dilberi olma girîfte

Mir'ât-i âfitâb gibi sâde ol gönül

VEZİN: ?

794

Usûleş: Berefşân, Beste-i Hakîr Hâfız, Gûfte-i Mezâkî Merhûm

Hîç makdem-i dilberden yollarda eser yok mı

Ey bâd-ı sabâ sende bir tâze haber yok mı

Bu nâle-i şebgîriñ âsârı görülmez mi

Bu şâm-ı garîbâne bir vakt-i seher yok mı

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

795

Usûleş: Remel, Beste-i Hakîr, Güfte-i Hayâlî

Çeşmüñ ki füsûn-sâz-ı dil-i hûş-rübâdur
 Bîmâr-reviş-i zâlim-i mazlum-numâdur
 İrmez eli kim mîve-i vasluñ ide çîde
 Bâlâ kadûñ üftâdelere turfa belâdur
 Yele lel lel lel le lel le le lel le lel lel li.

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlün.

796

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Nâbî

Hâk-i kûyuñ cilvegâh-ı mihr-i rahşân eyleme
 Tûtiyâ-yı dîdemi hâk ile yeksân eyleme
 Meclis-i agyâra olma pertev-endâz-ı visâl
 Şem'î ümmîd-i rakîbânı firûzân eyleme
 Cânım yele le li yel le lel li yel le vâ yele le li vâ y.

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

797

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Vâ'dî Üsküdârî

Dil ü câna fitne saldı meded ol siyâh gözler
 Olan 'akl ü fikrüm aldı meded ol siyâh gözler
 Reh-i gamda Kaysa hem-pâ n'ola olsa cân-ı şeydâ
 Beni kûh u deşte saldı meded ol siyâh gözler

KÂMİL: Mütefhailün feûlün mütefâîlün feûlün.

798

Usûleş: Çenber, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Şükrî

Gamze-i dilber değildir dilde hemrâzım budur
 Resm-i dâg-ı 'aşk sanemün kolda şehbâzım budur
 Nâle-i dilden nice her lahza memnûn olmayam
 Kûşe-i mihnet-fezâ-yı gamda demsâzım budur

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

799

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb

La'l-i meygûnuñ şehâ keyfiyyeti cânımdadır
 Hem hayâliñ bir nefes hâlî değil yanımdadır
 Ârzû-yı hâtırım turmaz seni eyler taleb
 'Akl ü fikrim niyyetim hep cümle sultânımdadır

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

800

Usûleş: Dev-i Revân, Beste-i Koca 'Osmân

Yine bir hûba gönül düşdi yüzi gül ruhı al.
 Kâmeti serv beli ince teni pembe-misâl.
 Nice vasf eyleyeyim 'aklı alır her görenün
 Gözi câdû saç sünbül yüzi gül kaşı hilâl

REMEL: (Fâilâtün) Feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

801

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Bâkî

Yâr olup âgyâra âdemler begenmez ol perî
 Kendüye hem-râz idinmiş yâ'nî bizden yegleri
 Almaz oldum Bâkîyâ kuhl-i cilâ-yı 'aynuma
 Tûtîyâ çeşmüm idelden hâk-i pâ-yı dilberi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

802

Çenber, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Vecdî

Dil-i çeşm-âşînâ sâman ile bigâne olmaz mı
 Hemîşe mest ile ülfet iden mestâne olmaz mı
 Sebû sânu'da sâgar elde yâr âgûş-ı vuslatda
 Bu tarz-ı hâs ile meclîs 'aceb rindâne olmaz mı

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

803

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Fethî-i Edinevî

O şûhuñ çeşm-i mestin seyr iden mestâne olmaz mı
 Ser-i zülfin gören mecnûn-veş dîvâne olmaz mı
 Ziyâ-bahş olsa ol ruh tâb-ı meyle gül gül oldukça
 Dil-i şûrîdeñe bülbül gehî pervâne olmaz mı

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

804

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Şeyh-zâde Ahmed Çelebi

Nice demdir ki seyr-i mâh-rûy-i yârdan dûruz
 Düşüp târîk-i hicre pertev-i envârdan dûruz
 Gam-ı dil-dâr-ile me'nûs olaldan zevkımız vardır
 Bihamdi'llâh ki seng-i ta'ne-i agyârdan dûruz

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

805

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Receb

Salını salını serv-i hırâmânım safâ geldiñ
 Terâvet gülşeninde verd-i handhanım safha geldiñ
 Bu 'akl ü fikr ü gönül hep señinle bile gitmişdi
 Kudûmuñ müjde itdi geldi cânânım safâ geldiñ

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

806

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb, Güfte-i Râgıb Gügümbaşı

Ey reşk-i perî hüsn-i hüdâdâd seniñdir
 Vey gonce-dehen bûlbûl-i nâşâd seniñdir
 Olmaz mı diseñ Râgıb-ı bî-çâreñe gâhî
 Bu nahl-i semen-bû kad-i şemşâd seniñdir
 Cânım cânım yele le le lel lel le lel li yâ lel li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

130 a

807

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb

Cân virür üfthadeler ser-tîz-i müjgân üstine
Atma tîr-i gamzeñi kan eyleme kan üstine
Her nigâh-ı biñ zahm urur bu sîneye
'Arz-ı dîdâr itmede hicrân hicrân üstine

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

808

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb

Salın biñ nâz ile reftâra gel ey kadd-ı şimşâdım
Görünce gül yüzüñi şâd olur bu kalb-i nâ-şâdım
Çıkarsa âsumâne gör demâdem âh ü feryâdım
Benim çok sevdüğüm şems-i cihânım serv-i âzâdım

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

809

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Remzî Korkak-zâde

Gül-i ruhsârîña bay ü gedâ mecnûn-ı şeydâdır
Seniñ meftûnuñ olmak matlab-ı a'lâ vü ednâdır
Yine âh-ı derûnum âsumâne oldu peyveste
Şererlerdür görüp sanmañ anı necm-i Süreyyâ'dır

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

810

Usûleş: Muhammes, Beste-i Na'lçe, Güfte-i Küçük Yazıcı

Cân ü dile dilberden deyyâne mukaddemdir
 Cândan ten-i bî-mâra cânâne mukaddemdir
 Çeşm-i bed a'dâdan hak zâtını dûr itsün
 Her yerde du'â lafzı sultâna mukaddemdir

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

811

Usûleş: Evsat, Beste-i Hakîr, Güfte-i Rûhî

Rencîde olur agladugumçün siteminden
 Ammâ haberi yok dil-i zâruñ eleminden
 Kimlerle 'aceb hem-kadeh olmuş gice cânân
 Bir çâre bulunsa haber almaga feminden
 Yâ le le le le li le li le li
 Aha yârim aha cânım beli yâr-ı men yâr
 Yele lâ tir ye le le le li le li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

812

Usûleş: Devr-i Hindî, Beste-i Hakîr, Güfte-i Sûzî

Baňa cevr ider idüñ sen de cevr-i yâri gördüñ mi
 Baňa çekdürdüğüñ bir bir gam-ı efkârı gördüñ mi

Miyân-hâne

Nâzeninüm 'işvebâzım dîlnüvâzım
 Baňa âzâr idüp 'âdâ olurdu mahzhar-ı lutfuñ

Lazime

Yâr yâr yâr nâzenîn yârim
 Ne hâle âdemi iltür hele âzârı gördüñ mi
 Nâzenînim

Bend-i Sâni yâr bilsem

Hulûsum bî-vefâ inkâr iderdüñ bilmeyüp kadrüm
 Ne vâdîdür mahabbet sevdüğüm inkârı gördüñ mi
 Tabîbüñ var senün ger olsa biñ derdüñ devâ eyler
 Senüñ derd-i gamından Sûzı-i bî-mârı gördüñ mi

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

813

[Başlıksız]

Ne dem ol şûh idüp geşt-i gülistân gösterür kendin
 Çemende gülde bülbül gibi nâlân gösterür kendin
 Meger bûy-i dil-âvîzin dırîğ eyler gedâlardan
 Ki geldikçe sabâ zülfüñ perhişân gösterür kendin
 Beli beli dôt dôt yâ lâ yâ lâ yâ lâ le lel le li yâr gösterür kendin.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

814

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb

Halka-i zülf-i siyâhı fark olunmaz dâmdan
 Çok esîri var gürûh-ı 'âşk-ı nâ-kâmdan
 Gün gibi ayâ o meh-rû idemi 'arz-ı cemâl
 Beklesen kûyini vakt-i subha dek ahşâmdan

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

815

Beste-i A'mâ, Güfte-i Rüşdî, Evfer

Yañılmaz çünki gördük eşk-i çeşm-i terden el çekdik
 Nisâr olsun ko pâ-yi yâre ol gevherden el çekdik
 Gerekmez tâc-ı hûrşîd olsa çünkim olmaya câvîd
 Külâh-ı fakrı ber-ser eyledik efserden el çekdik

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

816

(Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Fethî-i Edinevî)

O şûhuñ çeşm-i mestin seyr iden mestâne olmaz mı
 Ser-i zülfin gören mecnûn-veş dîvâne olmaz mı
 Ziyâ-bahş olsa ol ruh tâb-ı meyle gül gül oldukça
 Dil-i şûrîdeñe bûlbûl gehî pervâne olmaz mı

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

817

[Başlıksız]

Cûy-i eşkim serv-kaddîñ-çün ko aksun sû-be-sû
 Gülsitân-ı kûyuñ arayı dolansun kû-be-kû
 Her kılı zencîr-i gam her târ-ı bir mâr-ı elem
 Böyledür ol zülf-i pürhâm defter itdüm mû-be mû

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

818

[Başlıksız]

Yine şimdi bir leylî-veşe mecnûn-ı şeydâdır
 Ki tâ dîvâne-veş pâ-beste-i zülf-i semen-sâdır
 O mâh-ı füten âşûbda hemtâyı Yûsuf'dur
 Dil-i şûrîde rûsvâyîde hem reng-i Züleyhâ'dır

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

130 b

819

[Başlıksız]

Zülf-i cânân zîr-i destârından oldu âşikâr
 Şâm-ı bahtım gün yüziyle eyledi setr-i 'izâr
 Başdan bir fitne[yi] tahrîk eylemekdir niyyeti
çıkıdı yüze giysû-yi sâhib iştiyhâr
 Nâzenînim, işvebâzım, meh-cebînimgiysû-yi sâhib-iştiyhâr.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

820

[Başlıksız]

Dilde senin ki âteş-i 'aşkıñ eseri var
 Âh eylese kevneyi yakar bir şereri var
 Tag olsa buña hiç tayanmaz dil-i 'aşık
 Ol âfetiñ allâh ne zâlim nazarı var

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

821

[Başlıksız]

'Âşkıñ 'aşk odına bagrı kebâb olmak gerek
 Gözden akan kanlı yaş aña şarâb olmak gerek
 Gördüğün her hûba ey dil mübtelâ olmak neden
 Bir güzel sevmek gerek kim âfitâb olmak gerek
 REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

131 b

822

Şarkı, Usûleş: Sofyân

Göñül virdim yine bir gül'izâra
Günden güne hâlim yaman olmuşdur
Sînem üzre urdı gamzesi yâra
Bülbül gibi kârım figân olmuşdur

Sânî

Derd-i aşkındır derdine kâr iden
Geñ cihânı başımıza dar iden
Her dem beni bülbül gibi zâr iden
Ol yüzi gül gonce-dehân olmuşdur

Sâlîs

Hattda yok degil gerçi hevânîñ
Asker dâdîsidir ben bî-nevânîñ
Kimse bilmez ammâ bir nev-civânîñ
Bendesiyim haylî zamân olmuşdur

Râbî'

Odur benim bagrımı kan eyleyen
Yañlış hayâliyle gümân eyleyen
Sînemi tîrine nişân eyleyen
Şimdilik bir kaşı kemân olmuşdur
HECE: 4+4+3 = 11

823

[Başlıksız]

Güzellikde, nâziklikde terlikde
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu
 Nâzenlikde, nevâzendelikde
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu
 Güzellekde birsin iki değilsin
 Olur olmazların hakkı değilsin
 Ser bülende gizli saklı değilsin
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu

.....

Şöyle dimege söz yeri yok asla
 Böyle.....bir şirin-edâ
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu

Güzelim egniñe giydigiñ akdur
 Saña nisbet sâ'ir güzel el-hakdur
 Ne kadar översem seni elyakdır
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu.
 Gözine bakanın gözü kamaşır
 Sâ'id sîmîniñ boynumdan aşır
 Âşkimi diyemem dilim tolaşır
 Kuğusun sevdiğim, kuğusun kuğu
 Kuğusun a nazlım kuğusun
 Kuğusun.

HECE: 4+4+3 =11

134 b

824

Semâ'î (F)

825

.....(F)

826

Semâ'î, Beste-i Şeştârî Murâd, Güfte-i(F)

827

Semâ'î, Beste-i ŞâhGüfte-i ...(F)

828

[Başlıksız] (F)

135 b

829

Semâ'î, Beste-i Küçük İmâm

O çeşm-i fitne'î sehhâr yâre neyleyeyim

Meded o gamze-i hançer-güzâre neyleyeyim

Figân o gamze-i mest-i şarâb-ı 'işve-bâz

Cihânı kıldı geçirdi ne çâre neyleyeyim

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

830

Semâ'i, Beste-i Receb, Güfte-i Bâkî

Eyledi müjde-i gül bülbülü şâd ü hürrem
 Gonçeniñ göñli açıldı güle düşdi şebnem
 'Alemiñ neyleyeyim bâğu bahârın sensiz
 Baña sen ruhları gülzâr ile hoşdur 'âlem

REMEL: Fâilâtü feilâtün feilâtün fa'lün.

831

Semâ'i, Beste-i Hakîr, Güfte-i Şefî'i

Dil ü câna saldı pertev rûh-enveri o şâhuñ
 N'ola olmasa vücûhi nazarumda mihr ü mâhıñ
 Nigehi tegâfûl itse lebi eyler 'özü-hvâhı
 Nice olmayan esîri ben o şûh-ı kec-külâhun
 Yâ lâ yâ lâ yâ lâ ye lel le li dost

KAMİL: Mütefâ'ilün Fe'ûlün Mütefâ'ilün Fe'ûlün

832

Semâ'i, Beste-i Mahmûd Pâşâ Hatîbî Küçük İmâm

Meylim benim ol gözleri mekkâremi olsun
 Yâ ol saçı müşkîn-i siyeh-kâre mi olsun
 Her dil-ber için sînede bir yâre mi olsun
 Meftûn- dil-i sevdâ-zede biñ pâre mi olsun
 Yel lel la yele lâ yel lel le lel li yelela yel lel lâ yel lel le lel li

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

833

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız ,Güfte-i Nâ'ilî

Gönlüm gibi ey nâme gidüp yârda kalduñ
 Baş üzre yerüñ var ham-ı destârda kalduñ
 Arturdi cünûnuñ heves-i zülf-i siyeh-târ
 Bir hastasın ey dil ki şeb-i târda kalduñ
 Yele lâ li ye le lâ cânum yel lel le li yel lel li yel le li
 Ye le lâ lâ lâ yel le lâ li

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

834

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Cezmî

Bahâr irişdi yine bâga yâr gelmez mi
 Murâdum üzre benüm bir bahâr gelmez mi
 Hemîşe beste olup çîn-i zülf-i Yâre gönül
 Kalur gider o garîbü'd-diyâr gelmez mi
 'Ömrüm âh yel lel li yâ lel li yâ lel li yâ lel li
 Hey yhar gelmez mi
 Âh gelmez mi

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün feilâtün

835

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Zevk-i gam dilde midir dâğda mı tende midir
 Neş'e bülbülde midir, gülde midir gülşende midir
 Oldı bâiçe 'aşkıñda nihân hâtem-i dil
 Çîn-i zülfünde midir sende midir bende midir

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün.

FASL-I SEGÂH

136 b

836

Kâr, Şeş Âgâze, Usûleş: Hafîf, Tasnîf-i Hvâce ‘Abdü’lkâdîr (F)

837

...Usûleş: Düyek, Tasnîf-i Hvâce

838

..... Usûleş: sakîl, Tasnîf-i Hvâce ‘Abdü’lkâdîr (F)

137 a

839

[Başlıksız] (F)

137 b

840

Nakş, Usûleş: Türk-i Zarb (F)

841

Nakş, Usûleş: Muhammes (F)

842

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

843

Nakş, (F)

844

[Başlıksız] (F)

845

[Başlıksız]

Düşer gâhî 'arak-nâk olsa zülf-i ham-be-ham nâzûk
 Ruh-ı rengîni ammâ gül gibi hem tâze hem nâzûk
 Harîr-i zülfi pâ-y-endâz olur anıñçün ol şûha
 Ayak basmaz eger kim olmasa ferş-i kadem nâzûk

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

138 b

846

Usûleş: Hâvi, Beste-i Hakîr, Gûfte-i Neşatî Merhûm

Ciger kaniyle itmüş şöyle yânesin bülbül
 Ki gâhî gül sanup iñler dil-i divânesin bülbül
 Şarâb-ı bezm-gâh-i hasretün hûn-âbe-i dildür
 N'ola eylerse dâim şu'leden peymânesin bülbül
 Yâ lel lel li

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

847

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i 'Ârif Çelebi

Kays ü ferhâdîñ ne kûh u ne beyâbânı bilür
 Vâdî-i 'aşkıñ göñül bir râh-ı âsânın bilür
 Ol tabîb-i cân u dil olmaz mühim-sâz-ı 'ilâc
 Hasta derd ü gamıñ ammâ ki dermânın bilür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

848

Usûleş: Sakîl, Beste-i Nâne, Güfte-i Riyâzî

La'l-i lebiñle bâde-i pür-zûr mest olur
 Tekrâr-ı tâze keyf-ile mahmûr mest olur
 Sahsabâyı iltifâtıñ idüp kâr mutribâ
 Başlar terâne itmege tanbûr mest olur

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

849

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nedîm(-i Kadîm)

Her katra ki rîzân ola müjgân-ı terümden
 Bir lem'a dur şû'l-i dâg-ı cigerümden
 Memnûn-i eser itmedi bir kerre beni hayfı
 Âzürdeyen âzürde du'â-yı seherümden

HEZEC: Mefûlû mefâilü mefâilü feülün.

850

Usûleş:

Rûşen gerekse hâne-i dil 'aks-i yârdan
 Âyîne gibi sîneñi sâf it gubârdan
 Devr-i piyâle devlet-i Cem'den haber virür
 Her bir habâbı remz ile bir tâcdârdan

MUZÂRİ: Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

851

Usûleş: Nîm-devr, Beste-i Receb, Güfte-i Edirnevî

Bu demde bülbül-i şûrîde efgân eylemez neyler
 Çemende gonçeler çâk girîbân eylemez neyler
 Niçün sâkî-i gül-çehre turur kâşânede bilmem
 Mey-i gülgûn-ile azm-i gülistân eylemez neyler

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

852

Usûleş: Çenber, Beste-i Hakîr, Güfte-i 'İsmetî

Nahl-i nevresdür o şûhuñ bagbânın kim bilür
 Tâze bir güldür açılmış gülsitânın kim bilür
 Havf-ı tig-i gamze mâ'nidür recâ-yı vuslata
 Ol tılsım-ı fitnenüñ genc-i nihânın kim bilür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

853

Usûleş: Çenber, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Mezâkî

O meclis kim sezâ-yı vasl-ı cânân oldugum yerdir
 Benim cânâ-ile ser tâ-kadem cân oldugum yerdir
 N'ola şâm-ı visâl-i yâri yâd itdükçe âh itsem
 O şeb pervâne-veş şem'-i şebistân oldugum yerdir

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

854

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr, Güfte-i Rûhî

Eger şu sepmeseydi dembedem endîşe-i vuslat
 Ne dil kordı ne cân yandırmadık sensiz gam-ı firkât
 Sakınsun sevdiğim mir'ât âh-ı serdinden
 O dil-sûzıñ yakmış ola bagrın âteş-i hasret

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

855

Usûleş: Sakîl, Beste-i Receb, Güfte-i Nâbî

Bir gûne zevk-yâb-ı gam-ı firkat olmuşuz
 Kim yâre hasretiz dimege hasret olmuşuz
 Dest-i nesîm kaldıramaz hâkdan bizi
 Mânend-i sâye sûret-i bî-tâkat olmuşuz

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâîlü fâilün.

856

Usûleş: Hafîf, Beste-i Dervîş 'Alî, Güfte-i Vecîhî

Dil-i nizâra tarahhum ider habîbim yok
 Hezâr zahm-nümâyân dile tabîbim yok
 Bu bağçede benim ol bâğbân-ı dûn-ı tâlî'
 Ki bûy-i gonçe-i terden bile nasîbim yok
 Yel lel lâ yel lel li âh yele lei ye lâ telli mâhım.

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün (fa'lün).

857

Usûleş: Zarbeyn (Devr-i Kebîr, Muhammes), Beste-i Receb

Meyl idenler çeşmine ol dilberin bîmâr olur
 Sanma ey dil bu cihân içre aña timhar olur
 Tıfl iken kaddin görüp havf eyleyüp düşdüm âh
 Gamzesi kattâl olur bu bir 'aceb hünkâr olur

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün failün.

858

Usûleş: Hadî, Beste-i Buhûrî-zâde

Fenâyâ virdi bûlbûl zâr-ile gülzârı tuymazsın
 İşitmezsin hezârın zârın ey gönül zârı tuymazsın
 Tabîbim öyle müstagnîsin ehl-i derd hâlinden
 Ki kapuñda figân u zâr iden bîmârı tuymazsın
 Ömrüm yele lel lel lâ li.

HEZEC: Mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.

859

Güfte-i Fâyizî, Usûleş: Evsat, Beste-i Buhûrî-zâde

Ne elem sâye gibi kûşe-i dâmânında

Ne diliñ bir yeri var zülf-i perîşânında

Gamzedirnigeh-i pür-hısmı

Fitne'-i dâmen be-meyân hıdmet fermânında

Cânım yel lel li yâ lâ yele le lel lel lel li yâr yâr.

REMEL: (Fâilâtün) feilâtün feilâtün feilâtün feilün.

139 a

860

Usûleş: Sakîl, Beste-i Buhûrî-zâde

Ol serv-i hoş-hırâm ki dâmen-keşîdedir

Tûbâ-misâl cilveleri ber-güzîdedir

Ol merdüm-i dü-çeşm-i dil ü cân-ı 'âşikân

Ser-tâ-kadem çü mihr-i felek nûr-i dîdedir

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

861

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb, Güfte-i Enverî

Helâk itdi beni hicriñ gam-ile sîne-çâkim ben
 Hücûm-ı tîr-i gamzeñden hele bî-vehm ü bâkim ben
 Devâ-yı derd-i 'uşşâkı tabîb añlar dil-i şeydâ
 Meded 'ömrüm 'ilâc eyle firâkıñla helâkim ben

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

863

.....

Bûs itmege her demde fikrim leb-i la'liñdir
 Bezm-i gam-ı hicriñde şevkim mı mey-i vaslıñdır
 'Arz eylerim ahvâlim dergâhıñ sultânım
 Şimden gerü ihsâne ferman der-i 'adlıñdır

HEZEC: Mefûlü mefâîlün mefûlü mefâîlün.

864

Çenber, Nazîm Güfte vü Beste

Nâle itmezdim mey-i 'aşkıñla bî-hûş olmasam
 Keşf-i esrâr eylemezdim mest-i medhûş olmasam
 Zülfüñe dil-beste oldum seyr idüp ruhsârıñı
 Cezbe-i dîdârı bilmezdim saña hoş olmasam

REMEL: Fâîlâtün fâîlâtün fâîlâtün fâîlün.

865

Remel, Nazîm

Biñ şerm-ile ruhsârîña beñzer güli buldum
 Zülf-i siyehiñ medh iderek sünbüli buldum
 Biñ 'ömr-i girân-mâye deger müjde-i vaslı
 Keyfiyyet-i la'linde o şuhuñ müli buldum
 Ah yele lâ ter yele lel le le le lel le le le lel
 lel el le dir mey güli buldum.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

866

Zencîr, 'İtrî

Göñül esîr-i ser-i zülfi yârdır şimdi
 Henüz dâma tutulmuş şikârdır şimdi
 Görüp figâna düşer her nihâl-i gül-rûyı
 Bu gülsitânda gönlüm hezârdır şimdi
 Dile diller ler dir ten ten tâ dir ten tâ dile diller
 lere dir ten ne ne ne ne tene tâ dir ney.

MÜCTESS: Mefâîlün feilâtün mefâîlün fa'lün.

867

Enverî

Göñül bir nev-nihâl-ı tâze şûh-ı bî bedel ister
 Hezârân hânumânı bâda virmiş bir güzel ister
 Ne rengîn nükteler fehmi eyler ammâ Enverî senden
 Niyâz-ı vasla dâ'ir tâze mazmûn bir gazel ister

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

868

[Başlıksız]

Sanma ol gül-çehre hüsnine magrûrdur
 Serv-i nâzım bâde-i dûşîneden mahmûrdur
 Ol nev-âmûz-ı cefânîñ bakma istignâsına
 Ey göñül sen sabr-ile ol cevri-ile meşhûrdur
 Yele lel lel le le lel li ter lel yellel lel li
 cevri eyle meşhûrdur.

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün failün.

139 b

869

Sôfyân (A)

870

[Başlıksız]

Durma ey dil böyle âh ü zâr-ile nevrûzda
 Gel açıl seyr-i gül ü gülzâr-ile nevrûzda
 Var-ise ger şîve-i reftâr-ı yâre tâkatıñ
 Seyre çık bir serv-i gül-ruhsâr-ile nevrûzda

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün fa'lün (fâilün).

871

[Başlıksız]

Sabâdan gûşuma hergiz peyâm-ı âşinâ gelmez
 'Aceb bîgâne meşrebdîr selâm-ı âşinâ gelmez
 Neden tâ böyle bizden yüz cevirdiñ ey vefâ, düşmen
 Dil-i bî-rahmıña bir kerre nâm-ı âşinâ gelmez

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

872

[Başlıksız]

Gamından derde düşdüm hâlîme hîç rahm kılmazsın
 Esîriñ derd-mendiñ oldugum gûyâ ki bilmezsin
 Gidersin kûy-i gayre yol yañıldım deyü söylersin
 Benim yânımda ammâ hîç bir kerre yañılmazsın

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

873

[Başlıksız]

Görürseñ reh-güzârında beni üftâde vü nâlân
 Hırâmânî geçersin gözlerim yaşını silmezsın
 Dutalım biz gam-ı hicrânla dil.....
ey gonçe-i nevreste gülmezsın açılmazsın
 Yele li yel le le li yâr yele le le li yâ lel li yellel le le li.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

142 b

874

Semâ'î (F)

875

Semâ'î (F)

876

Semâ'î (F)

877

Semâ'î (F)

878

Semâ'î (F)

879

Semâ'î (F)

880

Semâ'î, Beste-i Nazîm

881

[Başlıksız] (F)

882

[Başlıksız] (F)

143 a

883

[Başlıksız]

Hüsnüñ ki seniñ bî meded gâliyedir

Üftâdeligîñ mertebe âliyedir

...bir ikiey ...

Vir dile kim.....

Ten ten ten

VEZİN : ?

143 b

884

Semâ'î, Beste-i Kadri A'mâ, Güfte-i Feyzî

Ey gamzeleri sîne-i sad-pâre-nevâz
 Eyle nigh ey gazâl-i âvâre-nevâz
 Tahsîl-i dimâg için meded sâgarımız
 Lebrîz kıl ey sâkî-i meyhvâre-nevâz

RUBÂÎ: Mefûlû mefâîlün mefâîlû fe'ûl.

885

Semâ'î, Beste-i Küçük İmâm, Güfte-i Sahâf Enverî

Muhabbet ehli kaçan kûyine figâne gider
 Siphre âteş-i dilden nice zebâne gider
 Hatâ degül baña cevır itmege bahâne arar
 O mâh hâne-i agyâre bî-bahâne gider
 Yentir lâ lel lel lâ yel le lâ yel le lâ ter
 yele le le le le lel li.

MÜCTESS: Mefâîlün Feilâtün Mefâîlün Feilün.

886

Semâ'î, Beste-i Şems'î-zâde Receb, Güfte-i Vecdî

Cilve-gâh istemezüz kûşe-i gamdan gayrı
 Hem-zebân istemezüz sâgar-ı Cem'den gayrı
 Bu 'acebdür dili bir sözle idersün meftûn
 Kimse dermân idemez kimse o femden gayrı
 Cânım, hânım, mîrim.

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün fa'lûn.

887

Semâ'î, Beste-i Kadrî A'mâ, Güfte-i Riyâzî

Sakın o hançer-i hûnî meyân-ile biledür
 Girişme gamze ile 'işveân-ile biledür
 Görünce nergisini berg-i sebz ile bildim
 Baharı bu çemeniñ mihr-i cân-ile biledür

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün.

888

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbi

Metâ'-ı derd ki nakd-ı revâna mihnetdür
 Harâm ola o dile kâşnâ-yı sohbetdür
 Dirig eyleme gel zahm-dâr-ı 'aşkıñdan
 O merhemî yine mûcib-i harâmetdir

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Fa'lün.

889

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Gamîñ seniñ dil-i hûn-geşte mi mekân idinür
 Hümây-ı devleti gör kanda âşiyân idinür
 Gam-ı cihân-ile bahş ideyim.....dil
 Meger zebân-ı sürâhî mi tercümân idinür
 Hey cânım cânânım hey yârim sultânım
 hey(4) yârdır ra'nânım.

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün.

890

Semâ'î, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i Nâ'ilî Merhûm

Tîr-i müjeñle sînede şerha vü yara bir midir
 Hâl-i ruhıñla fitnede baht ü sitâre bir midir
 Sehl iderken işitmiş mihnet kurbdan firâk
 Bizden o şûha Nâ'ilî fikr-i kenâre bir midir
 Yâ lel li yâ lel li lel le lel le lâ(9)
 fikr-i kenâre

RECEZ: Müfteilün mefâilün müfteilün mefâilün.

891

[Başlıksız]

Yakup vücûdumı pervâne-veş tebâh iderem

O şem'-i havsala-sûzı gör nice âh iderem

O şûh-ı çeşm-i nigârım ki nâzenînîmîden

Durur durur taleb-i ruhsat-ı nigâh iderem

Tâ dir teni yel le li yel le li yel le lâ li cânım nigâh iderem.

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün.

892

[‘İtrî] (F)

FASL-I BESTENİGÂR

144 b

893

Nakş, Usûleş: Evfer (F)

894

[Başlıksız] (F)

895

[Başlıksız]

Hüsn-ile ruhsârı mihr ü sînesi billûr
Hâsılı ser-ta-kadem ol serv-i nâzım nûrdur
Dîdeden mümkün midür hûnâb-ı hasret akmaya
Şîşe-i dil seng-i cevri-yâr-ile meksûrdur

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

896

Usûleş: Evfer, Beste-i Hakîr, Güfte-i Arzî

Yine bir nevbâhar-ı tâze geldi yâr gelmez mi
İçilmezmi şarâb-ı köhneler dildâr gelmez mi
Reh-i gûş-i tabî'at penbe-zârı gaflet olmuştur
Nevâ-yı nâle-i dil-sûz-ı mûsikâr gelmez mi

VEZİN: ?

897

Usûleş: Muhammes, Beste-i Receb

'Aşkî setr itmekde müşkil âşikâr itmekde güç
 Neylesün bî-çâre dil sabru karâr itmekde güç
 Düşdi bahr-ı 'aşkda şimdi gönül bir gevhere
 Fârig olmak müşkil ammâ der-kenâr itmekde güç

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilûn.

898

Usûleş: Fâhte, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Bir âfet-i âşûb-ı zamânsın, zâlim
 Şûriş-fiken-i her dü- cihânsın zâlim
 Sad el-hazer ol gamze-i tâtârîndan
 Yahşi bilürem seni yamansın zâlim

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

899

[Başlıksız]

Ezelden lutf iderdün şimdi kârın cümle ferdâdur
 Muhabbet ol muhabbet sevdüğün sevdâ o sevdâdur
 Gözüm dünyâyı görmez olmasam ruhsârîna nâzır
 Açılmaz gün yüzüñsüz gonçe-i bahtım temâşâdur
 Amân(3) yâ le lel le li yel lel lel li gonçe-i bahtım temâşâdur
 amân amân.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

900

Usûleş: Sakîl, Beste-i Hakîr, Güfte-i Vecdî

Her bir şerer ki âteş-i dilden zuhûr ider
 Çeşm-i çerâğ mihr ü mehe feyz-i nûr ider
 Câm-ı sabûh pençe-i hurşîdden gelür
 Feyz-i nigâhı ol mehi mest-i gurûr ider

MUZÂRİ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

901

Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i A'mâ Kadrî

Herkese mihr ü vefâ 'uşşâka nâz itmek neden
 Gayre ihsân ehl-i dilden ihtirâz itmek neden
 Fâş idersin sırr-ı 'aşkı saklamazsın gonçe-veş
 Açılup her hâre ey gül keşf-i râz itmek neden

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

902

Usûleş: Hafîf, Beste-i Kadrî A'mâ

Kaşın kemânı haste dili zâr idüp gider
 Gamzeñ hadengi cânımıza kâr idüp gider
 Agyâre bûse virdüğün inkâr ider velî
 Câ-yı dehânı sînede iş'âr idüp gider

MUZÂRİ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

903

Usûleş: Evfer, Beste-i Receb

Ne mümkindür tolaşmak zülf-i yâra şânedden soñra
Lebin öpmek nice me'mûl olur peymânedden soñra
Ayagıñ öpdürünce 'âşıkâ kan agladursın sen
İdersün va'deye gerçi vefâ ammâ neden soñra

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

145 a

904

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, Beste-i Hakîr Hâfız

Saña dil vireli bir dem
Şâd olmadı mahzûn gönlüm
Hasretüñle geçdi 'ömrüm yâr yâr yâr
Şâd olmadı mahzûn gönlüm

Bend-i Sâni

Guşşâdan hâtırum mahzûn
Dîdelerüm oldı pür-hûn
İtdi 'ıskuñ beni mecnûn
Şâd olmadı mahzûn göñül

Bend-i Sâlîs

Açıldı lâleler güller
Feryâd eyledi bülbüller
Güşâde oldı hep diller
Şâd olmadı mahzûn gönlüm

HECE: 4+4 = 8

905

Şarkı, Usûleş: Devr-i Revân, 'Acemler

Sevdigim nevrestedir hüsni tamâm
 Aldı gönlüm beni mecnûn eyledi
 'Âşıkâ âhu bakışlı zülfî dâm
 Aldı gönlüm beni mecnûn eyledi

Bend-i Sâni

Gül gül olmuş gül cemâlin dürlüdür
 Her göreni bülbül gibi inledür
 'İşveler nagma itse diñledür
 Aldı gönlüm beni mecnûn eyledi

Bend-i Sâlîs

Gül yüzünde dâneler hâl-i siyâh
 Gûyiyâ her biri bir hasret-nigâh
 Zülfüne meftûn oldum ey dil âh
 Aldı gönlüm beni mecnûn eyledi

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilün.

146 b

906

Semâ'î (F)

907

Semâ'î, Beste-i Kadrî, Güfte-i Cevrî

Dil girye vü âh eyler bir nîm-nigâh ister
Ol şûh ise 'âşıktan ne girye ne âh ister
Tîr-i gam-ı dil-dâra cây sîne görüp turdı
Ne meyl-i gürîz eyler ne cây-ı penâh ister

HEZEC: Mefûlû mefâîlün mefûlû mefâîlün.

908

Semâ'î, Beste-i Receb

Zahm-ı sinânı sînede olmadı vasla çâremiz
Merhemile oñulmadı işledi gitdi yâremiz
Yâr eşiginde katre-i eşkimiz itmedi eser
Kemâl-i felekde ey gönül işlemedi sitâremiz

RECEZ: Müfteilün mefâîlün müfteilün mefâîlün.

FASL-I ‘UZZÂL

909

Kâr.....Usûleş: Nîm Sakîl (F)

910

Usûleş: Muhammes, Beste-i Receb (F)

911

[Başlıksız] (F)

150 a

Nakş, Düyek (F)

150 b

913

Usûleş: Çenber, Beste-i Receb

Görünmez nice demdür çeşm-i mekkârım ne ‘âlemde

Göñül derd ü elemde bilmezem yârim ne ‘âlemde

Hırâmânî hırâmânî salınur sahn-ı gülşende

‘Aceb ol serv-kâd u lâle-ruhsârım ne ‘âlemde

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

914

Usûleş: Evfer, Beste-i Baba Nevâî, Güfte-i Yahyâ Efendi

Dil dehânından şifâ umar devâdur var-ise
 Mûmiyânın sarmak ister mûmuyâdur var-ise
 Nice yıllardur ki hiç nâm ü nişânı yok dilün
 Bir kemend-i cân-şikâre mübtelâdur var-ise

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilûn.

915

Usûleş: Evfer, Bezte-i Na'ne Ahmed, Güfte-i Edîbî-zâde Tab'î

Kim der saña bülbül gibi feryâd ü figân it
 Pervâne gibi 'aşkıñı var dilde nihân it
 Bir çok bilür âfetdür o 'arz eyleme hâlün
 Ruhsârına hasretle hemân bir nigerân it
 Yele lel le li döst yele le lel le lel le li yel lel lel le li.

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

916

Usûleş: Devr-i Revân

Söylemez oldu baña dil-dâre söyleñ söylesün
 Yâ şikâyet eylerim hünkâre söyleñ söylesün
 Kasdı öldürmek-midür yâ nâz ü istignâ mıdur
 Hiddet oldu ol şeh-i hvûn-hvâre söyleñ söylesün

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilûn.

917

Usûleş: Sakîl, Beste-i 'İtrî, Güfte-i Bâkî

Cevr ü cefâña kâ'il olurdum, velî şehâ
 Mahsûs olaydı ol dü cihânda hemân baña
 Sabr ü karâr u 'akl alıcı bir perî imiş
 Âdem sanırdım ol sanemî gerçi sûretâ

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilûn.

918

Evfer, Beste-i Receb

'Aşkuñ dil-i 'âşıkda perî-hâna cândur
 Mihrüñ senüñ ey rûh-ı revân cânda nihândur
 Bûlbûl gibi her dem nice kan aglamayım kim
 Bagrım tolu kan eyleyen ol gonçe dehândur

HEZEC: Mefûlû mefâilü mefâilü feûlûn.

919

Usûleş: Muhammes, Beste-i İmâm, Güfte-i Bâkî

Âşüfte-bend-i silsile-i zülfüne nesîm
 Mâ'il nihâl-i kâmetiñe tab'-ı müstakîm
 Sensiz canâna kalmadı meylim cihân degül
 Kûyuñ riyâz-ı huld u visâlûñ tîr-i na'îm
 Yele lâ yellel lha yâ le lel li âh tîr-i nesîm

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâilü fâilün.

920

Usûleş: Çenber, Beste-i Zâkir

Âteş-i 'aşkı füzûn itmekdedür cânânemiz
 Kâse-i pür-mihnet oldı eldeki peymânemiz
 Dil-rübâ ser-keş derûnum dâğ dâğ-ı pür-elem
 Hvâhiş-i vuslat harâb eyler dil-i vîrânemiz

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

152 b

921

Semâ'î..... (F)

922

Semâ'î (F)

153 b

923

Semâ'î, Beste-i Kadrî

Yoluña cân vireyim hâk-ile yeksân olayım
 Ben senüñ o çeşm-i bîmârına kurbân olayım
 Hâlimi ağlayayım sûz-i dilimden yanayım
 Meclis-i 'aşkuña bir şem'-i fûrûzân olayım
 Tâ dir teni tene ni tâ ne dir dir dir ten tene nâ dere dilli ten.

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilûn.

924

Semâ'î, Beste-i 'İtrî

Dîdâr-ı yârı görse gönül bî-karâr olur
 Görmezse kârı girye ile âh u zâr olur
 Mefûtını olmamak nice mümkün görüp anı
 Hakkâ o dil-firîb yâr 'aceb şîve-kâr olur
 Yâ lel(6) hey yâr gönül bî-karâr olur vây.

MUZÂRÎ: Mefûlü fâilâtü mefâilü fâilûn.

925

[Başlıksız]

Gurbetde garîb şâdmân olmaz imiş
 Hîç kimse garîbe mihrîbân olmaz imiş
 Altun kafes içre ger kızıl gül bitse
 Bûlbüle diken tek âşiyân olmaz imiş
 RUBÂÎ: Mefûlü mefâilün mefâilün feûl.

FASL-I ŞEHNÂZ

154 b

926

Evfer, 'Acemler (F)

155 a

927

Evfer

Didim hüsnüñ berâtında nedir zülf-i siyâh egri
Didi bu rûmdur bunda olur tigrâ-i şâh egri
Nedendir âsitânında benim devletlü sultânım
Rakîb-i rû-siyeh togrı ola ben bî-günâh egri

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

928

Sakîl, Receb

Efsûs o nâtüvâne ki hâli harâb ola
Kârı belâ-yı 'aşk-ile hep ızdırâb ola
Hayf ol nedîde-kâm-ı siyeh-rüzgâre kim
Âşüfte-hâl turre-i pür-pîç ü tâb ola

MUZÂRİ: Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün.

929

Devr-i Revân, Baba Nevâ'î

Yetişür saña sakın âh-ı dil-i nâlânım

Dil-i sevdâ-zededen kaçma benim sultânım

Sabr imiş Hâletiyâ derd-i diliñ dermânı

Sabrım elden gideli kalmadı hîç dermânım

REMEL: (Feilâtün) Fâilâtün feilâtün feilâtün fa'lün.

156 b

930

Semâ'î (A)

931

Semâ'î Na'lî (F)

FASL-I HİCÂZ

157 b

932

Nakş, Usûleş: Devr-i Revân (F)

933

Usûleş: Evfer (F)

934

Nakş, Muhammes (F)

935

Beste-i Nazîm, Usûleş: Remel

Germ olmayıcak nagmeleri sâz-ı niyâzıñ

Gelmez gözine bâdesi peymâne-i nâzıñ

İtmez dil ü cân nâle ile derdini ifşâ

Bülbülleri dem-beste olur gülşen-i râzıñ

Yâ le le lel lel le le lel le le lel le le li sâz-ı niyâzıñ

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

936

Beste-i Receb, Usûleş: Çenber

Gülşeniñ revnâk-ı hüsni gül-i handân-iledür
 Bülbül-i hasta-dilüñ kârı da efgâniledür
 Devlet-i hüsne göre 'âşka gâhî kerem it
 Hâtem-i 'asr olanuñ şöhreti ihsân-iledür

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilûn.

937

Fâhte, Beste-i 'Itrî, Güfte-i Bâkî

Bakmadı bâga gönül yâr ile yâr olmayıcak
 Akmadı cû gibi gülzâra, bahâr olmayıcak
 Gülşen-i kûyiñe varmaga gönül yüzi gerek
 Gül-i ruhsârıña, âşüfte hezâr olmayıcak

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilûn.

938

Remel, Na'î

İçdim mey-i 'aşkı yine mestâneligim var
 Kaldum mütehâyir yine dîvâneligim var
 Ey dâst gam üstine cefâ taşını taşı
 Yap hâtır-ı mahzûnum vîrâneligim var

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlûn.

939

Usûleş: Çenber, Beste-i Nâne, Güfte-i Fehîm

Ey bâd-ı sabâ ol şeh-i hûn-rîze haber vir
 Hûn-rîzligin gel dil-i nâcîze haber vir
 Ey bâd-ı sabâ dûr olalı gamzelerinden
 Düşdüklerimi hançer-i ser-tîze haber vir

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

940

Usûleş: Çenber, Beste-i Na'î, Güfte-i Vecihî

Âh idüp la'î-i lebiñ peymânesin yâd eyledim
 Bezm-i Cemşîdi bu germiyyetle berbâd eyledim
 Nokta-i hal-i ruhuñla bagrımı itdim kebâb
 Eşk-i çeşmimden şarâb-ı surh îcâd eyledim

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

941

Usûleş: Evfer, Beste-i Hakîr Hâfız, Güfte-i 'Ârif Çelebî

Rûyuñu meydür meyi rûyuñ dil-ârâ gösteren
 Gülşeni güldür gülü gülşen mutarra gösteren
 'İşka hâlet-bahş olan dildür dile sevdâ-yı 'ışk
 Sâgarı meydür meyi sâgar musaffâ gösteren
 Âh yelee lelee le lele lele lele hey lele leli vâ

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

942

Usûleş: Düyek

Miyân-ı lücce-i firkâtde kaldı keşî-i dil
 Bu rûzigâr ise çekmez kenâre neyleyeyim
 Safâ-yı mevsim-i gül devr-i câm imiş turalım
 Göñül şikeste ciger pâre pâre (neyleyeyim)

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün.

158 a

943

Çenber, Beste-i Hâfız

Ruhîñ ârzûsı çıkmaz dil-i zârı-ı mübtelâdan
 Haber-i visâlûñ ey meh alayım meger sabâdan
 Seni görmeyince cânım bedenümden olmasun dūr
 Gice gündüz ey cefâ-cû dilegüm budur Hüdâdan
 Yele lel le lel le lel le le le li vây

KÂMİL: Mütefâilün feûlün mütefâilün feûlün.

944

Devr-i Kebîr, Beste-i Hâfız

Tâb-ı âhumdan o meh kâkül-perîşân olmasun
 Gülşeninden bir ikki sünbül perîşân olmasun
 Ey gül-i nâzum açıl dîvâne göñlüm al ele
 Merhamet kıl hâtır-ı bülbül perîşân olmasun

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

945

Evfer, Beste-i 'Acemler (F)

946

..... (F)

947

Semâ'î, (F)

159 b

948

Semâ'î (F)

949

Semâ'î, Beste-i Receb

O şûh meclis-i rindâna gelse nâz iderek
Dil-i fütâde düşer pâyine niyâz iderek
İderse mutrib-i hoş-beççe nagme-i Şehnâz
Gelür hezâr gönül nagme-i Hicâz iderek
Cânım yâr ömrüm vâ y nâzinim vâ y nagme-i Hicâz iderek.

MÜCTESS: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün (Fa‘lün).

950

Semâ'î

Ey serv-i sehî sen geleli nâz-ile bâğa
ser çekmedi ‘ar‘ar
Çok ‘âlî-nesebler özini çaldı ayaga
kul oldu sanavber
Bir bûse ricâ eyledim ol la‘l-i lebinden
ser-hoş midi bilmem
Gamzeñ beni öldürmege yapışdı bıçaga
çekdi baña hançer

HEZEC: Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn.

Mefûlû feûlün.

951

Semâ'î, Müstezâd, Beste-i Hakîr, Güfte-i Enverî

Rencîde sakın olma nigâh eyledigimden

Ey ruhleri mâhım (şâhım)

Havf eyle gözüm nûr sen âh eyledigimden

Ey çeşm-i siyâhım (mâhım)

Cürm ise seniñ hüsnüñe Yûsuf didigim ben

İncinme efendim (şâhım)

Mahcûñum el-hak ki günâh eyledigimden

'Avf eyle günâhım (mâhım)

Şâhım benim mâhım benim yele lel(6) li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

Mefûlü feûlün.

952

[Başlıksız] (F)

953

Semâ'î, Beste-i Hakîr, Güfte-i Enverî

Memnûnuyuz sabânuñ geldikçe kûy-i yâre

Tatyîb-i hâtır eyler ugrar bu hâk-i yâra

Gelmiş cemende gördümde 'andedelîb-i şeydâ

Bir tâze şi'r okıdı evsâf-ı nev-bahâra

VEZİN:?

FASL-I HİSÂR

162 b

954

[Başlıksız] (F)

955

Usûleş: Devr-i Kebîr, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Câm-ı la'liñdür seniñ âyîne-rûy-i enveriñ
 Adı var câm-ı Cem ü âyîne-i İskenderiñ
 Nûş iden câm-ı lebiñ ölmekden aslâ gam yemez
 Kim humârı olmaz ey sâkî şarâb-ı Kevseriñ

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

956

Usleş: Evfer, Beste-i Dervîş 'Alî, Güfte-i Feyzî

Destime pîr-i mugân mey-hânedede sâgar sunar
 Bâg-bân gülçînine gûyâ ki verd-i ter sunar
 Olsa bezm-i 'işvede gâhî siyeh mest-i gazab
 Gamze-i çeşm mestine ser-tîz bir hañçer sunar

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

957

Usûleş: Muhammes, Beste-i Buhûrî-zâde, Güfte-i Bâkî

Mihr-i ruhuñla dilde kimüñ tâze dâğı var
 Tâb-ı çerâğ-ı şems ü kamerden ferâğı var
 Bâkî gözinden eyle hazer sorma leblerin
 Zînhâr gâfil olma şarâbıñ yasağı var
 Yele lel le lel le lel le li yâr lel le lel le li vâh âh.

MUZÂRÎ: Mefûlû fâilâtü mefâîlü fâilün.

958

[Başlıksız]

Ey a diliñ âteşin îkâde mi geldiñ
 Ey seyl-i sirişkim dile imdâde mi geldiñ
 Bu cünbiş ü bu 'işve ile âh ki bilmem
 Âbâde mi geldiñ berbâde mi geldiñ

HEZEC: Mefûlû mefâîlü mefâîlü feûlün.

164 b

959

Semâ'î, Beste-i Buhûrî-zâde

Gamzeñ dil-i 'âşık gibi mest-i ezelîdir
 Bu sırr-ı hafî bâde-keş-i 'aşkâ celîdir
 Söyler nigehiñ cân u dile râz-ı Hudâyı
 Gûyâ suhan-i terceme-i sırr-ı 'Alî'dir
 Tâ dir tâ dir tâ dir yel le yel li yel le li vây.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

960

Semâ'î, Buhûrî-zâde, Güfte-i Nâbî

Sanmañ ki mûgân zâhide peymâne sunarlar
 Bir güldür o kim zümre-i rindâne sunarlar
 Âyîne-i kalbim ele al itme şikeste
 Ey sâde-dil añ ol günü kim şâne sunarlar
 Âh ye le li yel lel le le li lel lel le le li.

HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.

166 b

961

Baba Nevâî (F)

167 b

962

[Başlıksız]

Kani hâk-i rehiñ âhımla berbâd itdügüm demler
 Añılmaz mı ser-i kûyuñda feryâd itdügüm demler
 Akar cûy-i sirişkim kâmet-i mevzûnuñ añdıkça
 Tolar kan-ile çeşmim la'liñi yâd itdügün demler
 Â dil ey dil ey dil ey yele lel le lel lel lel lel
 A berbâd kurbânıñ olayım yâr kurbânıñ olayım ölürüm
 Kurbânıñ olayım heyranın olayım meded(3) ey nâlânın olayım vây.

HEZEC: Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün.

963

[Başlıksız]

Ey bâd-ı sabâ yoluñ düşerse
 Lutf eyle o şive-kâra ugra
 Dîvâr u derin öpüp yüzüñ sür
 Düşe tura kûy-i yâre ugra
 Cânım yele lel le lel le li heyranım ben kurbânım ben
 kurbânım ben(4) ser-gerdânım ben

Ahvâlini kullarıñ beyân it
 Dergâh-ı felek-medâra ugra
 Cân muntazıruñdur itme ihmâl
 Ammâ yine bu diyâra ugra.

HEZEC: Mefûlû mefâîlün faûlün.

168 b

964

[Başlıksız]

Yâri açdım açıl ey gonçe-dehânım diyerek
Bezme geldi güle ey serv-i revânım diyerek
Âh bir kerrem miyânını alup âgûşa
Sîneye çektim o sîmîn-teni cânım diyerek

REMEL: Fâilâtün feilâtün feilâtün feilün.

965

[Başlıksız]

Çeşm-i siyehin sevmeye yâriñ hazer itdiñ
Bilmezlik ile kendiñe ey dil zarar itdiñ
Derdiñle helâk olduğuma aglamam ammâ
Kurbânıñ olam hak bu ki andan beter itdiñ
Cânım yâ lâ yele lel yele le(5) lel yâr yâr yeter itdin.

HEZEC: Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.

966

[Başlıksız]

Gül yüzüñdür 'andelîbe âh u efgân itdiren
Kâkülüñ sevdâsıdur 'aklım perîşân itdiren
Şeh-levendim tâbıñı cünbîş-i mestâne âh
Hep budur 'âşıklara çâk-ı girîbân itdiren

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.

967

[Başlıksız]

Bu ne kaşdır bu ne gözdür bu câdû
 Bu ne genci ne yağmacı yagıdur
 Bu ne serdür bu ne sevdâ bu ne âh
 Yârîñ zülfi benim 'aklım dagıdur

Gezersin yeşiliñ var alıñ var
 Âl idersin âl itmekde âlıñ var
 Mâh yüzünde bir müdevver hâliñ var
 Yagmalamış çâr-kûşeniñ âlını

VEZİN: ?

968

[Başlıksız]

Esîr-i 'aşka dil-i dâğ dâğ lâzımdır
 O fânûsda bir ikki çerâğ lâzımdır
 Sifâl-i kühne yeter rind-i bâde-âşâma
 Dime elimde billûrîn ayag lâzımdır

MÜCTESS: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün (fa'lün).

969

[Başlıksız]

Yâr ile seyr eyler iken gülşeni
 İtdüğimiz zevk u safâlar hanı
 ‘Âkıbet ayırdı felek çün kanı
 İstanbul illeri el-vedâ‘ seni

Bâr-ı gamıñla çeküp gideriz
 Kâfile-i derd ü elem yederiz
 Kışver-i gurbete sefer ideriz
 İstanbul illeri el-vedâ‘ seni

Mübârek ola bize döstlar sefer
eyleye Hudâ muzaffer
 (Bize) seni görmek ola müyesser
 İstanbul illeri el-vedâ‘ seni

VEZİN: ?

169 b

970

[Başlıksız]

Bu mevc-i perîşâniye hîç fâsıla yok mu
 Bilmem n'ola 'illet
 Hîç hâtır-ı cem'iiyyete bir silsile yok mu
 Gel eyle mürüvvet
 Bir bâde-i gamla yüz ey Hızır-ı sebük-bâr
 Lutf eyle kerem kıl
 Hîç kûy-i dil-ârâya gider kâfile yok mu
 Yetmez mi bu hasret
 HEZEC: Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün.
 Mefûlü feûlün.

971

[Başlıksız]

Erbâb-ı hüner hemîşe pür-şiven olur
 Her hâli safâ-bahş-ı dil-i düşmen olur
 Gülzâr-ı behište bâğbân olsa yine
 Güldeste-i harmânile ter-dâmen olur
 Gel cânım gel gel cânım ge gel dilâra
 dilâra derdinden ü gülzâra

RUBÂÎ: Mefûlü mefâîlün mefâîlün feûl.

972

(Karacaoğlan)[Başlıksız]

Be güzel güzel olmaga
 Saña bir beñ gerek bir beñ
 ‘Âşıkñ göñlin almaga
 Saña bir beñ gerek bir beñ

Begler oturur tahtında
 Güller açılır vaktında
 Siyeh kirpigiñ altında
 Saña bir beñ gerek bir beñ

Ne gezersin sen bu yerde
 Seni ugradırlar derde
 Zülfüñ bölündüğü yerde
 Saña bir beñ gerek bir beñ

Güller açılır ruhında
 Ballar tamlar dudagında
 Gümüşden ak gerdâniñda
 Saña bir beñ gerek bir beñ

‘Âşık eydir yöresine
 Merhem gerek yarasına
 İki kaşıñ arasına
 Saña bir beñ gerek bir beñ

HECE: 5+3 = 8

176 b

973

Na'î Efendi

Göñül seniñ gahi hem-bezm-i yâr idim ben de
Neşat-mend-i mey-i i'tibâr idim ben de

İrişdişdi çün bâg-ı iltifâta hazân
Hevâ-yı lutf-ile evvel bahar idim ben de

Felâhın itdi baña dest-i yhar gerdeş-i çerh
Nigîn-sıfat ne kadar nâmdâr idim ben de

VEZİN: ?

974

Nazîm

Hem esîr-i dâm-ı zülfü hâl ü haddiñdir göñül
Hem yoluña pâymâl-i serv-kaddiñdir göñül
Pâ-bürehne bir gedâ-yı bî-ser ü sâ mân iken
'Âşık olmak ol şeh-i hüsne ne haddiñdir göñül

REMEL: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün failün.

975

Hvâce Hâfız (F)

Düşe tura kûy-i yâre ugra
 Cânım yele lel le lel le li heyrânım ben kurbânım ben
 kurbânım ben(4) ser-gerdânım ben

Ahvâlini kulların beyân it
 Dergâh-ı felek-medâra ugra
 Cân muntazırındur itme ihmâl
 Ammâ yine bu diyâra ugra.

HEZEC: Mefûlü mefâilün faûlün.

Düşe tura kûy-i yâre ugra
 Cânım yele lel le lel le li heyrânım ben kurbânım ben
 kurbânım ben(4) ser-gerdânım ben

Ahvâlini kulların beyân it
 Dergâh-ı felek-medâra ugra
 Cân muntazırurîdur itme ihmâl
 Ammâ yine bu diyâra ugra.

HEZEC: Mefûlû mefâilün faûlün.

3. LİSTELER

3. LİSTELER

3.1 Hâfız Post Güfte Mecmuasında Güftesi Bulunan Bestecilerin Listesi*

- Abdî [bkz. Naathvân Abdî Çelebî] : 199.
- Abdü'l kadîr [Merâgî (Hvâce)] (1360?-1453) : 15, 587.
- 'Acemler : 32, 40, 180, 183, 205, 214, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 321, 322, 324, 328, 456, 498, 543, 544, 623, 696, 738, 780, 874, 905, 926, 946.
- 'Andelîb : 410, 725.
- A'mâ İbrâhim Çelebî (-1650?) : 382.
- A'mâ İbrâhim [bkz. A'mâ İbrâhim Çelebî] : 342, 417, 418, 463, 501.
- A'mâ Kadri (1650?) : 78, 604, 901.
- A'mâ : 523, 815.
- 'Ayntâbî Mehmed : 790.
- Baba Nevâî : 148, 305, 326, 327, 471, 475, 585, 651, 652, 671, 769, 914, 929.
- Buhûrî-zâde [Bûhûrî-zâde Mustafa İtrî Efendi] (1640-1690) : 18, 107, 110, 111, 113, 132, 135, 163, 194, 195, 196, 251, 254, 255, 258, 259, 267, 278, 283, 284, 285, 323, 338, 377, 420, 421, 446, 486, 546, 554, 592, 597, 626, 628, 670, 749, 760, 761, 762, 763, 835, 853, 858, 859, 860, 888, 889, 898, 955, 957, 959, 960.
- Buhûrî [Bûhûrî-zâde İtrî Efendi] : 10, 154, 331,.
- Câmî Murâd : 449.
- Dervîş 'Alî : 168, 362, 600, 856, 956.
- Dervîş [bkz. Dervîş 'Alî] : 665.
- Dervîş Eyyûbî : 356, 617.
- Dervîş Yusûf (-1670?) : 619.
- Diyarbakîrî Yahyâ (-1660) : 635.
- Fakîr [Hâfız Post Mehmet Çelebî] : 89, 90, 281, 332, 487.
- Hvâce 'Abdü'l-kâdîr [Meragî] (-1628) : 1, 2, 8, 14, 19, 22, 34, 39, 80, 144, 145, 178, 181, 212, 392, 439, 731, 737, 787, 789, 836, 838.

* Liste, mecmuada verilen sıra numarası esas alınarak düzenlenmiştir.

Hvâce [bkz. Hvâce ‘Abdü’lkâdir] : 3, 20, 50, 58, 61, 137, 142, 207, 349, 371, 374, 388, 393, 680, 732, 788, 837.

Habîbdede-zâde [Abdullah Ağa]: 685.

Hâci Murâd : 340.

Hâfız Kumrâl : 52.

Halîl Kâdî [bkz. Halîl Çelebî Kâdî] : 748.

Halîl Çelebi Kadı : 658, 707, 712.

Hakîr [Hâfız Post Mehmet Çelebi] (1630-1693) : 12, 67, 86, 87, 91, 99, 103, 114, 122, 155, 157, 230, 231, 234, 235, 237, 240, 241, 242, 317, 341, 344, 398, 402, 407, 462, 469, 500, 503, 529, 555, 557, 560, 561, 562, 563, 566, 567, 569, 570, 606, 607, 627, 660, 661, 690, 691, 697, 702, 717, 726, 764, 767, 772, 773, 774, 795, 796, 801, 802, 811, 812, 831, 846, 852, 854, 896, 900, 952, 953.

Hâkîr Hâfız [Hâfız Post Mehmet Çelebî bkz. Fakîr, Hâkîr] : 76, 84, 92, 93, 115, 118, 119, 123, 125, 167, 232, 233, 238, 243, 244, 245, 246, 247, 335, 336, 380, 381, 415, 419, 459, 485, 507, 549, 551, 552, 553, 558, 575, 593, 649, 726, 794, 797, 833, 834, 849, 890, 904, 939.

Hâfız [Hâfî Post Mehmet Çelebî bkz. Hakîr, Fakîr, Hakîr Hâfız]: 72, 74, 124, 229, 287, 288, 293, 300, 347, 424, 425, 478, 479, 502, 512, 571, 662, 676, 943, 944, 975.

Hammâmcı-zâde : 73.

Gaytânî Mehmed Beg : 350.

‘İtrî [Buhûrî-zâde Mustafa İtrî Efendi] : 26, 3, 363, 427, 429, 491, 492, 510, 572, 611, 639, 663, 686, 694, 720, 754, 866, 892, 924, 937,.

İbrâhim Çelebî [bkz. A‘mâ İbrâhim Çelebî] : 176, 177.

Îmâm Karındaşı : 432, 692, 746.

Îmâm [Küçük Îmâm] : 43, 75, 151, 171, 203, 276, 354, 355, 465, 556, 638, 728, 919.

Kadri A‘mâ [bkz. A‘mâ Kadri] : 206, 710, 884, 887, 90.

Kadri [bkz. A‘mâ Kadri] : 71, 153, 360, 391, 399, 458, 476, 584, 616, 781, 907, 923.

Karalar (le?) : 505.

Kara Mehmed : 50.

Küçük Îmâm (-1674) : 55, 100, 105, 127, 158, 172, 192, 248, 249, 260, 271, 273, 276, 384, 400, 404, 405, 416, 443, 444, 519, 550, 744, 745, 747, 793, 798, 803, 809, 829, 847, 885.

Koca Osmân [bkz. Koca Osman Efendi] : 13, 59, 77, 390, 413, 454, 495, 531, 532, 533, 681, 800.

Koca Osmân Efendi (1650) : 609.

Mahmut Pâşâ Hatîbî Küçük İmâm : 832.

Mahmûd Efendi-zâde: 455.

Mera' : 202.

Muharrem : 578, 612, 701.

Mehmed 'Alî : 182.

Mahmûd : 117.

Naathvân Abdî Çelebî : 369.

Naathvân Abdî [bkz. Naathvân Abdî Çelebî] : 376.

Nâbî : 106.

Nal'çe [Mehmed Efendi] (-1690?) : 709, 713, 714, 716, 719, 729, 810,

**Na'î : 112, 120, 133, 264, 433, 477, 499, 514, 515, 527, 568, 576, 577, 580,
603, 613, 664, 708, 724, 730, 931, 938, 940.**

Na'î Çelebi : 98, 687.

Na'î Efendi : 973.

Nâne [bkz. Nâne Ahmed] : 156, 161, 280, 358, 422, 655, 848, 939.

Nâne Ahmed (1605-1687) : 256, 915.

Nasûh-Pâşâ-zâde ['Ömer Beg] (1675) : 21, 385, 389, 649, 657.

**Nazîm [Yahyâ] (1650?-1727) : 121, 250, 286, 430, 508, 509, 542, 547, 564,
864, 880, 935, 974.**

Osmân Paşa : 383.

Osman Çelebi : 386.

**Receb [Çömlekçizâde Abrîzi Receb Çelebi] (-1701) : 7, 54, 60, 68, 69, 70,
94, 104, 109, 116, 128, 130, 131, 136, 159, 160, 169, 261, 263, 265,
269, 272, 277, 279, 299, 301, 330, 339, 361, 365, 379, 403, 424, 461,
464, 467, 468, 472, 473, 490, 520, 537, 545, 559, 579, 582, 594, 595,
598, 599, 602, 618, 624, 625, 637, 656, 659, 688, 693, 698, 699, 703,
705, 711, 727, 766, 799, 805, 806, 807, 808, 814, 830, 851, 855, 857,
861, 886, 897, 903, 908, 910, 913, 918, 928, 936, 949.**

Receb Çelebi : 85, 88, 95, 96, 101, 102.

Seyyîd Han : 129.

Şah.....: 827.

Şah Kâsım : 526.

Sarı Bâkî : 193.

Selânîkî Ahmed Çelebî : 434.

Selânîkî : 17, 40, 42, 434, 706, 715.

Sûrnâ-zen Ahmed [Zûrnâ-zen Ahmed](-1680?) : 126, 150, 460.

Sûrnâ-zen Ahmetî [Zûrnâ-zen Ahmed , bkz. Sûrnâ-zen Ahmed] : 522.

Sütçi-zâde [Sütçi-zâde 'Îsâ] (-1628): 25, 409, 414, 654, 704, 722.

Şerîf : 401.

Şeştârî Seyyîd Han : 483.

Şeştârî Murâd [Ağa] (1610-1673) : 329, 333, 783.

Taşçı-zâde [Recep Çelebi] (-1690) : 9, 16, 162, 357, 359, 489, 678, 752, 753.

Taşçı-zâde Receb : 782.

Tâtâr 'Abdu'r-rahmân : 765.

Tayyâr : 541.

Turmuş [Ağa]: 634.

Zakîr : 920.

Zeki : 188.

3.2 TRT Repertuarında yer alan notası bulunan Türkçe güftelerin Listesi

<u>Mecmuadaki Sıra Numarası</u>	<u>TRT Repertuarındaki numaraları</u>		
	İzmir	İst anbul	Ankara
16	3460	2945	4000
18	---	---	---
26	---	2870	160
28	4481	2868	161
118	4913	3115	---
122	843	2935	550
123	919	2980	1010
358	---	2260	93
401	3375	---	---
442	1727	2404	1397
450	128	177	948
459	3436	---	---
629	7	5	2413
686	186	312	4663
769	---	5351	1169
864	---	5890	3403
960	---	---	---

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

"Hâfız Post Güfte Mecmuası"nın Yeni yazıya çevrimi öncelikle eserin araştırmacıların istifadesine sunulması açısından önemlidir. Bugüne kadar notası elimize gelebilen güftelerin doğru kimlik tesbiti yapılmıştır. Örnek vermek gerekirse,

Hâfız Post Güfte Mecmuasında, Rast Faslında, Taşcızâde Receb'in "Çekmiş rûhuna nikâb-ı işve" adlı eseri (Bkz. 16 no'lu güfte) kimi yerde "Çekme ruhûna nikâb-ı işve" ya da E.Rûhî Üngör'ün Güfteler Antolojisi eserinde olduğu gibi "Çekme yüzüne nikâbı işve" olarak yer almaktadır (Bkz. s.915). Doğru kaynağın mecmuamız olduğu şüphesizdir.

Yine bugüne kadar gelen önemli bir yanlış, eserleri başka bestecilere atfetmek ve bu hataları düzeltmek için mecmuamız gibi dönemini açıkça ortaya koyabilecek eserlere göz atılmayıştır. Örneğin, Muhayyer makamı ve Çenber usûlündeki "Vakt-i subh oldu pür olsun kûşe-i meyhâneler" adlı eser Hâfız Post'a atfedilmektedir. Oysa, Hâfız Post, Güfte Mecmuasında onun Nâne Ahmed Çelebi'ye ait olduğunu yazmaktadır (bkz. 358 no'lu güfte). Aynı şekilde "Yine ey rûh-i Musavver kafes-i tende misin" Rehâvi, Berefşan usûlündeki eser Çömlekçi-zâde Receb'e aittir ;(Bkz. 94 no'lu güfte) fakat kaynakların çoğu onu İtri'ye atfeder. (Bkz.E.R. Üngör, T.M. Güfteler Antolojisi s. 968). Başka bir önemli örnek de bugüne kadar Tab'î Mustafa'nın olarak bilinen, Bayâtî makamındaki "Gül yüzlülerin şevkine gel" adlı eserin, (Bkz. TRT rep. İzm.128, İst. 177, Ank.948) Mecmuamızda, ismi müzik tarihimizde

pek de zikredilmeyen ama o dönemin en usta bestecilerinden Baba Nevâî'e ait ve Nevâî faslında gösterilmiş olmasıdır. (Bkz.450 no'lu güfte).

Ve makamların doğru tesbitine de mecmua ışık tutmaktadır. Hâfız Post'un pek çok Rehâvî eseri günümüzde Rast olarak geçmektedir. Bunun yanı sıra, Fethi Karamahmutoğlu'nun Musiki mecmuasındaki bir makalesinde Rast makamını tanıtırken Hâfız Post'un Rehâvî eseri "Gelse o şuh meclise" (bkz. 450 no'lu güfte) adlı eserini örnek vermesi yanlış perçinlemektedir. TRT repertuarında (bkz İzm.,843, İst., 2935, Ank., 550 numaralı) kayıtlı olan Hâfız Post'un Rehâvî eseri (bkz. 122no'lu güfte), Rast makamında kayıtlıdır. Örnekler çoğaltılabilir.

Elbette mecmua ,güfte şairlerini tesbitte de faydalı olacaktır. Mecmuamızda "Dil verdim ol periye nihân gördüğüm gibi" (bkz. 401no'lu güfte) adlı esrin şairi Zihnî'dir. TRT repertuarında kayıtlı değildir (bkz. İzm., 3436 no'lu eser).

Sonuçta, Eserlerin, makamların, bestecilerin ve güfte yazarlarının doğru tesbîti konularında mecmuamız ışık tutmaktadır.

Mecmuanın hacmi ve zamanla uğradığı tahribat da göz önüne alındığında, daha geniş bir çalışma için, Yüksek Lisans süresi yeterli olmayacağından, sadece Türkçe güfteler üzerinde çalışılabilmektedir. Aslında, mecmuanın tümünün ortaya konulması gereklidir. Ayrıca, sözü edilen fakat elde olmayan nüsha bulunduğu takdirde, karşılaştırma ve edisyon kritik de çok yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- AKDOĞU, Onur, Türk Müziği Bibliyografyası, E.Ü.B., İzmir, 1989.
- BAKIRCIOĞLU, Sabâhat, "Hâfız Post'un bestelemiş olduğu şiirler", S. 63, 64, 65, Musîkî Mecmuası, İstanbul, 1953.
- BEHAR, Cem, "Türk Musıkisi Kimindi?", Kitap, Cumhuriyet Gazetesi, İstanbul, 1993, s.5.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, A.K., Ankara, 1990.
- EDİBOĞLU, B.Süha, Ünlü Türk Bestekârları, A.K., İstanbul, 1962.
- ERGUN, S.Nüzhet, Türk Musıkisi Antolojisi, R.K.M., İstanbul, 1942.
- EZGİ, Suphi, Nazari ve Amelî Türk Musıkisi, H.T.B., İstanbul, 1940.
- ESAT Efendi, Atrabü'l âsâr fi Tezkireti Urefâi'l-Edvâr, Çev. Z.S.Yüceışık, Tez, İst.Üniv., No.41, İstanbul, 1990.
- ESAT Efendi, Atrabü'l âsâr fi Tezkireti Urefâi'l-Edvar, İst.Üniv. T.Y., 6204, nr.A11/b
- KAM, R.Ferit, "Hâfız Post", Radyo Dergisi, C.1, S.71, İstanbul, s.9.
- KANTEMİROĞLU, Kitâbü'l İlmü'l Mûsikî Alâ Vechi'l-Hurufat, Haz. Y.Tura, T.Y., İstanbul, 1976.
- KARAER, M.Necati, Milli Kültür, S. 60, B.B., Ankara, 1983, s.25.
- KİP, Tanık, Türk Musıkisi Sözlü Eserler Repertuarı, TRT.B.Y., Ankara, 1989.
- ÖZTUNA, Yılmaz, Türk Musıkisi Ansiklopedisi, C.1, C.2, B.B., Ankara, 1990.

- ÖZPEKEL, O.Nuri, "Hâfız Post Güfte Mecmuası", İst.Üniv., Tez, nr. 1553, İstanbul, 1979.
- SALGAR, Fatih, "Hâfız Post", Kök., İstanbul, s.44,45.
- SAMİ, Şemseddin Sâmi Kamus-ı Türkî, E.K. İstanbul, 1989.
- SÖNMEZ, Asım, "Hafız Post ve Birkaç Hâtıra", Musiki Mecmuası, S.256, İstanbul, 1958, s.12, 18.
- SÖZER, Vural, Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi, R.K, İstanbul, 1986.
- SAY, Ahmet, Müzik Ansiklopedisi, C.2, S.M., Ankara, 1985.
- ŞARDAĞ, Rüştü, "Mustafa İtrî Efendi", K.B.Y., Ankara, 1989.
- YENİGÜN, Hayri, "Hâfız Post", Musiki Mecmuası, S.114, 115, İstanbul, 1957, s. 169,170, 198,199.
- WRIGHT, Owen, Words Without Songs,SOAS Musicology Series London, 1992.

EKLER

REVAN.

1721

20.44.1333

ببیند هلاخوتم بخواه ساغوراج
که ماه امن و امانست و سال و صلح و صلاح
نعمه پدید آید

۱۷۷۹
REVAN

پیران ایم اگر چه صد کرنگاه
بی درگاه بر که می سیرگاه
اوداره اعلیٰ بختیست
سپهر کور کور بارادنه

۲۲۲
۲۰۰۶

TKS. M2001
Revaa
Sa: 1024

1 a

1 b

فصل دانت ۲	فصل پنجکاه ۵	فصل نشا بور ۱۱	فصل نیریز ۱۶	فصل ماهور ۱۸
فصل ردوی ۱۲	فصل صبا ۲۹	فصل چارکاه ۳۶	فصل حسبی ۲۹	فصل محبز ۵۰
فصل کول سبیل ۵۰۰	فصل نوا ۶۰	فصل عشق ۶۷	فصل بیاتی ۷۳	فصل نهایوند ۸۲
فصل عجم ۸۵	فصل عجم شیرین ۹۲	فصل کوردو ۱۰	فصل بوسه لاله ۱۰۰	فصل عتق مران ۱۰۷
فصل عاقبت ۱۱۴	فصل اوج ۱۲۶	فصل سکاه ۱۳۵	فصل بسته نکاد ۱۴۳	فصل غزل ۱۴۸
فصل شهنواز ۱۵۲	فصل جنگاز ۱۵۹	فصل زینا کوته ۱۵۹	فصل حصار ۱۶۱	فصل عزوبار ۱۶۰

4 b

4
نقش سوره
هی که در سوره در وقت حال آید
بقامت ز سر که در سال آید
تقویدن قیل و قال آید
تقویدن در وقت حال آید
تقویدن در وقت حال آید
تقویدن در وقت حال آید

5
نقش سوره
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید

6
نقش سوره
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید

7
نقش سوره
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید

8
نقش سوره
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید
نقش سوره در وقت حال آید

5 b

12

شرفی. صولش ادیب
بسته حقیر گفته فیضی
و کوشسته محبت
بیلکه قدرین اندک از راه

رنگه را اگر خستید
بیلکه کفرین اندک از راه

بسته است
سایه یوز بیلکه دایه ای
بذل نقد محبت ایرون

بزم مشکده خدمت ایرون
بیلکه کفرین اندک از راه

13
شرفی. صولش ادیب
بسته حقیر گفته فیضی
و کوشسته محبت
بیلکه قدرین اندک از راه
ایمان ای چرخ عالم و دلکده

سوز حسرت کل اوله مورد
بنی خود زنده ای و به غیا یی
بنی یه زنده ای و به غیا یی
ایمان ای چرخ عالم و دلکده

9

اصولش زنجیر بسته حاجی نژاد
سخت شمع تو کشتن مندی بیلکه
دکشت ایوان دیرم نفس ز سبیل
بیرازم صبح کا بهر نام شسته خون
آتش کشت - صبر بیلکه
بنیه تر لالی لالی بالا بالا

10

اصولش دور کیه بسته کشته غم
سوز زب لعلی مسبتم غم
صدف یوز در آغشته یی لم
چشت حیات اوله ایرون
نوجسا خطی آره و خرم یوز

11

اصولش نیمه
و افکوش آتیکه اوله ایرون
که بیم غمک صد باره قیلدی در عا
تیر سرست اوله آب شوب حاله ایرون
که خالع بیو عادل مبتلا محبت هر

7 b

14

ساری بخت فریاد عهد افکار
 از گردش چرخ و از کوسر سیکام
 یکنواخت جام بر کلاه افکار
 و زنت زانکه بین کج چار سیکام
 یکنواخت میم کلاه افکار
 شامم نم رسیده ای بر دم
 کج یکس جام گشته ختم
 جامم را ز بیمم هم را میزبان
 هم که در دردی و در آزار
 گشته ختم خانه خست
 نسوخته و فراموشی در روز
 در قفسه ام و یک جام سیکام

15

شامم نم رسیده ای بر دم
 کج یکس جام گشته ختم
 جامم را ز بیمم هم را میزبان
 هم که در دردی و در آزار
 گشته ختم خانه خست
 نسوخته و فراموشی در روز
 در قفسه ام و یک جام سیکام

13 a

40

40

نفتا سویش تو را نیک
میرجا بزم آفتاب و چرخ
با اینا دل شکستم و میبند
تخت و درخت تو را در دامن
دور و دلا و دلا تانت تو را
یاد ملک ملک با اینا شکست
تو رفتی تلخی را در دل
دول و دلا با اینا جامه
مهر و مهری می می می می
با چرخ و چرخ و چرخ و چرخ
دول و دلا میبند
تا ابد و چرخ و چرخ و چرخ

1

41

41

درد دل و چشکین
تو عالم او چشکین
ایستاد و نویت
یاد دل هم جانانه
در نهانیم تجاوت
خوابم از مسجد فراتر
که تجاوت است

13 b

- 42
 ۱. منویش جز سبب است گفته رو
 ۲. قشک را بکار بوز غم بگوشد
 ۳. روشک از کوه باده مشیره دور شد
 ۴. چنگ بکشد در این ایستاده
 ۵. یانه جانی بکشد بوز بگوشد
- 43
 ۱. منویش چیز نیست ام گفته رو
 ۲. عاشق وصل از دست بگوشد
 ۳. سینه ریش از دست بگوشد
 ۴. اینها منویش است گفته رو
 ۵. قشک از کوه باده مشیره دور شد
- 44
 ۱. بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۲. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۳. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۴. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۵. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
- 45
 ۱. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۲. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۳. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۴. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۵. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
- 46
 ۱. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۲. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۳. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۴. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود
 ۵. غم بیکم غم ز قشک دل غم رود

14 b

48 هـ
 بزم سوخته خورشید نشین
 بزم زده آینه زین و شمیر نشین
 آینه که هرگز بدین خوش نشید
 آنکس که ترا گفت که بزم نشین

49 هـ
 بزم صفت دل کاشن که نوازی
 شاید که کمره که نه نوازی
 و سآز او در فرقه در نوازی
 - نوازی او در نوازی نوازی
 نوازی نوازی نوازی نوازی
 کلشن کو بزم نوازی

16 b

52 اسو اش اوز رسته حافظه ال
 بک کل و شبنم خاوند و بولندی
 هر درو لطافت که او را آرد بولندی
 اکلندی که یی ترک و قناری چسبک
 پیکانی اکتاشی؛ قنار بولندی

53 اسو لس نمبر
 بنی صنع المیزاید لوری جانانند
 کو ز کوره آید لیمی دارم جانان
 خستیم و یاریم در دمه در مانده
 می در دلدل آید بنی در مانده

54 اسو اش خنجر رسته لفظه
 عشق الدن عاشقی بکلیه صفت
 طوطی کی سکر بنی او دل لعل میا بید

سوزم عشقی تا در دلم عالم
 آذنی عشق و محبت میل آساید

55 اسو اش تقیر رسته لولایم لفظه
 ویرب بنی وصله جانان نشد
 یعنی مددایت در دمی در مانده
 بر نقی جانچشک آید فیض
 نخل الم جلوه کراته جانچشده

17 b

56 ساعی لبته لورستان
 پشت خانان هکتان آستان
 مادر تو شیر شج و شیر شج بستن
 که لولا لوی لوی و لوی و لوی
 لبست با بوسم شیر یکن کرد تو کرم
 یار یار خانه آن تو که چنگ
 میزنی بر چشمم لودم چشم زار
 چشم زار کرد تو کرم که لوله ای

57 مشتاق لب شکر فروشم
 مه عاشق رنجه باجه تو شوم
 بر سر دارم شیر و با شیر
 یار من اگر تو زنده باشی
 مشتاق لب شکر فروشم
 مه عاشق رنجه باجه تو شوم
 صعب تران تا نه دانه
 تو دانه بودی خود دانه
 دارم اگر تمامه نه عاشق زار
 باجه تو شوم

58 برای طعنه از این همه چیز بودند
 اری ملو فرمای
 سر حاکمان همه دیوانه قبا بودند
 ان المانی ان ای المانی المانی
 شیرین زانی
 کل کل عالم خواب اولید کل
 کل کل دیدیم آب اولید کل
 کل شنه جهان کل کل شیرین زانی
 شیرین زانی کل المانی کل جهان کل
 المانی المانی
 سن سن تریمین کل کل کل کل کل
 دود دودینه آتین کل کل کل کل
 سن المانی المانی المانی المانی
 دود دودینه آتین کل کل کل کل
 المانی کل کل کل آتین
 چنه زبیل دقوی بلام میا کونست
 زده دین بول دین
 بیل دین دین دین دین
 زبیکه شغ کل مسود دین دین
 المانی کل آتین

18 a

⁵⁹ ساهي است آتبه غما گفته بدي
 و بسته اولور دل سني کور کچي غمده
 اظهارت اتيکه بيشه المده
 کوسنده وار آواره ارک کنتر اما
 اول غمده شوخ کچي زار ستمده
 هم جام قلمبرما

⁶⁰ ساهي بسته رجب
 بوسن غمجا کسله برانغ اولدي
 بو کرفت ره نظر ايمکيت غم اولدي
 اقدري دل ره ولي يک سني سني
 معج اولور کوزم بيشري ره غم اولدي

20 b

فصل ۱۰۰

71
دو ایستدی بنی ایروب اخرا و ملکدن
فان اغرا ایم نوله شفق کیمبر فکدن

پسکان جگر دوزخی درد نوحی دل‌دی
شکواریه پر غم له‌لایه یورکنده

72
 فالوہ خمار می مکہ کیف کاری ہو لہ کج
 خوانی در قلوب حق نو بہار می ہو لہ کج

و حاله ایر بر ضم مجر و فرقه امید
سک کوکل و ریخته روز کاری بوی که بحر

73
سینم کور او غنچه خند انکه دوشندی
بود بگرین چمنه باغ ز رخ انکه دوشندی

ہر سیرہ کہ غم مرادک اسی سہ دور و غم
سایہ کبریا کہ غم مرادک اسی سہ دور و غم

74. دواؤے ایبرکہ ہر مکان ایبر
تایبر شمع محضر و جامیاں ایبر

بزرگوار و مجید و بزرگوار و بزرگوار
هر یک که از او عالم جهان را
بزرگوار و مجید و بزرگوار و بزرگوار

75
ادنیٰ مسلم کائنات ہی ہو کر کبر
افندی کو ہم برباد کر دیں
طوافِ مجنوں کی دیر بجاؤں
دوسرا طوافِ سرکشہ اہل زنجیر

67
اصولش در روزن بسته حشر است
چرخ ساقی در تباهانم عشرتم تن
چشم حکام همدم صبحم تن
بکاستن ز در کشم مبدو ساقیالکم
صفای خاطر سزایه کفیم تن
لله لاله لاله

68. منہ تیرے واسطے ہے بے لعلہ تیری
لہ در عشق تیرے بزم جادو دور
چینے والی جبکہ خم خور ہو دور

وہ جس نے نصیب اور میاں کے لئے
جانستہ کو خوجہزادہ در
ہی نام : یاد دل

65
اصغر بن قنبر بن ابی نعیم
مسم ضعیف و زکریا و بنی سلیمی
کیدی خدیج غزوة و لد و زنی الیدی

مسید از فتنه در دیو حصار کمره دل
حاصل شود که مونس اید و کوردم بکلیه

70
عاشقہ منک شاہ چاک کر یا تیر
خود رشید و خون ریز لال تیر
جز جو وصف تسم کم حسی بیخبر
کند و میل تیر و بد بخلمی گزیر

22 a

76 سالی رسته تبه مانو لغت زنی
سویک اولت و نیال غلبه بیکر
سل سیف کوشم عتاب بیکر
یکه لرحدم اغیاره و کیمت سوز
برون دل بچره و محاب بیکر
دیدل دل دل دل دل دل
77 سالی رسته تو غم کنسته می
سینه تاب جام دله ز غم کل اولدی
له بول آفتابن دخی کورده کیمیک
ایتیدوب پیام وصلیم غم حورده
دخی ایچده شربن المند و نوزخار

78 سالی سب اعی قدر
نومبار اولدی نینه و دهبای کوریا
کوزی آهولای مسید و شکال کوریا
کتوریه و صباوی سر زلفند
اول سبدن منافعش بخاری کوریا
دله یه لاله

79 سالی
سنی کوردم کوردم اولدی خیر
سینجین زین یه قندور
سیدیم سیدیم
دوسه خیر ایدیه
کوریه و بیدیه چورده
عل کیدیم سوخت دله
عل کیدیم یه جاز کوریه

80 سالی رسته تبه مانو لغت زنی
آوردیم سر رسته زنده ارد
هر آلاجه جوشود و دره
یادب تو نصیب دهنم کنه
در در نیاید شرب دره
تاز جاجند کور عادت بیکر
هر کاه زین رسته اشته بیکر
دو کیم رسته دونه بیکر
ناز ناکه سینه شربن غم
چوسن ز برکات دخی
دخی غم خط هر کورده
کوره غم غم غم
بوز غم غم غم
غم غم غم غم

81 سالی رسته تبه مانو لغت زنی
آوردیم سر رسته زنده ارد
هر آلاجه جوشود و دره
یادب تو نصیب دهنم کنه
در در نیاید شرب دره
تاز جاجند کور عادت بیکر
هر کاه زین رسته اشته بیکر
دو کیم رسته دونه بیکر
ناز ناکه سینه شربن غم
چوسن ز برکات دخی
دخی غم خط هر کورده
کوره غم غم غم
بوز غم غم غم
غم غم غم غم

23 b

فصل ماہوں
نہاں

82

باز آغوشا فقا کہ ہو آخواہ خدمت
مستاق بندہ کی دعا کوی دولتیم
دورم بصورت زور دولت نہا تو
لیکن بجائے دولتیضمان خضریم
نزدیک بل بل بل بال بل بل بل
بہتر لایم بل بل بل بل بل بل بل

83

استبکہ خوش چراغ برسم خدمت
چشم نہ ہمار عارضش روشن بود
در درین ترن ترن در در غلی نہ
او در غلی نہ نا بل بل بل بل بل
تا در تی ترن ترن در در غلی نہ
او در دلائل نہ تا مقصود خدمت
چشم نہ ہا۔

فصل برابری

24 b

91
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 عتق کرمی شکر آید خرم او کورس
 آواره آید ب زلف حنا آید دوش روی
 دل کو هر از آید زلف حنا آید دوش روی
 بر خاتم آید عشق آفر دایه دوش روی
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی

87
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 هر که کرمی شکر آید خرم او کورس
 ای شمع عجب آینه عالم او کورس
 شمع حرم جان این امیر است
 بوم غم اغیاره واروب بدم او کورس
 تره لی لی تره لی
 لی تره لی تره لی
 تره لی

84
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 نیکو نیک بر زلف او کورس
 نیکو نیک بر زلف او کورس
 دود او دود خنجر او کورس
 ای دل دوش خنجر او کورس
 تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دود او دود او کورس

92
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 سیه کاکل آید دل دوش خنجر او کورس
 تحمل آید هم بر لبه خنجر او کورس
 مرد پا مال آید بر لبه خنجر او کورس
 سر زلف او کورس صبا او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 چو دوش

88
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 اول تره کاکل او کورس
 قیدی بی لبه خنجر او کورس
 خنجر او کورس دوش او کورس
 کورس او کورس دوش او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دوش او کورس

85
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 کورس او کورس دوش او کورس
 کورس او کورس دوش او کورس
 کورس او کورس دوش او کورس
 کورس او کورس دوش او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دوش او کورس

93
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 لیون کورس نسیم سوا اول دوش او کورس
 آید دوش او کورس دوش او کورس
 لعل لب او کورس دوش او کورس
 جمع امیرش لب و آتش بر دوش او کورس
 تره لی لی تره لی
 لی تره لی

89
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 ساق اول صبا دوش او کورس
 بر ساغ او کورس دوش او کورس
 اکرم او کورس دوش او کورس
 چکان او کورس دوش او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دوش او کورس

86
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 دوش او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دوش او کورس

90
 امیرش بر لبه خنجر خنجر
 لیون او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لیون او کورس دوش او کورس
 لی تره لی لی تره لی
 لی تره لی
 دوش او کورس

25 a

102
 صومع جبرند زبانی خند داشت
 در سنگ جایی دلدار و دگر گزید
 ز خوش آیند و دگر کم انکس از مهر و زور
 اسم آرد از رخ ایدر خنده امید
 عجب جریده و قالدوم کلمه از رخ جگر

103
 صومعه دوزخ و بهشت علی بن ابی طالب
 ۱۰۰ - صومعه که باغ و تفریح اید
 بوقیرو اول و بر عمارت دیگر اید
 قوت بزدی فرما و امید خوار و
 آتش عشق و محبت باشد و تیرگی
 104
 و صومعه نصیب است و

جانا سالنوب نازید کھڑو دی کھڑک
ہوی ہوس زلف سپہکارم کھڑک

صد پڑھو اور بے شائبہ کسی حتمی نئی
نوی جو سب زلف سہکارہ می کلید

105
اصولش چه ایندو علم کتب کتب
اولو آزرده خاطر عاشق در کتب سازند
او شیخ سنیوه لایم سومر اما که از دین

دولت نزاری نهاد زیر نگین ایدای پیا
لوله محزون اولور دم ~~لعل~~ محزون

98
 خصوصاً چہرہ شمع چلی خدہ ہوا چڑھا
 داغ دک خواب آری آری آری آری
 آری آری آری آری آری آری
 بہار و بخت و کس قابل نہیں محکمند
 تحفہ طرز آری آری آری آری

99
 ہمسایہ دوست قبر خانہ و دعا
 مستانہ دل مجلس رنڈا نہ کتور دم
 بر میل شوریدہ کھستانہ کتور دم
 اریاب صفائی نایب رب عشرتہ آغاز
 دست الٰہی چاک کریبانہ کتور دم

100

میرا جس شخص سے وہ ایک وقت
چنگ جھاڑ پر بندھ شمشیر کس اید
میرا ایک صفا سپرد کیں اید
میں کجاں تشریف تیرا رندہ خار
کیم سوئیہ چمنہ گل اشن اید

101
 نہ نہ غم نہ دے دے غم
 تاب روں نہ غم زلف و آں بلور
 بزدل احاسنہ با عباد بلور

انید که مهر و فادیو شکسته ایدم
انید که مهر و فادیو شکسته ایدم

94
صورتی بر آن است در سیف انون
دیدای ریح صورتی بر آن است
لیض بر دصت یخیزد زخم و دگر دین
و عوالتی است در سیف انون
انور بر آن است که در سیف انون

95
 خیر است هر شریک در این خسته ها
 کید ز دوست و دلداری را بدو تمام
 برای کی غمخیز تو پیر ز منم و در دقام
 حاصل آرد که کسی همان تو را نداند
 نه بسبب عید را نه بسبب دغا نام

96

صوفیوں کا فنِ سحر و جادو
و صعد ایشیز و حسی کو چکرا
کہم کور۔ ہمارے دل پر چھونڈ

و اما شرح لوابیحی که در خاک پنهان
افتاده که پاک موز سوختن فلان

97
سیرت میں ہے جو کفر کا
تراکس بچاں غزوہ ہند میں
نی مودع وقت تیر لکھتے ہیں

میرزا حسن خان مستوفی
میرزا حسن خان مستوفی

26 a

-116

اصرار دوزخ روز از سینه ایب
 الم ایردیم اول لطف عیبت
 پاره لیسیم بریدر کندیمی چو پشته
 بوزجوریم المندن انا قاسمی خیر لک
 داند استیگیم دهنده اگر حجاب
 جام حین قوس بر در کک عری
 دل رقی در دردی

32 a

149

نقش منوش روز
 زبیدم که روزنه های جوهرم
 نه باشی در تمام شد و آن جوهرم
 عشق پیش کی ای دوست
 چه کار همه ای ای
 لاریون مسکونانه خول
 ای دوست نشسته به
 بیست و پنج دهن کاهت عشق

33 b

150

اصول انوار پرستش و سحر و جادو
از کتب طبرستان و دیوانه و دیوانه
نسخه قلمی خط نستعلیق
مکتبہ فیضیہ شریعتیہ
تشریفاتی طبع و دیوانه و دیوانه

154

صدا شنیدم و در آن زمان که در آن وقت
 صبا آمدن من خندانم و در آن وقت
 خبر شد منی حال در آن زمان که در آن وقت
 کردن منی حال در آن زمان که در آن وقت
 خبر شد منی حال در آن زمان که در آن وقت
 کردن منی حال در آن زمان که در آن وقت
 خبر شد منی حال در آن زمان که در آن وقت
 کردن منی حال در آن زمان که در آن وقت

158

ایستادن و بیدار کردن هر یک از اینها
ادغامی بسیار دشوار است
مگر در این زمینه
سیاستان بسیار دشوار است
159

151
او پیش در کربینه بلام گفتندی
موس ای سجد بیا بهم بولدن
بزنو در سب غمزد عالم بولدن
منصل اسد عالم بولدن
تست جام تخت کبکتم بولدن
خس

152

155
ایمان از توبه بهتر است
حقان را زیارت و عبادت
از حسن کلامی بسیار
ای کینه بد دوستی
اولد بیک کاه نو

159
 ایستنی فقیل سبب
 لعنک سیدان میکشون اولور
 سوادان حاکم شق و اضع
 سوادان اولور
 160
 کنته زنی

۱۵۲
 افسوس او را چه گفته اند
 به کنه ی در غنچه دل شکری بدی
 غنچه بخرم او لدی استیاری بدی
 که مبدای صدی عشق است
 مطرب نام کز وافی قزاق بدی
 ۱۵۳
 افسوس در کجای تبه که کند
 تا معین کلاک شاید صاکنند
 با غنچه در نیمه زلف زلف سبزه
 ای سروی خلی بوسه بده ای شکر
 به نون تیغ خنجر قسم دهی

156

160

157

161

میں نے
میں اور بلند آواز سے
نکلنے والا کیسے دو اول
میں نے اس کی مدد
میں نے اس کی مدد
میں نے اس کی مدد

کشف جان مہر علی حسین
اول یوسف لاضی بولہ غازیہ

دل میں ہو گیا
بوشن ہو گیا
ہو گیا ہو گیا

34 a

174

170

166

162

١٠

۱۶۳
 انستور (زعفران) تہہ مانتا ہے
 خشک کہ سحر میں کجا نوزدوں کا راز
 ہر برکت دلا دلا لکھ لکھ کر
 کوئی حسن کہ پڑھتے ہیں
 ان کے شکر کی زبانیں

163

مدرسہ ہندوستان
ہندوستان کے مکمل سچے اور
بلیدہ کے لئے
بھارت کے لئے
بھارت کے لئے
بھارت کے لئے

164

۱۶۵

165

۱- در این کتاب از زبان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۲- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۳- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۴- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۵- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۶- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۷- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۸- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۹- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده
 ۱۰- در این کتاب از بیان و بیان بسیار لطیف و زیاده

استخوان و فک را با شیشه فروان زار
 چشم بر خانه خیال لعل محمد در
 غیزد حاجت یون کول هم جود
 او را دلو بر سر در کوه تیز
 جو ایدر سه قایق ز اول داد

167

167

جو ایدر سے
اسمیتہ اور زبانیہ پورے آفتاب
نور پرش اور در پرش مباد
سبک گشت آفتاب مباد
شخ حیرتہ کی کشت گشت
دیدہ دول اسد و سحاب مباد
ورلہ لالہ باریں لڑے

168

امین اور وزیر نے دریں
بہار پشاور و دربار کلاں
علی والا مبارکباد دی
وفا کرنے اور امید نہ
محمد آزاد کلاں

169

[illegible]

173

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۵/۰۵

171

[illegible]

172

۱
ایندی که به غم زده است

[illegible]

34 b

176
 گفته باز از احم از دوزخم بکنند بهیمین
 آمدنش در روزی که
 یکبار از منم و در شب بخانه
 اکلند و بدو دل نام و عفتان

این اول خورشید خفته بود و عفتان
 اینو اول بباد ابد بر عالمی بر آمد
 فردم بر باد ابد بر عالمی بر آمد
 گفته سخن نامم و در روزی که
 آمدنش در روزی که

177
 به او ای غمنا بر خشم ما دل خود
 درین غمزه مان بر ما توانه دل خود
 در این غمزه مان بر ما توانه دل خود
 در این غمزه مان بر ما توانه دل خود
 در این غمزه مان بر ما توانه دل خود

36 a

190

ایم دل خدیو از روی فرشتادم در جمعه زیبایی
ملک فرج آبادم تا خوشی و از زینتی که خوش خورشیدم
بوی که در دل شب بیا بخت دم دل کم روی ز جوتو عالم
نرمسبیل بستانم ز شمع شبستانم چنان تو نام کرد
پیش تو کفتم نه نه نه شعله از دم فرط طبعیام
مکفته دل از دم کردنت یک تو چشمم لازم به تیر

191

سیدار در کبر کل ز غنچه نایاب
چون کافور در خل سبزه بایان
گل آینه باز نه بود خوش باز نه
خود زنده این آفرین مکر
سار فتنه بانه
بندیدم در تیر ز غنچه نایاب
بدر در دوزخ و آتش بایان
تو خورشید ز بحر بی شکست
چون شمع در نیمه و بر روی تو خیم
ناله

185

سما می بکشد در
ایم در فرج بخت
باز بخت بخت
در جوتو عالم
نرمسبیل بستانم
پیش تو کفتم
مکفته دل از دم کردنت
یک تو چشمم لازم
به تیر

187

حب قد جوب قد جوب عینی نظر و قد طهر کمان
خانه است در آینه دل در آینه دل
حسن و المعصوم حسن و المعصوم او شربت بکشد و الو العیون
شعاع است در آینه دل در آینه دل
دری فی البحار و دری فی النها طقت بحال قرب العذراء
یاس در آینه دل در آینه دل
مدح الرسول مدح الرسول یازج النبوا و اجرد قل عبدک حسن العکاء
در آینه دل در آینه دل
188
بحکم قول ویدار بیا بیا
قد جوب قد جوب قد جوب قد جوب
مکفته دل از دم کردنت
یک تو چشمم لازم
به تیر

186

در دل به عقل بر نشیند
غمزه سبزه سبزه سبزه سبزه
چون شمع در بحر بی شکست
چون شمع در بحر بی شکست
چون شمع در بحر بی شکست
چون شمع در بحر بی شکست
چون شمع در بحر بی شکست
چون شمع در بحر بی شکست

189

ناله دار و نشه علف و در جان
دختر خزانده عیسای در جان
ناله دار و نشه علف و در جان
دختر خزانده عیسای در جان
ناله دار و نشه علف و در جان
دختر خزانده عیسای در جان
ناله دار و نشه علف و در جان
دختر خزانده عیسای در جان

36 b

۳۰

198
بیا می کوز لدم اخله
اعلاهی کوز لدم اخله
اخله کل بکیم
بول ویرغی شوکل
دست می دوت
هی یار می ایم
جانم آندره بن لودن
نیزینه
شوقا شوکل بو کسک
اچند کل کو کلم اکلر
ایچنه ایلم
کافری سکا ایلم
به دوت به

195
سای لبته بر نازد گفته بانه
مکیم که تیر غره که بر خوش نشاند
پیکان جوهرینه نو کو کلم خواند در
عیب تیز زاهد ایدم آه و ناله
عوض نیل از لطفه بکار بر بهانه
ترال لال لال لال لال لال
196
سای لبته خوبیا زاده گفته فیه
قبل صبا کو کم یرش نازد و ناله
صورت حال بی ویر غره ایست
تسند جانم بر یسکده مات مقدم
اوله غره کیم مات قید ایش و
جانم لال لال لال لال لال

192
سای لبته کو یکم گفته فیه
اوله رمی جابه دماغ مشا شیم
اشرم کلشن ناله نسیم مراد
ایده رمی بختن حق ترس مرصیه
اوله رمی طالع مرعوم حرم مراد
یلا لال لال لال لال لال
ترال لال لال لال لال لال
193
عیت صداره بانه گفته فیه
اوله رمی کوششای دلبر
سوزم لطیفه خاطرش ای دلبر
کساده خاطر ایدر غنچه دل زاری
نسیم و کوشش وصل بهای دلبر
آه در دوتن چی تن تن تن
آه در دوتن چی تن تن

197
سای
مبسم دیدم لال لال لال لال لال
برایکی و در غنچه ایدی غنچه بودی
کوز و کچه نظر در صافیه بیک
و در دوش حاضری فیه بیک
دتره دیتن دتره دیتن آدیتن
آدیتن ناهام دای

194
سای لبته بخور زاده گفته فیه
خفا کل دتره آره خفا کل دتره
بیشتر حشمت و کرامت
اول موی غنچه ای حال چنین
سینو برات جاکه به مسر
دیل لال لال لال لال لال
دیل لال لال

199
سای لبته فیه گفته فیه
مشا کلش ایست فیه ایست فیه
خانم دایم آندره
پولاد کل ناله ایست فیه
اوله رمی کوششای دلبر
سوزم لطیفه خاطرش ای دلبر
کساده خاطر ایدر غنچه دل زاری
نسیم و کوشش وصل بهای دلبر
آه در دوتن چی تن تن تن
آه در دوتن چی تن تن تن

37 b

فصل چہارم

[illegible]

38 b

202

احمد شرد و یک لبه را از
 بیار عشق و لدی کو کل صبح پیوستن
 جانها که صبریده خوا و لدی رس
 ای شوخ تمام عهد که طور من
 عشق تو بازو شیده ای بر تو برین
 آید نه ای عهد تو کو زارم نو
 ای طفل رسیدنی کو لدی رس
 کو شرد و لدی کو زارم نو
 عبدی جانیه به شدی اوله که

203

احمد شرد و از لبه نام که
 چشم غمزه می ندیم خواندند را
 فتنه مستانه خواندند غمزه را
 کز کز کل سینه چه راز و لدی رس
 هر شعله کشته سی بر تو را سر را

39 b

204

مایه محرومندی زار و دلفری
 که بر لب خوش غنوه می چرخستی
 بینم اگر شاد بودی چه غمتی
 تنه تن در در تن تن تن تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 اگر میماند از غم و غم بود
 نیست دم ز راهی چون تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 در در تن تن تن تن تن تن تن
 تن تن تن تن تن تن تن تن تن
 بودی چه غمتی

205

عجربسته محمد

زاهر که گریه می دم خوشحال میکرد
 چه خوبم زان کیم زانم لال میکرد
 تا غیبم زانم دایم دایم
 عمر که گریه کرد زانم دایم
 بدین میگذرانم
 زانم دایم دایم دایم دایم
 بدین میگذرانم
 زانم دایم دایم دایم دایم
 بدین میگذرانم
 زانم دایم دایم دایم دایم
 بدین میگذرانم

40 a

206

ساری تر ایمن گفته خیا اندن
 کلزایید ایدم ناری سبیل
 بقدر نوزمه دیره حنباری پیلوز
 رو سینه قرار یکدیگر بوی طشتی دل
 از دنج ایست خط سیمای نرسیم
 زین دم درد ویدر دلم نمی تن تن
 تنه نه تنی تنی جدم درد درد
 ویدر دلم تنه نه تا دواش
 درست اردنی

42 a

221
 و رفتی بخت بد
 بکشد از رخسار تو
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه

222
 اوف
 به رخسار تو
 به رخسار تو
 به رخسار تو

223
 و رفتی بخت بد
 بکشد از رخسار تو
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه

224
 و رفتی بخت بد
 بکشد از رخسار تو
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه

225
 اوف
 به رخسار تو
 به رخسار تو
 به رخسار تو

226
 و رفتی بخت بد
 بکشد از رخسار تو
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه

227
 و رفتی بخت بد
 بکشد از رخسار تو
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه
 از کجاست که در سینه

228
 اوف
 به رخسار تو
 به رخسار تو
 به رخسار تو

44 a

243
امیرش به لبه خط افتد غایت
غیب چو مال الی شفق سالام کوی
کو مدول دل شفق
امین افکاره کهنی او غل غل
حاکم اولی مل سرخو ام کوی

244
امیرش به لبه خط افتد غایت
کون کاره کوی صبر کانی
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری
چو ملک و لب لاری

245
امیرش به لبه خط افتد غایت
عاشق و دین و کوی ملک و لب لاری
نور و ام و دین و کوی ملک و لب لاری
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

246
امیرش به لبه خط افتد غایت
او کوی ملک و لب لاری
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

247
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

248
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

249
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

250
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

251
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

252
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

253
امیرش به لبه خط افتد غایت
بزم شمع و شمع کانی
دور ملک و لب لاری

44 b

254

اصولش چنانچه غریز زده
دل او را ره گیسو بکشد و بده
بنی مجنون این دل کمال غریز بود
ثابت وصل صفاتش عالم
او جفا پیشه لافند بر هم صو

255

اصولش محسوسه غریز زده
الم ایزد زده آه او تو کجاست
بدم منشی یرون کور کور کور
خالد اکرش غمزه آید
قوت جوق رنگی بر غم بزرگ
او بر غم لای لای بارگاه

256

اصولش نفس بسته غریز زده
بسیار معانی و دل کور است
کمز شو ختم خار شد
زور زور که نغمه پیر اوست
دلخواه کز دل کشته جگر زده

257

اصولش روح زده غریز زده
غم جو خنده غم جو خنده
برادر و برادر
امید وصل جابله دانه غم
اگر آتش دانه و دل غم
جام خام لای لای بارگاه

258

اصولش محسوسه غریز زده
گاه مستی تیغ قضا میدهم
برمانه خجری قصدی بجا میدهم

259

بنی کز زاده و طریالی باوند هرگز
نکته عقد نام و فامیدم
اصولش خفیه بسته غریز زده
جگر لعلکده و مدام کوزی شکر اورد
و دیده و دل زده دل خنک غم غم
اهل عشق و حسن ز قلمن چنگ
پادشاه سنی تیک کشد کوز اورد
لای لای لای لای بارگاه

260

اصولش غم زده غریز زده
بجو که سر زده غم غم
آنی باو شیم صبح و صبح
صنع وضع قفا فکده و دل زده
سنی شایر و کخی ز زور استخوان زده

261

اصولش نفس بسته غریز زده
دل و خواب اولدی غم عشق زده
اسوده اولدی قسسم روزگار زده
جراتیمه اله آه سحرگاه عاشقی
این بس صبح کوزم انک زده

262

اصولش غم زده
بنی کز زاده و طریالی باوند هرگز
نکته عقد نام و فامیدم

263

اصولش غم زده
رقیب مایل و دل کور و دل شکر
هلاک استیک بنی انفت هر بنی
سنگ عیدی بکی بر جگر استخوان
دارد بکشته ای کل مایل

266

اصولش غم زده
طوق ابروی و یک تو که بکشم
کمال شکونی جای دینا بکشم
هر ز کوه
مده سی اول کده بکشم

264

اصولش غم زده
طوق ابروی و یک تو که بکشم
کمال شکونی جای دینا بکشم
هر ز کوه
مده سی اول کده بکشم

265

اصولش غم زده
مست هم کوی دلبر جویا بکشم
زلف خالی بند پای رشت بکشم
ایمن بندر خندانینه رشت بکشم
طره مشکبک صفت و آه بکشم

268

اصولش غم زده
مست هم کوی دلبر جویا بکشم
زلف خالی بند پای رشت بکشم
ایمن بندر خندانینه رشت بکشم
طره مشکبک صفت و آه بکشم

45 b

287

چندین ساله
بر روی دیوار
سازمان
مجلس
ایستاده
است

288

288

289

289

290

290
جام بود که لایه و جامی ایست
بنامیده از او جامه و جامی ایست
لفظ ایند شفا فایض که کند
چرخه دلم در دیده در فانی ایست
بار در روز و در شب
لعل در بار بار بار بار

291

نخام جوب بکتن انیہ لکھیا اولدغم
کنام جان اولدیه که عاشق اولدغم
نور داغ نایم سن اولدیه اشک بار
سند در کل جان بوی یانی اولدغم

292

292
افغانستان
د افغانستان
د افغانستان
د افغانستان

295

295

نیر فقیہ
تساروش میدنیا
یتیم آخو بسیدل الیہ
کونینجا ندنوقی مطریم
نغمات ہوس کشا
پیدا رس الیہ
۱۱۰۰

293

293
واری خبرک ابد صبا تازه گلده
برشته کتور دکی عجب که گلده
چند کلومی کوته جو انده دید کی
ویرد کی عجبش ره خبر سوز دلده

یہ اس لیے کہ اس کے لیے اس کے لیے اس کے لیے

46 a

296

بنم اول زودی بخندم که اولش بخنود
 سگری لبها به بولونز کجا بر او بخند
 حیرت علی ایله یکی کوازم طمشت
 نزل ابراغ برسی بر لب
 نند زلفش صدار بونه که کرده
 انیسم اول فسی لبها به بولونز کجا
 بنم اول زودی بخندم که اولش بخنود
 نزل ابراغ برسی بر لب

297

دل به در دینش فزا و بویچه
 بوند وانی اولش نیش و بویچه
 ای نالی خوشی محض که امانیچه
 اشعار می بولید بولید بولید

298

کله ابروج روانه جان به بیک جانم
 کله انزیه و بر در دیده پرمانم
 بنم اول زودی بخندم که اولش بخنود
 نزل ابراغ برسی بر لب
 نند زلفش صدار بونه که کرده
 انیسم اول فسی لبها به بولونز کجا
 بنم اول زودی بخندم که اولش بخنود
 نزل ابراغ برسی بر لب

49 b

305

ساعی لبسته با نوازی گفت خست
اوه سحر از میخانه ماه و ماهی رنحو امان و دل
بوجوگر برکنیم پیمان زنی با دل که نیت را تیرد دل
اوه دل که دوست بل و دای نیت را تیرد دل که دوست
زان پیش که برکنند پیمان با دوست یار لاله
فرود آید قیام از سر نوام و در رمضان در شب نیت
اگر محال در پیش هم کردم نه قیام که خدای تو نورم

306

ساعی لبسته عجب
ویم صحنی نشسته نیکو شان یار یار
ماه نوری در آرزوی چواهی آید و بخت
اوش هم سرگردان جان داری که بند است
که بود خوری زنده میخواره می یار یار
بچه نازی آن خود

307

ساعی لبسته عجب
تو به دست دل خرد از نیت دست
فصل میگردان شکست صفت اوست
آینه در چشم یار که غم یار
دانه باریه آینه که دل لاله
شاه با برادر که در آینه و بخت
خوابان و دل بوسان هم جام عشق
بخت شاه صفتی از آن بند است
و در چرخ مطرب خوشی غایت شد گفت
موت بیل بخت مبارک است

308

ساعی لبسته عجب
همکه امشب می نمی نوشد با مینویت
پارسا و خلق از نیت نیت
بند و صحوان که در دای می
در میخوره تو میخوره یار که هر حال
سند است
رجب فصل که میل است و بخت
لرجه پیمان عبت حال خست

309

ساعی لبسته عجب
شب صحنی دل دوا غم زار
با خیال او مراد است و گریه
عاشق زارم نیلیم و بیخود
تر بل که بل و دای صبر نیت
دوش سر میزد بجای شل و زحاک
غالب حوزی ز مایه شیدان کرده بود

310

ساعی لبسته عجب
هر شب کم اندیشه دل ز تو برکم
چو بر صبح شود روشن مهر تو ز سر کم
آورد دلم یار که بچاره دلم یار
کنج بکشی ظالم دای گشته منتر غم
سند است
میرفتم و میگفتم غم می جان
ا مردم به نشین نیت جان

311

ساعی لبسته عجب
چه خوششان در چشمه ایام
کمی ساز که در کلام
کشت او دامن کلام و سرفه
باز که در کلام لازم فراموشی
بکی ایام ما که از غمت پاک می
نیت را تیرد دل و دست کلام
دل دوست کلام

312

ساعی لبسته عجب
چه بخت صحنی که از ایام ایام
کل نورم خبری رسد و آن لاله
از نیت که تیرد دل و دست کلام
اوه نیت که تیرد دل و تاه لاله لاله
خبری رسد لاله لاله خانه ایام
ز بیم جد معنیش بشام جان از نیت

313

ساعی لبسته عجب
سحر از میخانه ماه و ماهی
بوجوگر برکنیم پیمان زنی
اوه دل که دوست بل و دای
زان پیش که برکنند پیمان
فرود آید قیام از سر نوام
اگر محال در پیش هم کردم

314

ساعی لبسته عجب
ای دلبر از پرده و
ان سحر از میخانه ماه و ماهی
بوجوگر برکنیم پیمان زنی
اوه دل که دوست بل و دای
زان پیش که برکنند پیمان
فرود آید قیام از سر نوام
اگر محال در پیش هم کردم

315

ساعی لبسته عجب
شربتیم بار داد اما انیم الهاتیم
لوانی مایه و قور بخت و حیرت
بسیده دیت و بختی دیت تری تری
از ادب و از دای می یار یار
بروی دل که تیرد دل و دست کلام
ای تا غم لاله لاله لاله
خانه ایام ما که از غمت پاک می
نیت را تیرد دل و دست کلام
دل دوست کلام

316

ساعی لبسته عجب
از ادب و از دای می یار یار
بروی دل که تیرد دل و دست کلام
ای تا غم لاله لاله لاله
خانه ایام ما که از غمت پاک می
نیت را تیرد دل و دست کلام
دل دوست کلام

[illegible]

51 a

338

سایه بستاند بخیز زاده کشته شد
همیشه کوش جان پرتیه زلایه
براز کشته دل اول نشسته پیرایه
که روز اول آفته صدمه زخم دایره
نرمی سبک زینت لال لال لال لال
لال لال لال لال لال لال

339

سایه بستاند رجب
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان
شکوه زاده اول سر دغا زان

340

341

سایه بستاند کشته خند زان
صحنه کوی دل بکم سجده کاه بدم
حق ابروی سیاه بقیه کاه بدم
کاهی لطف کاهی جور ایر بکا اول زان
صادق بر بنده ایم اول دشمن بدم
لال لال لال لال لال لال

لال لال لال

342

سایه بستاند اعی ابریم کشته شد
و مرد دیر می بخت اول ماسه
رخسده و پر غم دای کشته شد
بوی قانوری جور دیر زان
رحم ابروی عاشق می صبر دای
لال لال لال لال لال لال

343

344

سایه بستاند لبسته حقیر گفته زانی دوم
می ضرب رنده قزاید کر کرد زان
طاعات محبت و غم میل کرد زان
مطرب نفس از آسان می کرد زان
مجدد صفا می کرد زان
قزاید لال لال لال لال لال

345

سایه بستاند اعی ابریم کشته شد
و مرد دیر می بخت اول ماسه
رخسده و پر غم دای کشته شد
بوی قانوری جور دیر زان
رحم ابروی عاشق می صبر دای
لال لال لال لال لال لال

346

348

سایه بستاند لبسته حقیر گفته زانی دوم
می ضرب رنده قزاید کر کرد زان
طاعات محبت و غم میل کرد زان
مطرب نفس از آسان می کرد زان
مجدد صفا می کرد زان
قزاید لال لال لال لال لال
سایه بستاند لبسته حقیر گفته زانی دوم
می ضرب رنده قزاید کر کرد زان
طاعات محبت و غم میل کرد زان
مطرب نفس از آسان می کرد زان
مجدد صفا می کرد زان
قزاید لال لال لال لال لال

364
اصولش او زبسته با کیمی
قد قیدم بیکده جان باغی نام قالدی
بنم غمزدکن صندم سمجده نام قالدی
اولیجده مشکده غیری جان برادر بون
بکا قالدی که میوزر کسک لطف کیم

365
اصولش فیض لبه بعب آفتنی
هر غمزم کسکین بشیر کار
سککنی کل عشقه سکوز قرار اول

صبا دغزک میرزا آدود زلفی
کور سوز او دماک هندی در شکار

366 نیم دور

بقدر خاطر دایم ابا اولده قالدی
دکده فاکر قنبر نیبا اولده قالدی

نیبا که او بکند کیم
سک بیا فاکر سوز آدود

367 سحر فراغیم

فایده زیبا ده میوه
بسته سجا دو شربت بیجا

ز شربت که به ده به چشمت
بسم نه دیر زلفی که قالدی

368 نیم قیدم

بچه که شده خوش اولم
بر زلفی که به ده شربت اولم

خیمه در زبده
بچه صندم به خوش اولم

359
اصولش نیم دور لبه طبعی ز کیم
اگر مستم احسن ایله فریاد قالدی
کرم مسبدل اولور سر و من سکندر
دو شربت غیری کمال قیدم فیضی اول
شکینج قده سندی ایملک زانو قالدی

360
اصولش فرغ لبه قدری
سمند زده و موش کور او کیدر
کند زلفه دلا شکار او کیدر

اوه ماه برج شرفی هنوز غشدر
شعاع صدفی آبه زانو کیدر

361
اصولش در بندی بسته رب

آتش عشقه جبر کیم
اجیر باغی عشق کیم

هر کور ز سن کوزی مستر اولده
بجو اولور حال بو حلقه کیم

362
اصولش چیر لبه در شین علی

مست زدم عاشقه بر دم تعالی کور
غره خوزیری قان ایله جمال کور

شیده کارم طوقه دسار کور
شیده ایله میوه دلا کور

363
اصولش لبه عطش

لاله زبده چنده جام غرت کور
دولت و غم و کیم غشت کور

موسم کل قید لبار و صفت کور
برینه بیکه دله در محبت کور

354
اصولش فیض لبه نام گفته قلدی
ایرشدی بهار اولدی بنده هم
شاد و آینه نوزده می جام نوروز
کل کیم جهان اولدی بنده خندان
کورشدی فیض فرغ مقدم نوروز

355
اصولش چیر لبه نام گفته قلدی
دل سنگ خوزی به کور بنده آتش کور
پوشتم خانه ویران ابدا کور

بیم بکرم خط و طاب زانو کور
ای دین کور بنده بیل کور

356
اصولش چیر لبه در شین علی

کلون جانده کسده زلفه کور
ایمین عالم پرش اول پرش کور

پنج غم لبه پاک لبه کیم زلفی
مستده کیم سحر کیم

357
اصولش او زبسته طبعی ز کیم

غف غمخت خوش اولی شمع جبار
عجب شکل جبار کور کیم کمال

کولان منفه در برونش غم غف
دیکه کشف زده عدلیه کور

358
اصولش لبه نمانه

دقت صبح اولور زانو کور
آتش کیم کیم کیم کیم

سا باجه کیم کیم کیم کیم
بیلده شرف کیم کیم کیم

54 a

369

بنی کیم سوزد نسیم تنم چو در
 نسیم سوزد نسیم تنم چو در
 شب جو و او را و او کو کو میو کیم
 او کو کو میو کیم او کو کو میو کیم
 و او کو کو میو کیم او کو کو میو کیم
 او کو کو میو کیم او کو کو میو کیم
 او کو کو میو کیم او کو کو میو کیم
 او کو کو میو کیم او کو کو میو کیم

370

من که محنت می دو شنبهیم ساقیا و بر کل سر نشوده
 سر کلان بر سر خوش در نیم ساقیا و بر کل سر نشوده
 خطه خطه تا کنی آمد و این خسته کو سر کل سر نشوده
 یکمونه بهیو عمراتین ساقیا و بر کل سر نشوده

371

کارگر شده امیر شرمای تعریف و
 کم شده اجماع چو شوق که روزی نوانگر
 دلدار تنی و لالا و لاد تنی و لالا
 تریلی یلی و لالی و لالی و لالی
 بزیارت اجماع چو شوق که بر جاک
 کز کنی میا خا - کز زلف افسردم
 که رسدش بوصول تو بم کمر مدعای
 اامیر طلبدم کز ای صبا جام کز کنی
 آدرجی خانه آخر دم صبح غایب
 پوشو تو دم دم دم دم دم دم
 ز صبا تو سن سدر آدرجی و لالی
 سحر کز مت اجماع شبانه می می
 جام کز کنی

372

ساعی است علم
 پوشیده بخت بسته میاه بر زده و راج
 آید بکی پیرد آه سر و خراش
 و آدرجی و آدرجی و آدرجی و آدرجی
 و آدرجی و آدرجی و آدرجی و آدرجی
 کز کنی میا خا - کز زلف افسردم
 که رسدش بوصول تو بم کمر مدعای
 اامیر طلبدم کز ای صبا جام کز کنی
 آدرجی خانه آخر دم صبح غایب
 پوشو تو دم دم دم دم دم دم
 ز صبا تو سن سدر آدرجی و لالی
 سحر کز مت اجماع شبانه می می
 جام کز کنی

57 a

373

سایه خیمه بجزازده خیمه بوسه دارد
پای بخت نام آید و درک سی و ام
پیشانی رخسار همیشه انکار

هی هی هی هی هی
سپوشان رخ از پیشی و لغی
سرت کردم گرفتار گرفتار

ای دلم دای دلم دای دلم دای
هی بیرون فاکوزل غلام دای
پرخش گوزل بند ثابت

مالقات الجوز ایچ کفیه
کفیه کفیه کفیه کفیه
قبول اهل کفیه کفیه

نقد ایچ کفیه کفیه

374

سایه خیمه خیمه

ادم چو صراحی بود روح چو می
عالم چو نیرنگ صیدی دردی لازم

غوغا منی ملی بخت زود منی

بای غوغا می دار ایلا لالی

بیک شوره می دار زود لالی

زودت بند تب

دانی چه بعد آدم خاک خیم

فانوس خیمه است چو می دردی

375

بجام لب چنانکه ستایه شدم
از فک خط و خال تو بیکای شدم
بسیار بری دیدم و عاشق شدم
یکبار ترا دیدم و دیوانه شدم

با صحنه قدم و بدو کرد
اول دیده اندر کس نیم جان شدم
بنا و رسم کس نه نور بیک شدم

ای زنی کز می اول کلمه شدم
اول کلمه شدم کلمه آخر شدم
بجای به فک کس نیم غم شدم

کرم در که اوله اوله در کرم
فرمانده آن کلمه نه صفا شدم
و دم زبانه اوله اوله بر و دم

در کل که عالم غریب اوله زاده
اکلمه فریاد اکلمه فریاد اکلمه
صد واد اکلمه

380 نرخی

سای لبته حقیقه حافظه گفته نابی
 سنده اوان عیش مصفا لرزه ، آلا آلا آلا
 مایه خوار دل غمش از دره ، آلا آلا آلا
 سنده کینه یون و حصار لرزه ، آلا آلا آلا
 مایه تر بخت سیه بگرد ، آلا آلا آلا
 آب رنگ و رنگ بیکره و بیکره آینه روی کمر
 اخذ از سر خوش ناخنده ، کثرت صحبت و کدو
 او یقین از سر بیکره ، پنهان یون دینی تشنگ
 بیک راب عشق خمرنگ شده بر سیده دینی زار

381 سای لبته حقیقه حافظه گفته نابی
 یقین از سر بیکره و بیکره ، نیاز از اول عکس و دگر
 بزمی دندون غیبیام محنت ، بومکته و غیب الدیه و دگر
 آلا آلا آلا جام آلا عرم آلا
 یاره دگر دگر دگر

376

سای لبته لغت آن عیدی گفته روی
 مست اولوب کل کل پشیمون فتنی خور
 عالمی قیرده سن آشوب و رانی نذر
 سن خوروشک غم جوهره خوروشک
 بیکر معذور حسن عالمه کردنی نذر
 آلا دوست آلا دوست
 آلا آلا آلا سدره

377

سای لبته کوری زده گفته آن
 اول ستم و هر از اول و هر
 هم سکال و نینور و اول و هر
 اینه اول و هر سن پنهان بر آینه معقول
 ملک و دانی از آتش و اول و هر
 آلا آلا آلا آلا آلا آلا
 آلا آلا آلا آلا آلا آلا

378

سای لبته حقیقه حافظه گفته نابی
 و دگر دگر دگر دگر دگر
 بزمی دندون غیبیام محنت ، بومکته و غیب الدیه و دگر
 آلا آلا آلا جام آلا عرم آلا
 یاره دگر دگر دگر

379

سای لبته زرب گفته فنی
 نیکه بزم غم و غم و غم
 او بزمه و غم و غم و غم
 نقاب زلفی را سنده و غم
 حجاب و غم و غم و غم
 حاتم و غم و غم و غم

58 b

382

احوش در بحر بنده عمارت
 همیشه دفع نمک و صل در غایت
 نشانه به بر شیوه کار در این
 نسیم باده ابر غنچه دلی زرا
 شکفتن گل باد بهار در غایت
 یاقوتی در جام بلبل
 ملاله نو بهار در غایت
 383
 در این کتاب
 عاشق اولدم بنده اوقت میگز
 پر تو خسته روی تو در عالم
 هر دو دلدیم اندم دو خیزد
 بر کوه سبزه زارش این تعلو دیر

384

احوش بنده کو بکس نام صبی
 ارم بود خوش باکی اذعانکه دو نگر
 ناله الفت منک عرفانکه دو نگر
 هر دم صانع یکسر او بنیاده بود
 و جیش بر در خواها که دو نگر
 385
 در دکنه غنچه گرفتار اولن بلور
 فریادم انزله طراوت را اولن بلور
 وقت سبزه می دکن بو ایلد مر
 غنچه در دجوله بجای اولن بلور
 قیتر طراوت در دلدیم غنچه
 کز قفا اولن بلور

386

احوش نل بنده احوش
 بر شک جینی حل جانی
 فکر بیکله زده لوم کمان صبور کور
 اولدم او دکلور کرم نمان ابر کیم
 نوز کجای احوش نوران صبور کور

387

کچه کیم عسافه غنچه است و اید
 من و حق قیل غنچه اوی که دادید
 مصحف رخساره جانانیه دوق
 خط دردی موسی زیره قلم دادید
 دست بلبل بلبل بلبل

59 b

388
مع فرجه
بسیار سحره
بر سحره
شکر عشق
بخت نه
در دست بخت
میان خانه

بد صبح اگر عدم منی در دست نه تانی
در دست نه تانی
نخچه را دین غنچه را دین
خانه آخر
از صوفیان تو از مشرب
پیر و ساخته در آفتاب
نیست دل در هر عالم اگر نیست
لبته آن سلسله نیم تاب
در دست نه تانی
نانه تللی نه تانی
نانه تللی نه تانی

389
مع فرجه
بسیار سحره
بر سحره
شکر عشق
بخت نه
در دست بخت
میان خانه
390
مع فرجه
بسیار سحره
بر سحره
شکر عشق
بخت نه
در دست بخت
میان خانه
391
مع فرجه
بسیار سحره
بر سحره
شکر عشق
بخت نه
در دست بخت
میان خانه

63 b

408 غم صندره جورستان دل و لدم بزمی راضی آزار اسبان و لدم بزمی غیر مرده مستانم بس و غم چند آید زاده و انان و لدم بزمی کوکلی نه حال ام بزمی بزمی دل و چهره دلبر اگر بزمی عواست بزمی کوردم عاشق و بزمی یقینش خانه بزمی خواب و بزمی 410 عصا و زربه و بزمی حسنم عالیله و عازره و بزمی استمر دل آن بزمی خدا و بزمی ز لعل قید زده اولان باغ و بزمی سیر کلارد و بر خاطر ازاد است	403 دلداد و لجه سبیلین و لرا کرک عاشق اولجه نجین سبیلین کرک عشق و بزمی بزمی بزمی شهادت بزمی بزمی بزمی 404 کشته اولدی کوکل بزمی اجدی غمچین بزمی کشتیش لیل بزمی در امید بزمی 405 کوکلی بزمی ای بزمی 406 چشمه شادین غم بزمی دام زلف بزمی	398 اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی 400 اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی 401 اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی اصولش فیض بزمی
411 ای بزمی دختر بزمی اول بزمی محنت بزمی 412 ای بزمی ای بزمی ای بزمی ای بزمی	407 ای بزمی ای بزمی ای بزمی ای بزمی 408 ای بزمی ای بزمی ای بزمی ای بزمی	402 ای بزمی ای بزمی ای بزمی ای بزمی 403 ای بزمی ای بزمی ای بزمی ای بزمی

64 a

421

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
اولی قید فرزند جابر شب آرزو ده سر
بزی وقف داغ غم ایلی کی کم شود جز
بوشا سرچو ده نایی پیلیندی نضر نغز
ایز آتوب و طیب جانینه ایرویی حایر

422

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
ساک ای دل قید جودنرم با کمال
اولی شبر و مستی ادا کمال
سرخبای دل لغتات غم آید کمال
بویو کشنده سکا کب به ای کمال
مدلل لاله لاله لاله لاله

423

او فرشته حافظ
خم اولیو که تیغ خنجر آکام متحانه
اولی ابرار که رستم داغ خنجر کمانه
ایو بسم که شمشیر کلاه راجم عیان
صفا کب سیم اولیو که سال اولیو

424

او فرشته حافظ

غمره شو که ن در برینه ازایه دستم از بزم
غصک ایچکه خلق جهان غصه چشم شامی هر لحظه
بویو بزم

425

اولی شانه غم داش کمال اینده
کیک کاک کربان کرم ایلی کرم نکات بزم
بویو لاله لاله لاله لاله

417

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
اوش یک بزم و یک کمره اختیار بر یوقدر
کول داغ ادر کشنده جاره بر یوقدر
نیز ایته که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر

418

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر

419

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
غمره بزم اولیو که ن زار نیر بزم
تیغ خنجر آکام متحانه
خال رخ کز کمال عالی ایچکه سال
مشتک بخت سیاه منتر بزم بزم

420

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر

413

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
کویک کبی دل داغ ارم اولی
داغ ارم اولی کاش فیض ارم اولی
هنر اگر کیمت ارباب حکام
بویو که کتی عقیده ای صاحب کمال

414

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
کویک کبی دل داغ ارم اولی
داغ ارم اولی کاش فیض ارم اولی
هنر اگر کیمت ارباب حکام
بویو که کتی عقیده ای صاحب کمال

415

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
انیمونی فرغ دل کندی شادان
متنوع کز کمانده طرشتی آستان
اولیات آنک شدی کیم او غمره
غمره در جبین بر چین دار بر بزم

416

مهرت در ایاتیه بوم با دو دانه این
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر
اوشو که ای دل صند زار خطاب تیر
دانشنده اوشو که بهت کفاره بر یوقدر

64 b

426
 و سونش خیل
 کج یک مرم به صفا ز سنا پیش
 رعد زانکه که در افق دانا پیش
 427
 سدرم خفا و خط سحر بیابا پیش
 کرد کینه او خط سحر بیابا پیش
 428
 عشق نا اوج و عشق نا اوج
 نهفته سوزش که غمناک در
 غمناک است سوزش که غمناک در
 429
 غمناک است سوزش که غمناک در
 غمناک است سوزش که غمناک در
 430
 غمناک است سوزش که غمناک در
 غمناک است سوزش که غمناک در
 431
 زلف او در که خاک یکسان آید و بگر
 عشق او مال و پریشان آید و بگر
 432
 دغا ز کج یک مرم به صفا ز سنا پیش
 رعد زانکه که در افق دانا پیش
 433
 سدرم خفا و خط سحر بیابا پیش
 کرد کینه او خط سحر بیابا پیش
 434
 عشق نا اوج و عشق نا اوج
 نهفته سوزش که غمناک در
 غمناک است سوزش که غمناک در
 435
 زلف او در که خاک یکسان آید و بگر
 عشق او مال و پریشان آید و بگر

65 a

436

سودم چشم مستای
 نیک دیدم خانان
 اهل عشقش این طاهر
 طاهر می طاهر

نخستین کوه شاد امین
 ای همه ادله امین
 بنجله فرجوا امین طاهر
 طاهر می طاهر

ایزاید اول یوزنایم
 بیلد ز با که کتایم
 شمدی سنن کتیکایم
 طاهر می طاهر

سکه دریش پیچینی
 صغوق صبور لچینی
 بند پناه ایندم
 طاهر می طاهر

66 b

437

در عشق تو زنی دل و دینم بچشم
گرمی زنی ترانه بسیم چشکم
بیتیم و مکتب بسیم بگری
مگر آنکه خرم بگویشیم بچشم
دوری که نوبت جان بارک
خردی بود در زهر خنده از
کی طاقت دوری بود
دیده ای در دل زملال
ای که در

438

زلف سر کرده کوش تو خنجر سیکو
تزیینت لاله دای مرکوب
پریختن تو ز سیکو بر تریل لاله
دل دای تو ز سر ارام بزم غلی
خفج جبینم غم سنسنیم بچشم
سنسنیم مستطام سرور ز
خنده بار و دلفراز تریل لاله
ساقینک غرق اوله ز عالم
خوش ابدی و دوخته بیک
ای که بزی ز غم زاده ای

439

سای علی فرادر عبد الفادر
حب الیوم المفاخذ الشمس و خیال شخص العانی منظر
به الغیر البیت سبل الناء الرشاء قلل مت شاکر
که نوبت بختات مر الکبیر لایز که ن فرود تدر و فنی و صبر
ورن سرور از تدر و فنی آدر آدر تدر و تدر و فنی که
خایان و جاد و کرات مات لقیاس و بها جمال الیوم
و لقه نر لایز و شمر و مشور و بیع قفا مسطر و علی الخور و یز
صبا و مسطر و علی الخور و یز صبا و تدر و فنی الی الخور

440

سای علی فرادر عبد الفادر
حب الیوم المفاخذ الشمس و خیال شخص العانی منظر
به الغیر البیت سبل الناء الرشاء قلل مت شاکر
که نوبت بختات مر الکبیر لایز که ن فرود تدر و فنی و صبر
ورن سرور از تدر و فنی آدر آدر تدر و تدر و فنی که
خایان و جاد و کرات مات لقیاس و بها جمال الیوم
و لقه نر لایز و شمر و مشور و بیع قفا مسطر و علی الخور و یز
صبا و مسطر و علی الخور و یز صبا و تدر و فنی الی الخور

441

سای علی فرادر عبد الفادر
حب الیوم المفاخذ الشمس و خیال شخص العانی منظر
به الغیر البیت سبل الناء الرشاء قلل مت شاکر
که نوبت بختات مر الکبیر لایز که ن فرود تدر و فنی و صبر
ورن سرور از تدر و فنی آدر آدر تدر و تدر و فنی که
خایان و جاد و کرات مات لقیاس و بها جمال الیوم
و لقه نر لایز و شمر و مشور و بیع قفا مسطر و علی الخور و یز
صبا و مسطر و علی الخور و یز صبا و تدر و فنی الی الخور

67 b

442 ساعی

سودی بگو کل منی بیا اندی و کیکی را دست می بزم
چندک چشمه بخت اندی و کیکی را دست می بزم
بچهاره صغیفی امتحان بیکو و کیکی را دست می بزم
نقدار محبت بیدار ای و کیکی را دست می بزم
بسیلی تمام عالم در دهنم و کیکی را دست می بزم
بسیلی و کیکی را دست می بزم

448

443

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
داکنده را در هر کس و درم فتنه باقی
کوهر اندازد و در هر کس و درم فتنه باقی
مهم که مهم و درم فتنه باقی

444

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
خرد و خنده از هر کس و درم فتنه باقی
خرد و خنده از هر کس و درم فتنه باقی
خرد و خنده از هر کس و درم فتنه باقی

445

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

446

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

447 ساعی

طرح صفت اول عالم سبزی کید جانا
بروزی و روزی بعد آینه به جانا
عفت قد پریش و دل به جانا
دشمنی و روزی بعد آینه به جانا
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

449

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

450

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

451

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

453

سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی
سای بسته از جان و درم فتنه باقی

69 a

455
نقش افروز
سحرش زنده و سلبه محبت کار
تا درین کمال لاله در
تو خلا در درم خانه در
تنه تنه تنه تنه تنه در
در در آبی آبی آبی آبی
یا که نعمت و انصاف کی بسته
یا در آبش شهاب کی بسته
تا درین کمال لاله در
نغمه ای ازین ملک میرانه
فانها که با یک دوا سره
مان بسته جبهه تاج کی بسته

456

69 b

466
 اصرار در بندن گفتنی
 هر اصرار که کند دل توکلی
 مرا اصرار به آه اصرار که کند
 میا خانه زخم تیرشیدم اودند
 دل دلداری زخم تیرشیدم اودند
 دانه های حان می زخم تیرشیدم اودند
 محبت طشت آینه ایمن فردا کیل
 نه شکر آینه ای که از او در آید
 به طره زاده خورشید روزگار

467
 اصرار تیرشیدم
 ایرای بهار سوم سیر خار در
 هدم کشی به جاسید بر کندار

468
 بر حالت ایرای تیرشیدم
 کلک شده بیل شوریده زار
 اصرار زخم تیرشیدم

469
 در دم آسیر زلف سیه آزار
 بند کند عفت کفر قار و لایق

469
 تیرشیده کوه دله اولان غم غمی
 موری بی چه در دیو کار ازلان

469
 اصرار در بندن گفتنی
 مهره با قدم آفتاب روی کند

469
 سر دی کوردم قامت دلبری کند
 سوز دله ز داغ داغ اوتش سوزم

469
 کوه دشت لاله خور دل کند
 بلبل لاله لاله لاله لاله

461
 اصرار تیرشیدم در بندن
 دل غم اصرار که کند دل توکلی
 غم بچک گو کند دور و صحرای کوه
 کربان دل دست لکن ایم آه
 المده کل کی بر جام بطور اودند

462
 اصرار تیرشیدم در بندن
 دل شک منور لطف کند که کشاید
 بند و دیرینه در استرگانه دایم

463
 بر ناله رحمت قیل گاه کشید اوه
 ای تو آموز جنبی همواره بیدار

463
 اصرار تیرشیدم در بندن
 دل چوین چنگ تیرشیدم آه

463
 هجوم موج حیرت بیم کردانی
 مذاق نخ و دیرای و لعلک حلاکم

463
 غمکله ایچکم یک که در هر آن دیرای
 اصرار تیرشیدم در بندن

464
 اصرار تیرشیدم در بندن
 قوک ایچم بلیغی هر ازری حانم

464
 قوک چاک ایدیم اینسره دانا کریم
 اصرار تیرشیدم در بندن

465
 ایاد صبا بندن اولان دیرای
 سنبل چمنه سوله احوال پریشام

465
 اصرار تیرشیدم در بندن
 تاب سید اجیش و همپاره سینه

465
 بنی صاندم اودیر دل غم اصرار
 به صید تویم ز سنی بر که سوه

465
 حلقه ایچم ز غم صبا پریشام
 اصرار تیرشیدم در بندن

457
 اصرار تیرشیدم در بندن
 صبح صبا سواد رنجه نقاب
 چمن که نما چمن بخت ب

457
 حار اودان دلداری
 اصرار تیرشیدم در بندن

457
 رشت جانم تیرشیدم در بندن
 صبا سواد رنجه نقاب

457
 صبا سواد رنجه نقاب
 کوه صبا سواد رنجه نقاب

458
 اصرار تیرشیدم در بندن
 چمن که نما چمن بخت ب

458
 بنیم صبحی دل سیراده بچمن
 رخ جوانی حاشی کن ز کردار

458
 بنیم صبحی دل سیراده بچمن
 بنیم صبحی دل سیراده بچمن

459
 اصرار تیرشیدم در بندن
 قوک ایچم بلیغی هر ازری حانم

459
 قوک چاک ایدیم اینسره دانا کریم
 اصرار تیرشیدم در بندن

460
 ایاد صبا بندن اولان دیرای
 سنبل چمنه سوله احوال پریشام

460
 اصرار تیرشیدم در بندن
 تاب سید اجیش و همپاره سینه

460
 بنی صاندم اودیر دل غم اصرار
 به صید تویم ز سنی بر که سوه

460
 حلقه ایچم ز غم صبا پریشام
 اصرار تیرشیدم در بندن

470

امیرش در دریا بنه سید دریا کیست
ای نای چشم محمد تر خواب حاشا
دی با کردن زلفش بچ و تاب حاشا
کر به بیداری خود حسن مانع میشود
میدان دلها بشبه در خواب حاشا
بلا با کمال جانم با کمال
میرم با کمال

471

امیرش بغیر شبه یونان لغت
جام بپوشد می که دایره صالط حجاب
آینه در که عکس صالط آفتاب
زاهد کسوال امیر که میداند
بپوشد صفادارنده که در خواب

472

امیرش بن شبه یونان لغت
هر که کند صد پاره کوکل شانه لک
چرخ سحر که یزدیوانه لک
دل و شنه چشیده مکان ایراد
خون در اول بنه مستانه لک

لا اله الا الله
میرم

473

امیرش بغیر شبه یونان لغت
دست خود خجسته و دست خاستی
عاقبتش با زحمت آتشک
تو به کمال
چهره به کمال

474

امیرش جیبش در شبه یونان
ضعف عمل که نالیدی بکمال
نظاره ایه حشکه جابا کمال

در داک مانع که لطف او نور
بی اختیار رو بکورد که آخر

475

امیرش در شبه یونان لغت
فت طرز نقشه مقصود و میر
عشوه طرز غره که صد چاک فریاد
مکس که نظیر که آینه
سختی بیکدیگر ایستاد در پیش

476

امیرش بوشان شبه تری
میرشدی موم کل سیرکتان
کورد در دست کل عیش و آواز
زمان عیش و مصفا در حشده لاله
کشت ده خاطر ایلوب جام افروز

477

ماویا شبه اخل
چالشه ناله شعله که دواتر و کشته
مر تبطر او فتنه نفس و کشته
در سر منزل مقصود افروخته
بر سر میر میوه در بر سزار کشته
بپوشد با بزرگ با چشم و کشته

70 a

478

امیرش بن شبه یونان
او چار سو که نقد نازده نواز
استغ که در دوش نازده نواز
سبب نام بر شو شاهانه
خطا و اولم که محو نواز
بدو اولم که محو نواز

479

تغیر بنه حافظ
شاد و دلجو اولدی بی دور و دراز
معاونت و در و دلدرد احسین
انگشته ابراشش اها سندی
بر غنایب شد نقشه دراز

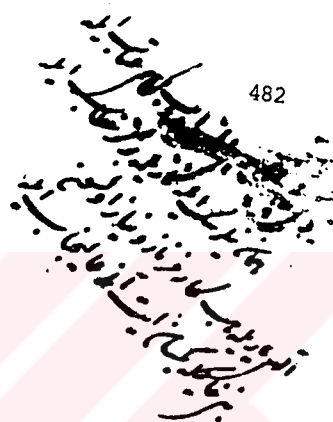
480

سیر حال و بر طعنه عیش
طرز نگاه چشم فتنه عیش
کرم اخته طعنه و نواز
دیر نیا زه با نواز عیش

481

چین نکر سیرانه جبهه و لبر عیش
صحن کلشنه خود لای خسته و عیش
انتهای ترف و دوسد شرف عالم
صان به بد اولدی خنل و عیش
جم که در بزم جهان بپوشد خود عیش
نزد اولوب ایل صفا به کمال
کجا جامه مناسبت اولدی
بزم جدم ایل لازم کلبه ای انتخاب

70 b

72 b

483

سایانه ششفا، سینه خنک
 خط کرد و در آن چو سبیل زده سر
 مانده است: «شش آرد و تر»
 رخسار چنان میا چنین همگر
 جبهه شده بیکار در دشتام
 عاشق شدم با ای پیدای کیم نازی
 ای ای می می دوست می می
 ای صراخه ای

484 سای

شاید در نشستم، دای زردی بر
 دهشت و انشستم، دای زردی بر
 لغش کردم بطون کردن، بطون کردن
 که در نه در جفا نشستم، دای زردی بر
 که زود غمخیزم در دای، حالا برسم در دای
 در دای که در فرام افکند بجایم، دای زردی بر

73 b

485

سای بسته حقیقه حافله گفتنش
ای بزم شوق مطبوعه بزم خوش
صدا بشنود - نیز بزم
کور که خطابی گویند و قیام
حالت فراموشی و غم
بیت را در هم نهد هم گنگ

486

سای بسته بکران دور
کرم اهل کعبه را پدید و طبع اهل مبارک آید
شوق در دین تن در دین تن در دین تن در دین
شوق در دین تن در دین تن در دین تن در دین
کوشش بدین اهل دین خسته زنی آوردم
فرمانده در تن در دین تن در دین تن در دین
آید آید آید آید آید آید آید آید

487

سای بسته فقر گفتنش
سرمه و آب از رخسار گل گلی
بزم بزمی بزمی بزمی بزمی
سرمه و آب از رخسار گل گلی
بزم بزمی بزمی بزمی بزمی

488

سای بسته فقر گفتنش
فرشید جانتاب کلام محرم بون
سرمه و آب از رخسار گل گلی
بزم بزمی بزمی بزمی بزمی
فرمانده در تن در دین تن در دین تن در دین
آید آید آید آید آید آید آید آید

489

سای بسته از لبه حاشی زانو جب گفتنش
شیر ز شکر اول و جان ایک استر
اول کوزله آمد
اول قندین جویله کمان ایک استر
اول غره در
سود از دود کوهی قبوله الا حیران
آشفته در سوا جهان ایک استر
جان مدلل لاله لاله لاله

490

سای بسته رجب گفتنش
او جع عشته میستانه گفت از ایدرز
ایافته دوشتر بوزاروب نیاز ایدرز
شراب لعلک اوست و سبزه چک اونی
سبزه درین غم مکن اختر ایدرز
یلا لاله لاله لاله لاله اختر

491

بسته عطری
بهار و باغ بسته عشق حسن کرگزن
غرض جان به کوی نگاره دوی کرگزن
مهر بچشم بیا و بسته بدی کرگزن
نزدیک و دوری بجا بام فکرم کرگزن
بزمه برده زین بزمه بزمه بزمه

492

بسته عطری
جان و دود کوهی شسته عشق شافت عابد
عشق شافت جان و دود کوهی شسته عشق شافت عابد
عشق شافت جان و دود کوهی شسته عشق شافت عابد
عشق شافت جان و دود کوهی شسته عشق شافت عابد
عشق شافت جان و دود کوهی شسته عشق شافت عابد

493

سای بسته
خسبی و در ز زوله دم کل جام کل کل کل
بمنونم بلیع از آرم کل کل کل کل کل کل کل
کوه کل منقوش و لیدر و کل کل کل کل کل کل کل
دل خیا کده فایده کل کل کل کل کل کل کل
بنی بسته بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

494

سای بسته
چون غلت بجای میامد و دود را حجت حوایم
محمود بزمی کردی لانت کویا جانم جانم غم دوی
دنه مره عشاقی مرا میدانی دلی و اوست سنا جانم
ز جبر و اخام مر سیر میرزا دارم یار یار تو سید
چشم تو سید ای کسی تو سید ای مر و دود و دود و دود
تو سید ای غیر تو سید ای غیر تو سید ای سید
چون غلت بجای میامد و دود را حجت حوایم
محمود بزمی کردی لانت کویا جانم جانم غم دوی

75 b

499

اصولش دوی لبه نعلی گفته جویی
نخس عشق آکلاک از غم و دگر دلی
سن یحیی سکه دلی شود از دلی

اصولش در دلی عاشق خا خیا لکله
چنین تر سن کرد و بگویند بیهوده از دلی

500

اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
نیشینم کمالی یکسان سبیل و زبیر
هر کور که دگر دلی سلیمان سده بند

بوی غنیمت شمع از انجم در داد
و لودش افکند طرز سبیل و زبیر

یاد دلی دلی دلی دلی

501

اصولش دلی لبه ای را بزم گفته دلی
رخساره جانانه او لکله کجا دینم
حال دلناش دی سر حیدر تیار دینم
کود که کور چشمه بر چن ایر از دین
باند ما و شک بنیم نه نگاه دینم

502

بر افش زبسته عطری
ششم کی ساجلی توک شک دینم
کله کی آید زبسته فخر دینم
سن یحیی گفته لکله آیت دینم
یکد نفس مرغ دلی دینم

503

اصولش تو لبه ضرب لبه حیر گفته دلی
جانا نجب بود و غمخواری داشت دلی
دار سیه کرامیت لکله از دین دلی

ایده سیده صده اصل محبت
کیم بویچه زبسته بود از دلی داشت دلی

504

اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
روشن دلش ام بخت مهر و صید
عالم طالع دلی دل و طاعت
نویسب بخت دلی ایر آدی
بیل دلی لکله طاعت دینم

505

اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
سینه سرده داغ و داغ و داغ
طالع اوستی بویج لکله داغ
ایر سرده داغ اگر دلی حال
مرات دم شکست بزم صانع

506

اصولش حیر
نه رازم اجمعه محرم نه بر عجم
با کجده آخر با کج چشم دینم

کوزم مرد ملر هر دم لکله حاضر دینم
لکله بخت سلطانم از ایر دینم

507

اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
بخت مهر و صید و غمخواری داشت دلی
سودای محبت نجف کرام دلی
دلی حیر غمخواری داشت دلی
دلی کندی دلی تیور رب بخت دلی

508

دور و زبسته تعلیم
کوزی شوی خواند و دلی چشم کرام دلی
بخت مهر و صید و غمخواری داشت دلی
اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
جامه سینه دلی سر دینم کوز

509

اصولش دلی لبه حیر گفته دلی
لکله کوزی شوی خواند و دلی چشم کرام دلی
سا کوزی شوی خواند و دلی چشم کرام دلی
بر نیم غمخواری داشت دلی
دینم دلی دلی دلی دلی دلی
جامه سینه دلی سر دینم کوز

510

دور و زبسته عطری
سنز نو کول جام غنیمت کرام دلی
بهر چی حیر دینم سا دینم
هر قنده بزم کوز بزم حیر دینم
صاحب قضا آیت اسکندر دینم

511

شکل غمخواری داشت دلی
سلیک بخت دینم دلی دینم
منفس ایر دینم دینم دینم
دینم دینم دینم دینم دینم

77 b

526

شرقی اوزر لبته شاد
صو یک دانه بزرگ تم ایستاده
سوی که در پرده
بزی قویوب بود را اید کمنو
هم که پش در پرده
سهم طایم کردید هم کولم
سده آنه
پریش غنی بزه بیان آوالده
خضم قوم قوش برون یاد ایدی
مخدم دشمین کوش آوالده
یونکم زب در پرده

527

شرقی لبته شاد
فکده مهر و مهدن جنت و کشت
زمینده زار و کربان اباب خور لبته
بنفشه را کشت شربت ز با کشته
چمنده بن کبی بوسه فرو فرستاده
سینه آنه
سنی کلون و دوزم کلنانی کشته
قل ای غنچه گم نوزم کلن بوسه
فطای آرزو دوزم کلن بوسه
دلنه با کشته کوردی آرزو دوزم بوسه

528

دیریم ایتمه نظر غنچه را
چورده کلن بوسه بوسه
بچه را و لیدر و دوزم کلن
بچه را و لیدر و دوزم کلن
بچه را و لیدر و دوزم کلن
بچه را و لیدر و دوزم کلن
بچه را و لیدر و دوزم کلن
بچه را و لیدر و دوزم کلن

529

اصولش در بند لبته حیرت بخش
یه صحرای رشک جان اولدو چی چاقور
اول رنگس که ریش جایی زین با خور
بهار اولدی کبار عاشق طایع و کبی
مکانی شندی مجنون کبی که سبلی طایع
سینه آنه
بوکک او غزل لطف ای صبا و صحن
بزرگ مهر خاچا مینه اکل برون دانه
م عشق و دوشتم بچه در سیاهانه
مکانی شندی مجنون کبی که سبلی طایع
اما به هم الاله

530

شرقی اصولش دور دران
صبا وقت سرده دل دین غمناکی
اسیر کمال دلداده محنتی ری کوردکی
بزه دوزخ عذاب اکل و کشتی زاهد
فراق دیری چکدی کوی ری کوردکی
سینه آنه
کر سن بونجیدری صبا لبته
فانش غده فانش بن کبی سیاهانه
بچه مجنون کوردک هزار دوزم و دوزم
فلک بوجو هر کبی در شتواری کوردکی

533

یانه بوجو حاتم کجا
نور حرم بنی طایم کجا
طوبت و امانی فردا
و نیم محشر و دوزم
شک در دیکه جبارم
بود حرم که غنچه
دولت کلن نوزم
بنی طایم در دوزم

531

شرقی اصولش در لبته حیرت بخش
بشم الاله کبی صبا و صحن
افتم کبار حیرت بخش
غیری قول کبی الدنم
بکده زرتبه اعتبار کبی
اوستا دل لایزم برون دانه
فراغت ایدم کلن برون دانه
شرقی اصولش در لبته حیرت بخش
دیرنی زار ایدک دوزم برون دانه
جانم برون دانه

532

دوشن حرم ساکام
بشم دوشن حرم

544
 آذینه بازار شدم وقت صلا
 سبدهای دیدم چون قد نباشد
 سر در قدش نهادم و میگفتم
 برخواجه کاشان چه صلوة
 سر و بالاسکنی تو شرم از خطی
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم

542
 شش خنک خنک خنک
 کلاه خنک خنک خنک
 خنک خنک خنک خنک

او را رنگه ملاکم بن اشقه و بنه جاکم بن
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم

543
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم
 بکجایی کجایی کجایی هر جای مدر
 انان مانجام لاله که یار منم کربان پاره کنم

82 a

565
 وقت شب آری بگویند سخن
 بولال شکیم آخر اثر تیرمی
 اول ترکس مخیر کیدر اول بگو
 بن ماستی غایب بر کز نظر تیرمی
 کز کز کز کز کز کز کز کز کز

570

سایه بستانه گفته شیخ الاسلام
امید خواب عاشقانه از خیالین
بیچاره یاری داشته و دیگر کمالین

زلفی و جنبه بایدم آه و ناله
اول دامن برسم کمی شفته عابین
یک لاله یک عالم یک لاله یک عالم
عزم آشفته عابین

571

باز که وصلت یاریل و نهام دارم
ای بخت لاف سینه بهام دارم
اول سر در خروانی آغوشه چینی
کوار و هر یکچه بدم توام دارم
یک لاله بدم توام دارم
تو بخت شوم شوم شوم
تو زبان در زبان حزن
چیز سرگردان توام

572

بسته عفری
سپهره دودل شده و دیگر
دستف کنه هیچ بر سر دلمی
رواجیه طبعه بزم حصد خرم
بر اهل ندی طور عوده و دیگر
عزم ملال دلم دلم دلم
لال

566

سایه بستانه گفته حدیث
خاک بخت عاشقانه از خیالین
دانه بهام دارم

رسن سلیم شری
نوش مبه آغاز آید یک از آید یک

567
سایه بستانه گفته بانی
کله کله کله کله کله کله
بر کل زبوره دله کی خار خاز
قب خورین زار زار شکسته
نارون آشی را دله دله کی

568

سایه بستانه گفته نیشال
ای دل نه خوش بید و نه کله
چرخه بید و نه کله
ای فتنه نه بفرقه نه ستوالفت
آشوب جهان اوله دله دله کله

569

شیر سالی بستانه گفته نیشال
بختی دانی قید کده قواستغالی شیخ شکر
دو چشم خسته کده قواستغالی
تغافل شوم بیابک ما ستم افتاده پای کاک
شرار زبوره کده قواستغالی
نه بخت نه بخت
نه بخت نه بخت
دشمنه عفری گفته عالم قواستغالی شیخ شکر

85 b

584

584
سامعی دوزخی گفت: ای
صدوق! یک زور علی میکش
صحنه دوازدهم

این زمره با حاتم علی مسکین لقب
حق تعالی در آستانه درون

585

585
 سہ ہی نسبتہ قدری اعلیٰ
 منی برقع جہان دیر ایدی کرکیش
 عہد و پیمان بلان دیر ایدی کرکیش
 سلیم لاکلی اولیٰ منی مفتون
 فکر درون دیر ایدی کرکیش
 آرزو شان تنی بل بل و نہ
 نیر از بل بل بل بل بل بل
 و بل بل بل بل بل بل

586

خسین قمر و مسیان فخر
و فخر انہی بعد کمال و فخر
حاجہ درین قرون و فخر
تاریخہ دار کمال و فخر
ہو فخر و فخر
و فخر و فخر
و فخر و فخر

89 a

611. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر
 612. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر
 613. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر
 614. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر
 615. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر
 616. سینه و نازه شرمه کو بیخ نگاه
 جان کو یاره کتک بخیم شاه آبر

617

شرقی احوالش دور روز بینه درویش پرست
 کور و کج حسن خلق رسته از کتن عشق آرد الوداد از این پس بی
 اچیر سبهر رخ ز سارک درویشی کوشه زفته ایدم محبی مسکنی

سعدی
 کور ملک بکوره کور بیاوانه اولمعه نرسی

ما تنه ای هر دوش ایچده ز غلغله عقیقده مجوز رشید ایمکده نیشک
 قطع ایدوب کما صله دله ز بای صلیک آچیر ز افتخار ایدم بای قرنگ

سعدی
 کور ملک

استمدال کور و در بزمیت قیینه سده آتش
 چاره یوده اگر چه دسکله ز فاخته قیینه و جی و اقصه دم جی و الف قیینه

سعدی
 کور ملک بکوره کور بیاوانه اولمعه نرسی

618

شرقی احوالش دور روز بینه درویش پرست
 عذری و شکله فریضه عشق آردم کور بکی در بزم عشقه و کور بیارم
 کما قری اولمعه قیینه و غیره قیینه و ایدم کور بکم سحر طرکین بکیر طرکین

سعدی
 بر خط مستقیم زین درویش فانی ده ما هر دو (دقیق کتن) مسلم باین
 قور بیکتانه ام ایدکی خوشی رسن ماه پادشاه

سعدی

غیر کما کور بکوره و ایدم کور بکم سحر طرکین بکیر طرکین
 بنی سحر کور بکم سحر طرکین بکیر طرکین

619

شرقی احوالش دور روز بینه درویش پرست
 کور و کج حسن خلق رسته از کتن عشق آرد الوداد از این پس بی
 اچیر سبهر رخ ز سارک درویشی کوشه زفته ایدم محبی مسکنی

سعدی
 کور ملک بکوره کور بیاوانه اولمعه نرسی

ما تنه ای هر دوش ایچده ز غلغله عقیقده مجوز رشید ایمکده نیشک
 قطع ایدوب کما صله دله ز بای صلیک آچیر ز افتخار ایدم بای قرنگ

سعدی
 کور ملک

استمدال کور و در بزمیت قیینه سده آتش
 چاره یوده اگر چه دسکله ز فاخته قیینه و جی و اقصه دم جی و الف قیینه

سعدی
 کور ملک بکوره کور بیاوانه اولمعه نرسی

93 b

632

ایستاده ساعی بر سر دلبسته بر چایید
 اختیاریه جان چوین لعلی بوده کلکزه و نوا
 چون بود ایش شمیم عادت کرد عطار
 محبتش نفس خنده صد مرغ خوش ایام
 مانند بهار اندک بختی بجا آورد

633

فکر و تنگ عاشق دختسته به جاندار
 وصف لبک ارباب دله روح و دوا
 عشق پندک دله نقد و نقی کرم
 کو کلکزه به دغ غم عشق نرسد
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل بوبل بل

628

ساعی لبسته خوی زاده
 باده کش جام ناز چشم سبک
 ساقی بزم نغمه زدی بکشد
 ای شه کلکزه چندی بوز بخت
 اول خط صاحب غمور نشه بکشد
 در لعل لعل خانم لعل لعل
 در لعل لعل لعل لعل لعل لعل

629

ساعی
 رخساره سیر ارم بر گل تر بر
 جام لعل بکلم داده ارم بر
 چکلم سینی کیده رز و ختر
 سوره ارم ارم او کلکزه
 لعل لعل لعل لعل لعل لعل

630

بوشنویار می رفته خوار کورم
 دانه ارم میگردد جام صفای کورم
 قورایمک بر دانه می کورم
 نه خبر که تر زاده صبا کورم
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل بوبل بل
 رخم خوار کورم

631

شیشه افکار یکی سر خوش کورم
 بوسه قاشی بر زاده و نغمه کورم
 جانیک صبر در لعل لعل لعل
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل بوبل بل
 جانیک بوبل بل بوبل بل بوبل بل

624

ساعی لبسته جب گفته عطار
 جان شسته ساقی لبسته خوار
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم

625

ساعی لبسته جب گفته عطار
 مقدم دانه ارم دانه ارم
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل

626

جوابه جوابه
 ساعی لبسته خوار گفته
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم

627

ساعی لبسته خوار گفته
 بوبل بل بوبل بل بوبل بل
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم
 دانه ارم دانه ارم دانه ارم

94 b

642 تقیل
 اولی شرف بر بوز دلخیز خبر ایله
 ای آه خونیم اثر ایله اثر ایله
 بسن کزهر کین دل و بن کزهر
 کل غیره کفار اوله در و بند و بند

543 صوفیا
 دهمدم ایله کجه آه شعله دل غمده
 خوف ایلام که دوا نوز لطفه کزهر
 روینیه باشه آلام کند و لی ویر ویر
 پای کانه زلفه کجی بکند ایلام
 کار کار یارو یارو یارو یارو
 کل کل کل کل کل کل کل کل کل کل
 آماز آماز آماز آماز آماز آماز

644 تقیل
 دهر که غنیمت اوار اول خدایه
 بسن کزهر ایله عطف کزهر
 بسن کزهر ایله عطف کزهر
 بسن کزهر ایله عطف کزهر
 بسن کزهر ایله عطف کزهر
 بسن کزهر ایله عطف کزهر

645
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید

638
 اصولش تقیل سینه امام گفته
 کلنی جام غنیمت سینه اولیم
 فایده رکورم نسبی و یارو اولیم
 بر شمع دلخیز و عطف کزهر کزهر
 با نوبت غنیمت که یارو اولیم
 639

639
 اصولش رملی سینه عطف کزهر
 بوزنه که وار غمده چشم سیکده
 یک نیر جوادله نوله بر عطف کزهر
 کل بدم دهمدم دهمدم دهمدم
 حق نلرم ناله ی سنگ کل بکده
 بنز جودی و لاله و لاله و لاله
 دلیله نوله لاله لاله لاله لاله

640
 اصولش اوز
 ناله ایله عطف کزهر کزهر
 بر عطف کزهر و عطف کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

641
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

645
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید
 هکیم یزید و یزید و یزید

634
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

635
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

636
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

637
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

638
 اصولش کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر
 کزهر کزهر کزهر کزهر کزهر

95 a

646 هر بند نقش
چه خوشی شد در آغوش آدم سرورانش
کم شیرازه اوراق دل می بختی ازین
مولا یا کجاست
ترس که ملاقات یار دل را غلبه
یاری جانی ازین
موی میانش
خاک حرقه اسطوخودوس تنگتر دردم
نمیدانم که چاره در گفتم سرورانش

647
در این
بند
نقش
مولا
یا
کجاست
ترس
که
ملاقات
یار
دل
را
غلبه
یاری
جانی
ازین
موی
میانش

648

ساری بنده حقیر کفنه نومی درم
 عالمی قفس بیایدن و شک جاس
 حسد من زمانه ده چو افسان
 و بداد آب نند و طنه عاتنه بون
 داعی به بدی که کوی خج پیکر و این
 آتش نه تنگ که یی بجز یک و این
 اوداده اوده اوده خور بیکر اوده
 چرا که اوده اوده چاره شمع اوده

650

بر خوضه کل مایه خفته که است
 جفت که میخانه بود در خطا
 ناچاره نخدانه نند مسکن دها
 صد بخور کم کشته زدن شما
 در برین جاهر

649

ساری بنده حقیر کفنه نومی درم
 عاشق کوزه در اودم و دهر نیکای
 سن مقصود ظاد و اوجا کیش الهی
 بیک شعله بر سینه بجه جلوه که اودم
 خطا امین ز طوطی آتش آهی
 و اودم که آتش در درین
 تین در آتش آینه درین

97 b

۱۶

654

رفت قنصی

اصولش در روز لبته سوختی زاده طبعی
بهار اوله نیه سیرستان و نه دغی که هم
کوزل سیرای قافله انسان لور کرم

اصولش اوله سیریدز دل فربه
رخ جانده هم کل هم هستی و دله کرم

655

اصولش او ز لبته نه گفته ریاضی
چو کلام دل زارم کبی آه خنیدر
پناهیم سایش دآه آتشیندر
شب غمده اگر تحفه قالدیم حال
چو جام و صراحی بزمین و خنشیندر

656

اصولش لعل لبته دلب
دایم سنگ حسو که کل نقاب دور
و صبا چو ستنی آفتاب دور

برو تبه لطافت او نوش اید شرب
کمر کوزینه روین کله جاب دور

657

اصولش شری ز لبه فصیح بیسازده
دو دخی بزورن یار بر پیما شکر کله
دور اصولن تو هنر جانیه شکر کله

بزورن ایرلدک کل چو بیدار کین
سیریز چو کای یوزنده شکر کله

658

اصولش در کیر لبه خصل جلی قاضی
عاشق لطف انگی اول سرو قنصی
کنده میغانیدکن طرز محبت کله
شیر مست اولش شربان دله کله
چو لوله کورده بند مسن و کی ساق کله

659

قصه

اصولش در روز لبته دلب
کول مت دم اول زکس بیماری کور کله
سعاد کله جوید دولت سیدی کور کله

نحال نورم غنچولم راه محبت
خوام ایتیش قیامت قنیزه قنار کله

660

اصولش ایدی لبته حقیقه گفته انوری
اسیر عشق بام سبکو اسیر طیب انیم
طیلم سونش لاسدن دره نصیب انیم
جای سنگ جو بزورن چو ز آرزو دلد کله
دغای عین لطفه ز دیش و لبر فیتیم

661

اصولش در روز شری لبته خیر
اشک چشمه طولو چو دامن
کل تیش ای شهوار ملک از

شکر خم المداں پیر امن
کل تیش ای شهوار ملک

664

کاکلک تک اولی صقم تر دمار
بغوی خوز ایسته ی در استظار
کنده ی الدن جان و دل صبر و قرار
کل تیش ای شهوار ملک از

سند آت
یو کو قیدم فدای جان و سری
اولدم بر لطفه چو غمزه بری

665

صالحه فردایه دل غیر وری
کل تیش ای شهوار ملک

اصولش در روز لبته دلب
کول مت دم اول زکس بیماری کور کله
سعاد کله جوید دولت سیدی کور کله
نحال نورم غنچولم راه محبت
خوام ایتیش قیامت قنیزه قنار کله
اصولش ایدی لبته حقیقه گفته انوری
اسیر عشق بام سبکو اسیر طیب انیم
طیلم سونش لاسدن دره نصیب انیم
جای سنگ جو بزورن چو ز آرزو دلد کله
دغای عین لطفه ز دیش و لبر فیتیم

اصولش در روز شری لبته خیر
اشک چشمه طولو چو دامن
کل تیش ای شهوار ملک از
شکر خم المداں پیر امن
کل تیش ای شهوار ملک
کاکلک تک اولی صقم تر دمار
بغوی خوز ایسته ی در استظار
کنده ی الدن جان و دل صبر و قرار
کل تیش ای شهوار ملک از
سند آت
یو کو قیدم فدای جان و سری
اولدم بر لطفه چو غمزه بری
صالحه فردایه دل غیر وری
کل تیش ای شهوار ملک

اصولش در روز لبته دلب
کول مت دم اول زکس بیماری کور کله
سعاد کله جوید دولت سیدی کور کله
نحال نورم غنچولم راه محبت
خوام ایتیش قیامت قنیزه قنار کله
اصولش ایدی لبته حقیقه گفته انوری
اسیر عشق بام سبکو اسیر طیب انیم
طیلم سونش لاسدن دره نصیب انیم
جای سنگ جو بزورن چو ز آرزو دلد کله
دغای عین لطفه ز دیش و لبر فیتیم
اصولش در روز شری لبته خیر
اشک چشمه طولو چو دامن
کل تیش ای شهوار ملک از
شکر خم المداں پیر امن
کل تیش ای شهوار ملک
کاکلک تک اولی صقم تر دمار
بغوی خوز ایسته ی در استظار
کنده ی الدن جان و دل صبر و قرار
کل تیش ای شهوار ملک از
سند آت
یو کو قیدم فدای جان و سری
اولدم بر لطفه چو غمزه بری
صالحه فردایه دل غیر وری
کل تیش ای شهوار ملک

100 b

۴۴

678
 سماعی رسته طایفه زود گفته و جدا
 زاده دل زار و مس از می قادی
 یا کشف ایام جلال و هم از قادی
 است در کمالی اسرار و اقصا
 مستنده نهان اینجک از قادی

679
 خم قادی دوده روح بر دوزخ کمر
 زار پیچیده و لری رسته خاد و کمر
 کاره ن دل عشاقی سکا به کمر
 دوده شور و طبعه کز رنج زاده کمر

102 b

684 نقش حسن و حسن
 زمار برین زلف غنچه پوش محرابش کج نشسته بر لبش
 آرد زنده قبله که باشد هر دو روی همه کار و مسلمان پیش
 حلیا بر خیزد ای کرد جهانم دای مکر هر عالم دای دای
 بیدردیایا مکر حلیا لطف

683 نقش احوش مختبر
 سبک کجی به بر سحر برین زلف
 نقش زلف و خوشی در زلفین خوش
 بر خنق زلفه عین عین عین عین
 مراد در آینه ای که باله باله
 به به به به به به به به به به
 ای عمر دای مکر دایا به به به به

682 نقش مختبر
 عید که بلال لال لال لال لال
 یال لال لال لال لال لال لال
 چه به به به به به به به به به به
 خود را ارا ای خود چشم دارم که زلف
 روی فراهم کنی عین التفاتی که به داشته
 کم کنی عین زلفه شرم خود دل به
 سک آن جناب دای جانم یار

103 b

694

کرم قندج کی کبوتری جی افغانہ دلیہ
 شام جانا دیکھا دیکھا کرم قندج

695
ست خف و سحر و جادو ناز ابریزه
ناز از محبت کار سوز ناز ابریزه
خشم بیاض ناز ابریزه
چرخ کوه برف ناز ابریزه

689
امیر شریعت بن علی لغتہ فائز
الحکیم بن کدانی نہ وار بندہ ایک
بن افندہ قیازیر سجنده ایک
افندی حمید بن یزیدی شیخ اولد
ارباب عشق الحیدر شریعت ایک

690
اصولش چہرہ لبہ حقیقہ حافظ کشفہ ایلی
غم باغ ایتیکہ چہ مبدلہ زندانہ اولس
کل ایچہ ایتدی فرید و پشہ ہزار اولس

ناله آهوی دشت دل و جانم در ده
عزیز به کل مشکینک فور با دل
اصولش در دهنش لب خیز گفته زبانی
دله و زخم خورده جانم که کور یک استر
حانی در عقیده امنی که کور استر

کل ایاتی و تفسیر و تدوین از قلم مولانا محمد شریف
فصل کلامی برائے چنانہ کوثر کے لئے
پیشکش

6
 احوال و در روز نه ام تو را می گفت
 که تو هم خطه قره که کریم از اولدم
 خیال آیم سر زلفش به اولدم
 غبار خط استغنیای من از تو
 نه خط به سینه منی غیر از اولدم
 و در روز دهم از اولدم

693

685
 اصراف و تنسیف حیب اود و زاد و
 اود و بود که کل طوایف از خاکه شیدا
 آرام آید و می سر که اوله اند و سودا
 ایدر بر سه الد و و صلیه از ترک
 شکوه قیام جان می میرد و بی
 قدر در دل دل در دل دل
 می می زباج

686
 هر که رویی بری به گوگل مستبد او را
 آقا ویز که مسکد که در غرر بلا او را
 در شمس یاب کی سینه او تخیل آینه کی
 بر کون لکود که سینه عجمه در غا او را
 687
 احوش دور بر لبه خیل چرخ گفتند
 غنچه را جلید و کام الدق نور روز را
 بر کلاه زکود که خورشید عالم روز را

بر مبارک و مددای ساقی کز جام می
ایده ام آغاز عشرت ابتدای روزگار

688

امروز از لبه جیب کفتم شری
جهانم پر کیصوم سنی هست نادار

نزارم صبرایت او شمع بر جادار
هم ای کی کوزم همه رک کار اندر گن

کیکل محم اولدو غلک کلوب ایر کار

دوستدار
ایمان و عمل

106 b

۱۰۵

696 ساجی مجید

مبل عکبتان تو میریزد دلم عالم سرخ
 عشق نیر زلف ز زبریزد دلم حکم میرا
 ای درد من دهن درد دهن دلم حکم میرا
 آورده لبه لبه شیرین دلم حکم میرا
 قورباغه قورباغه قورباغه قورباغه قورباغه
 بیچاره نه داغ قورباغه قورباغه قورباغه
 سحر کز کشته ای قورباغه قورباغه
 جانم جلالیه بید قورباغه قورباغه
 بخشی و جانم در لعل قورباغه قورباغه
 در دگر از اوله من قورباغه قورباغه

107 b

۱۰۵

۱۰۶

697

اصواتش سماعی لبته بغیر فخته و عددی
 که شیشه یه که جام ضعیف کتره چو بون
 صوفی چک انگ که ز کوره آتش و کمر
 مقصود که اگر بر کل ایر آل بر من
 ایا کف ساقیده اولایا و غیره
 یکه کلا یکه کلا یکه کلا یکه کلا

698

سماعی لبته جب کف فتنی
 دل خسته و زار و دلی شک آب بکله
 و شربت صافی صفا و بیابان بکله
 ای دشت از کوزل بشکیر کل
 فیضی بر چاک نیکو و غصه بکله
 لاله لاله لاله لاله لاله

699

سماعی لبته جب
 دل مخمورم ایر عظم و فکرم سند
 خسته جام یکه قادی در نیاتده
 انغم ویره سه کله کو ضایک شای
 مردم ویره شب و روز و توره و زور
 جام وادای وادای وادای
 وادای وای می وادای

103 b

۱۰۵

۱۰۶

فصل و شصتین

700

در دوزخ دامان اهلش تو که خدای
 در کت و ای علی سر و دایره سرش
 مینموده و یا سرخین در درستی کلان
 وین تا درستی آدره کلان تا درستی
 اوه تا درستی آدره کلان تا درستی
 در و کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 ای ای کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 زین العباد و وصاف درستی
 چرخ نموی در میان سر و درستی
 در و درستی کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 در و کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 تا درستی آدره کلان تا درستی
 تا درستی آدره کلان تا درستی
 ای ای کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 سوس تقی بنفشه نغمی صحرایی
 مهدی شکوفه که بکاشته این
 در و درستی کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 در و کلان تا درستی آدره کلان تا درستی
 تا درستی آدره کلان تا درستی
 تا درستی آدره کلان تا درستی
 ای ای کلان تا درستی آدره کلان تا درستی

711
 امروش بر تنان لبه رجب گفته جوری
 هست اولدی بینه کوم سودای مجتبی
 آشفته داغ اولدم جوای مجتبی
 آدم بخمیل اتیر اولفته نیراکم
 هر عشوه سی پرورد مصفا میگردد
 امروش چیر لبه خلیل طبعی تانی گفته وکی
 حاشم جورایم قلب خیر خیر صفی
 انک را آلود آه التیخه صغری
 سایه پرورد زمین نرسای یه وفا
 خاطرات دلفردور بیند صغری
 امروش اوز لبه نعلی کفته حبیبی
 اوز ساجه کم بودی خلیجی
 بود رفقم کم لب شوریده و در زکری
 مدد چین چین عوض اولد اخطایه پاک
 سنی جانا نیاز ایندم نازلی
 712
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 713
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 714
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 715
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی

706
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 707
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 708
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 709
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 710
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی

701
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 702
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 703
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 704
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی
 705
 امروش ز بکر لبه نعلی کفته حبیبی
 زلف بکرسبل داغ حبس اندیم
 خطا علی شنه تعویذ جابدریم
 انده دل بر لغوه پیر عذیب
 داغله صحنه سیم صحنه اندیم
 و در لاد در در بر نازلی

110 a

722 دور زبانه بی رسته
نخل امل سبزه اوله کدک بود و زبانه
بوروز کارک دکه کن پیش میرا غنه
عشق جام وصل اورین دردی بجز آنی
اگر ای غنه دورترین آینهی طرغنه

723 اوز قیسه بی غنه
بوکده جان ویرم کبی درد نده عاقل
شبهه تیغ محبتی اولما و کدک شکر
بنی کل اولدور دیرتر جاذبه کدک غنی
نه سنده رحمت شفقت نه سنده صبر

724 دور زبانه بی غنه
نخده در برنگی شام فراموش ایدرک
نار غنه بر خاک سوز کدک ایدرک

پس کوبای طبع نادره بردازی
نه سترای بجز اینله فاموش ایدرک

719 احوش دور زبانه بی غنه کفته سوزی
عشق حنقه یارک میل شور بود بود
زاری معشای اومین بر عاشق غم بود بود
تن سوزید شور، عله روزن ایدی عذری
سوزی کدک رکنده و لاری کدک ایدرک بود
دوست یار کدک لاری بود بود

720 اوسته بی غنه بی غنه
نیچو کدک دکر و لیکر کدک حاملر
برسم قبل آچله غم غم اقبالر
چقیر اولدور لاری و صغیر کدک
اول شغوه نه کیم عوض ایدرک
اول لاری لاری ایه جانم لاری
دول اولدور دوست یار لاری
دول اولدور لاری لاری لاری

721 فدیایه اولدور غم غم غم
سوزی اومین غم غم غم
سوزی اومین غم غم غم
سوزی اومین غم غم غم
سوزی اومین غم غم غم
سوزی اومین غم غم غم

716 احوش دور زبانه بی غنه کفته بی غنه
اوسته میرا علقه کدک لاری لاری
بی غنه ایدرک غم غم غم
صیقل کدک کدک غم غم غم
صیقل کدک لاری لاری لاری

717 اوسته بی غنه کفته بی غنه
عشق ایدرک یار کدک لاری
یاد و دل قیله غم غم غم
اولش بی غنه کدک کدک
هم کدک لاری لاری لاری
تر لاری لاری لاری لاری
میل کدک لاری لاری لاری
دوست کدک لاری

718 هشتدم بر نه ایدرک اوسته لاری
دل دغ غم اوسته لاری لاری
انچه خنده ایدرک لاری لاری
چرخ غم اوسته لاری لاری

112 b

725

شرف مصطفیٰ نه لبته خدیب
 ایرودوشتم دلبه در بولم بدم انام
 ای خلک چاره قیسم کج عالم بیان
 برید قاکورس دل دارم بیان اولدی بیان
 ای خلک چاره قیسم کج عالم بیان
 سبده آن
 میل نموده دشتی دارم اولیده راه دژار
 سن بیورسن عاشق صادق صادق اولدی ایتار
 بر فنا دنیا ده مردم عام دولتی ایتار
 ای

114 b

۱۱۴

730
 ساعی بنده و سرافشته دلی
 ای بولوس عشق نرسد که نه او بدی
 کسم بال و برکت شمع و لعل و زلفه باندی
 بوق یون نه سن صبح شمعکاری آتشیک
 دل دوده کلک شب نری سنده بواندی
 و بوز کجک و بوز کجک و بوز کجک

726
 ساعی سینه صبر عاقل گفته شدن
 سوخته سنی فکر وصال ایلم
 جوازک المندره اخلیدو با بیکدم
 اولدر صبر غمک تو را بک اولم
 حاکمه مشکینخی بیان سولیم
 باریک اولد اولد اولد
 لعل لعل

727
 ساعی سینه رجب
 بچو کلینچ و اوقیم جانم اسکر
 ابرشته ی کو که آید اوقیم اسکر
 دم دیو که در حال پریشانی جا
 شده که غم سنی خطا هم اسکر
 لعل لعل لعل لعل لعل

728
 ساعی سینه ادم گفته خانی
 املادی دل پاکش گفته تاب
 زخم دلنه رجا بر حیا ب
 و ندی حکم تمام شده فکده
 کور سوز اوستا زده بر فیر کجا
 اولد اولد اولد اولد
 تر لعل لعل

729
 ساعی سینه قنچ گفته و سجا
 صندره ایرشور و ایدر بیکو که
 املایک ایرشور و ایدر بیکو که
 بخت و بخت کیک ایدر بیکو که
 ایدر بیکو که ایدر بیکو که

117 b

116

752

اصولش ثقیل ریشہ خیل قانی گفته باشند
لفظ پوشیم بجز و نوبار
بود ایدوب کوکله تو زورده چنه

سودی بخار به غصبار زوریک
خیلی موافق اولدی دلا مینه زور

753

اصولش نیم دور ریشہ طاشچی زاده گفته
غم زلفله اینه کار دود و دراز
اولور دستار عشقه تسبل انج خور

هزاران ذلی خم زلفله پنجه زواله
مستزار مکنده برک بشوی فرسوده

754 در ریشہ غلظت

نوبهار اولدم و کک کار خیم مکنده
نیتیر جا که کوجان و درونما یکنده

دل اشقه کلکجا و حال اولمده
غصه بجز جبر و سکنه مکنده

آه عمرم بجز کجا با ۲۲۲
جبر و سکنه اینه مکنده

755 فاشونه

مشریب شغف یازون و جده اولور
هم نسیم ناز و اورتق پریش ناولور

خا لور ایدوسر غلظان میدانه وفا
رنگ ککیم کینه کو فنه کورده اولور

748

اصولش ثقیل ریشہ خیل قانی گفته باشند
سوسر بنده ای دل آتش آه چکر نوزده
سینه زار بجی برجامه بچشم خندی نوزده
الده جام و تو شنده طور کر ساقی کلخ
نه ماهه اعتبارم وار نه مهر عالم ازورده

749

اصولش فرنگ پس ریشہ خور ناده
نه کوزده اشک دام نه دلد زارم اولور
صفارسان دل دید برنگار اولدی

بو بجز غمه قاور سیدی بوی کشتی خاطر
کله ره صفت ککیم روزگار اولدی
کایولا کایولا کایولا

750

اصولش خفیف
عالم ایدی صفا ایدی نه روتی کل
اغده غنچه آچدی اچلادی کوکل

بجاکله کج اولور مایه اندزه دال
الوی پوشنه عالم این کانه مل
لاله لاله لاله لاله لاله

751

اصولش فاشونه ریشہ کوکله گفته
لقه خردیک مل زلف سیاه اولماجی
آب مسنه دویز پرده آه اولمچی
بی مغز اول نول جوم عشقه
بجز ایترا دوسه ککله اولمچی

744

اصولش اولور ریشہ کوکله گفته
خنده کورده دیر سه الم عارض لدار
اهتا و ایتیم جبر نرسیمان نازده
خیلی عارضه اینه صافتر داناتی
سودی مسنه شوید دانه چیده کوکله
علم مل لاله لاله لاله لاله

745

اصولش ثقیل ریشہ کوکله گفته
چشم سیه کلان اولور غره لایله
هر غره سی دل ملکی زیر و زباله
برکوش دود و کک اول مسکنه ایدیز
عشق دل و دیوانه بیک کله نولور

746

اصولش دور ریشہ کوکله گفته
خفا مارتدی میلش مل جاسازی
پریشان اولدی عظم کاکل مکاری
بو کورستان نه بکر کتبا کر مستی
عجب شتر ایتیم ایدر یل زاری کورده

747

اصولش دور ریشہ کوکله گفته
کومل آداب بزم عشق نفخه زورده
می یک صفا نسیم غمبوره کورده
قریش کلان دلش غری ککلی طرش
مکرده افت سا غمبوره زورده

118 a

759
 هر زمان بایشان دیده بودم
 برده دیده و تصویر دلا رستم
 عاتق خا هر د باطن که سمنزوم
 دیده ده نور بر داده بودم

758
 کرم سرشت ز غنک خاک هر بروری
 گل زین افزای چشم هر و هدر بروری
 خاکبائی بل عشق و غم نشانی
 هم که این تختگاه دلا نه در بروری

756
 نام و صفت اکیه هم هستم بود
 بزم هشتا سحر اوله لی نیتم بود
 صوت این مطرب خونین صکر کرب
 ز بهر آرزو نوش بزم غم غم بود

757
 دوشیدن دل بدی نشد و صبر
 به آواز لکده برقرار اولی نصیب
 ز دلبرون ز دلن ز سر المنه اوله
 صور زند عاشق بی زنگ غریب

121 a

772
 بهار پروردی سیه هر روزم باد در کمر
 جهان باشد از این خدمت تمام بدو در نظر
 هوای زلف خانان امیر در هر روز
 سیدستان عالم جلد بوسه داده زنده
 آه هم عالم جستم ز نیم غم غم
 سوزم که از این عالم

126 b

۱۲۰

784
 قوت خویشم دیده در سیاه بونشد
 بچشم خفتن لعل که هر تاب داشت
 مخی قید تعقیب اینک روى دنیا ده
 ستارم بکشت و ده عالم را تاب داشت
 برده بیلان بیلان بیلان
 بیلان بیلان بیلان بیلان

785
 یکیز جان و دلی خشم کفایده جز
 غم از اوله اوله فتنه در کایده جز
 بر تاختن که در او غمزه برده
 راز دانه نه این خبر در آید جز
 بیلان بیلان بیلان بیلان

786
 عشق به جگر دی کنایه بایلم
 خونا به چشمه شرب بایلم
 در آرزو دوشمنون غم اندوه عالم
 کل کل که بر از عالم اب بایلم
 بایلم بیلان بیلان بیلان بیلان
 بیلان بیلان بیلان بیلان
 بیلان بیلان بیلان بیلان

781
 ساهی لبته قدی گفته بفر
 جلست در ناز بر کشت با گذرایه
 بر خسته دلت حالند بر کز قطرایه
 دل باک و عشق اولوب ای دل خدایت
 تیغ ستم سیدی چاک سپرایه
 بیلان بیلان بیلان بیلان
 بیلان بیلان بیلان بیلان

782
 ساهی لبته طایفه ای ده جبهه
 دست اوردی صبا طوطی طایفه
 فاشش ابدی دخی عالمی سر طایفه
 قلم شب فتنه خلم غم اوله بکس
 جمعیت یاران و فدا و ارطاعدی
 بیلان بیلان بیلان بیلان

783
 ساهی لبته شمشیری عاج جز
 کبرگینه عشقه ضعیفا ابدی اول
 دور آواره در تن
 جب در دو غم فراقی بیلان بیلان
 دور آواره دوستی
 وضع غم ایچ بر بجماعدی
 سیر مل و لال زار کلدی

بیا نکرک بود و ده الد
 بیلان بیلان بیلان بیلان
 جام قلاحم قلاحم قلاحم قلاحم
 عرم قلاحم قلاحم قلاحم قلاحم
 عشق ایچ بیلان قلاحم قلاحم قلاحم
 قلاحم قلاحم قلاحم قلاحم
 سر اورد و ساینده و جرح حال

128 a

790

[illegible]

129 b

۱۲۸

802

اصولش چیره لبه حقیرم افته و صبر
دل چشم آشناسا اندیکار اولار
بهیت مت ایر الفت ایر متا اولار
سبز زانووه ساغالده یار خوش صند
بو طرغاصید محبس عجب ندانه اولار
اصولش نیم دور لبه کوچک افته
او خوشک چشم مست سیر بر متا اولار
سر زلفه کورنجه بر روش یوانه اولار
صبا بخش اوله دل رخ آینه میل کل
دل شوریده که بیل کسی پرده اولار
اصولش دور لبه لبه درون
بنچو صدر که سیر ماهروی یار درون
دو شوب یک بجه پرتوانه اولار
غم دلاریدانوس اولدره دوتورار
محبدره که سنگ طعنه اغیار درون
اصولش دور لبه لبه
صاحبی صالین سردجام صفا کده
طراوت گلشنه ورده خند صفا
بر عقل و فکر و کرم هستیکه بیک
قد و مک زده آینه می کلام صفا
اصولش دور لبه لبه افته
ای رشک شایسته خدا و اسکندر
وی خردین میل شاد اسکندر
اولر می دیک باغب پیاده که کامی
بر کنل سرخ و قد شرف اسکندر
جام جام برده اولر اولر

803

804

805

806

797

اصولش چیره لبه حقیرم افته
دل جانته صالده اولر سیاه کوزار
اولان عقل نسیم الدی اولر سیاه کوزار
ره غمده قیه همپا نول اولر سیاه کوزار
بنی کوه دوشته صالده اولر سیاه کوزار
اصولش چیره لبه کوچک افته سده
غزده دیر دکلده دله بهرزم بود
رسم داغ عشق صفت کده بهرزم بود
ناله اولدر بنجه هر خطه منور اولیم
کوشه محنت خرای غمده دمسار بود
اصولش چیره لبه لب
لعل میکید شیا کیفیتی حانه دور
هم خیاک بر نفس خالی دکل نه دور
آرزوی خاطر طور ز سنی ایر طلب
عقل و نسیم نیم هم جو سلاطین
اصولش دور لبه لبه نجه عثمان
نینه بر خوبه کوی و دوشدی یوز کل کل
قامتی سردی اینجی تنی پنجه مشال
بنچو وصف امیر صفت اولر کوریک
کوزی جادوچی سبل یوزی کل کل
اصولش دور لبه لبه حقیرم افته
یارا و لوب اغیاره اولر کوریک
کندویه کمر آینه نش یعنی یوزی کل کل
آلما اولم باقیه کل جلای عین
توتیای چشم ایدلر خاک کای لای

798

799

800

801

793

اصولش چیره لبه کوچک افته
کیمدر کس که بر غمده اولر کل کل
نزه ایدر بنجه غمده نزه اولر کل کل
سیر ایدر نقش دلبری اولر دلفیته
مزات آفتاب کبی ساد اولر کل کل
اصولش بر لبه لبه حقیرم افته
هم مقدم اولدر یوزی کل کل
ایا و صبا سنده بر تاز بهرزم
نوز اولر شیکر کاشی کور کور
بو شام غیبار بر وقت یوزی کل کل
اصولش بر لبه لبه حقیرم افته
چیکر کفر نازل و بهرزم بود
بیمار روش ظلم مظلوم غادر
ارزوی کیم سیر و صفا کده
بلا کده افته دله طوفان
بدر لال لال لال لال
اصولش دور لبه لبه حقیرم افته
خاک کیم کیم کیم کیم کیم
توتیای دیر و خیاک کیم کیم
محبس اغیار اولر پرتوانه صفا
شیع امیر رقیبانی دوزن کیم
جام جام برده اولر اولر
بدر لال لال لال لال

794

795

796

130 a

- 807 جان ویرافتد و در سر نیز خزان گشته
آینه بر غره کی قنایم قان او گشته
هر خانه غره می یکس خیم او در بر گشته
روض دیدار آید و جوار جوار او گشته
- 808 سرش از نو بسته جیب
صافی یک زانو رفتار علی ای شمشیر
کوبه جلوزی شاد و دلور و جنت شام
- 809 سرش از نو بسته جیب
همه خیم در آینه خفته زنی
علی رخ روی و کواختر شیدا
سنگ معشوقه که خلق طلبش داد
- 810 اسیرش نفس سر نهفته ایضاً جیب
جان و دل در دایه نه مقدر
جانم تن پیکره جانم نه مقدر
چشم و باطن حق ذاتی او در کج
هر برودد و عاقلی سلطانیه مقدر
- 811 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 812 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 813 قدم او شوق آید و کشت یکسان که کشته زین
چند کلاه و کلاه کلاه که کشته کشته
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
کلاه که کلاه کلاه کلاه کلاه
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
- 814 اسیرش از نو بسته جیب
حلقه زلف سیاهی زنی و لاله زان
جوقا سیری و اگر ده عاشق ناکه
کوبه کبی یا او هر دایه می عرض حال
بجایه او دورا غله غریب گشته
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 815 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 816 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 817 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله
- 818 اسیرش از نو بسته جیب
بجایه او دورا غله غریب گشته
اما خبری یون دل از ک المند
کبیر و عجب صبح ایش کج جانم
بر چاره بولنه جبر الما غنچه
باله لاله علی لاله
او بام او جانم کی بزم
بولا ترید لاله علی لاله

130 b

۱۴۹

821 عاشق غش او نه بخور کجا اولوق کرک
اکو چون اوق قنای هم اکو شمر اولوق کرک
گور و کک هر خویله ترک سبلا اولوق کرک
بر کهنه لیسو بک کک کیم اقسای اولوق کرک

820 دلک شکر که تاش غشک اثر در
آه ایمنه کیم باغ به شری دار
علاقم اوله بجا بینه طایغر اول عاشق
اول افکات انده عالم نظری کل
نیز تو تر بر ازم در آه عالم نظر دار

819 زلف جانانه زیرو دستا دانه اولم شکار
شام بختم کونه یوز فرا ایدم شتر خدار
باشنده بر فتنه تحریک ایملد سستی
سوز چشمه یوزده کیمو صفت
نارتم قشوه بازر کیم صفت
کیم صفت صاحب کیم

134 b

۲۲۳

828
 نه یوای باغ ساز د نه کنارت
 نو بهر جا به بهن بودان بهشت ما
 جو وید خط بهر سر بهو کار ویم
 که زمانه می نشاند بهشت کف ما
 نه نکو فانه بر کی نه شمره سایه وایم
 به جبر نکو دهقان بچه کار کشت ما
 در درین حق نماند در حق تو لادنی
 تا نماند ز دوش و دست و لاله دگر
 نه نمانی نمانی جان من

826
 این شش تنی در گفته به یون
 کجی و کجی و بی دگر ملک
 این بهر بعد بیشتر از چار باشد
 در فصل کعبه سیر لادار
 بهر کعبه از هم چنگ بهوش
 در درین قتل دره لادار
 قتل بی تن تن تن تن تن تن تن
 خلیک بهوش ای بهوش
 می بهوش میا سخا
 عمو و اسرادی و کجی شری
 قتل تن تن تن تن تن تن تن
 قتل تن تن تن تن تن تن تن
 شریک کسان بخار و باشد
 در فصل سار

827
 ساهی است شاد و بهار
 در کار کجی کل حکم زلای و شو
 کوشا بهاری و لاله لاله لاله
 او بهوش باشد
 نه به حق که چنین باشد
 جام می خور و قل هر یک کسی داد
 در دایره قست نقد چنین باشد
 می خوشم و کف بهر کس نه ران
 پوشم نقد و زلفت او ضاع چنین

824
 این سبده سز زلف تو دایم
 دی قند لب شربت غمدی ام
 که حال ام به چنین خواهم بود
 پس ای دایم دایم دایم
 سدا
 نه ستر هم در سر ساهی تو ام
 حالی کنم دل از تنی تو ام
 روزی می نشاد و عجز داد
 در پای تو پای تو در پای تو
 سبده است

نرسیده آن لب میگویم تو ام
 شیر به کلمات و دود و نور تو ام
 ای لیلی روزگار در پایم
 مجسم تو مجسم تو مجسم تو ام

سبده است
 ای دایم سبده و دایم تو ام
 سه از دلف پرش تو ام
 که تیغ خالشی و دگر بهر دایم
 تو بهر تو تو بهر تو تو بهر تو

825
 کمر به جو بهر شمشیر تو
 که عزم بهر شمشیر تو
 و به شمشیر بهر شمشیر تو
 که شمشیر بهر شمشیر تو
 جام نام و دایم بهر شمشیر تو

135 b

829

سایه شبیه کویت به نام
 چشم نه تنها به یاد بسیم
 حد و اندازه خود کنایه بسیم
 فغان او غمزه مست شرعیه
 معنای فردی کج روی به یاد بسیم
 حاتم لایزال لایزال عمر لایزال
 او نه چاره

830

سایه شبیه جیب نقشه
 بلند شده کل مجلس و خویش
 غنچه نمک کوکی اجدی کلاه شیش
 عالمک شمیم باغ و بهار سوسن
 بجای سوسن صدی هزار بهار
 حاتم حاتم

831

سایه شبیه حصیه نقشه شمع
 دل و جبهه صالوی پر تو ج افروخته
 نور و آینه و جوی قطره مهر و آب
 نمکین قفا فل آینه بی اثر خورانی
 بنوع اولیم اسیری بن اوشع کجلا
 ایلا ایلا ایلا علی در

832

سایه شبیه محرابه شیطانی
 میسم نیم اول کوزی مکاره و کوز
 به اول صبحی مشکین سیدی و کوز
 هر دو در این سید و برادر کوز
 شش هزاره بازده بیکه و کوز
 ایلا ایلا ایلا علی در
 ایلا ایلا

833

سایه شبیه صخره کوفته
 کوه کجای می کشید و بیاد کوه
 بشن او زره بر یک راحم دستا و دهانه
 از روی جنون بهوس زلف سید
 برخسته سن ایال کشته در دهانه
 ایلا ایلا ایلا ایلا ایلا
 ایلا ایلا ایلا

834

سایه شبیه صخره کوفته
 شب راز شدی به باغ و بهار
 مردم او زره هم بر کعبه کهری
 همیشه بت اولوب حسن نقشه و کوه
 قافه کید را و غیب آید کهری
 عمر آه ایلا ایلا ایلا
 ایلا ایلا ایلا

835

سایه شبیه جوی زده نقشه
 دوزخ غم و لاله صید و اعدای صید
 نشسته ببلده صید و لاله می کشند صید
 اوله ایلیه سحر خنده و نهان غم دل
 چسب زلف کده صید رسیده صید صید

137 b

۱۳۶

843

نقش اصولش نواری غریب
 دیوانه دلم زلف پریشانی دوز
 دیر لال لاله تر در در جانم
 شکسته طوطی بچاره کو دارد تا درین
 تن آرد در لاله آردنی در در
 تن آرد در لاله آردنی در در
 بالال لاله تر در در لاله
 بالال لاله تر در در لاله
 دیم می لاله تر در در لاله

840

نقش اصولش نواری غریب
 دیوانه دلم زلف پریشانی دوز
 دیر لال لاله تر در در جانم
 شکسته طوطی بچاره کو دارد تا درین
 تن آرد در لاله آردنی در در
 تن آرد در لاله آردنی در در
 بالال لاله تر در در لاله
 بالال لاله تر در در لاله
 دیم می لاله تر در در لاله

841

نقش اصولش جنس
 سنگ کعبه بر نیمه بزم بزم
 لشکر حبش بر تن بر تن
 بر تن غنم تن در تن در
 تن در در در در در در در
 در در در در در در در در
 مقبله لطف لطف می در در
 انجلی دیم دیم دیم دیم

842

نقش اصولش ادو
 دوشکی زیم پیل جانم بی پیل
 افشده بزم هوای لاله لاله
 سینه لا تر لاله در در شمع کفند
 بر خیزد بره شمعان هم سینه
 فصل گل موسم بهار است
 میل کوکن هوای لاله است

845

دوشک کاهی عرفانک اوله زلف خرم خرم
 رخ رنگینی آکمل کبی هم ماده هم نازک
 حیر زلفی بای اندازد لاله لاله
 این با صفا زاکر کیم اوله فرشت قدم نازک

844

جو سره که جوانی دمی بکل زاری
 خور در حضرت روی تو هر کل
 تنی نا در در تانانه در در
 تنی نا در در تنی نا در در
 تنی تنی تنی یار تنی نا خور

138 b

846
اصولش او ای جنبه افشانه است
حکایتانید امتیش خرد و بیکار
که کای مل صانوب اعدون دیوانه شکر
شرابی ز مکر و حرکت خدایه دل
نور ابرو دایم خلودن چای سیر
بیلال
847
اصولش در ویشیه کجالم گفته است
قیس و فواد ک کوه و نه بیان بوی
وادی عشق که کل بر راه آسان بوی
اول طبعانی دل اول خمس از علاج
فت در دو غم که در بانی بوی
848
اصولش فصل اشیه نه گفته ریاضی
لعل لعل با ده پر زور مست اول
نکار تازه کینده محض مست اول
محمبای الهام کینده و مطا
مست زانه ایچو ضهور مست اول
849
اصولش فصل اشیه حلقه گفته اند
هر تخته که زبانه اول فرغانه و سر
بر لحد در اول شعله و اخ حکم در
منصور از اتیدی بر که نهی حیف
از دودم اگر دود دعای حکم در
850
اصولش
روشن کر که خانه دل عکس در
دور باز دولت جبهه خبر دیر

851
اصولش نیم دور است بیه گفته ایچو
بوده میل شوریده افشانه ایچو
بجسته غنچه (چاک) کربان ایچو
بجز ساقی بچهره طرر کاش نهام
می گویید غم کشته نه ایچو
852
اصولش خبر اشیه حلقه گفته عتیمی
نخل نور سه او توفیق عیان کم بوی
تازه بر کله آچش کستان کم بوی
خوف تیغ غمده ماحدر رهای صند
اول طبع مست کج معانی کم بوی
853
اصولش خبر اشیه کج گفته ساقی
او مجسم سزای وصل جان اول دودم
بیم جانانید سر قدم جان اول دودم
فره شام وصال در نه امید که آهیم
اوش پر دانه و دش شمع شبنم اول دودم
854
اصولش در ویشیه حلقه گفته در
اگر صومعه میای مبدم اندیشه و صفت
نه دل قوروی نه جان نه در مدتی خصم
صفتی سو دم مرآت حسن آه سر اندر
اود لورنگه دیش اول غمزه آتش حشر
یول یول یول یول
یول یول

855
اصولش فصل اشیه بیه گفته ان
بر کوه ذوق بیه غم لوت اول شتر
کم یاره حشره دیکه حشره اول شتر
دست نسیم قاده ره خاک کنه بیه
ماند سایه صحرای حلقه گفته
856
اصولش حقیق اشیه در ویشیه حلقه گفته
دل تراره ترتم ایدر مسیم بون
نزار زخم نمایان دل طبع بون
بود غده نیم اول غنچه طالع
کوبی غنچه تر دیر بید نسیم بون
بیلال
857
اصولش خبر اشیه در ویشیه حلقه گفته
میل اندر چشمه اول درک بیه اول
صندای دل و جهان ایچو آه بیه اول
حلقه این تدک کور و غنچه بیه اول
عمره سی قتال اول در ویشیه حلقه گفته
858
اصولش او ای جنبه حلقه گفته
قنیه ویردی میل زار و کزری طبع
ایشتر من ندرین زارین طبع
طبع او یو مستغنی سن طبع اول
که قاپو که غنچه دوزار بیه طبع
859
عمر یول یول

اصولش خبر اشیه حلقه گفته
بیلال
اصولش خبر اشیه حلقه گفته
بیلال
اصولش خبر اشیه حلقه گفته
بیلال

142 b

874

۸۵
سازمان

دردم دردم تمام محبت دردم • داوی دار
پرازی شوم کرد شمع کردم • داوی دار
ای کل میزایم داوی دار عاشق کشته
خونم داوی • کس نمند خدا گرفتار
داوی دار سبزه نئے ولبسته آن
زلف پریشان موم • ادا از هر محکمت
هر کیم

875

54

دیدم اگر بغیر تو، بدکاری فقط کند
میل گشتم همان زمان در نظرت دور دورا
یاد تو دوست یاد تو آری بر که یاد
لا اله الا انت و لا اله الا انت
دیدم از اولی - دیدم از اولی
دیدم از اولی - دیدم از اولی
دیدم از اولی - دیدم از اولی

876

54

میل کہ میں جو دست میں لے لے گیا وہ
 ۷ میل لے۔ روزی خوب روزی روزی
 خوب رسیدم اندر خیمے گفتم زبایا درو
 و او یہ طوطا کہ میں جو دست میں لے لے
 گیا وہ ۷۷ میل لے لے گیا وہ ۷۷ میل لے
 میں میں ۷۷ میل لے لے میں میں ۷۷
 میں زبایا حال امیکو میں ۷۷

879

۵۲

اوشان دارد دل نشوستان دارد
اوشان که سر زلف پریشان دارد
مهی جانم می های اعظم می
حال بندم سر آوار آرز
مژگنه حال بندم سر آوار آرز
ایستاد بزم بزم بزم بزم
ایستاد بزم بزم بزم بزم

882

6.

882

880

56

877

فرزنده سبزه کاران را با ختم ما بر خاشاک بر آزارانکی با ختم
و دیگر که می شود مردم حاصل ما شستیم کتاب بدو هم بر آب
پیود و درین دیار انکی با ختم ما فرزند کدکد ام کدکد ام
سرمد سیه کرده چشم بر در راه بهار بهار کدکد سرمد سیه
کرده روزگار را چشم چشم بر قطار بر قطار
بروز کرده روزگار را سیه سیه کرده روزگار را
سبزه کاران
صل برت اگر برین کن کرده بر کدکد سرمد سیه فرزند کدکد
سک بهر از انکیست در مذهب عشق عاشق شود و کدکد
نیمه بر کدکد لازمه همچو ام

878

ساعی

بیا کوچی نه آری - اندر چو خط مقام داری
کل کل بری کل سکه در درم سوم دلم خور
نزد درم بوله بولا هم بوله بولا هم
روی خوبت بقر میگویم - بعلت بنده
میگویم - فوبه بانه سروداری آید چو خط
مقام داری لازمه محرومان

881

...

881

882

16

882

143 a

883

144 b

۱۴۳

فصل سبعة عشر

۹۰۰ اصولش ثقیل لبه حقیقه گفته دید

هر بر شر که آتش له نه ظهور ایدر
چشم و چراغ هر دو در فیض نور ایدر
جام صبح بخور شیرید در کور
فیض نهای دل می مست و در ایدر

۹۰۱ اصولش دور روز لبه اعمی قور

هر که مهر و وفاست قد از اینک
غیر اصل حاصل از اثر از اینک
فاش ایدرس عشق مستقر سرش
آیدر هر غار ای کل گفته از اینک

۹۰۲

اصولش خفیف لبه قور

قاسم کانی خسته دل ز ایدر کیدر
عمره که خدای جفزه کار ایدر کیدر
اخیاره بر سر ویردیکم اخیاره رول
جای دانی سینه و اشعار ایدر کیدر

۹۰۳

اصولش از لبه رجب

نه مکنه طرشتی زلف زنده
لبس او یک بنو ماعول اولو پید
ایا ملک او پدید عاقله حق ایدر
ایدرس و عودید که بر دغانه ایدر

۸۹۶ اصولش از لبه حقیقه گفته

بینه بر تو بهار زده کدی کلری
بیکم می شراب کده اولد کلری
ره کوش حقیقت نه از وقت اولد
نوا ایلا اولد ز نویتا کلری

۸۹۷

اصولش محس لبه رجب

عشق تیر ایکنه مشکلی کلری
نیلون بیچاره دل بهر تو از اینک
دشمنی و وفقه نه کدی کلری
فراغ اولن مشکلی کلری

۸۹۸

اصولش فخر لبه فخر ده گفته

بر آفت آتش زهانش غلام
نورش غمزه هر دو هانش غلام
صد لک اول غمزه آذر که ز
بخشی بیدم سنی یان غلام

۸۹۹

زید و اخلاص ایدر لبه رجب

محبت دل محبت سحر سحر
کونم و نیایی کونم از لبه رجب
اجیل کونم و نیایی کونم از لبه رجب
اما ان الله ان الله ان الله
یا ان الله ان الله ان الله
یا ان الله

۸۹۳

نقش اصولش ایدر

بد چشمم مستی که از دیانت پرستی
فصل ایام خلعتی و فوج شیرینی و شیرینی
جام بلبلان عام بلبلان میهمانان
نیزه از زبلا بلبلان بندانان

همچو سیران فسم ما آتش عشق بجم
دل لعلت در زین ما تو چو شیرینی و شیرینی

۸۹۴

ارغمت هزار را او یا صاحب کمر او یا
و او یا بار یا او یا بار یا او یا
کدامین آدیری بازم آدیری که در او
دری بازم آدیری که در او آدیری
یا کمر که او آدیری که او آدیری
او آدیری که او آدیری که او آدیری

۸۹۵

مکنه خدای محرابی بلو

حاصلی که قدم اول سوزانم
دید و مکنه خدای محرابی بلو
شینه دل شک جویا بلو

145 a

904
 شتر و اسب و در روزی بستانه حقه
 سگال ویرانی بدم و شاد اولدی خورن کولم
 عسکر کچی عزم بیزین شاد اولدی
 غصه دوزخاخم خورن و بیره لوم اولدی خورن
 اسیدی خنکسی کچری شاد
 آتدی لالاکلر ماه فرا داغدی مبدل
 خنکده اولدی بستان و اولدی خورن کولم

905
 نثر قرآن شتر و در روزی بستانه
 سودم نورسته در حسن تمام الدی کولم بنی مجنون ایدی
 عاشقه اهو ایشی زلفی دام الدی کولم الی
 کلان اولش کل جان در لدر کس کوره زبیل کی ایلدر
 عتوه لالیزایت و یلدر الی
 کل مزرکه دانه لخال ییاد کویا هریری جری خنک
 زلفه مقنود اولم لالدر

907 ساعی بسته توری لغت ج ۵
دل کرید داده ای بر بنم طایه استر
اولی خلع ایله عاتق خنم ذکره زانتر
نیر غم دلداره جاکسینه کرور طبع دی
نرمیل کریر ایمر نه جای پناه استر

908 ساعی بسته رجب
زخم سنائی سینده اولدی و صول حار
مرهمید اولمده ای نیشده کندی دور
یار اینکده قطره اشک اتمده ای
عالی نکلده ای کول اینکده ای سار

906 ساعی
نذر کپسکی دست در افروشم کرد
دستم برفت و حلقه در گشتم کرد
فرید و بی زدم که گشتم گشتم
لب بر لب خرم و در خرم کرد
شط و نه دارم عاشق میا در بزم
آهنبده در حیاقت ایچم بزم
قوت به چشم یار
یار کسکی ایکی عمر می آری
سده غم
عاشق شده ام بیا بر خانه خود
منزل غم کسبه کم باشد خود
نوریل تو کبود غم جانم خود
هم سایه و چهره او هم سایه خود

149 b

فصل غزال

909

که رنزار شد اوستونم ثقیل
 هزار شکر که بار جنم دگر حال تو دیم
 ز دهنای سعادت جنم بدین جناب رسیدیم
 تر و دلان، در درون دره قلال من
 و در دره درون دره قلال من
 تکی تکی تن نه تن نه تن نه تن نه تن نه تن
 که از دوری بدین جناب رسیدیم سیدانه
 هزار خاکی که بر زرد جان دوله
 ز بوستان و صفاش گل و دنجیم
 میا خانه ثقیل
 در این مجلس رنزار نه سخن ز پریشان که
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای
 خانه و آخر دور هند
 می خوش آمدی و صفای می پیور
 آوردی می در این مجلس ملی
 حضور آوردی می تن نه تن
 درنی و در دلاسر و زینم ثقیل
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای

910

این شعر غزل
 سحر که به بار جنم دگر
 بر جنم بدین جناب رسیدیم
 تر و دلان، در درون دره قلال من
 و در دره درون دره قلال من
 تکی تکی تن نه تن نه تن نه تن نه تن نه تن
 که از دوری بدین جناب رسیدیم سیدانه
 هزار خاکی که بر زرد جان دوله
 ز بوستان و صفاش گل و دنجیم
 میا خانه ثقیل
 در این مجلس رنزار نه سخن ز پریشان که
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای
 خانه و آخر دور هند
 می خوش آمدی و صفای می پیور
 آوردی می در این مجلس ملی
 حضور آوردی می تن نه تن
 درنی و در دلاسر و زینم ثقیل
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای

911

این شعر غزل
 سحر که به بار جنم دگر
 بر جنم بدین جناب رسیدیم
 تر و دلان، در درون دره قلال من
 و در دره درون دره قلال من
 تکی تکی تن نه تن نه تن نه تن نه تن نه تن
 که از دوری بدین جناب رسیدیم سیدانه
 هزار خاکی که بر زرد جان دوله
 ز بوستان و صفاش گل و دنجیم
 میا خانه ثقیل
 در این مجلس رنزار نه سخن ز پریشان که
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای
 خانه و آخر دور هند
 می خوش آمدی و صفای می پیور
 آوردی می در این مجلس ملی
 حضور آوردی می تن نه تن
 درنی و در دلاسر و زینم ثقیل
 چنانکه پریشان گفت بجهان تو ای

150 a

912 دوین
 نقش
 کریم خان زند
 بیزار خدمت زندگیم
 تن در در تنی ز دوره دین
 و صدک در در تنی ز دوره دین
 بیست و پنج
 باز اگر خدمت دین
 خانه سکر رسم نم زین بار

153 b

923
 سامی بینه قدری
 بیکر جان دیر دیم خاک کجایم
 بهشتی چو بیارک فرزند ارم
 عالی اعلیٰ سوز دلنریان
 محبس مشکه بر شمع فرزند ارم
 آدوی تنی آینه در در
 تنه شمع در می تنی

924
 سامی بینه عطری
 دیر بادی کورس کجایم
 کورس کاری که بداهه دارم
 بنقش اولم خنجر کوی
 حنا او در غنیمت شب کادو
 یار لاله کوی برادر کوی
 به او کوه دار

925
 فریده غنیمت و کوه
 چو کوه غنیمت بهر بهر
 البتة غنیمت کوه کوه
 بید و کوه غنیمت بهر
 بزرگ غنیمت بهر

154 b

فصل ششم

926

یاد در کس محمد جانان قفس سینه میبسطد چو سینه
 کریبان علم در دست خطبت که نشانه کریبان از دانه
 چم چم مله دای زده لاله چم چم مله دای
 زده لاله بتره لاله دای زده لاله
 زده لاله چم چم مله دای زده لاله
 زده لاله مله دای

155 a

927
 دیدم چنانکه آتش از زلف سیاه اگوی
 دیدی که در درون غوغا و طغیان اگوی
 در آتش کده بنم در غوغای
 رقیب و سیاه غوغای دل بن در نگاه اگوی

928
 نشیند رجب
 از سران تا از کمالی خواب اوله
 کاری به عشق و به باطل اوله
 حیف اوله ندیده کام به روز و یکم
 آشفته حال طره پر سحر و تاب اوله

929
 دور دوری ...
 نشیند رسا که صفی آه دل لایم
 دل سودا زده در قهچیم به غم
 صبر پیش حیات در در کمان
 صبر الی که کید ملق کوی هم دریم

156 b

۱۰۰

930

سایه
لا یحییٰ شرده و حده • لم یحییٰ فی روضه و نه
یا حیه الهوا لکانه • حب من روضه حیه لکانه

931

روزهای زیبا که بیکدیگر دیدم و در آن روزها
بزرگواران را در میان روضه دیدم
و در آن روزها دیدم که در آن روزها
در آن روزها دیدم که در آن روزها
در آن روزها دیدم که در آن روزها
در آن روزها دیدم که در آن روزها
در آن روزها دیدم که در آن روزها
در آن روزها دیدم که در آن روزها

157 b

فصل چهارم

932 نقش اموشش دور روان
خوشن غایب صبح دم بریده دختا کل
خامه در وقت که بنده در جیب بار کل
بیکر ساق بر ابا کوبی ز کل سخته
دست کل با کل بدن کل جسته کل فشار کل
هر که کلر او دست دارد هر صبح بخت
کفر کل اسلام کل شیخ کل زنگار کل
933 اموشش افر

چون به بنی بر بر با سمانه
نخستمانه دل به بر با سمانه
جغدی به برای مانی که گفت
کین خانه بورانه مانیانه

934 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

935 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

936 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

937 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

938 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

939 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

940 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

941 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

942 نقشه خشم
چون به بنی بر بر با سمانه
کس که در دانه سس که او که
چون با امانه که در دانه
باز به بنی بر بر با سمانه
هر که در دانه سس که او که
باز به بنی بر بر با سمانه

158 a

946
 روزی که
 نفع تمام خزان من غیر این است
 لا باسده و منزه این است
 و کسان را عرض می شود
 و منظر الورد انصیب

947
 و به عذری که در طبعی
 و در عین سواد و به حال سجای
 ترک نمی شمیم و در اهتاف طبعی
 فی روضه من حسنات شبنمها
 جنة دنیا اعدا تنفجر

945
 روزی که
 با طراوت می باران بود است
 منقح و سخت کار بود است
 بجز فتنه هم می بود است
 چنین ازین خوش در کار بود است

943
 زلف آرزوی من چو دل از مستلاد
 خبر و صالک ای مه که صبا
 سنی که منی جانم بدندان و منور
 کی که کند زای خواجه و کم بود خود
 ای دل دل دل دل دل دل
 وای
 944
 در بهر شنه خانه

هر آینه من و مدعا کل پیش آن که
 کاشتن در برای منی پیش آن که
 ای کل من اهل دیوانه که علم ال
 و من قیل و حدیث پیش آن که

159 b

۱۰۸

952
سای مستی از بشته حقیر گفت از روی
رنجیده و صغیر اوله کلاه ایستاده در ای رفسی ایام شام
خوف ای که درم نورسین آید ای که درم ای چشم سیاه ام
چشم ای که درم شکو بر خفته ای ای ای بخته افسه شام
مجموع ای که کلاه ایستاده ای عفو و حکام ام
شام شام شام شام شام شام شام شام شام شام

953
سای بشته حقیر
ضمیمه نوز صباک کلاه که کور باره
تطیبت خاطر ای و عود و خاک را
کشمش چمنه که درم دیر خند شیدا
بر تاز شمع و قون و صاف و بهار
یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا

948
سای مستی از بشته حقیر گفت از روی
رنجیده و صغیر اوله کلاه ایستاده در ای رفسی ایام شام
خوف ای که درم نورسین آید ای که درم ای چشم سیاه ام
چشم ای که درم شکو بر خفته ای ای ای بخته افسه شام
مجموع ای که کلاه ایستاده ای عفو و حکام ام
شام شام شام شام شام شام شام شام شام شام

949
سای بشته حقیر
ضمیمه نوز صباک کلاه که کور باره
تطیبت خاطر ای و عود و خاک را
کشمش چمنه که درم دیر خند شیدا
بر تاز شمع و قون و صاف و بهار
یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا

950
سای بشته حقیر
ضمیمه نوز صباک کلاه که کور باره
تطیبت خاطر ای و عود و خاک را
کشمش چمنه که درم دیر خند شیدا
بر تاز شمع و قون و صاف و بهار
یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا یا

162 b

فصل چهارم

955
اصولش دور گیرش خورن زده گفته باشد
جام لعلکده سنگ آمیزه روی نورک
آدی ارجام جم و آینه آسکندرک
نوش ایدیز جام لعلکده اصلا غمیز
کیم خاری اولر ای ساقی شراب کو ترک

956
اصولش اولر لبت در دیش علی گفته باشد
دستبر پر مغان میخانه دوسا غمونه
بغیان بچیت کویا کور در تصور
اوله بزم عشوه ده کای سبب غضب
غزه چشم مسته سر بر بخمور

957
اصولش بخوریش خورن زده گفته باشد
مهر خلکو دله کیمکانه داغی در
آب چاغ شمس قدقن فراغی در
باقی کو زنده ایوه صوره لیلی
زلف غافل اولر شراب کستای
کیل لعل لعل لعل لعل لعل لعل لعل

958
امراه دکتشین ایغام مرکلک
اسیرل بر شکم دلا ادا مرکلک
بر جنبش بو مشوه اید آه که بزم
ایجاد مرکلک دله بر بزم مرکلک

954
اصولش دور گیرش خورن زده گفته باشد
جام لعلکده سنگ آمیزه روی نورک
آدی ارجام جم و آینه آسکندرک
نوش ایدیز جام لعلکده اصلا غمیز
کیم خاری اولر ای ساقی شراب کو ترک
اصولش اولر لبت در دیش علی گفته باشد
دستبر پر مغان میخانه دوسا غمونه
بغیان بچیت کویا کور در تصور
اوله بزم عشوه ده کای سبب غضب
غزه چشم مسته سر بر بخمور
اصولش بخوریش خورن زده گفته باشد
مهر خلکو دله کیمکانه داغی در
آب چاغ شمس قدقن فراغی در
باقی کو زنده ایوه صوره لیلی
زلف غافل اولر شراب کستای
کیل لعل لعل لعل لعل لعل لعل لعل

146 b

959

ساعی لبثت فرزند زاده
 غمزد کینه دل ساقی کیست از لب
 بدست خنجر آید کفش غنچه طبع
 سر زخمی جان و دل را زخانی
 کوی تیغ ز جبهه سر حیدر
 دور دور آید میله طبل
 میله آبی

960

ساعی لبثت فرزند زاده گفته ای
 صحنه گمشده زاده پیاپی زور
 بر بکشد ایکم زده زنده صورت
 آینه قبلم آلا انیمه شکسته
 ای صفا ده دل آید کلام شایسته
 او بر کج میله آید کلام شایسته

167 b

962

فنی خاک یک آهله بادا نیکم
 آکله مر که کده فنی نیکم
 از جبر نیکم فنی نیکم
 طر فانی نیکم فنی نیکم
 آدرای دل دل دل
 لال لال لال

آب و فنی نیکم فنی نیکم
 فنی نیکم فنی نیکم
 فنی نیکم فنی نیکم
 فنی نیکم فنی نیکم

963

ایجاد بوی که دهنه لطیفه او بنویسد
 دیو در دنیا او بوی که دهنه او بنویسد
 حامی دل دل دل
 کو بیکم بن بن بن
 احوالی تو که بیان آینه درگاه فکله او
 جان منظر که آینه حال آینه بود او او

168 b

964

باری اجداد اهل ای غفور دهم و دیگر
 بزم که می گوئی سر در دهم و دیگر
 آه بر که و میانی آه و دیگر
 مسینه به چشم او بین نمی جام و دیگر

965

چشم سپهر سر در و دیگر
 بزم که می گوئی دل سر و دیگر
 در دکه ها که اوله و دیگر
 فریاد که اوله و دیگر
 جام و دیگر و دیگر

966

کل روز که در غنچه آه و دیگر
 کاکلک بود سپهر غنچه و دیگر
 شهنشاه می گوئی و دیگر
 آب بود در غنچه و دیگر

967

بونه فاشه بونه کوز در و دیگر
 بونه کجی زبناجی و دیگر
 بونه سر در بونه سودا و دیگر
 بونه زلف و دیگر
 کینه سر و دیگر
 الی و دیگر
 بونه کوز و دیگر
 بنامش چار کوزه و دیگر

968

سپهر غنچه دل و دیگر
 او خا خنده و دیگر
 سفال کینه و دیگر
 و به الله و دیگر

969

بار و سپهر و دیگر
 آینه بزم و دیگر
 عاقبت و دیگر
 آینه بزم و دیگر
 کوزه و دیگر
 سفال و دیگر
 سفال و دیگر
 سفال و دیگر
 سفال و دیگر
 سفال و دیگر

169 b

971
 ارباب ہر ہمیشہ رشید و اولور
 ہر عالی صفا بخش دل دشمن اولور
 کھڑا رہشہ باغبان ولسہ نہ
 کلمہ سنہ اعرمانیلہ برداشن اولور
 کل جانم کل کل غلام کل کل دلار
 دلار در دستان و کلمہ ارا

970
 بوسج بر بختی بہیج فاسلہ بونی
 بیج خاطر جھینہ بر سلسلہ بونی
 برادیہ غنہ بوزای خضر سبکبار
 بیج کوی دلار اید کیدہ رقائیلہ بونی
 نمازین بار عوہہ باز بار سر دماز بار بار بار

174 b

972

به کوزل کوزل و لماغه
 سکا بریک کرک بریک
 عا شک کو کلن الماغه
 سکا بریک کرک بریک
 بکله و نور رختینه
 کله اچیلور قمتینه
 سیه نو شک الله
 سکا بریک کرک بریک
 نه کر سن سن بورده
 سنی و غادر درده
 زلفک بولنه و کی برده
 سکا
 کله اچیلور خینه
 باقر طهر ووداغینه
 کخندن فی کرده
 سکا
 عاشق ایدر بوره سینه
 درهم کرک بار سینه
 ایکی کاشک آره سینه
 سکا

176 b

973
 دل صده
 کرم منکجه هیزم ایدیم
 نط منکجه منکجه ایدیم
 ایستد منکجه منکجه ایدیم
 ده منکجه منکجه ایدیم
 نط منکجه منکجه ایدیم
 بهمن منکجه منکجه ایدیم

975
 داورده
 خط دار ایدیم
 نط منکجه منکجه ایدیم

974
 نط منکجه منکجه ایدیم
 خط دار ایدیم
 نط منکجه منکجه ایدیم
 بهمن منکجه منکجه ایدیم

177 a

موم بهش اسکمه
 موم شکردن
 فاضل زاده اسکمه
 صدق زاده اسکمه
 خاقه اطلسه
 طبیب اسکمه
 طوبی قرصطی افندی

علوان باره
 مصکس علوان
 سلیمان

MECMUADA GÜFTESİ BULUNAN ŞAİRLERİN LİSTESİ*

Abdî: 81, 98.

‘Ahî: 210.

‘Aklî: 144.

‘Âlî: 47.

‘Arif Çelebi (bkz. İsâk-zâde ‘Arif Çelebi): 29, 68, 91, 102, 148, 313, 344.

‘Arif: 39, 50, 240.

‘Arif Efendi: 168, 171, 205.

‘Arzî (bkz. Şeyh ‘Arzî): 208, 223, 328.

‘Aşkî: 120.

‘Atâyî: 49, 67, 236.

Âzerî: 90.

‘Azmî : 97, 100.

Bahâî: 48, 70.

Bahrî: 217.

Bâkî: 37, 38, 78, 95, 96, 104, 159, 160, 168, 223, 237, 283, 297, 308, 337, 338, 343, 349, 350.

Behçetî: 43, 44.

Bezmî: 120.

Birâder-zâde-i Uzûnî-zâde: 74.

Bûrnâz Şeyhi: 268.

Câmî Murâd: 162.

Cem‘: 37.

Cevrî: 82, 185, 266, 334.

Cezmî: 167, 309.

Dâniş: 152.

Dürri Çelebi: 45, 49.

Dürri (bkz. Dürri Çelebi): 98, 282, 287.

* Sayfa numaraları dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Edîbî-zâde Tab'î: 66, 336.

Enverî (bkz. Sahhâf Enverî): 46, 87, 97, 248, 274, 314, 318, 348.

Fasîhî: 40, 77.

Fâyizî: 169, 317.

Fehim: 77, 172, 344.

Fehmî: 23.

Fennî: 132, 137.

Fethî-i Edinevî: 297, 303.

Feyzî: 19, 61, 70, 96, 144, 183, 262, 284, 289, 324, 349.

Fuzûlî: 27, 61, 67, 78, 87, 112, 148, 166, 172, 180, 205, 207, 265.

Gafûrî: 18.

Güftî: 277.

Hâfız Şirâzî: 246.

Hâkânî: 145.

Hâletî: 184, 263, 273.

Handân Efendi: 124.

Hâşimî-zâde Yetîmî: 278.

Haylî: 58, 87, 129, 276, 287.

Haylî Kadîm: 203.

Hayâlî: 295.

Hayrî: 179.

İsâk-zâde 'Ârif Çelebi: 75.

'İsmetî (bkz. İsmetî merhûm): 103, 146, 208, 211, 226, 259, 314.

'İsmetî Merhûm: 149.

'İzzetî: 228.

'İzzî: 100.

Kadrî: 89,

Kâtip Küçük Karîne: 45,

Kudsî-zâde: 149,

Küçük Yazıcı: 93, 300,

Mahvî: 53, 62.

Meyyâl: 111.

Mevlânâ (Mevlânâ Celâleddîni Rûmî): 84, 116.

Merhûm Hâcî Murâd: 124.

Mestî: 227.

Meşrebî: 265.

Mezâkî (bkz.Mezâkî merhûm): 184, 315.

Mezâkî merhûm: 294.

Müneccim Başı Efendi: 137, 194.

Nâbî: 22, 50, 89, 90, 103, 105, 128, 136, 153, 161,172, 209, 213, 216, 295, 310, 315, 325, 326, 329, 351.

Nâ'îlî (Nâ'îlî merhûm): 35, 40, 45, 72, 88, 92, 101, 102, 104, 138, 139, 145, 151, 178, 183, 206, 218, 236, 258, 279, 309.

Nâilî Merhûm: 54, 56, 80,107, 125, 150, 326.

Nasîbî Kâdî: 16.

Nazîm merhûm (bkz.Sâbık Nazîm): 93.

Nazîm (bkz.Sâbık Nazîm merhûm): 53, 186, 229, 318.

Nedîm-i Kadîm: 283, 313.

Nef'î: 225, 246.

Nev'î (bkz. Nev'î merhûm): 42, 66.

Nev'î merhûm: 244.

Neşâtî (bkz. Neşâtî merhûm): 56, 91, 125, 173, 177, 209, 212.

Neşâtî merhûm: 312.

Nehcî: 68.

Nisârî: 146.

'Ömrî: 267.

Pîrî: 44.

Pindârî: 119.

Rûhî: 29, 136, 150, 315.

Râgıb Gügümbaşı: 298.

Rahmî: 33, 34, 228.

Rasâtî: 59.

Receb: 48.

Remzî Korkak-zâde: 299.

Rızâî: 86.

Rif'atî: 184,

Riyâzî: 212, 227, 247, 257, 313, 325.

Rûhî: 300.

Rüşdî: 163, 206, 268, 302.

Sâbık Nazîm: 34.

Sabrî: 241, 27.,

Sahhâf Enverî: 101, 324.

Seyrî: 49.

Sırrî Çelebi: 55, 78.

Sırrî (bkz. Sırrî Çelebi): 78, 91, 123, 151, 219, 225, 237.

Sun'î: 52.

Sûrî Şehîd Süleymân Pâşa: 171.

Sûzî: 98, 210, 269, 301.

Sürûrî: 66.

Şâib: 88.

Şefî'î: 69, 308.

Şehdî: 121.

Şermî: 258.

Şehrî: 92, 178, 266, 272.

Şeyh 'Arzî: 90, 122, 263,

Şeyh 'Attâr: 116,

Şeyhî: 279,

Şeyhü'l İslâm Yahyâ Efendi: 214.

Şeyh Neşâtî: 294.

Şirî: 241.

Şükrî: 296.

Tâhir: 47.

Tâlib: 253.

Tarzî: 245.

Tâtâr Hân: 104.

Tayyâr: 200.

Tıflî: 122.

‘Ulvî: 167, 264.

‘Uzletî: 58.

Vâ‘dî (Vâ‘dî Üsküdârî): 261.

Vâ‘dî Üsküdârî: 295,

Vecdî: 21 ,48, 67, 69, 92, 94, 96, 151, 179, 254, 279, 289, 297, 325, 330.

Vecihî: 100, 129, 155, 182, 259, 266, 267, 316, 344.

Vechî: 225, 227.

Veysî: 56, 57, 217, 270, 271, 273.

Yahyâ Efendi: 71, 82, 148, 149, 161, 268, 336.

Yahyâ (bkz.Yahyâ Efendi): 39, 270.

Yahyâ kadîm: 285.

Zihnî: 69, 147.

ÖZGEÇMİŞ

1967 yılında İzmir'de doğdu. Gürçeşme Lisesi'ni bitirdikten sonra 1984-1985 yılında kurulan Ege Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuvarı'nın giriş sınavını kazandı. 1989 yılında "Hâşim Bey-Kişiliği-Bestekârlığı" adlı bitirme ödevini vererek Temel Bilimler bölümünden birincilikle mezun oldu. Aynı yıl , Gaziantep Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda Öğretim Görevlisi olarak göreve başladı. Bu Üniversitede Türk Sanat Müziği Solfej ve Nazariyatı, Türk Sanat Müziği Repertuarı ve Keman dersleri verdi. Bir buçuk yıl sonra master yapma amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikîsi Devlet Konservatuvarı'na Araştırma Görevlisi olarak geldi. Halen bu Üniversitede görev yapmaktadır.